

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

AGATHA CHRISTIE

Lord Edgware'i Kim Öldürdü?

Jane, kocası ile arasının açıldığını ve ondan kurtulabilmek için cınayeti bile göze alabileceğini söylediğinde Dedektif Poirot da oradaydı. Şimdi, o korkunç adam öldürülmüştü ve ünlü dedektif oyuna getirildiğini hissediyordu.

Ayrıca, ortada çözüm bekleyen sorular vardı: Jane bir yandan arkadaşlarıyla yemek yerken bir yandan da aynı saatlerde kütüphanesinde akşam vaktinin keyfini çıkaran Lord Edgware'i nasıl bıçaklayarak öldürebilirdi? Üstelik lord, boşanmaya razı olduğuna göre Jane'in adamı öldürmesi için nasıl bir nedeni olabilirdi?...

"Poirot'nun özel yetenekleri sayesinde olay zaferle çözümleniyor."

Times Literary Supplement

Agatha Christie

ISBN 978-975-21-0916-2

9 789752 109162

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

KİTABIN ORJİNAL ADI

LORD EDGWARE DIES

YAYIN HAKLARI

AGATHA CHRISTIE ©
AKCALI TELİF HAKLARI AJANSI
ALTIN KİTAPLAR YAYINEVİ
VE TİCARET A.Ş. ©

KAPAK

GÜLHAN TAŞLI

BASKI

2. BASIM / OCAK 2008
AKDENİZ YAYINCILIK A.Ş.
Göztepe Mah. Kazım Karabekir Cad.
No: 32 Mahmutbey - Bağcılar / İstanbul

BU KİTABIN HER TÜRLÜ YAYIN HAKLARI
FİKİR VE SANAT ESERLERİ YASASI GEREĞİNCE
ALTIN KİTAPLAR YAYINEVİ VE TİCARET A.Ş.'YE AİTTİR.

ISBN 978 - 975 - 21 - 0916 - 2

ALTIN KİTAPLAR YAYINEVİ
Celâl Ferdi Gökçay Sk. Nebioğlu İşhanı
Cağaloğlu - İstanbul

Tel: 0.212.513 63 65 / 526 80 12
0.212.520 62 46 / 513 65 18

Faks: 0.212.526 80 11

<http://www.altinkitaplar.com.tr>
info@altinkitaplar.com.tr

AGATHA CHRISTIE

Lord Edgware'i Kim Öldürdü?

TÜRKÇESİ
GÖNÜL SUVEREN

Bu kitap daha önce *Birisi Ölecek* adıyla yayınevimiz
tarafından yayınlanmıştı

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Dr. ve Bayan Campbell Thompson'a

Lord Edgware’i Kim Öldürdü?

Cinayetle ilgisi olanlar:

Carlotta Adams	: Taklit yeteneğiyle dikkati çeken genç bir Amerikalı sanatçı.
Jane Wilkinson	: Bir yolunu bularak kocası Lord Edgware’den ayrılmak isteyen güzel bir yıldız.
Bryan Martin	: Yakışıklı film yıldızı. Jane’in aptal ve bencil bir kadın olduğunu düşünüyor.
Lord Edgware	: Jane Wilkinson’un kocası. Boşanmaya karşıydı ve garip zevkleri olan, zalim bir adamdı.
Ellis	: Jane’in bütün sırlarını bilen orta yaşlı oda hizmetçisi.
Miss Carroll	: Lord Edgware’in sekreteri. İşini çok iyi yapan, becerikli ve soğukkanlı bir kadın.
Geraldine Marsh	: Lord Edgware’in kızı. Babasından nefret ediyordu.
Ronald Marsh	: Lord Edgware’in yeğeni. Sefih ama sevimli bir genç. Para sıkıntısı çekiyor.
Jenny Driver	: Carlotta Adams’ın arkadaşı. Kırmızı saçlı, cesur ve azimli, güzel bir kız.
Donald Ross	: Genç bir aktör. On üç kişilik sofrada yemek yediği ve masadan herkesten önce kalktığı için ölebileceğini düşünüyordu.
Merton Dükü	: Genç ve ciddi bir adam. Ortaçağlarda yaşamış bir din adamı havası vardı.
Japp	: Scotland Yard müfettişi. Hem Poirot’nun fikrini soruyor hem de ona inanmıyordu.

ve

HERCULE POIROT

Poirot'nun şu soruları yanıtlaması gerekiyordu:

- Lord Edgware boşanma hakkındaki düşüncelerini neden değiştirmişti?
- Adamın karısına yazdığı mektup ne olmuştu?
- Niçin Lord Edgware'in yüzünde o korkunç ifade belirmişti?
- Carlotta Adams'ın çantasında bulunan o eski tip kelebek gözlük kimindi?
- Neden yemekten telefon ederek Jane Wilkinson'un orada olup olmadığını sormuşlardı?
- Carlotta Adams'ı o oyunu oynamaya kim teşvik etmişti?
- Genç kadın cinayet gecesi saat ondan önce ve sonra neredeydi?
- D. kimdi?
- Ronald Marsh'ın amcasının evine girdiğini gördüğü adam kimdi?
- Bir insan aynı anda iki ayrı yerde olabilir miydi?

Poirot'nun elinde şu ipuçları vardı:

- Küçük altın bir kutu.
- Siyah bir elbise.
- Yüzün yarısını örten siyah bir şapka.
- Bir dizi inci.
- Gri eldivenler.
- Bir gözlük.
- Bir mektup.
- Paris.
- Bir çanta.
- Bir peruk.

Lord Edgware’i Kim Öldürdü?

İçindekiler

Bölüm 1: Tiyatroda	11
Bölüm 2: Akşam Yemeği	20
Bölüm 3: Altın Dişli Adam	29
Bölüm 4: Konuşma	37
Bölüm 5: Cinayet	46
Bölüm 6: Dul	53
Bölüm 7: Sekreter	62
Bölüm 8: Olasılıklar	71
Bölüm 9: İkinci Cinayet.....	76
Bölüm 10: Jenny Driver	83
Bölüm 11: Bencil.....	92
Bölüm 12: Lordun Kızı.....	99
Bölüm 13: Yeğen	105
Bölüm 14: Beş Soru	112
Bölüm 15: Sir Montagu Corner.....	118
Bölüm 16: Konuşmalar	124
Bölüm 17: Uşak.....	129
Bölüm 18: Öteki Adam	136
Bölüm 19: Önemli Konuk	146
Bölüm 20: Taksi Şoförü.....	152
Bölüm 21: Ronald’ın Hikâyesi.....	158

Agatha Christie

Bölüm 22: Poirot'nun Garip Davranışları	162
Bölüm 23: Mektup	167
Bölüm 24: Paris'ten Haber	174
Bölüm 25: Öğle Yemeği	179
Bölüm 26: Paris	184
Bölüm 27: Kelebek Gözlük	189
Bölüm 28: Poirot Birkaç Soru Soruyor	195
Bölüm 29: Poirot Konuşuyor	201
Bölüm 30: Cinayetin Hikâyesi	211
Bölüm 31: Bir Mektup	218

Bölüm 1

Tiyatroda

Halkın hafızası çok zayıftır. IV. Baron Edgware George Alfred St. Vincent Marsh'ın ölümünün uyandırdığı o müthiş heyecan ve ilgi artık geçmişte kalmış, unutulmuş bir olay; yerini yeni heyecanlar aldı bile...

Dostum Hercule Poirot'nun bu olaya olan ilgisi hakkında hiçbir zaman açıkça söz edilmedi. Bunun, Poirot'nun isteğine uyularak yapıldığını söyleyeyim. Arkadaşım bu olaydaki rolünün açıklanmasını istemedi. Tabii onun yerine birini öve öve göğe çıkardılar. Dostum Poirot da bunu istiyordu zaten. Ayrıca kendisine sorulduğu zaman garip bir ısrarla, bunun başarısızlığa uğradığı olaylardan biri olduğunu iddia ediyordu. Arkadaşım daima, "Bana asıl katili bulduran bir yabancıнын sokakta söylediği bir söz," demek-teydi.

Ne olursa olsun, bu olayın sırrını da yine Poirot'nun o üstün zekâsı çözdü. Eğer Belçikalı dedektif olmasaydı, bence katil hiçbir zaman yakalanamayacaktı.

Onun için artık olay hakkında bildiklerimi yazma zamanının gelmiş olduğuna inanıyorum. Bu olayın bilmediğim tarafı yok. Üstelik cinayetleri yazarken çok güzel, genç bir kadının arzusunu da yerine getirmiş olacağım.

Agatha Christie

Poirot'nun derli toplu odasında geçirdiğimiz o birkaç saati asla unutmayaçağımı biliyorum. Ufak tefek dostum halının üstünde bir aşağı bir yukarı dolaşarak büyük bir ustalıkla bize o şaşılacak olayların içyüzünü anlatmıştı...

Hikâyeye Poirot ile birlikte geçen yıl haziran ayında gittiğimiz Londra'daki bir tiyatroyla başlamak istiyordum.

O sırada Londra'da herkes Carlotta Adams'a hayrandı. Genç kadın bir yıl önce birkaç matinede sahneye çıkmış ve müthiş bir başarı kazanmıştı. Bu yılsa üç hafta temsil verecekti. Biz de son gecedan bir öncekine gittik.

Carlotta Adams Amerikalıydı. Makyaj ve dekora ihtiyaç duymadan tek başına oynuyordu. Ayrıca genç kadın birçok dili büyük bir ustalıkla konuşabiliyordu. Özellikle *Yabancı Bir Otelde Akşam* adlı oyununa hayran oldum. Amerikalı turistler, Alman gezginler, orta tabakadan İngiliz aileleri, sokak kadınları, yoksul düşmüş Rus asilleri, yorgun ve sıkıağzılı garsonlar sırayla tek tek gözlerimizin önünden geçtiler.

Carlotta Adams'ın oynadığı oyunlar acıklıdan komiğe dönüştü, sonra tekrar ciddileşti. Hastanede ölmekte olan Çekoslovakyalı kadın rolü hepimizin boğazına bir yumruk tıkanmasına neden olurken bir dakika sonraysa bir dişçinin hastasını muayene ederken söylediklerine gülmekten katılıyorduk.

Carlotta Adams daha sonra programını "bazı taklitler"le sona erdireceğini söyledi.

Bu yönü de şaşılacak kadar ustaydı genç kadının. Makyaj yardımı olmadan sanki yüzünün bütün hatları eriyor, bunun yerine bir politikacının, bir aktrisin ya da sosyete güzellerinden birinin çehresi belirliyordu. Carlotta Adams her karaktere göre de kısaca konuşuyordu tabii. Bu konuşmaların da son derecede zekice olduğunu da söylemek isterim. Sözleri seçtiği kişinin bütün zayıf noktalarını ortaya koyuyordu.

Lord Edgware’i Kim Öldürdü?

Carlotta Adams sonlara doğru Londra’da çok iyi tanınan genç aktris Jane Wilkinson’ın da taklidini yaptı. Gerçekten görülmeye değer bir gösteriydi. Dudaklarından klişeleşmiş sözcükler dökülüyordu. Ama bunlar öylesine duyguluydu ki, elinizde olmadan, her sözcüğün derin ve etkili bir anlamı olduğunu düşünüyordunuz. Tatlı, hafifçe boğuk sesi insanı sarhoş edecek gibiydi. Her birinin de garip bir biçimde derin anlamı olan ölçülü hareketler. Hafifçe salınan narin bir vücut. Carlotta Adams bütün bunları nasıl başarıyordu bilmiyorum. Hatta o anda onun da Jane Wilkinson kadar olağanüstü güzel olduğu inancına bile kapılıyordunuz.

Ben güzel Jane Wilkinson’ın hayranlarındandım. Duygulu rollerde onu hayranlıkla seyredirdim. Onun güzel olduğunu kabul eden, ama ısrarla iyi bir aktris olmadığını söyleyenlerle hemen tartışmaya başladım. Bence genç kadın son derecede yetenekli bir oyuncuydu.

Şimdi de Carlotta Adams’ı izlerken hayretten hayrete düşüyordum. O çok yakından bildiğim boğuk, zaman zaman alçalan ve beni daima heyecana sürükleyen tatlı ses. Ellerin yavaşça, insanın içine dokunacak bir şekilde açılıp kapanması... Başın arkaya atılarak saçların yüzden itilmesi... Jane Wilkinson’ın acıklı bir sahnenin sonunda daima böyle yaptığını hatırladım.

Jane Wilkinson evlendikten sonra sahneyi terk eden aktristlerdendi. Ama birkaç yıl sonra tekrar sanat hayatına dönmüştü.

Genç kadın üç yıl önce zengin biraz da eksantrik bir adam olan Lord Edgware’le evlenmişti. Dedikodulardan anlaşıldığına göre, Jane Wilkinson adamı kısa bir zaman sonra da terk etmişti. Her neyse... Genç kadın evliliğinden on sekiz ay sonra Amerika’da film çevirmeye başlamış, bu mevsim de Londra’da çok tutulan bir oyunda oynamıştı.

Carlotta Adams’ın zeki ama biraz kindarca taklidini seyrederken, acaba seçtiği kimseler bu skeçleri nasıl karşılıyorlar, diye dü-

şündüm. Bunu bir reklam olarak düşünüp şöhret olmalarından dolayı memnurluk mu duyuyorlar? Yoksa meslek sırları bu şekilde açığa çıktığı için sinirleniyorlar mı? Carlotta Adams şu anda, "A... Bu eski bir oyun. Çok da basittir. Bak ben, sana bir yenisini göstereyim," diyen bir hokkabaza benzemiyor mu?

Sonra kendi kendime, doğrusu konu olarak beni seçseydi, çok sinirlenirdim, dedim. Tabii bu duygumu gizledim, ama böyle bir şey hiç hoşuma gitmezdi. Bir insanın böyle acımasızca teşhir edilmesini takdirle karşılaması için hem çok geniş fikirli hem de nüktedan olması gerek...

Ben tam bunu düşünürken sahneden gelen boğuk, tatlı kahkaha arkamda yankılandı. Çabucak başımı çevirdim. Hemen arkamdaki koltukta Lady Edgware yani sahne adıyla Jane Wilkinson oturuyordu. Dudakları hafifçe aralanmış, öne doğru da eğilmişti. O zaman tahminlerimde yanılmış olduğumu anladım. Jane Wilkinson'ın gözlerinde heyecan ve neşe vardı.

Taklit sona ererken Jane Wilkinson, Carlotta Adams'ı çılgınca alkışladı. Gülüyor, zaman zaman da yanında oturan, uzun boylu, eski Yunan tanrılarını andıran genç adama dönüyordu. Onu da hemen tanıdım tabii. Sahneden çok, beyazperdenin tanınmış yıldızlarından Bryan Martin'di. O sıralarda İngiltere'de çok ünlüydü.

Lady Edgware, "Ne güzel değil mi?" dedi.

Genç adam güldü. "Jane, çok heyecanlandın."

"Harikaydı. Ben, onun bu kadar iyi olacağını beklemiyordum."

Bryan Martin'in alaycı cevabını duyamadım. Çünkü Carlotta Adams yeni bir taklide başlamıştı. Ondan sonra olanları daima "garip bir rastlantı" olarak hatırlayacağım.

Tiyatrodan çıkınca Poirot'la Savoy'a yemeğe gittik.

Tam yanımdaki masada Lady Edgware, Bryan Martin ve daha tanımadığım iki kişi oturuyordu. Onları Poirot'ya gösterdim.

Lord Edgware'i Kim Öldürdü?

Tam bunu yaparken bir çift geldi ve Lady Edgware'in diğer tarafındaki masaya yerleştiler. Kadının yüzü bana yabancı gelmedi, ama bir an onun kim olduğunu hatırlayamadım.

Sonra birdenbire bu dikkatle baktığım genç kadının Carlotta Adams olduğunu fark ettim. Yüzü hemen dikkati çekecek ya da tanınacak bir tip değildi; daha çok mimiğe yakışan, hareketli, hassas yüzlerdendi. Kolaylıkla değişik kişiliklere bürünebilirdi. Aslında kendine özgü, belirli bir özelliği yoktu.

Bu düşüncelerimi Poirot'ya anlattım. Beni dikkatle dinledi. Yumurta biçimindeki kafasını hafifçe yana eğmişti, arada sırada sözünü ettiğim masalara çabucak bir göz atıyordu.

"Demek bu Lady Edgware? Evet, hatırladım. Onu sahnede gördüm. *Güzel bir kadın.*"

"Çok da iyi bir aktris."

"Belki."

"Buna pek inanmıyormuş gibisin."

"Bence bu daha çok senaryoya bağlı, dostum. Eğer o oyunun merkeziyse, bütün eser onun etrafında dönüyorsa, o zaman rolünü iyi yapabilir. Ama onun küçük bir rolü doğru dürüst oynayabileceğini sanmıyorum. Ya da bir karakter rolünü. Oyunun onun hakkında ve onun için yazılmış olması şart. Jane Wilkinson, bana kendisinden başka hiçbir şeyle ilgilenmeyen kadınlardanmış gibi geliyor." Durdu. Sonra da beklenmedik bir şey söyledi. "Böyle insanlar hayatta büyük tehlikelerle karşılaşır."

Şaşkınlık içinde sordum. "Tehlikelerle mi?"

"Kullandığım sözcüğün seni şaşırttığını görüyorum, *mon ami*. Evet, tehlikelerle. Çünkü böyle bir kadın sadece bir tek şeyi görür. Kendisini... Bu tip kadınlar etraflarını saran tehlikelerin ve tuzakların farkına bile varmazlar. Hayattaki birbirine zıt milyonlarca ilginin, çıkarın ve ilişkinin varlığını bilmezler. Sadece ileriye doğru uzanan kendi yollarını görürler. Ve ergeç başlarına bir felaket gelir."

Agatha Christie

İlgilenmiştim. "Doğrusu böyle bir şey benim aklıma gelmezdi," diye itiraf ettim. Sonra da sordum. "Ya diğeri?"

"Miss Adams mı?"

Bir an o masaya baktı.

"E? Onun hakkında ne söylememi istiyorsun?" Gülümsüyordu.

"Onun sende ne gibi bir izlenim bıraktığını anlamak istiyorum."

"*Mon cher*, bu gece falcılık mı yapacağım? Herkesin avucuna bakıp geleceklerini mi söyleyeceğim?"

"Bu işi birçok kişiden daha iyi yapabilirsin," diye cevap verdim.

"Bana çok güveniyorsun, Hastings. Doğrusu bu bana çok dokunuyor. Her insanın karanlık bir yönü olduğunu bilmiyor musun? Hepimizin içinde birbirine zıt ihtiraslar, arzular ve yetenekler var. İnsan biri hakkında hüküm veriyor. Sonra da yüzde doksan yanılıyor."

Güldüm. "Hercule Poirot yanılmaz."

"Hercule Poirot bile yanılabilir... Senin, benim kendimi pek beğendiğimi sık sık düşündüğünü biliyorum. Ama bana inan. Aslında ben çok alçakgönüllü bir insanım."

Bir kahkaha attım. "Sen mi alçakgönüllüsün?"

"Tabii. Yalnız... bıyığımla bir hayli gururlandığımı itiraf edeyim. Londra'da benimkine benzer bir bıyık, henüz göremedim."

Alaycı ses tonuyla, "Bu bakımdan emin olabilirsin," dedim. "Göreceğin de yok. Demek Carlotta Adams hakkındaki fikrini söylemeye cesaret edemeyeceksin?"

Poirot başını salladı. "O bir sanatçı... Bu da onu tanımlamaya yeter sanırım."

"Herhalde onun da tehlikelerle karşı karşıya olduğunu sanmıyorsun."

Poirot ciddi bir tavırla cevap verdi. "Hepimiz her an tehlikelerle karşı karşıyayız. Felaket belki üzerimize saldırmak için köşe-

Lord Edgware'i Kim Öldürdü?

de bekliyor. Soruna gelince, bence Miss Adams büyük başarıya ulaşacak. Çok zeki. Bu da bir insanın başarıya ulaşmasına yardım edecek. Ama her zaman bir tehlike ihtimali de yok değil. Bunu, deminden beri tehlikeden söz ettiğimiz için söylüyorum."

"Yani?"

"Para hırsı... Para hırsı onun gibi bir kadının yoldan çıkmasına neden olabilir."

"Bu hepimiz için de geçerli," dedim.

"Doğru... Ama hiç olmazsa sen ve ben bu işin tehlikesini görebiliriz. İyi ve kötü yanlarını tartarız. Gelgelelim eğer parayı seviyorsan, ondan başka hiçbir şeyi göremezsin. Diğer ayrıntılar gölgede kalır."

Onun bu ciddi haline güldüm. "Çingeneler Kraliçesi Esmeralda bugün tam formunda," diye takıldım.

Poirot bu şakama aldırmaıdı bile. "Kişi psikolojisi çok ilgi çekicidir. Cinayetle ilgilenen bir insan, ister istemez psikolojiye de merak sarar. Bir psikoloji uzmanını öldürme hareketi değil de, bunun *arkasındaki* gizli olan şeyler çeker. Anlıyor musun, Hastings?"

"Gayet iyi anlıyorum."

"Seninle gizli bir olaya karıştığımız zaman beni daima hareket geçirmeye zorlarsın, Hastings. Ayak izlerini ölçmemi, sigara küllerini incelememi, yere yüzükoyun yatarak etrafa bakmamı istersin. İnsan koltuğuna dayanarak gözlerini kapattığı zaman meseleyi çözmeye daha yaklaşıp. İşte sen bunu anlamıyorsun. İnsan böyle anlarda aklının gözleriyle görür."

"Ben görmüyorum," diye mırıldandım. "Ben koltuğumda arkama yaslandığım zaman bir tek şey oluyor. Sadece bir tek şey."

Poirot, "Evet," dedi. "Bunu fark ettim. Çok garip. Oysa o anda insanın delice bir hızla çalışması gerekiyor, tamamen ağırlaşması değil. İnsanın aklını çalıştırması onu canlandırır. Küçük gri hücreleri çalıştırmak bir kafa keyfidir. Ancak hücreler insanı o manevi sisten kurtarır..."

Agatha Christie

Poirot küçük gri hücrelerinden söz ettiği zaman hemen dikka-tim dağılıverir. Çünkü bu sözleri daha önce de o kadar çok duy-dum ki... Bu kez de gözlerim yanıımızdaki masada oturan dört kişi-ye doğru kaydı. Poirot'nun monoloğu sona erdiği zaman gülererek, "Bir hayran kazandın, Poirot," dedim. "Güzel Lady Edgware gözle-rini senden ayıramıyor."

"Herhalde ona kim olduğumu söylediler." Poirot alçakgönüllü bir tavır takınmaya çalıştıysa da başaramadı.

"Sanırım bunun nedeni şu ünlü bıyıkların. Kadın bıyıklarının güzelliğine hayran oldu."

Poirot yavaşça bıyığını okşadı. "Doğrusu benimki gibisi bulun-maz. Ah, dostum, doğrusu 'diş fırçası' adını verdiği bıyığın kor-kunç bir şey. Doğanın cömertliğine bile engel olmak bu. Rica ede-rim, şu bıyığını düzelt."

Poirot'nun ricasına aldırmadım. "Bak, bak. Lady Edgware kal-kıyor. Galiba gelip bizimle konuşacak. Bryan Martin itiraz ediyor ama aldırıyor yok."

Gerçekten de Jane Wilkinson azametli bir tavırla yerinden kalkarak bizim masaya geldi. Poirot ayağa fırlayarak bir reverans yaptı. Tabii ben de kalktım.

Genç kadın, o tatlı ve boğuk sesiyle, "Siz Mösyö Hercule Po-irot'sunuz, değil mi?" diye sordu.

"Evet, madam. Emrinizdeyim."

"Mösyö Poirot, sizinle konuşmak istiyorum."

"Emredersiniz, madam. Oturmaz mısınız?"

"Hayır, hayır, burada olmaz. Sizinle özel olarak konuşmalı-yım. Hemen yukarıya, daireme çıkalım."

O sırada Bryan Martin de genç kadının yanına gelmişti. Çe-kingen bir tavırla gülümsedi. "Biraz beklemelisin, Jane. Yemeğin ortasındaıyız. Mösyö Poirot da öyle."

Ne var ki, Jane Wilkinson istediğinden öyle kolay kolay vaz-geçecek bir kadın değildi. "Bu o kadar önemli mi, Bryan? Yemeği

Lord Edgware'i Kim Öldürdü?

daireye yollasınlar. Sen garsonlara söyle, olur mu? Ha, Bryan..." Dönüp yürüdü.

Genç adam, kadının peşinden gitti. Jane Wilkinson'ın ondan bir şey yapmasını istediği, ama Bryan Martin'in bunu yapmak istemediği belliydi. Kaşlarını çatarak başını salladı. Jane Wilkinson daha da ısrarla konuştu. Sonunda Bryan razı olduğunu belirtmek ister gibi omuzlarını silktilti. Aktris, genç adamla konuşurken bir iki kez Carlotta Adams'a doğru bakmıştı. Acaba sözleri Amerikalı kadınla mı ilgili, diye düşündüm.

Jane ise istediğini yaptırdığına çok memnun olmuştu. Neşeyle yanımıza geldi. Göz kamaştırıcı bir gülümseyişle hem Poirot'ya hem de bana baktı. "Hemen yukarı çıkalım." Bu teklifini kabul etmek istemeyeceğimiz ihtimali aklına bile gelmemişti. Hiç özür dilemeden bizi dışarı çıkardı.

Asansöre giderken, "Çok şanslıyım, Mösyö Poirot," diyerek gülümsedi. "Bu akşam burada size rastladım. Her şeyin hep istediğim gibi olması ne güzel! Orada oturmuş ne yapacağımı düşünüyordum. Birdenbire başımı kaldırdım. Bir de ne göreyim? Siz yandaki masada oturmuyor musunuz? O zaman kendi kendime, Mösyö Poirot bana ne yapmam gerektiğini söyleyecektir, dedim." Asansör görevlisine döndü. "İkinci kat."

Poirot, "Eğer size yardım edebilirsem..." diye başladı.

"Bundan eminim. Sizin dünyanın en iyi insanı olduğunuzu duydum. Beni birinin bu içinden çıkılmaz durumdan kurtarması gerekiyor. Bu işi de ancak siz yapabilirsiniz."

İkinci katta asansörden çıktık. Genç kadının peşi sıra koridor-da ilerledik. Kapılardan birinin önünde durdu, sonra da bizi Savoy'un en lüks dairelerinden birine soktu.

Beyaz kürk etolünü bir sandalyeye, parlak taşlarla süslü gece çantasını da masaya bırakarak bir sandalyeye çöken aktris, "Mösyö Poirot," diye bağırdı. "Bir çaresini bulup kocamdan *kurtulmalıyım*."

Bölüm 2

Akşam Yemeği

Poirot bir anlık şaşkınlık yaşadıktan sonra kendini topladı. Gözlerinde muzipçe bir pırıltıyla, "Ama, madam," dedi. "Kadınları kocalarından kurtarmak benim uzmanlık alanıma girmiyor."

"Bunu biliyorum, tabii."

"Sizin bir avukata ihtiyacınız var."

"İşte bunda yanılıyorsunuz. Avukatlardan sıkıldım. Dürüst avukatları da, dürüst olmayanlarını da tuttum. Ama bana hiçbirinin yararı olmadı. Avukatlar kanunlardan başka bir şeyden anlamıyorlar."

"Ve benim anladığımı sanıyorsunuz öyle mi?"

"Sizin gibi birinin daha dünyada bulunmadığını biliyorum."

"Madam, ben akıllıyım ya da değilim. Aslında akıllıyım. Alçakgönüllü rolü yapmanın bir anlamı yok. Yalnız bu küçük işiniz bana göre değil."

"İşte bunu anlamıyorum. Neden? Bu da bir sorun."

"Ah!... Bir sorun!..."

Jane Wilkinson, "Üstelik zor bir sorun," diye devam etti. "Sizin zorluklardan kaçacak bir insan olduğunuzu da sanmıyorum."

"Anlayışınızdan dolayı sizi tebrik ederim, madam. Ama ne olursa olsun ben boşanma davaları için araştırma yapmam. Hiç de hoş bir durum değildir."

Lord Edgware'i Kim Öldürdü?

"Dostum, ben sizden kocamı izlemenizi istemiyorum ki. Zaten bunun hiçbir yararı olmaz. Ben sadece onu başımdan atmak istiyorum. Bana bunu nasıl yapabileceğimi söyleyeceğinizden eminim."

Poirot cevap vermeden önce bir an düşündü. Tekrar konuşmaya başladığı zaman sesinin tonu değişmişti. "Bana önce şunu söyleyin: Neden Lord Edgware'i 'başınızdan atmayı' bu kadar istiyorsunuz?"

Genç kadın tereddütsüz cevap verdi. Hiç çekinmeden konuşuyordu. "Neden olacak? Tekrar evlenmek istiyorum da ondan. Bundan başka ne sebep olabilir?" İri mavi gözlerini masumca açmıştı.

"Herhalde kocanızdan kolaylıkla boşanabilirsiniz?"

"Siz, benim kocamı tanıyorsunuz, Mösyö Poirot. O... O..." Hafifçe titredi. "Nasıl anlatayım bilmiyorum... Tuhaf bir adamdır. Başka insanlara benzemez." Bir süre durdu, sonra devam etti. "Onun hiç kimseyle evlenmemesi gerekirdi aslında. Ben neden söz ettiğimi biliyorum. Ama onu anlatmam imkânsız. Garip bir insan... Belki biliyorsunuz, ilk karısı onu bırakıp kaçmış. Üstelik geride üç aylık bir çocuk da bırakmış. Lord Edgware, onu hiçbir zaman boşamamış, zavallı kadın da yurtdışında bir yerde ıstırap içinde ölmüş. Daha sonra Lord Edgware, benimle evlendi. Bu evliliğe dayanamadım. Çok korkuyordum. Kocamı bırakarak Amerika'ya döndüm. Onu boşamam için elimde delil yok. Ona, beni boşaması için fırsat verdim ama buna aldırmadı. O... bir çeşit fanatik."

"Bazı Amerikan eyaletlerinde kolayca boşanılıyor, madam."

"Bunun bana bir yararı olmaz ki. Çünkü ben İngiltere'de oturacağım."

"Demek İngiltere'de oturmak istiyorsunuz?"

"Evet."

"Evlenmek istediğin adam kim?"

"Bütün sorun da bu ya. Merton düküyle evleneceğim."

İrkildim. O ana kadar kaç genç kızın annesi Merton dükü yüzünden düşkünlüğüne uğramıştı. Hiçbiri de kızını onunla evlendirmeyi başaramamıştı. Merton dükü adeta bir rahip hayatı süren, koyu Katolik genç bir adamdı. Zorba bir kadın olan annesi düşesin sözünden çıkamadığı söylenirdi. Çok ciddi bir hayat sürüyor, sadelikten hoşlanıyordu. Kadınlara pek aldırmadığı da iddia edilmekteydi.

Jane romantik bir tavırla, "Onun için çıldırıyorum," diye mırıldandı. "Şimdiye kadar tanıdığım erkeklere hiç benzemiyor. Merton Şatosu ise şahane bir yer. Bizim ilişkimiz çok romantik. Merton dükü o kadar yakışıklı ki. Hayal kurmaya meraklı bir rahibe benziyor." Durdu. "Evlendiğim zaman sahneden çekileceğim. Artık nedense sanatım beni ilgilendirmiyor."

Poirot alaycı bir tavırla mırıldandı. "Ve şimdiki durumda Lord Edgware bu romantik hayallere engel oluyor."

"Evet. Bu yüzden de neredeyse çıldıracağım." Düşünceli bir tavırla arkasına yaslandı. "Chicago'da olsaydım, onu kolaylıkla ortadan kaldırırdım. Ama burada gangster olmadığı kesin."

Poirot gülümsedi. "Biz burada her insanın yaşamaya hakkı olduğunu düşünüyoruz."

"Orasını bilmem. Herhalde bazı politikacılarınız ortadan kaldırılsaydı çok daha iyi olurdu... Sonra Lord Edgware hakkında bildiklerimi düşünüyorum da, onun bu ülke için bir kayıp olmayacağını anlıyorum. Tersine... Tabii sizden onu öldürmenizi istemiyorum, Mösyö Poirot."

"Teşekkür ederim, madam."

"Lord Edgware'le zekice konuşabileceğinizi düşünmüştüm. Onu boşanmaya razı edebilirsiniz. Bunu yapabileceğinizden eminim."

"Benim ikna yeteneğimi gözünüzde büyütmüşsünüz, madam."

"Oh!... Mutlaka *bir şeyler* bulursunuz, Mösyö Poirot." Öne doğru eğildi. Mavi gözlerini yine iri iri açmıştı. "Benim mutlu ol-

Lord Edgware'i Kim Öldürdü?

namı istersiniz, değil mi?" Sesi alçak yumuşak ve nefis şekilde baştan çıkarıcıydı.

Poirot ihtiyatlı bir şekilde, "Ben herkesin mutlu olmasını isterim," dedi.

"Ama ben herkesi düşünmüyorum. Benim düşündüğüm sadece kendim."

"Daima böyle yaptığınızdan eminim, madam." Poirot gülümseyordu.

"Benim bencil olduğumu mu düşünüyorsunuz?"

"Ben öyle bir şey söylemedim, madam."

"Doğrusu bencilim. Ama anlayacağınız mutsuz olmak istemiyorum. Hatta bu durum rol yapmamı bile etkiliyor. Lord Edgware, benden boşanmaya razı olmadıkça ya da ölmedikçe bu mutsuzluktan kurtulamayacağım." Düşünceli bir tavırla devam etti. "Tabii ölmesi daha iyi olurdu. Yani böylece ondan bütünüyle kurtulduğumdan emin olurdum." Poirot'nun kendisine hak vermesini istemiş gibi ona baktı. "Bana yardım edeceksiniz, değil mi, Mösyö Poirot?" Ayağa kalkarak beyaz kürk etolünü aldı. Gözlerini de yalvarırmış gibi arkadaşına dikmişti. Dışarıdaki koridordan sesler geldi. Kapı aralıktı. Jane Wilkinson, "Eğer yardım etmezseniz..." diye mırıldandı.

"Evet, madam."

Genç kadın bir kahkaha attı. "Bir taksi çağırırım. Ve eve gidip Lord Edgware'i temizlerim."

Gülerek yandaki kapıdan çıktı. Aynı anda Bryan Martin de Carlotta Adams ve yanındaki kavalyesiyle içeri giriyordu. Peşlerinde de daha önce Jane'in masasında yemek yiyen iki kişi vardı. Onlarla tanıştırılırken adlarının Bay ve Bayan Widburn olduğunu öğrendim.

Bryan, "Merhaba," dedi. "Jane nerede? Ona verdiği işi başardığımı söylemek istiyorum."

Agatha Christie

Jane yatak odasının kapısında belirdi. Bir elinde ruj vardı. "Onu da çağırdın mı? Miss Adams oyununuza hayran oldum. Bu yüzden sizinle tanışmak istedim. Gelin, ben makyajımı tazelerken benimle konuşun. Suratımın berbat halde olduğunun farkındayım."

Carlotta Adams bu daveti kabul etti. Bryan Martin ise bir kol-tuğa çöktü.

"E, Mösyö Poirot? İyi yakalandınız. Jane, sizi kendi adına sa-vaşmanız için kandırabildi mi bari? Hemen razı olun da bitsin git-sin. Çünkü sonunda nasıl olsa onun istediğini yapacaksınız. Jane hayır sözcüğünün anlamını bilmez."

"Belki şimdiye kadar bu sözü hiç duymadı."

Bryan Martin koltukta arkasına yaslanarak sigarasının du-manlarını tavana doğru üfledi. "Jane ilgi çekici bir tiptir. Yasaktan anlamaz. Ahlak kurallarını hiçe sayar. Onun ahlaksız olduğunu söylemiyorum. Ahlaksız değildir. Belki de onu ancak ahlak kural-larının üstündedir, diye tanımlayabileceğim. Hayatta bir tek şeyi görür: Jane'in istediklerini." Güldü. "Bence Jane birini neşeyle öl-dürür. Kendisini yakalayıp bu cinayetinden dolayı asmak istedikle-ri zamanda fena halde kırılır. İşin kötüsü kolaylıkla da yakalanır. Kafası hiç çalışmaz. Herhalde cinayet işlemeye karar verince, bir taksiye biner. Kurbanının evine giderek uşağa kendi adını verir. Sonra da içeriye girip adamı vurur."

Poirot mırıldandı. "Neden böyle düşündüğünüzü merak et-tim."

"Efendim?"

"Kendisini iyi tanır mısınız, mösyö?"

"Tanıdığımı sanıyorum." Tekrar güldü. Bana bu gülüşünde hafif bir acı varmış gibi geldi. Sonra diğerlerine sordu. "Siz de aynı fikirde değil misiniz?"

Bayan Widburn başını salladı. "Evet. Jane bencildir. Ama bence bir aktrisin de bencil olması gerek. Yani... kişiliğini ifade edebilmek istiyorsa..."

Lord Edgware’i Kim Öldürdü?

Poirot sesini çıkarmadı. Gözlerini Bryan Martin’e dikmişti. Yüzünde anlayamadığım, düşünceli bir ifade vardı. Aynı anda Jane içeri girdi. Carlotta Adams peşinden geliyordu. Herhalde Jane makyajını tazelemişti, ama yüzü bana yine aynı göründü. Hiçbir ek yapılmayacak kadar güzeldi bu yüz.

Yemek bir hayli neşeli geçtiyse de, bana anlayamadığım bazı gizli akıntılar varmış gibi geldi. Jane Wilkinson’ın böyle ince ruhlu olmadığını biliyordum. Onun bir anda sadece bir tek şeyi görebilen bir kadın olduğu belliydi. Poirot’yla konuşmak istemiş, bunu da yapmıştı. Herhalde Carlotta Adams’ı yemeğe çağırmasına anlık bir merak neden olmuştu. Kendi zekice taklidi çocuksu bir neşeyle hoşuna gitmişti.

Hayır, hissettiğim gizli akıntıların Jane Wilkinson’la bir ilgisi yoktu. O halde bunlar hangi taraftan geliyordu?

Konukları dikkatle süzdüm. Bryan Martin pek de normal davranmıyordu. Ama kendi kendime, bu da film yıldızının bir özelliği olabilir, dedim. Başrole alışan ve ikinci planda kalmak istemeyen, kendini beğenmiş bir adamın abartılı tavırları.

Carlotta Adams gayet normal davranıyordu. Tatlı, hafif bir sesi olan, sessiz bir kızdı. Ona dikkatle baktım. Gerçekten öyle dikkati çekecek bir yanı yoktu. Yumuşak koyu renk saçları, adeta renksiz sayılacak uçuk mavi gözleri, beyaz bir teni ve hassas ifadeli bir ağzı vardı. Ona değişik bir yerde, başka kıyafette rastlasaydınız, herhalde tanıyamazdınız.

Jane’in kendisini övmesinden hoşlanmış gibiydi. Her kadın hoşlanır, diye düşünürken bir şeyi fark ettim. Ve o zaman pek acele karar vermiş olduğumu anladım.

Carlotta Adams o sırada Poirot’yla konuşan Jane’e bakıyordu. Gözleriyle aktrisi ölçüp biçmekteydi sanki.

Bana bakışlarında düşmanca bir şeyler varmış gibi geldi. Belki yanıliyordum... Belki de bu bir oyuncunun kendisinden çok daha ünlü aktrise karşı duyduğu mesleki kıskançlıktı.

Diğer üç misafire baktım. Bay Widburn cesede benzeyen, uzun boylu bir adamdı. Widburn ise sarışın, tombul, geveze bir kadındı. Tiyatro dahil sanatın tüm dallarına meraklı, zengin insanlar oldukları anlaşılıyordu. Sanatın dışında başka hiçbir konuyla ilgilenmedikleri belli oluyordu. Uzun süredir İngiltere'den uzak kaldığından sanat olayları hakkında fazla bilgim olmadığı anlaşılınca, Bayan Widburn tombul sırtını bana döndü ve bütün gece varlığını unuttu.

Diğer misafirse, Carlotta Adams'la gelen yuvarlak, neşeli yüzü, esmer gençti. Daha başında onun pek de ayık olmadığından kuşkulunmuşum. O şampanya kadehlerini devirdikçe, bu kuşkum daha da güçlendi. Bir şeye çok üzüldüğü, kendisine haksızlık edildiğini düşündüğü belliydi. Başlarda sıkıntılı bir sessizlik içinde oturdu. Yemeğin sonlarına doğru benimle konuşmaya başladı. Anlaşılan beni kendine yakın bulmuştu.

"Olamaz," dedi. "Aziz dostum, böyle bir şey yapılamaz... Yani, sana soruyorum..."

Konuşurken dilinin dolanmasına kelimelerin yarısını yutmasına aldırmadım. Yani bir kızı çıkarırsın... Sonra burunlarını sokmaları... Her şeyi altüst etmeleri... Oysa kıza kötü bir şey de söylemedim. O böyle bir insan değil. Püriten babalar... Amerika'ya *Maylower* gemisiyle ilk giden İngilizler gibi. Düzgün kızlar... Yani şunu demek istiyorum... Ne söylüyordum?"

Yavaşça, "Karşılaştığınız güçlükleri," diye anımsattım.

"Tanrım! Ben bu iş için terzimden borç aldım. Terzim çok iyi bir adamdır. Yıllardır ona borcum var. Bu yüzden aramızda adeta bir bağ oluştu. Bağ önemlidir, değil mi, Aziz dostum? Örneğin... sen ve ben. Sen ve ben... Gerçekten, sen kimsin?"

"Adım Hastings."

"Gerçekten mi? Ben de senin Spencer Jones adında bir arkadaş olduğuna yemin edebilirdim. Sevgili Spencer Jones. Yarışlarda ona rastlayıp beş sterlin borç aldım. Yani şunu demek istiyorum..."

Lord Edgware'i Kim Öldürdü?

İnsanlar birbirlerine çok benziyorlar... Eğer Çinli olsaydık, bizi kesinlikle ayırt edemezlerdi."

Üzüntülü bir şekilde başını salladı. Sonra da birdenbire neşelenerek, biraz daha şampanya içti.

"Neyse... Hiç olmazsa zenci değilim."

Bu düşünce kendisini o kadar sevindirdi ki, benimle daha iyimser bir tavırla konuşmaya başladı.

"Her şeye iyi tarafından bakmalı dostum. İyi tarafından. Ben de ileride... yetmiş yaşında filan çok zengin olacağım. Yani amcam öldüğünde. O zaman terzimin borcunu da öderim."

Bu düşünce mutlu bir şekilde gülümsemesine neden oldu.

Bu genç adamın yine de insanın hoşuna giden bir yanı vardı. Küçük, ince bıyığı yuvarlak yüzünde pek garip duruyordu.

Carlotta Adams'ın gözlerini ona dikmiş olduğunu fark ettim. Genç kadın, onu dikkatlice süzdükten sonra ayağa kalktı. Ve yemek de böylece sona erdi.

Jane, "Geldiğiniz için teşekkür ederim," dedi. "Ben içimden geldiği gibi hareket etmeye bayılırım. Ya siz?"

Miss Adams, "Korkarım ben bir şey yapmadan önce uzun uzun düşünürüm," diye cevap verdi. "Böylece sonradan pişman olmam." Tavrında hoş a gitmeyecek bir şey vardı.

Jane güldü. "Aldığınız sonuçlardan böyle hareket etmekle çok iyi yaptığınız anlaşılıyor. Doğrusu şimdiye dek bu geceki temsili-nizdeki gibi eğlenmedim."

Amerikalı kadının yüz hatları yumuşadı. "Teşekkür ederim. Bunu bana söylemenizi çok takdir ediyorum. Anlayacağınız cesaretlendirilmeye ihtiyacım var. Hepimizin de öyle ya."

Siyah bııklı genç, "Carlotta," dedi. "Haydi Jane Yenge'nin elini sıkıp yemek için teşekkür et. Ondan sonra da çıkıp gidelim." Genç adamın bir yere çarpmadan kapıdan çıkması mucizeden başka bir şey değildi. Carlotta da çabucak onun peşi sıra gitti.

Agatha Christie

Jane mırıldandı. "Biraz önce buraya gelip bana 'Jane Yenge,' diyen de kimdi? Onu daha önce fark etmemiştim."

Bayan Wilburn atıldı. "Sen, ona aldırma, Jane şekerim. Aslında çok zeki bir çocuktur. Şimdi şu haline bak. İnsan adeta gözlerine inanamıyor. Böyle yetenekli çocukların sonradan bu tip durumlara düşmelerine çok üzülüyorum. Neyse... Artık gitmemiz gerekiyor."

Karıkoca Widburnlar Bryan Martin'i de alarak çıkıp gittiler.

Jane, "E, Mösyö Poirot?" dedi.

Arkadaşım genç kadına gülümsedi. "E... Lady Edgware?"

"Aman sakın beni bu isimle çağırmayın. Bırakın onu unutayım! Doğrusu Avrupa'nın en katı yürekli insanı sizsiniz, Mösyö Poirot."

"Hayır, hayır. Hiç de katı yürekli değilim." Poirot'nun şampanyayı biraz fazla kaçırdığından emindim.

"O halde gidip kocamı göreceksiniz. Ona istediğimi yaptırıcaksınız."

Poirot ihtiyatlı bir tavırla söz verdi. "Gidip onu göreceğim."

"Eğer teklifinizi reddederse, ki böyle yapacağından eminim... o zaman zekice bir plan hazırlarsınız, öyle değil mi? Sizin İngiltere'nin en akıllı adamı olduğunuzu söylüyorlar. Mösyö Poirot."

"Madam katı yürekli olduğumu söylerken Avrupa'dan söz ettiniz. Oysa iş zekâya gelince sadece İngiltere'yle sınırlı kaldınız."

"Eğer bu işi yaparsanız o zaman, 'bütün dünyanın' derim."

Poirot elini kaldırdı. "Madam, size hiçbir şey için söz vermiyorum. Psikolojiye merakım yüzünden kocanızla görüşmeye çalışacağım."

"Ona istediğiniz kadar psikanaliz yapın. Belki bu Lord Edgware'e iyi gelir. Ama bu işi... hatırım için yapmalısınız. Aşkım mutlulukla sonuçlanmalı, Mösyö Poirot."

Hayale dalmış gibi hülyalı bakışlarla devam etti. "Tekrar evlenince yer yerinden oynayacak," dedi."

Bölüm 3

Altın Dişli Adam

Birkaç gün sonra kahvaltı masasına otururken Poirot açmış olduğu bir mektubu bana doğru attı.

"E, dostum buna ne dersin?"

Mektup Lord Edgware'den geliyordu. Adam resmi dille ertesi gün saat on birde Poirot'yu beklediğini yazıyordu.

Çok şaşırdığımı itiraf etmeliyim. Poirot'nun Jane Wilkinson'a o sözleri şampanyanın tesiriyle söylediğini, sözünü yerine getirmek için bir şey yapmayacağını sanıyordum.

Çok zeki olan Poirot ne düşündüğümü hemen anladı tabii. Gözlerinde muzip bir pırıltı belirdi.

"Hayır, dostum. Bunun tek nedeni şampanya değildi."

"Ben öyle demek istemedim..."

"Evet, evet. Zavallı ihtiyarcık, yemekte neşelenip yapmayacağı şeyler için söz verdi, diye düşündün. Ama dostun Hercule Poirot'nun verdiği sözler kutsaldır."

Son sözleri kurumlu bir edayla soyledi. Ben de telaşla, "Tabii, tabii, biliyorum," dedim. "Ama belki muhakeme yeteneğin... içkinin etkisiyle biraz nasıl söyleyeceğim... belki biraz sarsılmıştır."

"İçki benim kafamı etkilemez. Hastings. Şampanyaların en iyisi, kadınların en altın saçlısı, en cazibelisi... hiçbir şey, hiçbir şey

Agatha Christie

Hercule Poirot'nun kafasını etkileyemez. Hayır, dostum, sadece bu konu beni ilgilendiriyor."

"Jane Wilkinson'ın aşk macerası mı?"

"Tam anlamıyla o değil. Onun aşk macerası dediğin şey sıradan bir olay. Çok güzel bir kadının yükselmek için attığı bir adım. Merton dükünün soyluluk unvanı ve büyük serveti olmasaydı, onun hayalperest bir rahibe benzemesi Jane'i hiç ilgilendirmezdi. Hayır Hastings, beni işin psikolojik yanı ilgilendiriyor. Lord Edgware'i yakından incelemek çok hoşuma gidecek."

"Üstlendiğin bu işte başarıya ulaşacağını sanıyor musun?"

"*Neden sanmayayım?* Herkesin zayıf bir yanı vardır. Konuyu psikolojik bir açıdan inceliyorum, diye verilen bu işi çözüme kavuşturmaktan kaçınacağımı sanma, Hastings. Zekâmı kullanmak her zaman hoşuma gider."

"Demek yarın on birde Regent Gate'e gideceğiz?" diye sordum.

Poirot alaycı bir tavırla kaşlarını kaldırdı. "Gideceğiz mi dedin?"

"Poirot! Beni burada mı bırakacaksın? Ama ben seninle her yere gidiyorum."

"Bir cinayet, esrarlı bir zehirleme olayı, bir suikast... İşte sen bunlardan hoşlanırsın. Ya böyle bir ziyaret?"

Kararlı bir tavırla sözünü kestim. "Başka söz istemem. Ben de geliyorum."

Poirot yavaşça güldü. Tam o sırada bir misafirin geldiğini haber verdiler.

Şaşkınlık içinde onun Bryan Martin olduğunu gördük. Aktör, gündüz ışığında daha yaşlı duruyordu. Yine de yakışıklıydı. Ama biraz yıpranmış bir yakışıklılıktı onunki. Birdenbire aklıma onun uyuşturucu maddeler alabileceği geldi. O sinirli hali de böyle bir şeyin söz konusu olabileceğini ortaya koyuyordu.

Lord Edgware'i Kim Öldürdü?

Aktör neşeli bir sesle, "Günaydın, Mösyö Poirot," dedi. "Yüz-baş Hastings'le normal bir saatte kahvaltı ettiğinizi memnuniyetle görüyorum. Herhalde şu ara çok meşgulsünüz?"

Poirot, ona dostça gülümsedi.

"Hayır. Şu anda öyle pek önemli bir işim yok."

Bryan güldü. "Yapmayın, canım. Scotland Yard sizi çağırmadı mı? Kraliyet ailesi için nazik bir sorunu incelemiyor musunuz? Doğrusu buna inanmam."

Poirot bir kakhaha attı. "Siz gerçeklerle hayalleri birbirine karıştırıyorsunuz, dostum. Şu anda işsizim. Ama neyse, henüz başkalarından borç isteyecek duruma da düşmedim."

Bryan yine güldü. "Öyleyse şansım var. Benim bir işimle ilgilenmenizi istiyorum."

Poirot, genç adamı düşünceli bir tavırla süzdü.

"Halletmemi istediğiniz bir sorun mu var?"

"Durum şöyle... Hem var hem yok."

Bu kez sinirli bir tavırla güldü. Hâlâ onu düşünceli bakışlarla süzmekte olan Poirot, genç adama oturmasını işaret etti. Genç adam, Belçikalı dedektifin yanındaki bir sandalyeye yerleşti.

Poirot, "Şimdi anlatın bakalım," dedi.

Bryan Martin hâlâ söze başlamakta güçlük çekiyordu. "İstememe rağmen size bütün meseleyi anlatamayacağım." Tereddüt etti. "Anlayacağınız her şey Amerika'da başladı."

"Amerika'da mı? Sonra?"

"Basit bir olay dikkatimi buna çekti. Trenle seyahat ediyordum, bir adam dikkatimi çekti. Ufak tefek, çirkin gözlüklü ve altın dişli biriydi."

"Ah! Altın dişli ha?"

"Evet. İşte meselenin can alıcı noktası da bu."

Poirot başını birkaç kez salladı. "Anlamaya başlıyorum. Devam edin."

Agatha Christie

"Dediğim gibi adam şu yönden dikkatimi çekti. O sırada New York'a gidiyordum. Altı ay sonra Los Angeles'taydım. O adamla tekrar karşılaştım. Bir ay sonra Seattle'a uğramam gerekti. Tekrar o yabancıyı gördüm. Bu kez sakal bırakmıştı."

"Çok garip..."

"Öyle değil mi? Tabii o sırada adamın benimle bir ilgisi olacağı aklıma gelmedi. Ama yabancıyı Chicago'da sakalsız, tekrar Los Angeles'ta bıyıklı bir serseri kılığında görünce şüphelenmeye başladım."

"Tabii."

"Durum biraz garipti ama artık adamın peşimde dolaştığı da anlaşılıyordu."

"Evet..."

"Değil mi? Ondan sonra emin olmaya çalıştım. Nereye gidersen gideyim, gölgem değişik bir kılıkta orada belirliyordu. Neyse ki, o altın dişi sayesinde onu hemen tanıyordum."

"Hah, iyi ki, altın dişi varmış."

"Gerçekten öyle."

"Özür dilerim, ama Bay Martin, onunla hiç konuşmadınız mı? Sizi ısrarla izlemesinin nedenini sormadınız mı?"

"Hayır, sormadım." Aktör tereddüt etti. "Bir, iki niyetlendimse de, sonra vazgeçtim. Adamın daha ihtiyatla hareket etmesine neden olacağımı, buna karşılık hiçbir şey öğrenemeyeceğimi düşündüm. Herhalde gölgemi keşfettiğimi anlar anlamaz, onlar peşime başkasını takacaklardı. Üstelik onu tanıyamayacaktım da."

"Tabii ki kişi altın dişi bulunmayan biri olabilirdi."

"Evet."

"Bay Martin şimdi konuşurken 'onlar' dediniz. Bu onlar kimler?"

"Bu sözcüğü gelişigüzel seçtim. Bana geride bilinmeyen birileri varmış gibi geliyor..."

Lord Edgware'i Kim Öldürdü?

"Böyle düşünmenizin belirli bir nedeni var mı?"

"Yok."

"Sizi kimlerin, neden izlettiğini biliyor musunuz?"

"Bilmiyorum... Ama bir şüphem var. Tabii bu sadece bir tahmin. Londra'da iki yıl önce olan bir olayla ilgili bu. Çok basitti. Bunu hep düşündüm, anlamaya çalıştım. Kendi kendime açıklayamadığım için bu izlenme işinin onunla bir ilgisi olabileceğini düşünüyorum... Yalnız..." Bryan Martin sıkıntılı bir şekilde kımıldandı. "Size olay hakkında fazla bilgi veremeyeceğim. Yani şimdi, şu anda. Ama bir, iki gün sonra bunu yapabileceğimi sanıyorum... Çünkü... bu olay bir kızla ilgili."

"Ah, anlıyorum. Bir İngiliz kıızıyla."

"Evet. Bir bakıma... neden sordunuz?"

"Basit. İşin içyüzünü bugün söyleyemiyorsunuz, ama bir, iki güne kadar açıklayacağınızı sanıyorsunuz. O halde kız İngiltere'de. İzlendiğiniz sırada da herhalde yine İngiltere'deydi. Çünkü Amerika'da olsaydı, hemen onu bulup bu durumu sorardınız. Öyleyse bu kız hiç olmazsa on sekiz aydan beri İngiltere'de. Onun için de İngiliz olması ihtimali kuvvetli. Nasıl?"

"Harika. Şimdi bana söyleyin, Mösyö Poirot. Kızdan izin alırsam, bu işi halleder misiniz?"

Kısa bir sessizlik oldu. Poirot bir şeyler düşünüyordu. Sonunda, "Neden kıza gitmeden önce bana geldiniz?" diye sordu.

"Şey... düşündüm ki..." Aktör duraksadı. "Ona sizin bu sorunu halledeceğinizi söylemek, böylece kendisini ikna etmek istiyordum... Yani işi siz soruşturursanız, gazetelere yansımaz değil mi?"

"Ne demek istiyorsunuz?"

"Eğer bir cinayet işlenmişse..."

"Yok canım! Bunun öyle şeylerle ilgisi yok."

"Bilmiyorsunuz ki. Olabilir."

Agatha Christie

"Ama onun... bizim için elinizden geleni yaparsınız değil mi?"

"Tabii."

Poirot kısa bir sessizlikten sonra sordu. "Peşinize takılan adam kaç yaşındaydı?"

"Gençti. Otuz yaşlarında kadar."

Poirot, "Ah," dedi. "İşte bu ilginç. Gerçekten olayı daha ilgi çekici bir hale sokuyor."

Şaşkınlık içinde ona baktım. Bryan Martin de öyle. Bu sözlerinden bir şey anlayamamıştık. Aktör, "Belki adam daha yaşlıydı," diye mırıldandı. "Ama sanmıyorum."

"Hayır, hayır. Yanılmadığınızdan eminim Bay Bryan. İlginç... Çok ilginç..."

Poirot'nun bu garip sözlerinden bir anlam çıkaramayınca Bryan ne söyleyeceğini bilemedi. Ondan sonra havadan sudan söz etmeye çalıştı. "Geçen akşamki eğlenceli bir yemektir. Jane Wilkinson herkeşe aklına geleni yaptırmaya çalışır."

Poirot gülümsedi. "O hanım bir anda bir tek şeyi görebiliyor."

Martin, "Üstelik her zaman da istediğini yapıyor," dedi. "Bilmiyorum herkes buna nasıl dayanıyor?"

Poirot'nun gözlerinde bir pırıltı belirdi. "İnsan güzel bir kadının çok şeyine dayanır," diye cevap verdi. "Eğer Jane Wilkinson kocaman burunlu, sarı suratlı, yağlı saçlı bir kadın olsaydı ona kimse tahammül edemezdi."

Bryan başını salladı. "Herhalde... Ama bazen çok kızıyorum. Buna rağmen Jane'e çok bağlıyım. Yine de sık sık onun garip bir insan olduğunu düşünüyorum."

"Aksine bana çok zekiymiş gibi geldi."

"Ben, onu kast etmedim. Jane çıkarlarını kollamasını iyi bilir. Bu bakımdan bir hayli kurnazdır. Ben ahlak bakımından, demek istiyordum."

Lord Edgware'i Kim Öldürdü?

"Ah! Ahlak bakımından."

"Daha doğrusu onun ahlak kurallarıyla hiçbir ilgisi yoktur. Jane için iyi ya da kötü, yanlış ya da doğru diye bir şey söz konusu değildir."

"Geçen akşam da böyle bir şey söylediğinizi hatırlıyorum."

"Biraz önce cinayetten, suç işlemekten söz ediyorduk..."

"Evet, dostum?"

"Doğrusu Jane cinayet işlerse hiç şaşırmam."

Poirot, "Onu iyi tanımanız gerekir," dedi. "Ne de olsa birçok filmde birlikte oynadınız değil mi?"

"Evet. Jane'in bilmediğim tarafı yok sanıyorum. Bence o aklına koyarsa bir insanı kolaylıkla öldürebilir."

"Demek çabuk öfkeleniyor. Öyle mi?"

"Yok, aksine soğukkanlıdır. Ama biri kendisine engel olmaya kalkarsa, hiç düşünmeden onu ortadan kaldırır. Ahlak bakımından kimse de onu suçlu bulamaz. Çünkü o Jane Wilkinson'ın işlerine burnunu sokanların öldürülmesinin doğru olacağına inanır."

Birdenbire sesi tatsızlaşmıştı. Acaba neyi hatırladı, diye düşündüm.

"Demek onun kolaylıkla cinayet işleyeceğinden eminsiniz?" Poirot dikkatle genç adama bakıyordu.

Bryan derin bir nefes aldı. "Emin olun, inanıyorum. Belki çok geçmeden bu sözlerimi hatırlarsınız... Çünkü ben, onu iyi tanırım. Kadın sanki sabah çayını içiyormuş gibi kolaylıkla adam öldürebilir. *Bu sözlerimde çok ciddiym, Mösyö Poirot.*" Ayağa kalkmıştı.

Poirot yavaşça mırıldandı. "Evet. Ciddi olduğunuzu görüyorum."

Bryan tekrarladı. "Ben, onu iyi tanırım." Bir an kaşlarını çatarak durdu. Sonra değişik bir sesle, "Bu sözünü ettiğimiz konuya gelince," dedi. "Size bir, iki güne kadar haber veririm. Bu sorunu halledeceksiniz değil mi?"

Agatha Christie

Poirot cevap vermeden önce ona uzun uzun baktı. "Evet, hal-
ledeceğim. Bu işi ilginç buluyorum."

Bu son sözleri söylerken garip bir tavır takınmıştı. Bryan Mar-
tin'le aşağı kata indim. Genç adam kapıda bana şunları söyledi:

"Adamın kaç yaşında olduğunu neden sordu, yani siz anladı-
nız mı? Şey otuz yaşında olması neden ilginç? Hiç anlamadım."

"Ben de anlamadım," diye itiraf ettim.

Aktör çıkar çıkmaz, arkadaşşıma döndüm. "Poirot, aktörün pe-
şine takılan adamın yaşı neden o kadar önemli?"

"Anlamadın mı? Hastings dostum." Başını sallayarak güldü.
Sonra da, "Bu olayı nasıl buldun?" diye sordu.

"Pek fazla ipucu yok. Onun için bir şey söylemek güç. Eğer bi-
raz daha bilgimiz olsaydı..."

"Bilgimiz olmamasına rağmen, aklına bazı şeyler gelmiyor mu,
dostum?"

Neyse aynı anda telefon çaldı, Poirot'ya mahcubiyetle aklıma
hiçbir şey gelmediğini itiraf etmekten kurtuldum. Uzanıp ahizeyi
kaldırdım.

Ciddi, berrak bir kadın sesi, "Ben Lord Edgware'in sekreteri-
yim," dedi. "Lord Edgware, Mösyö Poirot'la yarın saat on birde gö-
rüşemeyecek. Bundan dolayı çok üzgün. Anı bir sorun çıktığı için
yarın sabah Paris'e gitmek zorunda. Ama eğer uygunsa Mösyö Po-
irot'yu bugün on ikiyi çeyrek geçe görebilecek."

Poirot'ya durumu anlattım. "Tabii, dostum. Oraya bu sabah
gideriz."

Bunu telefona tekrarlardım.

O ciddi ses, "Pekâlâ," diye cevap verdi. "Bu sabah on ikiyi çey-
rek geçe."

Telefonu kapattı.

Bölüm 4

Konuşma

Poirot'la Lord Edgware'in Regent Gate'deki evine vardığımızda oldukça heyecanlıydım. Ben, Poirot gibi psikolojiye meraklı değilimdir, ama Lady Edgware'in kocasından söz ederken söylediği birkaç söz merakımın uyanmasına neden olmuştu.

Ev muhteşemdi. Fakat biraz kasvetli bir havası vardı.

Pencerelerin dışında çiçek saksıları gibi süslemeler filan yoktu.

Bize kapıyı açan uşak hiç de evin dış görünüşüne uymuyordu. Beyaz saçlı, yaşlı bir adam değildi. Ömrümde bu kadar yakışıklı bir genç gördüğümü hatırlamıyorum. Uzun boylu ve sarışındı. Bir Hermes ya da Apollon heykeline kolaylıkla modellik edebilirdi. Ama bütün yakışıklılığına rağmen yine de onda belli belirsiz kadınca bir hal vardı. Sesinin yumuşaklığı da bayağı sinirime dokundu. Ayrıca genç adam, bana son zamanlarda tanışmış olduğum birini hatırlatıyordu. Ancak kim olduğunu bir türlü bulup çıkaramadım.

"Lord Edgware'i görmek istiyoruz."

"Buradan buyurun, efendim."

Uşak bizi holden geçirerek arkadaki bir kapıya götürdü.

Kapıyı açıp o şüphelerimi uyandıran yumuşak sesiyle lorda geldiğimizi haber verdi. Girdiğimiz oda kütüphaneydi. Duvarlar

boydan boya kitaplarla kaplıydı, eşyalar koyu renk, ciddi ve zevkliydi. Bizi karşılamak için ayağa kalkan Lord Edgware'e baktım. Ellili yaşlarında, uzun boylu bir adamdı. Siyah saçları şakaklarında hafifçe ağarmıştı. İnce bir yüzü, küçümsemeyle bükülmüş dudakları vardı. Huysuz ve düş kırıklığına uğramış bir insan olduğunu anlamak olasıydı. Gözlerinde acayip sinsi bir ifade olduğunu fark ettim. Lordun tavrı ise soğuk ve resmiydi.

"Mösyö Hercule Poirot? Yüzbaşı Hastings? Lütfen oturun."

Koltuklara yerleştik. Oda soğuktu. Pencereleden birinden süzülen ışık etrafı iyice aydınlatmıyor, bu da odanın daha soğuk bir havaya bürünmesine neden oluyordu. Lord Edgware önündeki mektubu eline almıştı. Poirot'nun yazısını tanıdım.

"Adınızı duydum, Mösyö Poirot. Tabii duymayan yok." Arkadaşım bu iltifat karşısında hafifçe eğildi. "Ama sizin bu konudaki durumunuzu anlayamadım. Beni... karım adına görmek istediğinizi yazmışsınız." Bu "karım" sözcüğünü adeta zorlukla söyleyebilmişti.

Dostum, "Evet," dedi.

"Ben sizin cinayetleri incelediğinizi sanıyordum, Mösyö Poirot."

"Ben olayları incelerim, Lord Edgware. Tabii bunlar bazen cinayet olayları da olabilir."

"Öyle mi? Peki bu ne olayı?" Sesindeki küçümseme belirgin bir hal almıştı artık. Poirot bunu fark etmemiş gibi bir tavır takındı.

"Size Lady Edgware adına gelmek şerefine eriştim. Bildiğiniz gibi, Lady Edgware boşanmak istiyor."

"Bundan haberim var." Lord Edgware'in sesi gayet soğuktu.

"Kendisi sizinle bu konuyu görüşmemi istiyordu."

"Görüşülecek bir şey yok."

"Demek reddediyorsunuz."

Lord Edgware'i Kim Öldürdü?

"Reddetmek mi? Ne münasebet!"

Poirot'nun bu cevabı beklemediği belliydi. Onun şaşırdığını pek az gördüm. Ama bu kez ağzı gülünç bir şekilde bir karış açık kaldı.

"Ne? Ne oluyor? Reddetmiyor musun?"

"Şaşkınlığınızın nedenini anlayamıyorum, Mösyö Poirot."

"Yani karınızı boşamaya razı mısınız?"

"Tabii razıyım. Bunu kendisi de çok iyi biliyor. Ona bunu bir mektupla bildirdim."

"Mektupla mı bildirdiniz?"

"Evet. Altı ay önce."

"Ama, anlayamıyorum. Hiçbir şey anlayamıyorum."

Lord Edgware cevap vermedi.

"Prensip olarak boşanmanın aleyhinde olduğunuzu sanıyordum."

"Prensiplerimin sizinle bir ilgisi olduğunu sanmıyorum, Mösyö Poirot. İlk karımı boşamadığım doğrudur. Vicdanım buna el vermedi. İkinci evliliğimin bir hata olduğunu açıkça itiraf ediyorum. Karım boşanmamızı istediği zaman bunu hemen reddettim. Altı ay önce bana mektup yazarak yine ısrarla boşanmamızı istedi. Tekrar evlenmek istediğini anladım. Kendisine koca olarak bir film aktörünü seçmişti sanırım. O zamana dek benim de düşüncelerim değişmişti. Hollywood'a mektup yazarak bunu kendisine bildirdim. Şimdi kalkıp sizi bana neden yolladı, bilmiyorum. Belki de parayla ilgili bir sorun bu." Bu sözleri söylerken dudakları yine horgörüyle kıvrılmıştı.

Poirot, "Çok garip," diye mırıldandı. "Çok garip... Bu işte anlamadığım bir şey var."

Lord Edgware, "Para meselesine gelince..." diye devam etti. "Mali konuda anlaşmayı düşünmüyorum. Karım, beni isteyerek terk etti. Eğer başka biriyle evlenmek istiyorsa, kendisini serbest

bırakıyorum. Ama benden bir kuruş bile alması için hiçbir neden yok. Verecek de değilim zaten."

"Lady Edgware para istemiyor."

Lord Edgware kaşlarını kaldırdı. "Demek paralı bir adamla evleniyor..." Sesi alaycıydı.

Poirot, "Anlayamadığım bir şey var," diye mırıldandı. Yüzünde hayret dolu bir ifade belirmişti. Düşünceli bir şekilde kaşlarını çattı. "Lady Edgware, size bazı avukatlar yolladığını söyledi."

Lord Edgware yine alaycı bir tavırla cevap verdi. "Evet. İngiliz avukatlar, Amerikan avukatlar sonunda dediğim gibi kendisi bana mektup yazdı."

"Çünkü daha önce boşanma teklifini reddetmişsiniz."

"Evet, öyle."

"Ama mektubunu alınca fikrinizi değiştirdiniz. Bunun sebebi nedir, Lord Edgware?"

Adam sert bir sesle, "Herhalde sebebi o mektup değildi," dedi. "Sadece o sırada düşüncelerim değişmişti."

"Ani bir değişiklik olmalı."

Lord Edgware cevap vermedi.

"Düşüncelerinizin değişmesine hangi özel durumlar neden oldu, Lord Edgware?"

"Bu sadece beni ilgilendirir, Mösyö Poirot. Bu konuya girmek istemiyorum. Ama... beni bayağılaştırdığını anladığım bir bağı koparmanın doğru olduğunu düşündüğümü söyleyebiliriz. Açık konuştuğum için özür dilerim. İkinci evliliğim bir hataydı."

Poirot yavaşça, "Karıınız da aynı şeyi söylüyor," dedi.

"Öyle mi?" Gözlerinde acayip bir pırıltı belirip kayboldu. Sonra konuşmanın bittiğini belirtmek ister gibi kesin bir tavırla ayağa kalktı. Biz vedalaşırken tavırları biraz daha yumuşamıştı. "Randevu günümü değiştirdiğim için özür dilerim, Mösyö Poirot. Yarın Paris'e gitmem gerekiyor."

Lord Edgware'i Kim Öldürdü?

"Rica ederim..."

"Bazı sanat eserleri satılıyor da... Küçük bir bibloyu almak istiyorum. Olağanüstü bir parça. Belki biraz *korkunç*. Ama ben korkunç şeylerden hoşlanırım. Daima da hoşlandım. Zevklerim biraz tuhaftır." Garip bir tavırla güldü. Ben de raflardaki kitaplara bakıyordum. Bunların arasında Kazanova'nın anıları, Marki dö Sade'la ilgili bir eser ve ortaçağ işkencelerini anlatan bir kitap vardı.

Jane Wilkinson'ın kocasından söz ederken hafifçe titrediğini hatırladım. Kadın o sırada rol yapmamıştı. Gerçekten korkuyordu. Bu IV. Baron Edgware George Alfred St. Vincent Marsh ne biçim bir adam acaba, diye düşündüm.

Lord Edgware kibar bir tavırla bizi uğurladı. O arada zile de bastı. Odadan çıktık. Eski Yunan tanrılarına benzeyen uşak bizi holde bekliyordu. Arkamdan kütüphanenin kapısını kapatırken içeriye bir göz attım. Az kalsın hayretle bağırıacaktım.

O kibar, gülümseyen yüz değişmişti. Lord Edgware'in dudakları iyice gerilerek dişleri ortaya çıkmıştı. Gözleri müthiş bir öfke, hatta delice bir gazapla alev alev yanıyordu.

Tabii o zaman iki karısının da Lord Edgware'i terk etmiş olmalarına hiç şaşırmadım. Ama adamın o çelik gibi iradesine hayret ettim. O konuşma boyunca duygularını kontrol altında tutmuş, soğuk bir nezaketle davranmıştı.

Tam biz sokak kapısına geldiğimizde, sağdaki odadan bir kız çıktı. Bizi görünce hafifçe geriledi.

Siyah saçlı, beyaz yüzlü, ince, uzun boylu, genç bir kızdı. Koyu renk gözleriyle bir an bana şaşkınlık içinde baktı. Sonra da bir gölge gibi tekrar odaya süzülerek kapıyı kapattı.

Bir dakika sonra sokaktaydık. Poirot bir taksi çağırarak şoföre bizi Savoy Oteli'ne götürmesini söyledi.

Gözlerinde muzip bir pırıltıyla, "E, Hastings," dedi. "Bu konuşma umduğum gibi gitmedi."

Agatha Christie

"Gerçekten öyle. Lord Edgware ilgi çekici bir adam."

Ona kütüphaneye baktığım zaman gördüklerimi anlattım. Poirot düşünceli bir tavırla ağır ağır başını salladı.

"Bence o deliliğin sınırına gelmiş, Hastings. Bence onun acayip kötü tarafları var. O soğuk görünüşünün altında da müthiş bir hainlik, başkalarına işkence etme arzusu gizli."

"Boşuna iki karısı da onu terk etmemiş."

"Evet..."

"Poirot biz evden ayrılırken hole çıkan kızı fark ettin mi? Siyah saçlı, beyaz yüzlü bir kızdı."

"Evet, onu fark ettim, Hastings. Mutlu olmayan, korku içinde genç bir kızdı." Sesi ciddiydi.

"Acaba o kız kimdi?"

"Herhalde Lord Edgware'in kızı. Adamın bir çocuğu varmış ya."

Ağır ağır, "Gerçekten korkmuş gibi bir hali vardı," diye mırıldandım. "O ev bir genç kız için kasvetli bir yer olmalı."

"Öyle... Hah, otele geldim, dostum. Şimdi lady hazretlerine müjdeyi verelim."

Jane oteldeydi. Kâtip, aktrisin dairesine telefon ettikten sonra yukarı çıkmamızı söyledi. Bir garson bize dairenin kapısına kadar eşlik etti.

Kapıyı bize kırçıl saçlarını düzgünce tarayıp topuz yapmış, gözlüklü, orta yaşlı bir kadın açtı. Jane yatak odasından o tatlı ve boğuk sesiyle kadına seslendi. "Gelen Mösyö Poirot mu, Ellis? Onu oturma odasına al. Üstüme geçirecek bir paçavra bulayım, geliyorum."

Jane Wilkinson'ın paçavra dediği şey, bedenini örtmekten çok hatlarını büsbütün ortaya çıkaran, incecik, tül gibi bir sabahlıktı. Heyecanla yanımıza geldi. "E, ne oldu?"

Lord Edgware'ı Kim Öldürdü?

Poirot ayağa kalkarak genç kadının elini öptü. "İşler yolunda, madam."

"Ne demek istiyorsunuz?"

"Lord Edgware boşanmaya razı."

"Ne?" Jane'in yüzündeki hayret dolu ifade ya gerçektir ya da genç kadın tahminimden de iyi bir oyuncuydu. "Mösyö Poirot! Bu işi başardınız demek? Hem de çabucak. Siz bir dâhisiniz!"

"Madam, beni boş yere övüyorsunuz. Ben bunu hak etmedim. Altı ay önce kocanız size mektup yazarak boşanmaya razı olduğunu bildirmiş."

"Ne diyorsunuz? *Bana mektup mu yazmış? Nereye?*"

"Hollywood'a sanırım."

"Ama ben o mektubu almadım. Herhalde başka bir adrese gitti. Ve şimdi düşünüyorum da... aylar boyunca düşünmekten deliye döndüm. Planlar yapıp durdum."

"Lord Edgware, sizin bir aktörle evlenmek istediğinizi sanıyor."

"Tabii. Çünkü ben, ona öyle söyledim." Bir şeye memnun olmuş bir çocuk tavrıyla güldü. Sonra da bunun yerini müthiş bir şaşkınlık ifadesi aldı. "Mösyö Poirot, ona dükle evleneceğimi söylemediniz ya?"

"Merak etmeyin. Ben ağzısıklı bir insanımdır. Dükle evleneceğinizi açıklamam doğru olmayacaktı demek?"

"Lord Edgware çok tuhaf, hain bir adamdır. Merton düküyle evlendiğim takdirde mevkiye daha yükseleceğimi düşünebilir ve o zaman bu işi bozmaya kalkardı. Ama bir aktör başka tabii. Doğrusu bu işe çok şaşırdım. Gerçekten şaşırdım. Sen de hayret etmedin mi, Ellis?"

Oda hizmetçisinin etrafa saçılmış olan elbiseleri topladığını görmüştüm. Bence kadın konuşmamızı dinliyordu. Oysa şimdi Jane'in her sırrını ona açtığı anlaşılıyordu.

Agatha Christie

"Gerçekten öyle, hanımefendi. Tanıdığımızdan beri lord hazretleri bir hayli değişmiş olmalı." Oda hizmetçisinin sesinde müthiş bir kin vardı."

"Evet, öyle olmalı."

Poirot, "Onun bu davranışını anlayamıyorsunuz demek? Bu sizi şaşırttı?" dedi.

"Evet. Ama artık bu beni ilgilendirmez. Nedenlere aldırmiyorum bile. Lord Edgware düşüncesini değiştirmiş ya bu bana yeter."

"Düşüncesini neden değiştirdiği beni ilgilendiriyor, madam."

Jane, ona aldırmadı. "Oh... Artık özgürüm."

"Henüz değilsiniz, madam."

Genç kadın sabırsız bir tavırla ona baktı. "Yakında özgür olacağım. Bu da aynı şey sayılır."

Poirot'nun yüz ifadesinden aynı fikirde olmadığı belliydi.

Jane, "Dük Paris'te," dedi. "Ona hemen bir telgraf çekeyim. Ah... Merton'un annesi ne kızacak kimbilir?"

Poirot ayağa kalktı. "Her şeyin istediğiniz gibi olmasına sevindim, madam."

"Güle güle, Mösyö Poirot. Her şey için çok teşekkür ederim."

"Ben bir şey yapmadım ki..."

"Hiç olmazsa bana müjdeyi verdiniz, Mösyö Poirot, size çok minnettarım. Gerçekten minnet duyuyorum."

Daireden ayrılırken Poirot, bana fısıldadı. "İşte böyle... Kadın sadece kendini düşünüyor. Mektubun eline neden geçmediğini anlamaya çalışmıyor bile. Dikkat ettin mi, Hastings. İş konusunda gayet kurnaz. Hem de inanılmayacak kadar kurnaz. Ama kafası yok. Neyse... Tanrı insana her şeyi vermez ya."

Sinsice, "Poirot'tan başkalarına," dedim.

Sakince cevap verdi. "Benimle alay ediyorsun, dostum. Haydi gel, rıhtımda yürüelim. Kafamdaki düşünceleri şöyle bir sıraya

Lord Edgware'i Kim Öldürdü?

dizmek istiyorum." Nehrin kenarından ilerlerken Poirot tekrar konuşmaya başladı. "O mektup meselesi merakımı uyandırdı. Bu olayın dört açıklaması var, dostum."

"Dört mü?"

"Evet... Bir: Postada kayboldu. Biliyorsun, böyle şeyler nadir oluyor. Eğer adres yanlış olsaydı mektubu Lord Edgware'e çoktan iade ederlerdi. İki: Bizim güzel aktris, mektubu almadığını iddia ettiği zaman yalan söyledi. Bu da mümkün. Jane işine geldi mi, bir çocuk saflığıyla yalan söyleyecek bir tip. Ama bunun ona ne yararı olacağını anlayamıyorum, Hastings. Eğer Lord Edgware'in kendisinden boşanmaya razı olduğundan haberi varsa, beni adama neden yolladı? ... Üç: Lord Edgware yalan söyledi. Ve eğer ortada yalan söyleyen biri varsa, bence bu karısı değil lordun kendisi. Fakat böyle bir yalanın sebebini de anlayamıyorum. Neden adam altı ay önce mektup yazdığını iddia etsin? Niçin benim teklifimi kabul ettiğini söylemesin? Hayır, bence adam böyle bir mektubu gerçekten yolladı. Gelgelelim bu ani değişikliğin nedenini de anlayamıyorum... Dört: Biri o mektubun Jane Wilkinson'ın eline geçmesine engel oldu. İşte o zaman karşımıza çok ilgi çekici bir sorun çıkıyor, Hastings. O mektup ya İngiltere'de ya da Amerika'da biri tarafından alındı. Bu işi yapan, karıkocanın boşanmasını istemiyordu. Hastings bu mektubun esrarını çözmek için çok şey verirdim. İşin içinde bir iş olduğundan eminim. Buna yemin bile ederim." Bir an durdu. Sonra yavaşça ekledi. "Bunu şu anda ancak belirsiz bir şekilde görebiliyorum."

Bölüm 5

Cinayet

Ertesi gün 30 Haziran'dı. Saat dokuz buçukta Müfettiş Japp'ın aşağıda olduğunu ve bizi görmeyi çok istediğini haber verdiler. Scotland Yard'ın bu ünlü müfettişini görmeyeli yıllar olmuştu.

Poirot, "*Ah! Bizim sevgili Japp,*" dedi. "Acaba ne istiyor?"

"Yardım tabii," diye homurdandım. "Yine bir işin içinden çıkamadığı için sana koştu."

Ben Japp'ı, Poirot gibi hoşgörüyü karşılamıyordum. Onun arkadaşımдан yardım istemesine pek aldırmıyordum, ama müfettişin bunu açıkça söylemeyerek masum bir tavır takınmasına kızıyordum. İnsanların istediklerini açıkça söylemelerinden yana olduğumu söyleyince Poirot kahkahalarla güldü.

"Hastings sen yetenekli bir adamsın. Ama zavallı Japp öyle biri değil. Kendini kurtarmak için de biraz rol yapıyor. Bu da çok doğal."

Bunun çok aptalca bir şey olduğunu söyledim, ama Poirot aldırmadı.

"Açık konuşmak kolay değildir. Bazı insanlar böyle davranmakta zorluk çekerler."

Bana kalırsa Japp'ın biraz burnunun sürütmesi gerekti ama bu konuyu fazla uzatmadım. Ayrıca Japp'ın neden geldiğini de merak ediyordum.

Lord Edgware'i Kim Öldürdü?

Japp içeri girerek bizi neşeyle selamladı. "Demek kahvaltı etmek üzereydiniz. Tavuklar hâlâ sizin için dört köşe yumurta yumurtlamıyorlar mı, Mösyö Poirot?" Bu sözleri Poirot'nun yumurtasından şikâyet ettiğini bildiği için söylemişti.

Poirot gülümsedi. "Henüz böyle bir şey olmadı. Sevgili Japp, bize böyle erkenden gelmenizin nedenini öğrenebilir miyim?"

"Benim için pek erken sayılmaz. İki saattir iş başındayım. Size gelmemin nedeni ise... Cinayet..."

"Cinayet mi?"

Japp başını salladı. "Dün gece Lord Edgware, Regent Gate'deki evinde öldürüldü. Onu ensesinden karısı bıçakladı."

Elimde olmadan bağırdım. "Karısı mı?"

Birdenbire Bryan Martin'in bir gün önce söyledikleri aklıma gelmişti. Acaba adamın kehaneti doğru muydu? Jane'in de hiç kılı kıpırdamadan, "Adam ortadan kalkmalı," dediğini anımsadım. Bryan Martin ahlaksız biri olduğunu söylemişti. Evet bencil ve aptal bir kadındı. Bu gözlemleri ne kadar da yerindeydi.

Tüm bunlar aklımdan geçerken Japp anlatmaya devam etti.

"Evet. Şu ünlü aktris Jane Wilkinson. Lordla üç yıl önce evlenmişti. Anlaşamadılar. Kadın adamı bıraktı."

Poirot'nun yüzünde hem ciddi hem de şaşkın bir ifade belirmişti.

"Lordu kadının öldürdüğünü nereden çıkardınız?"

"Onun yaptığından eminiz. Kadını hemen tanımışlar. Zaten Jane Wilkinson da kendisini gizlemeye çalışmamış. Eve bir taksiyle gitmiş..."

İstemeyerek tekrarladım. "Bir taksiyle..." O gece Savoy'da Jane'in söylediklerini anımsamıştım.

"Kapının zilini çalarak Lord Edgware'i görmek istediğini söylemiş. Saat tam onda olmuş bu olay. Uşak, 'Bakayım,' demiş. Kadın büyük bir soğukkanlılıkla, 'Buna gerek yok,' diye cevap vermiş. 'Ben Lady Edgware'im. Herhalde kocam kütüphanede.'" Holde

ilerleyerek çalışma odasına girmiş. Uşak biraz şaşırılmış, ama bu durumu öyle fazla garip de bulmamış. Tekrar aşağıya inmiş. On dakika sonra sokak kapısının kapandığını duymuş. Neyse, kadın fazla oturmada, diye düşünmüş. Saat on birde kapılar kilitlenmiş. Kütüphaneye de bakmış, ama içerisi karanlıkmiş. Lordun yattığını düşünmüş. Cesedi bu sabah oda hizmetçisi bulmuş. Adamı ensesinden, tam saçlarının dibinden bıçaklamışlar."

"Lord bağırarmış mı? Hiçbir şey duymamışlar mı?"

"Duymadıklarını söylüyorlar. Kütüphanenin kapıları ses geçirmiyor. Üstelik sokaktan da arabalar geçiyormuş. Bir insan bu şekilde bıçaklandığı zaman çabucak ölür. Eğer uygun noktayı bulursan, kurbanın 'gık' bile diyemez."

"Bundan da katilin nereye vurması gerektiğini bildiği anlaşılıyor."

"Evet, doğru. Bir bakıma kadının lehinde bir nokta bu. Ama bence bıçak oraya bir rastlantı sonucu isabet etti. Bazı insanlar gerçekten çok şanslıdır."

Poirot mırıldandı. "Bunun sonucunda asılacaksa pek de şanslı sayılmaz, dostum."

"Evet. Tabii kadın budalanın biri. Sen eve gir... uşağa da adını vererek içeri gir."

"Çok tuhaf bir şey bu."

"Herhalde kadın önce onu öldürmeyi düşünmüyordu. Kavga ettiler. Onun üzerine kadın çantasından çakısını çıkararak lordun ensesine sapladı."

"Cinayet çakıyla mı işlenmiş?"

"Doktor cinayet aletinin buna benzer bir şey olduğunu söyledi. Kadın çakıyı alıp götürmüş. Yaranın içinde bırakılmamış."

Poirot tatmin olmamış gibi bir tavırla başını salladı. "Hayır, dostum. Olayın böyle olduğunu sanmıyorum. Jane Wilkinson ani bir öfkeye kapılarak adam öldürecek bir tip değil. Üstelik yanında

Lord Edgware'ı Kim Öldürdü?

çakı taşıyacağını da pek zannetmiyorum. Pek az kadın yanında çakı taşır. Hele o, hiç."

"Onu tanıyor musunuz, Mösyö Poirot?"

"Evet. Tanıyorum." Poirot birkaç dakika başka bir şey söylemedi. Japp merakla ona bakıyordu.

Sonunda, "Galiba bazı şeyleri biliyorsunuz, Mösyö Poirot?" dedi.

Poirot, "Ah," dedi. "Çok fazla şey biliyorsunuz. Çok fazla. Biri size bilgi vermiş."

Japp ifadesiz bir yüzle, "Biz bazı şeyler duyarız," diye cevap verdi.

Poirot başını salladı. Sonra uzanarak gazeteyi aldı, orta sayfasını açtı. Gözlerini gazeteye dikmiş olmasına rağmen, aklının başka yerde olduğu belliydi. "İşiniz çok kolaylaşmış. O halde neden bana geldiniz?"

Japp, "Jane Wilkinson başka biriyle evlenmek istiyormuş," dedi. "Bunu daha bir hafta önce söylerken duymuşlar. Üstelik kadın tehditler de savurmuş. 'Bir taksiye atlayıp gider, onu temizlerim,' diye bağırmış..."

Poirot, ona baktı. "Sorumu yanıtlamadınız. Madem sorun bu kadar basit, niçin beni görmek istediniz?"

"Çünkü sizin dün Lord Edgware'e gittiğinizi duydum. O zaman, 'Bu işin içinde bir iş var,' dedim. 'Lord hazretleri Mösyö Poirot'yu çağırmış. Niçin? Neden şüpheleniyordu? Neden korkuyordu? Kesin bir şey yapmadan önce gidip Mösyö Poirot'yu göreyim."

"Demek Jane Wilkinson'u görmediniz?"

"Gördüm, gördüm. İlk iş Savoy'a gittim. Elimizden kaçmasına fırsat veremezdim."

"Ya, demek böyle..." Poirot gazeteden başını kaldırdı. Bakışları tümüyle değişmişti şimdi. "Peki, Jane ne söyledi, dostum?"

Agatha Christie

"Her zamanki uygulamayı yerine getirdim, onun ifadesini almak istediğimi ve söylediklerimin aleyhine delil olarak kullanabileceğimizi açıkladım... kimse İngiliz polisinin haksız davrandığını söyleyemez."

"Bana sorarsan aptalca derim. Peki devam et. Hanımefendi ne dedi?"

"İsteri krizi geçirdi! Kollarını havaya kaldırarak bağırdı sonra da yere yığılıverdi. Ama kadının bu rolü iyi yaptığını itiraf etmeliyim. İyi aktris ne de olsa."

Poirot sakın bir tavırla, "Demek o isteri krizinin gerçek olmadığına kanaat getirdiniz?" diye mırıldandı.

Japp gözünü kırptı. "Ne dersiniz? Ben oyunlara kanacak adam mıyım? Kadın aslında bayılmadı. Sadece şansını bir deniyordu. Ayrıca onun bu oyundan büyük bir zevk aldığına da yemin edebilirim."

Poirot düşünceli bir tavırla, "Evet... Bu mümkün..." dedi. "Başka?"

"Sonra kendine gelmiş gibi yaptı. İnledi, ağladı. O asık suratlı oda hizmetçisi ona amonyak koklattı. Sonunda Jane Wilkinson sözüm ona kendisini iyice topladı. O zaman da avukatını istedi. 'O olmazsa konuşmam,' dedi. Önce bayıldı sonra akli başına gelerek avukatını çağdırtmaya kalktı. Sorarım size normal bir hareket mi bu?"

Poirot sakince cevap verdi. "Bu olay da bir hayli normal sayılır."

"Yani kadın suçlu ve bunu da biliyor mu demek istiyorsunuz?"

"Hayır, hayır. Jane'in karakterini kastediyorum. Önce kadın, kocası ölen bir kadının nasıl hareket edeceğini düşünerek size o rolü oynamış. Sonra da sanat aşkını tatmin ettiği için her zamanki kurnazlığıyla avukatını istemiş. Rol yapması ve bundan hoşlanması onun suçlu olduğunu göstermez ki. Jane doğuştan aktris."

"O masum olamaz. Bundan eminim."

Lord Edgware'i Kim Öldürdü?

Poirot, "Çok kesin konuşuyorsunuz," dedi. "Kadın ifade vermedi değil mi?"

Japp güldü. "Avukatı olmadığı takdirde konuşmayacağını söyledi. Oda hizmetçisi, adama telefon etti. Oraya iki adamımı bırakarak buraya geldim. İşe devam etmeden önce sizden bilgi almam doğru olacaktı."

"Buna rağmen Jane'in katil olduğundan emin misiniz?"

"Tabii eminim. Ama elimde daha fazla delil olmasını isterim. Çünkü bu olay çok yankı yapacak. Gazetecilerin nasıl olduklarını bilirsiniz."

Poirot başını salladı. "Gazete dediniz de aklıma geldi... Bakalım bunu nasıl açıklayacaksınız, dostum. Sabah gazetelerini dikkatle okumadığınız anlaşıyor." Parmağıyla sosyete sütunundaki bir yeri işaret etti. Japp orayı yüksek sesle okudu.

"Sir Montagu Corner dün gece Chiswick'de, nehrin kıyısında-ki evinde şahane bir yemek verdi. Konuklar arasında Sir George ve Lady du Fisse tanınmış tiyatro eleştirmeni James Blunt, Overton film stüdyolarının sahibi Sir Oscar Hammerfeldt, Miss Jane Wilkinson (Lady Edgware) vardı."

Japp bir an şaşırdı. Sonra kendini topladı. "Bunun cinayetle ne ilgisi var? Bu haber gazeteye daha önce gönderilmiştir. Bakın görürsünüz. Jane Wilkinson'ın yemekte bulunmadığını ya da oraya on birde gittiğini öğreneceğiz... Efendim gazetelerde okuduğunuz her habere inanmayın. Bunu herkesten daha iyi bilmeniz gerekir."

"Oh! Biliyorum, biliyorum. Sadece ilgimi çekti o kadar."

"Böyle rastlantılar olabilir. Sizin istiridye gibi sıkıağızlı olduğunuzu acı deneyimlerimden biliyorum. Garip olaylarla karşılaşıyorsunuz, değil mi? Mösyö Poirot, Lord Edgware'in sizi neden çağırttığını bana söyleyecek misiniz?"

Agatha Christie

Poirot başını salladı. "Lord Edgware, beni çağırtmadı. Onunla görüşmek isteyen benim."

"Gerçekten mi? Neden?"

Poirot bir an tereddüt etti. "Sorunuzu yanıtlayacağım. Ama bunu kendi usulümce yapmak istiyorum."

Japp içini çekti. Arkadaşım devam etti. "Birine telefon edip buraya çağırmama izin verir misiniz?"

"Kim o?"

"Bay Bryan Martin?"

"Şu film yıldızı mı? Onun bu işle ne ilgisi var?"

Poirot, "Onun anlatacaklarının ilginizi çekeceğini sanıyorum," dedi. "Belki bunların size bir yararı olur. Hastings, dostum, Bryan'a telefon eder misiniz?"

Rehberi açarak numarayı buldum. Aktör St. James Parkı'nın yanındaki binada oturuyordu. Çabucak çevirdim.

"Victoria 49499."

Birkaç dakika sonra Bryan Martin uykulu bir sesle cevap verdi. "Alo! Kimsiniz?"

Elimle ahizeyi kapayarak, "Ona ne söyleyeceğim?" diye fısıldadım.

Poirot, "Lord Edgware'in öldürüldüğünü, beni gelip götürdüğü takdirde çok memnun olacağımı söyle," diye cevap verdi.

Bu sözleri tekrarladım. Aktör şaşkınlık içinde bağırdı. "Tanrım! Demek *Jane bu işi yaptı?* Hemen geliyorum."

Poirot sordu. "Ne dedi?" Anlattım. Arkadaşım memnun bir tavırla başını salladı. "Ah... '*Demek Jane bu işi yaptı,*' diye bağırdı ha? Tahmin etmiştim. Tahmin etmiştim."

Japp merakla ona baktı. "Sizi anlayamıyorum, Mösyö Poirot. Önce sanki bu cinayeti kadın işlemiş gibi konuştunuz. Şimdi de başından beri onun katil olduğunu biliyormuş gibi bir tavır takınıyorsunuz."

Poirot sadece gülümsedi.

Bölüm 6

Dul

Bryan Martin sözünü tuttu. On dakika sonra yanımızdaydı. O gelinceye dek Poirot havadan sudan konuşarak Japp'ın merakını biraz olsun gidermedi.

Bu haberin genç aktörü çok sarstığı anlaşılyordu. Yüz hatları gerilmiş, rengi iyice uçmuştu.

Ellerimizi sıkarken, "Tanrım!" dedi. "Korkunç bir olay bu, Mösyö Poirot. Çok sarsıldım. Ama şaşırdığımı pek söyleyemeyeceğim. Böyle bir şey olacağından zaman zaman şüpheleniyordum. Bundan dün de söz ettiğimi hatırlayacaksınız."

Poirot başını salladı. "Evet, evet. Dün bana söylediklerinizi gayet iyi hatırlıyorum. Sizi soruşturmayı yöneten Müfettiş Japp'la tanıştrayım."

Bryan Martin, Poirot'ya sitemle baktı. "Bundan haberim yoktu. Beni önceden uyarmalıydınız." Müfettişi soğuk bir tavırla selamlayarak bir sandalyeye oturdu. Dudakları iyice incelmışti. "Beni buraya neden çağırdığınızı anlayamadım. Benim bu işle bir ilgim yok ki."

Poirot adeta şefkatle, "Bence var," diye cevap verdi. "Bir cinayet işlendiği zaman insan kişisel prensiplerini bir kenara bırakmak zorundadır."

Agatha Christie

"Olmaz... Ben Jane'le filmlerde oynadım. Anlamıyor musunuz? Benim arkadaşım o."

Poirot alaycı bir tavırla konuştu. "Ama Lord Edgware'in öldürüldüğünü duyar duymaz, cinayeti Jane'in işlediği kanısına vardınız."

Aktör irkildi. "Yani ben... yani ben yanıldım mı?" Gözleri yerinden fırlamıştı sanki. "Jane'in bu olayla bir ilgisi yok mu?"

Japp söze karıştı. "Hayır, hayır, Bay Martin. Katilin o olduğu kuşkusuz."

Genç adam sandalyesinde arkasına yaklaşarak, "Bir an korkunç bir hata yaptığımı sandım," diye fısıldadı.

Poirot kesin bir tavırla, "Böyle durumlarda arkadaşlığı düşünmemelisiniz," dedi.

"Öyle ama..."

"Dostum, cinayet işleyen bir kadının tarafını mı tutacaksınız? Cinayet insanların işlediği suçların en iğrencidir."

Bryan Martin içini çekti. "Anlamıyorsunuz. Jane sıradan bir katil değil. O... o iyiyle kötüyü ayırt edemez. Bu yüzden işlediği cinayetten dolayı onu sorumlu tutmamak gerek."

Japp atıldı. "Buna jüri karar verecek."

Poirot şefkatle aktöre baktı. "Haydi, haydi. Onu suçlayan siz değilsiniz ki. Jane'in katil olduğuna karar verildi bile. Bize bildiklerinizi söylemekten kaçınamazsınız. Topluma karşı bir göreviniz var, dostum."

Bryan Martin yine içini çekti. "Belki haklısınız. Neyi anlatmamı istiyorsunuz?"

Poirot, Japp'a döndü. Müfettiş sordu. "Miss Wilkinson'ın kocası hakkında tehditler savurduğunu duydunuz mu?"

"Evet, birkaç defa."

"Ne söyledi?"

Lord Edgware'i Kim Öldürdü?

"Boşamadığı takdirde onu 'temizleyeceğini' söyledi."

"Herhalde bu bir şaka değildi?"

"Jane'in ciddi olduğundan eminim. Hatta bir keresinde bir taksiye atlayarak gidip kocasını ortadan kaldıracaklarını söyledi. Bu-
nu *siz de* duydunuz, Mösyö Poirot." Yalvarır gibi arkadaşına baktı.
Poirot başını salladı.

Japp sorgusuna devam etti. "Bay Martin, bize Miss Wilkin-
son'ın başka biriyle evlenebilmek için kocasından boşanmayı iste-
diğini söylediler. Onun evleneceği adamın kim olduğunu biliyor
musunuz?"

Bryan başını salladı. "Evet. Merton dükü."

Dedektif bir ıslık çaldı. "Merton dükü ha? Demek iyi bir av
peşinde. Dükün İngiltere'nin en zengin adamı olduğu söyleniyor."

Bryan her zamankinden daha üzgün bir tavırla başını salladı.

Doğrusu Poirot'nun halini anlayamıyordum, Memnun bir ifa-
deyle koltuğunda oturuyordu.

"Kocasını boşanmak istemiyor muydu?"

"Boşanmayı kesin şekilde reddetmişti."

"Bundan emin misiniz?"

"Eminim."

Poirot birdenbire tekrar söze karıştı. "Şimdi bu işe neden ka-
rıştığımı anlatacağım dostum Japp. Lady Edgware benden kocası-
nı görmemi ve kendisini boşanmaya ikna etmemi istedi. Onunla
bu sabah randevum vardı."

Bryan Martin kendinden emin bir tavırla, "Bunun hiçbir yara-
rı olmazdı," diye bağırdı. "Edgware boşanmayı kabul etmeyecekti."

Poirot dostça bir tavırla ona baktı. "Demek böyle düşünüyor-
dunuz?"

"Bundan eminim. Jane de herhalde için için bu işi başarama-
yacağınızı biliyordu. Ümidi kalmamıştı. Lordun boşanma konu-
sunda saplantısı vardı."

Agatha Christie

Poirot gülümsedi. Gözleri birdenbire yemyeşil olmuştu. "Yalnızlıyorsunuz, genç dostum. Lord Edgeware'i dün gördüm. Ve boşanmaya razı oldu."

Bu haberin Bryan Martin'i çok şaşırttığı belliydi. Gözleri adeta yuvalarından fırlamıştı. Şaşkınlıkla Poirot'ya baktı. "O... onu dün mü gördünüz?"

Poirot, "On ikiyi çeyrek geçe," dedi.

"Ve o boşanmayı kabul etti."

"Evet, boşanmayı kabul etti."

Genç adam sitemle bağırdı. "Bunu Jane'e haber vermeliydiniz."

"Tabii verdim, Bay Martin."

Martin'le Japp bir ağızdan bağırdılar. "Verdiniz mi?"

Poirot gülümsedi. "Bu, ölüm nedenini biraz sarsıyor değil mi? Bay Martin şimdi gazetede çıkan şu haberi okumanızı istiyorum."

Aktör sosyete sütunundaki yazıya bir göz attı. Pek ilgilenmemişti. "Yani Jane cinayet sırasında lordun evinde değildi demek istiyorsun? Herhalde Edgeware dün akşam tabancayla vuruldu?"

Poirot atıldı. "Vurulmadı, bıçakla öldürüldü."

Martin gazeteyi bırakarak üzüntülü bir tavırla başını salladı. "Korkarım bunun bir yararı olmayacak. Çünkü Jane dün gece o yemeğe gitmedi."

"Nereden biliyorsunuz?"

"Biri söyledi. Ama kim olduğunu unuttum."

Poirot düşünceli bir tavırla mırıldandı. "Yazık."

Japp merakla ona baktı. "Sizi anlayamıyorum, Mösyö Poirot. Şimdi de o genç kadının suçlu olduğunu istemiyormuşsunuz gibi bir haliniz var."

"Hayır, dostum Japp. Ben sandığınız gibi taraf tutmuyorum. Ama açıkçası ileri sürdüğünüz iddialar, isyan etmeme neden olu-

Lord Edgware'i Kim Öldürdü?

yor... Jane Wilkinson'ın kocasından kurtulmak istediğini öne sürüyorsunuz. Buna itiraz etmeyeceğim. Çünkü Jane bunu bana kendisi de söyledi. Şimdi de onun kalkıp şahitlerin önünde lordu öldüreceğini bağıra bağıra söylediğini anlatıyorsunuz. Ondan sonra da kadın kalkıp kocasının evine gitmiş. Kapıda ismini vermiş. İçeriye girip adamı bıçakladıktan sonra kaçmış. Buna ne dersiniz, dostum? Bir deli bile bu şekilde hareket etmez."

"Tabii biraz aptalca bir şey bu."

"Aptalca mı? Ahmaklığın âlâsı bu."

Japp ayağa kalktı. "Katillerin bu şekilde şaşkınlıkları daima polisin işine yarar. Artık Savoy'a gitmeliyim."

"Ben de sizinle gelebilir miyim?"

Japp itiraz etmediği için hep birlikte yola çıktık. Bryan Martin bizden istemeye istemeye ayrıldı. Çok heyecanlıydı. Bizden, ondan sonra olacakları hemen kendisine haber vermemizi rica etti.

Japp, onun arkasından bakarak, "Sinirli bir adam," dedi.

Poirot başını salladı. Savoy'da hareketlerinden avukat olduğu anlaşılan bir adamla karşılaştık. Hep birlikte Jane'in dairesine çıktık.

Japp, adamlarından birine sordu. "Bir şey oldu mu?"

"Kadın telefon etti."

Japp heyecanla, "Nereye?" diye bağırdı.

"Jay mağazasına. Yas kılığı istedi." Japp yavaşça küfrederken içeri girdik.

Dul lady. Edgware aynanın önünde şapka deniyordu. Üstüne siyahlı beyazlı ince bir kumaştan yapılmış bir elbise giymişti. Bizi o göz kamaştırıcı gülümseyişiyle karşıladı.

"Ah, Mösyö Poirot, ne kadar iyisiniz. Kalkıp gelmişsiniz." Avukata döndü. "Geldiğinize çok sevindim. Benim yanımda oturun ve hangi soruları yanıtlamam gerektiğini söyleyin. Bu adam bu sabah gidip Edgware'i öldürdüğümü sanıyor."

Agatha Christie

Japp, "Dün gece, madam," dedi.

"Bu sabah onda dediniz."

"Gece onda dedim, efendim."

"Ben ne bileyim?"

Japp sert bir tavırla, "Saat şimdi on," diye homurdandı.

Jane gözlerini iri iri açtı. "Gerçekten mi? Yıllardan beri bu kadar erken kalkmamıştım. Demek ki, buraya sabahın köründe geldiniz."

Avukat Moxon ciddi bir tavırla söze karıştı. "Bir dakika, Müfettiş Japp. Bu... üzücü olay ne zaman oldu?"

"Dün gece onda, efendim."

Jane bağırды. "Öyleyse sorun yok. Ben yemekteydim. Ayy." Eliyle ağzını kapattı. "Belki onu söylememem gerekirdi, Bay Moxon." Yalvarırcasına avukatına baktı.

"Eğer dün gece onda bir... yemekteyseniz, bunu Müfettiş Japp'a bildirmenizde bir sakınca görmüyorum, Lady Edgware."

Japp, "İyi," dedi. "Ben sadece size dün akşam neler yaptığınızı sordum."

"Sormadınız. Saat onda diye bir şeyler anlattınız. Sonra da müthiş sarsılmama neden olacak bazı sözler söylediniz. Düşüp bayıldım, Bay Moxon."

"Şu yemeği anlatır mısınız, Lady Edgware?"

"Sir Montagu Corner'ın Chiswick'deki evinde verildi."

"Oraya kaçta gittiniz?"

"Yemek sekiz buçuktaydı."

"Buradan kaçta ayrıldınız?"

"Sekizde. Amerika'ya giden bir arkadaşımın konuşmak için Piccadilly Palace'a uğradım. Bayan Van Dusen isminde biridir. Chiswick'e saat dokuza çeyrek kala gittim."

"Oradan kaçta ayrıldınız?"

Lord Edgware'i Kim Öldürdü?

"On bir buçuğa doğru sanırım."

"Doğruca buraya mı geldiniz?"

"Evet."

"Taksiyle mi?"

"Hayır, kendi arabamla. Onu Daimler Şirketi'nden kiraladım."

"Yemekten oradan hiç ayrılmadınız mı?"

"Şey... ben..."

"Demek oradan ayrıldınız?" Sanki bir kedi bir farenin üstüne atılmıştı.

"Ne demek istediğinizi anlayamıyorum. Yemekten beni telefona çağırdılar."

"Telefon eden kimdi?"

"Galiba biri benimle alay etmeye kalkmıştı. Bir ses, 'Siz Lady Edgware misiniz?' diye sordu. 'Evet,' dedim. Karşımdaki bir kahkaha attıktan sonra telefonu kapattı."

"Telefona gitmek için evden çıktınız mı?"

Jane'in gözleri şaşkınlıkla açıldı. "Ne münasebet."

"Masadan kaç dakika için ayrıldınız?"

"Bir buçuk dakika kadar sanırım."

Japp'ın genç kadına inanmadığı belliydi. Ama tanıklarla konuşmadıkça artık yapacağı bir şey olmadığını da biliyordu. Soğuk bir tavırla aktrise teşekkür ettikten sonra odadan çıktı. Biz de kalkmıştık. Gelgelelim Jane Wilkinson, Poirot'yu durdurdu.

"Mösyö Poirot, benim için bir şey yapar mısınız?"

"Tabii, madam."

Paris'e Merton düküne, benim adıma bir telgraf çeker misiniz? Onun bu durumu öğrenmesi gerek. Telgrafı benim çekmem doğru olmaz. Galiba birkaç hafta üzüntülü bir dul rolü oynamalıyım."

Agatha Christie

Poirot şefkatle, "Telgrafa gerek yok ki, madam," diye cevap verdi. "Lordun ölümünü oradaki gazeteler de yazacaktır."

"Tanrım! Sizde ne kafa var! Tabii yazacaklar. Telgraf çekilmesi daha doğru olur. Artık bir dula yakışacak şekilde hareket etmek zorundayım. Cenazeye de orkidelerden yapılmış bir çelenk yollayacağım. Çiçeklerin en pahalısı onlar. Galiba cenazeye de gitmem gerekiyor. Ne dersiniz?"

"Önce resmi soruşturmaya gitmeniz gerek, madam."

"Ya, galiba öyle." Bir an düşündü. "Scotland Yard'tan gelen o müfettişten hiç hoşlanmadım. Çok korkuttu."

"Öyle mi?"

"İyi ki, son dakikada fikrimi değiştirip o yemeğe gittim."

Poirot kapıya doğru gidiyordu. Bu sözleri duyunca döndü. "Ne dediniz, madam? Fikrinizi mi değiştirdiniz?"

"Evet. Yemeğe gitmekten vazgeçmiştim. Başım müthiş ağrıyordu."

Poirot iki kez yutkundu. "Bunu... bunu başkalarına söylediniz mi?"

"Tabii söyledim. Toplanmış çay içiyorduk. Onlarla birlikte bir partiye gitmemi istediler. 'Hayır,' dedim. 'Başım çatlayacak kadar ağrıyor. Otele dönüp yatacağım. Yemeğe gitmekten de vazgeçtim.'"

"Peki sonra fikrinizi neden değiştirdiniz, madam?"

"Ellis ısrar etti. Yemeğe gitmem gerektiğini söyledi. İhtiyar Sir Montagu çok nüfuzlu bir adamdır. Üstelik aksidir ve kolayca da alınır. Merton'la evlenince bütün bunlara aldıracak değilim tabii. Ellis ihtiyatlı bir kadındır. Yemeğe gitmem için çok ısrar etti. Haklıydı galiba. Bu sözler üzerine gitmeye karar verdim."

Poirot ciddi bir tavırla, "Ellis'e çok şey borçlusunuz, madam," dedi.

"Galiba... Müfettiş benim katil olduğumdan emin değil mi?" Bir kahkaha attı. Ama Poirot çok ciddiymi.

Lord Edgware'i Kim Öldürdü?

Alçak sesle, "Bütün bunlar insanın düşünmesine neden oluyor," dedi.

Jane seslendi. "Ellis!" Hizmetçi yandaki odadan çıktı. "Mösyö Poirot dün gece yemeğe gitmem için ısrar etmekle çok iyi bir şey yapmış olduğunu söylüyor."

Ellis, Poirot'ya bakmadı bile. Yüzünde ciddi bir ifade belirmişti. "Davetleri reddetmek doğru değil, lady. Siz davetleri reddetmeyi seviyorsunuz. Ama insanlar bu tür şeyleri kolaylıkla unutmazlar. Ondan sonra da terbiyesizce davranırlar."

Jane, biz geldiğimiz zaman prova etmekte olduğu şapkayı aldı. "Siyahı hiç hoşlanmam. Bu renkte elbise giymem bile. Ama bir dula yakışacak kılıklar seçmem gerekiyor. Bu şapkaların hepsi de korkunç, Ellis diğer şapkacıya telefon et. Bundan sonra herkesin gözü üstümde olacak."

Poirot'la yavaşça odadan çıktık.

Bölüm 7

Sekreter

Japp bir saat sonra çıkageldi. Sıkıntılı bir tavırla şapkasını bir masaya fırlatarak, "Allah kahretsin," diye homurdandı.

Poirot, ona ilgiyle baktı. "Yemek işini soruşturdunuz değil mi?"

Japp kederli bir şekilde başını salladı. "Evet... Cinayeti işleyen Jane Wilkinson değil. Tabii yemektekilerin hepsi yalan söylüyorsa o başka. Doğrusunu isterseniz, kadının katil olduğundan iyice emindim. Lord Edgware'yi öldürmesi için yeterli nedeni vardı."

"Ben öyle düşünmüyorum ama devam et."

Bazı arkadaşlarının da kendisini destekleyebileceğini düşünüyordum. Ama yemektekiler önemli kimselerdi. Üstelik hiçbirinin de Jane Wilkinson'la bir samimiyeti yoktu. Güvenilir kimseler. O zaman kadının gerçekten yemekte olduğunu anladım. Ama bu kez de, belki yarım saat içinde ortadan kaybolmuştur, diye düşündüm. Bunu kolaylıkla yapabildi. Burnunu pudralayacağını, makyajını tazeleyeceğini söyleyebilirdi. Oysa Jane Wilkinson bize de söylediği gibi yemek masasından ayrılmamış. Sadece telefona cevap vermeye gitmiş. O zaman da uşak yanındaymış, adam onun telefonda ne dediğini de duymuş. 'Evet, ben Lady Edgware'im.' O zaman

Lord Edgware'i Kim Öldürdü?

karşıdaki telefonu kapatmış. Doğrusu bu da biraz tuhaf. Ama onun cinayetle bir ilgisi yok."

"Belki öyle ama gerçekten ilgi çekecek bir olay bu. Telefon eden kadın mıymış, yoksa erkek mi?"

"Aktris kadın, dedi sanırım."

Poirot düşünceli bir şekilde, "Acayip," diye mırıldandı.

Japp sabırsız bir tavırla bağırdı. "Şimdi bunu bir tarafa bırakın."

"Önemli konuya geçelim. Kadının bütün gece yaptıkları doğru. Yemeğe dokuza çeyrek kala gitmiş ve on bir buçukta oradan ayrılmış. On ikiye çeyrek kala otele dönmüş. Onu buraya getiren şoförle görüştüm. Daimler Şirketi'nin devamlı elemanlarından biri. Ayrıca Savay'daki çalışanlar da onun geldiğini görmüşler. Saati teyit ettiler."

"Çok iyi. Tüm kuşku ortadan kaldırıyor."

Yemektekiler Jane Wilkinson'ın oraya geldiğine yemin ediyorlar. Ama Regent Gate'dekiler de öyle. Kadını yalnız uşak değil, lordun sekreteri de görmüş. İkisi de saat onda gelenin Lady Edgware olduğuna yemin ediyorlar."

"Uşak orada ne zamandan beri çalışıyormuş?"

"Altı aydan beri. Doğrusu yakışıklı genç."

"Evet, öyle... Ama madem uşak altı aydan beri oradaymış, herhalde Lady Edgware'i tanınması imkânsızdı."

"Kadının resimlerini gazetelerde görmüş. Sekreter ise Jane Wilkinson'u tanıyor. Kadın, Lord Edgware'in yanında beş altı yıldan beri çalışmaktaymış. Zaten kesinlikle emin olan da o."

Poirot, "Ah," dedi. "O sekreteri görmek isterim."

"Öyleyse niye şimdi benimle gelmiyorsunuz?"

Agatha Christie

"Teşekkür ederiz dostum. Teklifinizi memnuniyetle kabul ederim. Umarım bu davet Hastings'i de içeriyordur."

Japp sırtıttı. "Ne demessiniz? Efendisi nereye giderse atı da peşinden gider," diye tatsız bir şaka yaptı.

Japp devam etti. "Bu olay bana Elizabeth Canning Vakası'nı hatırlattı. Bir sürü şahit Mary Squires adlı yaşlı bir çingeneyi belirli bir saatte iki ayrı yerde gördüklerini iddia ediyorlardı. Bu cinayet de aynı. Ayrı iki grup bir kadının aynı anda başka iki yerde olduğuna dair yemin ediyorlar. Acaba hangileri doğruyu söylüyor?"

"Bunu anlamak güç olmasa gerek."

"Siz öyle sanıyorsunuz. Ama o sekreter... yani Miss Carroll, Lady Edgware'i iyi tanıyor. Onunla aynı evde günlerce oturmuş. Onun hata yapması imkânsız."

"Bunu yakında anlarız."

Ben, "Lordluk unvanı kime kalıyor?" diye sordum.

"Edgware'in yeğenine. Yüzbaşı Ronald Marsh adında biri. Anladığıma göre genç adam sefihin biriymiş."

Poirot, "Doktor cinayet saati hakkında ne söylüyor?"

"Bunu kesin olarak öğrenmemiz için otopsi sonucunu almamız gerekiyor. Ama lordun onda öldürüldüğü kesin gibi bir şey. En son akşam yemeğinden sonra saat dokuzu birkaç dakika geçe görmüşler. Sofradan kalkmış, uşak viski ve sodasını kütüphaneye götürmüş. Saat on birde uşak yatmaya giderken kütüphanenin ışıkları sönmüş... demek ki o zaman ölmüş. Yoksa karanlıkta oturmazdı."

Poirot düşünceli bir tavırla başını salladı. Birkaç dakika sonra perdeleri iyice kapatılmış olan büyük evin önünde arabadan indik.

Bize kapıyı yine o yakışıklı uşak açtı.

Lord Edgware'i Kim Öldürdü?

Japp önden girdi. Biz de onu izledik. Poirot sağ tarafımdaydı. Benden ufak tefek olduğu için de uşak onu ancak hole girdiğimiz sırada gördü. Genç adamın birdenbire, "Hi," dediğini duyarak çabucak ona bir göz attım. Uşak yüzünde şaşkınlıkla karışık bir korkuyla Poirot'ya bakıyordu. Bunu sonra arkadaşşıma söylemeye karar verdim.

Japp sağdaki yemek salonuna girerek uşağı çağırdı. "Alton, bana anlattıklarını dikkatle tekrarlamamı istiyorum. Kadın geldiği zaman saat ondu değil mi?"

"Lady hazretleri geldiği zaman mı? Evet, efendim."

Poirot sordu. "Onu nasıl tanıdın?"

"Adını verdi, efendim. Ayrıca resimlerini gazetelerde görmüş, kendisini sahnede de seyretmiştim."

Poirot başını salladı. "Nasıl giyinmişti?"

"Siyahlar içindeydi, efendim. Siyah bir spor elbise, küçük siyah bir şapka. Boynunda bir dizi inci, ellerinde de gri eldivenler vardı."

Poirot, Japp'a bir şey sorarmış gibi baktı. Müfettiş kısaca, "Yemekteki giysileri," dedi. "Beyaz gece elbisesi vardı."

Uşak sözlerine devam etti. Sözleri Japp'ın anlattıklarına tamamen uyuyordu.

Poirot, "Lordu o gece görmeye gelen oldu mu?" diye sordu.

"Hayır, efendim."

"Kapıda nasıl bir kilit var?"

"Yale kilidi, efendim. Yatacağım zaman da kapının sürgüsünü sürerim. Yani saat on birde. Ama dün gece Miss Geraldine operadaydı. Bu yüzden sürgüyü sürmedim. Miss Geraldine lord hazretlerinin kızıdır."

"Peki bu sabah sürgü sürülmüş müydü?"

Agatha Christie

"Evet, efendim. Miss Geraldine eve geldikten sonra çekmişti sürgüyü."

"O ne zaman geldi? Biliyor musunuz?"

"Sanırım on ikiye çeyrek kala efendim."

"Demek ki, dün gece on ikiye kadar kapı ancak dışarıdan anahtarla açılabilirdi. İçeridense tokmağı çevirmek yeterliydi. Kapının kaç anahtarı var?"

"Lord hazretlerinde bir anahtar vardı, efendim. Diğer bir anahtar da holdeki masanın çekmecesinde durur. Onu dün gece Miss Geraldine aldı. Başka anahtar olup olmadığını bilmiyorum."

"Evde başka kimsenin anahtarı var mı?"

"Hayır, efendim. Miss Carroll hep zili kullanır."

Poirot'nun uşağı soracağı başka bir şey yoktu. Sekreter Miss Carroll'un çalışma odasına geçtik. Kadın büyük bir masanın başına geçmiş yazı yazıyordu. Kırk beş yaşlarında, becerikli tavırlı, ciddi bir kadındı. Sarı saçları ağarmaya başlamıştı. Kelebek gözlüklerinin gölgelediği mavi gözleri son derecede zekiydi. Konuşmaya başlayınca telefondaki o ciddi sesi tanıdım. Japp bizleri tanıştırdıktan sonra sekreter, "Ah, Mösyö Poirot," dedi. "Dün sabahki randevu sizinleydi."

"Evet, matmazel." Poirot'nun bu ciddi ve derli toplu kadından hoşlandığını düşündüm.

Miss Carroll müfettişe döndü. "Evet, Bay Japp. Sizin için başka ne yapabilirim?"

"Sadece şunu. Dün gece buraya gelenin Lady Edgware olduğundan kesinlikle emin misiniz? Bu soruma cevap verin yeter."

"Bu soruyu üçüncü kez soruyorsunuz. Tabii eminim. Onu gördüm."

"Lady Edgware'i nerede gördünüz, matmazel?"

Lord Edgware'i Kim Öldürdü?

"Holde. Uşakla bir dakika konuştu. Sonra da holden geçerek kütüphanenin kapısına gitti."

"Siz neredeydiniz?"

"Birinci katta. Aşağıya bakıyordum."

"Yanılmadığınızdan emin misiniz?"

"Tamamen eminim. Yüzünü iyice gördüm."

"Sizi bir benzeyiş yanıltmış olamaz mı?"

"Ne münasebet! Jane Wilkinson'a benzeyen başka bir kadın yok. Gördüğüm o idi."

Japp, sana söylemedim mi, der gibi Poirot'a baktı.

Arkadaşım birdenbire, "Lord Edgware'in düşmanları var mıydı?" diye sordu.

Miss Carrol başını salladı. "Ne münasebet!"

"Bunu sormaktaki amacınız nedir, matmazel?"

"Düşmanlar! Bu devirde kimsenin düşmanı yok artık. Özellikle İngilizlerin."

"Buna rağmen Lord Edgware öldürüldü."

Miss Carroll, "Onu karısı öldürdü," diye cevap verdi.

"Ve insanın karısı düşmanı olamaz... Öyle değil mi?"

"Bence bu pek garip bir olay. Şimdiye kadar kimsenin başına böyle bir şeyin geldiğini duymadım. Yani bizim tabakadan olanların başına demek istiyorum." Miss Carroll'un sadece aşağı tabakadan serserilerin cinayet işlediklerine inandığı belliydi.

"Ön kapının kaç anahtarı var?"

Miss Carroll hemen, "İki," dedi. "Birisi Lord Edgware'de diğeri de holdeki çekmecede duruyordu. Gece eve geç dönecek olan o anahtarı kullanırdı. Üçüncü anahtar Yüzbaşı Marsh'daydı. Ama o anahtarı kaybetti. Çok dikkatsiz biridir."

"Bay Marsh bu eve geliyor muydu?"

Agatha Christie

"Üç yıl öncesine kadar burada otururdu."

Japp, "Sonra buradan neden ayrıldı?" diye sordu.

"Bilmiyorum... Herhalde amcasıyla anlaşmıyordu."

Poirot yavaşça, "Bu konuyu iyi bildiğinizden eminim, matmazel," dedi.

Kadın çabucak ona baktı. "Ben dedikoducu bir kadın değilim, Mösyö Poirot."

"Yine de Lord Edgware'le yeğeni arasındaki ciddi anlaşmazlık hakkında çıkan dedikoduların aslını bize söyleyebilirsiniz."

"Bu iddia edildiği kadar ciddi bir şey değildi. Lord Edgware oldukça geçimsiz bir adamdı."

"Siz de mi böyle düşünüyorsunuz?"

"Ben kendimden söz etmiyorum. Lord Edgware'le anlaşamadığımız bir nokta yoktu. O her zaman benim güvenilir bir insan olduğumu düşünürdü."

"Ama Yüzbaşı Marsh'a gelince..."

Miss Carroll omzunu silkti. "Çok savurgandı. Hep borca giriyordu. Sonra başka bir sorun daha var. Ama bunun ne olduğunu bilmiyorum. Kavga ettiler. Lord Edgware, ona bir daha bu eve ayak basmamasını söyledi. İşte o kadar." Ağzını sıkıca kapadı. Bu konuda başka bir şey söylemek niyetinde olmadığı belliydi.

Kadınla konuştuğumuz oda birinci kattaydı. Kapıdan çıkarırken Poirot, beni kolumdan yakaladı. "Sen burada kal, Hastings. Ben Japp'la aşağıya ineceğim. Biz kütüphaneye girinceye kadar bekle, sonra da yanımıza gel."

Poirot'ya, "Neden?" diye sormaktan çoktan vazgeçmiştim. De-diğini yaparak tırabzanın üzerinden aşağıya bakmaya başladım. Poirot'yla Japp önce sokak kapısına gittiler. Orası bulunduğum yerden görünmüyordu. Sonra tekrar ortaya çıkarak ağır ağır hol-

Lord Edgware'i Kim Öldürdü?

den geçtiler. Gözlerimi arkalarına dikmiştim. Sonunda kütüphaneye girdiler. Ben de birkaç dakika daha bekledikten sonra çabucak merdivenlerden inerek kütüphaneye koştum. Tabii ceset çoktan kaldırılmıştı. Perdeler kapalıydı, ışık yanıyordu. Poirot'yla Japp odanın ortasında durmuş, çevrelerine bakıyorlardı.

Japp, "Burada bir şey yok," dedi.

Poirot gülümseyerek yanıt verdi. "Heyhat! Ne sigara külü ne ayak izleri ne de bir kadın eldiveni hatta parfüm kokusu bile odanın havasına sinmemiş. Halbuki romanlardaki dedektifler bu kanıtları bir bakışta bulur."

Japp sırtarak, "Polisiye romanlarda polisleri bir yarasa gibi kör betimlerler," dedi.

Poirot hülyalara dalmış gibi, "Yıllarca önce bir ipucu bulmuşum. Bulduğum kanıt dört santim değil de dört metre olduğundan kimse inanmamıştı," dedi.

Poirot'nun sözünü ettiği olayı anımsayınca güldüm. Sonra bana verdiği görevi anımsadım."

"Poirot," dedim. "Dikkatle baktım. Etrafta sizi gözetleyen kimse yoktu. Bundan eminim."

Poirot dostça bir tavırla bana takıldı. "Hastings'in gözleri keskindir... E, söyle bakalım. Dudaklarımın arasındaki gülü de gördün mü?"

Şaşkınlık içinde, "Dudaklarının arasındaki gülü mü?" diye tekrarladım. Japp kahkahalarla gülmeye başladı.

"Günün birinde ölümüne neden olacaksınız, Mösyö Poirot. Bir gül... Daha başka ne yapacaksınız bakalım?"

Poirot çok sakindi. "Carmen rolüne çıkmaya karar vermiştim de."

Ya onlar çıldırdı ya da ben, diye düşündüm.

"Gülü görmedin mi, Hastings?" Poirot'nun sesinde sitem vardı.

Agatha Christie

Hayretle baktım. "Hayır... Zaten yüzünüz görünmüyordu."

"Zararı yok, zararı yok." Başını şefkatle salladı.

Benimle dalga mı geçiyorlardı?

Japp, "Burada yapılacak başka bir şey yok sanırım," dedi.

"Belki lordun kızını tekrar görebilirim. İlk konuşmamızda o kadar üzgündü ki, doğru dürüst bir şey söyleyemedi."

Zili çalarak uşağa Miss Geraldine Marsh'ı çağırmasını emretti. Ama birkaç dakika sonra yanımıza genç kız değil, Miss Carroll geldi.

"Geraldine uyuyor. Zavallı çok sarsıldı. Siz gittikten sonra kendisine uyku ilacı verdim. Belki onunla bir iki saat sonra konuşabilirsiniz."

Japp başını salladı.

Miss Carroll kesin bir tavırla, "Zaten ona sormak istediklerinizi ben daha iyi yanıtlayabilirim," diye ekledi.

Poirot sordu. "Uşak hakkında ne düşünüyorsunuz?"

Kadın, "Ondan pek hoşlanmıyorum," dedi. "Ama doğrusu bunun nedenini de bilmiyorum."

Ağır ağır yürüyerek sokak kapısına gittik. Poirot birdenbire eliyle merdivenleri işaret etti. "Dün gece siz oradan bakıyordunuz, değil mi, matmazel?"

"Evet."

"Ve Lady Edgware'in yüzünü iyice gördünüz?"

"Tabii."

"Ama onun yüzünü görmüş olmanız imkânsız. Durduğunuz yerden ancak genç kadının başının arkasını görmüş olabilirsiniz."

Miss Carroll öfkeyle kızardı. "Başının arkası, sesi, yürüyüşü. Aynı şey. Yanılmış olamam. Buraya gelen Jane Wilkinson'du. Ömrümde ondan daha kötü bir kadınla da karşılaşmadım," dedi ve dönerek, hiddetle merdivenlerden çıktı.

Bölüm 8

Olasılıklar

Japp işi olduğu için yanımızdan ayrıldı. Poirot ile ben de Regent's Park'a gidip sakin bir köşeye oturduk.

Gülerek, "Dudaklarının arasındaki gülle neyi kastettiğini şimdi anladım," dedim.

Poirot ciddi bir tavırla başını salladı. "Sekreter tehlikeli bir şahit, Hastings. Çünkü görmediği bazı şeyleri gördüğünü iddia ediyor. Ziyaretçinin *yüzünü* gördüğünü nasıl iddia ettiğini gördün mü? Bence bu olanaksız. Kütüphaneden çıkarken görebilir, ama girerken göremez. Onu hazırladığım tuzağa düşürünce de hemen sözlerini değiştirdi."

İtiraz ettim. "Ama kadın yine de emin. Sonuçta yürüyüş ve ses de kolaylıkla tanınan şeylerdir."

"Hayır, hayır."

"Neden Poirot, bence ses ve yürüyüş bir insanın en karakteristik öğeleridir."

"Bu yüzden de kolaylıkla taklit edilebilir."

"Yani..."

"Bir gün önce olanları düşün. Seninle bir akşam tiyatroya gitmiştik..."

"Carlotta Adams? Ama o kadın bir dâhi."

Agatha Christie

"Doğru... Bana kalırsa o bu işi sahne dışında da kolaylıkla yapabilir. Tanınmış birini rahatça taklit edebilir."

"Poirot," diye bağırdım. "Sen yoksa... Ama imkânsız. Artık bu kadar raslantı olamaz."

"Bu görüş açına bağlı, Hastings. Bir açıdan hiç de rastlantıya benzemiyor."

"Carlotta Adams, Lord Edgware'i öldürmeyi neden istesin? Onu tanı mıyordun bile."

"Tanımadığımı nereden biliyorsun? Belki de aralarında hiç bilmediğimiz bir bağ vardı."

"Benim teorim bu kadar da değil..."

"Yani bir teorin mi var?"

"Evet. Başından beri Carlotta Adams'ın bu işe karıştığını düşünüyorum."

"Ama Poirot..."

"Sonra diğer noktaları düşün... Lady Edgware herkesin içinde kocasını öldüreceğini söylüyor... Bunu sadece senle ben duymadık. Garson duydu. Büyük bir olasılıkla hizmetçisi yüz kez duymuştur. Bryan Martin duydu. Ve Carlotta Adams'ın da duyduğuna eminim. Bu insanlar belki duyduklarını başkalarına anlattı. Ayrıca o akşam Carlotta Adams Jane'i başarıyla taklit etti. Lord Edgware'i öldürmek için kimin nedeni var? Karısının."

"Şimdi diyelim ki birisi Lord Edgware'i ortadan kaldırmak istiyor. Elinde katil hazır. Jane Wilbinson başı ağrıdığı için odasından çıkmayacağını söyleyince, katil *planı harekete geçiriyor*."

"Lady Edgware Regent Gate'deki eve girerken görülmüş mü? Evet görülmüş. Hatta kadın bir adım ileri giderek adını bile vermiş. *İşte! Bu bir tuzak!*

"Sonra bir nokta daha var... küçük bir nokta. Dün gece eve gelen kadın siyah giysiliymiş, *Jane Wilkinson asla siyah giymez*.

Lord Edgware'i Kim Öldürdü?

Kadın bunu kendi itiraf etti. Biz de duyduk. Şimdi farz edelim ki dün gece eve gelen kadın Jane Wilkinson değildi... Jane Wilkinson'u taklit eden biriydi. Acaba o kadın mı Lord Edgware'i öldürdü?

"Yoksa eve giren üçüncü bir şahıs mı cinayeti işledi? Eğer öyleyse katil Lady Edgware'in eve gelişinden önce mi yoksa sonra mı içeri girdi? Eğer sonra girdiyse kadın Lord Edgware'e ne söyledi? Varlığını nasıl açıkladı? Onu tanımayan uşağı ve onu yakından görmeyen sekreteri kandırması çok kolay. Ama kocasını kandırmak kolay değil. Yoksa saat dokuzla on arası odaya girdiğinde Lord Edgware ölmüş müydü?"

"Sus, Poirot!" diye bağırdım. "Başımı döndürüyorsun."

"Hayır, hayır, dostum. Yalnızca olasılıkları gözden geçiriyoruz. Bu tıpkı giysi provası gibi bir şey. Bu uydu mu uymadı mı! Omuzları iyi oturdu mu oturmadı mı? Bu iyi mi? Evet, bu daha iyi... ama biraz dar. Bu da fazla küçük. Ve üstümüze hokka gibi oturanı bulamadık, provaya devam ederiz. Yani gerçeği bulana dek."

"Peki bu korkunç planı kimin yaptığından şüpheleniyorsunuz?" diye sordum.

"Ah! Bunu söylemek için çok erken. Lord Edgware'in ölümünden kim yararlanacak, diye sormalıyız. Birincisi mirasçısı yeğeni var. Bu bilinen bir şey. Bayan Carroll lordun düşmanları olabileceğini ima etti. Bana göre de Lord Edgware'in fazlasıyla düşmanı vardı."

"Evet," diye onayladım. "Ben de öyle düşünüyorum."

"Katil her kimse kendini fazlasıyla güvencede olduğunu zannediyor. Hastings eğer Jane Wilkinson son dakikada kararını değiştirmeseydi, hiç tanığı olmayacaktı. Savay'daki odasında olduğunu kanıtlamakta zorluk çekecekti. Belki de tutuklanıp idam kararıyla yargılanacaktı."

Bu sözleri duyunca ürperdim.

Agatha Christie

"Yalnız beni şaşırtan bir şey var," diye Poirot devam etti. "Biri si cinayeti onun üstüne yıkmak istiyor, ama neden Jane'e telefon ettiler? Neden birisi Chiswick'e telefon edip onu aradı ve orada olduğunu anlayınca hemen telefonu kapattı. Sanki birisi eyleme geçmeden önce onun orada olup olmadığını anlamaya çalışıyormuş gibi. Yoksa neden aradı ki? Bu eylemi gerçekleştiren kişinin başka bir menfaati vardı. Katil telefon etmiş olamaz, çünkü o cinayeti Jane'in üstüne yıkmayı planlamıştı. Peki öyleyse kim? Bana göre ortada iki farklı durum var."

Başımı salladım. Şaşırmıştım.

"Belki bir rastlantıdır," dedim.

"Hayır, hayır, her şey rastlantı olamaz. Altı ay önce gönderilen mektup Jane'in eline geçmemiş. Neden? Karanlıkta kalan birçok nokta var: Bunların hepsi bir nedenle birbiriyle bağlantılı."

Poirot derin derin içini çekti. Sonra konuşmaya devam etti.

"Bryan Martin'in bize anlattığı o hikâye..."

"Yapma, Poirot. Onun bu işle bir ilgisi yok."

"Hastings çok kalın kafalısın. Kör müsün? Olayın bir model oluşturduğunu görmüyor musun? Şimdilik model biraz karmaşık, ama zamanla berraklaşacak..."

Poirot'nun fazla iyimser davrandığını hissettim. Bana göre hiçbir şey berraklaşmayacaktı. Başım sanki fırıl fırıl dönüyordu.

Birdenbire, "Carlotta Adams'ın katil olacağını umuyorum. Yani görünüşü... şey çok iyi bir kıza benziyor."

Ama bu sözleri söyledikten sonra Poirot'nun onun para hırsı hakkındaki sözleri aklıma geldi. Para hırsı... bu karmaşık olayın kökünde para hırsı mı yatıyordu? Poirot'un o gece bunu hissetmiş olabileceği aklıma geldi. Jane'in bencilce garip davranışlarının neticesi tehlikede olduğunu fark etmişti. Carlotta'nın para hırsı nedeniyle doğru yoldan sapıp düştüğünü düşünüyordu.

Lord Edgware'i Kim Öldürdü?

"Carlotta'nın katil olduğunu düşünmüyorum, Hastings. Çok akli başında ve soğukkanlı bir kadın. Belki ona cinayet işleneceğinden söz etmediler. Onu kullanmış olabilirler. Ama..."

Susup kaşlarını çattı.

"Öyle de olsa olayda artık suç ortağı... yani bugün haberlerde olayı görecek ve..."

Poirot boğuk bir ses çıkardı.

"Çabuk Hastings. Çabuk! Kör gibi davrandım... ne aptalım. Hemen bir taksi çağır."

Hayretle ona baktım.

Poirot kollarını salladı.

"Bir taksi... hemen bir taksi çağır."

Yoldan bir taksi geçiyordu. Poirot onu durdurup içine atladı.

"Kadının adresini biliyor musun?"

"Carlotta Adams'ın adresini soruyorsun?"

"Evet, evet. Çabuk ol Hastings, çabuk ol. Her geçen dakika çok kıymetli. Anlamıyor musun?"

"Hayır," dedim. "Anlamıyorum."

Poirot homurdandı.

"Telefon rehberinde adresini bulabilir miyiz?"

"Hayır bulamayız. Belki tiyatroda."

Tiyatroda Carlotta'nın adresini vermek istemediler, ama Poirot ne yapıp edip adamları ikna etti. Sloane Meydanı'ndaki konakların bulunduğu bloktaki bir dairede oturuyordu. Oraya giderken Poirot daha da sabırsızlanmıştı.

"Hastings hızlı devam et de geç kalmış olmayayım. Geç kalmış olmayayım."

"Nedir bu telaşın? Anlamıyorum. Bütün bunların anlamı ne?"

"Elini çabuk tutmadın demek. Gözümün önündeki gerçeği görmekte çok geciktim demek. Ah! *Tanrım*, oraya tam vaktimde yetişebilirsek."

Bölüm 9

İkinci Cinayet

Poirot'nun telaşının nedenini anlayamamıştım, ama arkadaşımı çok iyi tanırdım. Mutlaka ortada önemli bir neden vardı.

Rosedew Konakları'nın önünde durur durmaz, Poirot şoförün parasını vererek dışarı fırladı. Zilin üstündeki kattan Miss Adams'ın dairesinin birinci katta olduğunu öğrendik.

Poirot üst katlarda olan asansörü çağırmadan hızla merdivenlerden çıktı.

Telaşla zili çaldı, kapıya vurdu. Kısa bir sessizlik oldu. Sonra eşikte üstü başı tertemiz, saçı topuzlu, orta yaşlı bir kadın belirdi. Sanki çok ağlamış gibi gözleri kıpkırmızıydı.

Poirot heyecanla, "Miss Adams evde mi?" diye sordu.

Kadın, ona baktı. Duymadınız mı?"

"Duymadım mı? Neyi?"

Arkadaşımın yüzü bembeyaz kesilmişti. O zaman, onun korktuğu şeyin gerçekleştiğini anladım.

Kadın ağır ağır başını sallıyordu. "Öldü... Uykusunda öldü. Çok korkunç bir şey."

Poirot kapının yanına dayandı. "Çok geç kalmışım."

Üzüntüsü o kadar belliydi ki, kadın ona daha büyük bir ilgiyle baktı. "Affedersiniz, efendim? Siz Miss Adams'ın arkadaşı mıydı-

Lord Edgware'i Kim Öldürdü?

nız? Sizin daha önce buraya gelip gelmediğinizi pek hatırlayamadım da."

Poirot, ona cevap vereceği yerde, "Doktor çağırdınız mı?" diye sordu. "Ne dedi?"

"Miss Adams fazla uyku ilacı almış. Ah, ne yazık! O kadar iyi bir insandı ki uyku ilaçları tehlikeli şeyler. Doktor, Miss Adams'ın Veronal içmiş olduğunu söyledi."

Poirot dikleşti. Otoriter bir tavırla, "İçeri girmeliyim," dedi.

Kadın şüphelenmişti. "Bilmem ki..."

Poirot, "İçeri girmeme izin verin," dedi. "Ben dedektifim. Hanımınızın ölümünü soruşturuyorum."

Kadının ağzı bir karış açık kaldı. Telaşla yana çekilince, biz de eve girdik.

Poirot duruma hâkimdi artık.

"Size söyleyeceklerimin hepsi aramızda kalacak. Bırakın herkes Miss Adams'ın kazara öldüğünü sansın. Bana çağırdığınız doktorun isim ve adresini verin."

"Dr. Heath, 17 Carlisle Sokağı."

"Sizin adınız?"

"Bennett... Alice Bennett."

"Miss Adams'ı çok sevdiğiniz anlaşıyor Miss Bennett."

"Ah, evet efendim. Öyle iyi ve kibar bir kadındı. Geçen yıl buraya geldiği zaman da yanında çalışmıştım. Diğer aktrislerle hiç benzemiyordu. Gerçek bir hanımefendiydi. Her hareketi ince ve nazikti."

Poirot büyük bir dikkatle kadını dinliyordu. Artık sabırsızlanmıyordu. Nazik davranarak kadının ağzından istediği bilgiyi alıyordu.

"Herhalde ölümü sizi çok sarstı?"

Agatha Christie

"Öyle, efendim, öyle. Her zamanki gibi sabah dokuz buçukta çayını götürdüm. Önce uyuduğunu sandım. Elimden tepsiyi bıraktım. Perdeleri çekerken halkalardan biri takıldı efendim ve onu hızla çekince gürültü oldu. Dönüp arkama baktığımda uyanmadığını görünce çok şaşırdım. Ve birdenbire bir şey beni huzursuz etti. Yatışında bir gariplik vardı. Yatağın yanına gittim ve eğilip elini tuttum. Buz gibiydi. Acı acı bağırıışım."

Kadının gözleri yine dolmaya başlamıştı.

Poirot anlayışla başını salladı. "Sizin için üzücü olmuş. Miss Adams sık sık uyuyabilmek için ilaç alır mıydı?"

"Arada sırada baş ağrısı için efendim. Ama o haplar küçük bir şişede duruyordu. Doktor, onun dün gece başka bir ilaç almış olduğunu söyledi."

"Dün gece onu görmeye gelen oldu mu? Bir konuk?"

"Hayır, efendim. Miss Adams dün gece çıkmıştı."

"Size nereye gideceğini söyledi mi?"

"Hayır. Evden yedide ayrıldı."

"Ya. Giysileri ne renkti?"

"Siyah elbise ve siyah şapka giymişti, efendim."

Poirot, bana bir göz attı.

"Mücevher takmış mıydı?"

"Daima taktığı inciye, efendim."

"Ve eldivenleri vardı değil mi? Gri eldivenleri?"

"Evet, efendim. Eldivenleri griydi."

"Şimdi bana onun halini anlatır mısınız? Neşeli miydi? Heyecanlı mıydı? Üzgün müydü? Endişeli miydi?"

"Bana bir şeye çok memnun olmuş gibi geldi, efendim. Sanki birine bir şaka yapıyormuş gibi kendi kendisine gülümseyip duruyordu."

Lord Edgware'i Kim Öldürdü?

"Kaçta döndü?"

"On ikiyi biraz geçe, efendim."

"O zaman tavrı nasıldı? Yine aynı mıydı?"

"Çok yorgundu, efendim."

"Ama üzgün veya kederli değildi herhalde?"

"Değildi, efendim. Bir şeye çok sevinmişti ama yorgundu. Önce birine telefon etmeye kalktı. Sonra da vazgeçti. 'Bu işi yarın sabah yaparım,' dedi."

"Ah." Poirot'nun gözleri heyecanla parlıyordu. "Telefon ettiği kimsenin adını duydunuz mu?"

"Hayır, efendim. Sadece numarayı söyledi. Biraz bekledi. Sonra herhalde santral, 'Onları bulmaya çalışıyorum,' dedi. Miss Adams, 'Peki,' diye mırıldandı. Esnemeye başlamıştı. 'Aman şimdi bu işle uğraşamam, çok yorgunum,' diyerek telefonu kapattı ve soyunmaya başladı."

"Peki istediği numara? Bunu hatırlıyor musunuz? İyice düşünün. Bu önemli olabilir."

"Ne yazık ki, hatırlayamayacağım, efendim. Sadece Victoria'yla başlayan bir numaraydı. Anlayacağınız pek dinlemedim."

"Miss Adams yatmadan önce bir şey yedi ya da içti mi?"

"Her zamanki gibi bir bardak sıcak süt içti, efendim."

"Bunu kim hazırladı?"

"Ben hazırladım, efendim."

"O akşam eve kimse gelmedi demek?"

"Gelmedi, efendim."

"Peki, daha önce?"

"Kimsenin geldiğini hatırlamıyorum, efendim. Miss Adams öğle yemeğini dışarıda yedi. Çayı da yine bir yerde içti. Eve altıda döndü."

Agatha Christie

"Süt ne zaman geldi? Dün gece içtiği süt?"

"Taze süttü bu, efendim. Çocuk şişeyi akşamüzeri dörtte kapıya bırakır. Sütte bir şey yoktu. Çünkü bir kısmını bu sabah çayıma koydum. Doktor da o kötü ilacı Miss Adams'ın kendisinin aldığından emin olduğunu söyledi."

Poirot mırıldandı. "Yanılmış olabilirim. Doktorla da konuşacağım. Ama Miss Adams'ın düşmanları varmış. Amerika'da işler farklı..."

Bir an duraksadı. Kadın yemi yuttu.

"Oh! Biliyorum efendim. Chicago'daki silahlı adamlar hakkında çıkan yazıları okudum. Korkunç bir ülke olmalı. Polisleri de bizim polislerimizin eline su dökemezler."

Neyse ki Poirot konuyu orada kesti. Yoksa kadın İngiliz polislerini övmeye devam edecekti.

Poirot'nun gözü bir sandalyenin üzerinde duran çantaya ilişti. Evrak çantasına benziyordu. "Miss Adams dün gece çıktığı zaman bunu da yanına aldı mı?"

"Sabah giderken aldı, efendim. Akşamüzeri döndüğü zaman çanta yanında yoktu. Ama gece geri getirdi."

"Ah. İçine bakmama izin verir misiniz?"

Alice Bennett her şeye izin verebilirdi. Tüm kuşkucu kadınlar gibi şüpheleri giderilince, onu istenilen yöne çevirmek çocuk oyuncağıydı. Poirot'nun önerdiği her şeyi kabul etmeye hazırdı.

Çanta kilitli değildi. Arkadaşım bunu çabucak açtı. Ben de ilerleyerek onun omzunun üzerinden baktım.

Poirot heyecanla mırıldandı. "Görüyor musun, Hastings? Görüyor musun?"

Çantanın içindekiler gerçekten ilgi çekiciydi. Bir kutu makyaj malzemesi... Boyu iki üç santim uzatmak için ayakkabının içine ko-

Lord Edgware'i Kim Öldürdü?

nan lastik parçaları. Bir çift gri eldiven. Ve ince kâğıda sarılmış, harika sarı bir peruk. Rengi Jane Wilkinson'ın saçlarının aynısıydı. Saçlar yine aktrisinki gibi yandan ayrılmış, ensede bukleli bir topuz hâlinde toparlanmıştı.

Poirot sordu. "Artık şüphen var mı, Hastings?"

Belki o ana kadar biraz tereddütüm vardı. Ama şimdi hiç şüphem kalmamıştı.

Poirot çantayı kapayarak tekrar hizmetçiye döndü. "Miss Adams'ın dün akşam kiminle yemek yediğini bilmiyor musunuz?"

"Hayır, efendim."

"Peki acaba öğle yemeği ve çayda kiminle beraberdi?"

"Çayı bilmiyorum, efendim. Öğle yemeğini Miss Driver'la yediğini sanıyorum."

"Miss Driver'la mı?"

"Evet. Miss Adams'ın en iyi arkadaşıdır. Moffat Sokağı'nda bir şapka mağazası var. Dükkânın adı 'Genevieve' sanırım."

Poirot bu adresi de defterine, doktorunkinin altına kaydetti.

"Bir sorum daha var, madam. Miss Adams altıda geldikten sonra bir şey söyledi mi? Şöyle dikkatinizi çekecek bir şey?"

Hizmetçi bir an düşündü. "Böyle bir şeyi pek hatırlamıyorum. Çay içip içmeyeceğini sordum. 'İçtim,' dedi."

Poirot bağırdı. "Demek, içtim, dedi. Neyse... devam edin."

"Ondan sonra da sokağa çıkıncaya dek mektup yazdı."

"Mektup ha? Kime yazdığını biliyor musunuz?"

"Evet, efendim. Sadece bir mektup yazdı. Washington'da oturan kız kardeşine. Miss Adams, kardeşine haftada iki kez mutlaka mektup yazardı. Postaya yetişmesi için zarfı yanına aldı. Kendisi postaya verecekti. Ama sonradan bu işi yapmayı unutmuş olduğunu anladım."

Agatha Christie

"O halde mektup hâlâ burada?"

"Hayır, efendim. Mektubu ben postaya verdim. Miss Adams gece yatarken birdenbire hatırladı. Ben de, 'Hemen gider atarım,' dedim. 'Üzerine fazla pul yapıştırır ve ekspres postaya verirsek, kardeşinizin eline zamanında geçer'," dedim.

"Ah... Postane buradan çok uzak mı?"

"Hayır, efendim. Köşeyi dönünce."

"Dairenin kapısını arkanızdan kapadınız mı?"

Hizmetçi, ona şaşkınlık içinde baktı.

"Hayır, efendim. Postaneye giderken kapıyı aralık bıraktım."

Poirot bir şey söyleyecekti. Kendini tuttu. Hizmetçi, "Onu görmek ister misiniz, efendim?" diyerek hıçkırdı. "O kadar güzel ki."

Onun peşi sıra yatak odasına girdik.

Carlotta Adams Savoy'dakinden daha genç duruyordu şimdi. Uykuya dalmış yorgun bir çocuk hali vardı.

Poirot, ona bakarken yüzünde garip bir ifade belirdi ve ıstıavroz çıkardı.

Merdivenlerden inerken de yavaşça, "Ölünün başında yemin ettim, Hastings," diye mırıldandı.

Bu yeminin ne olduğunu anladım tabii.

Birkaç dakika sonra da ekledi. "Yalnız içimi rahatlatan bir şey var. Onu kurtarmam imkânsızmış. Ben Lord Edgware'in öldüğünü duyduğum sırada Carlotta Adams da çoktan can vermiş. Hiç olmazsa kendimi bu bakımdan suçlu hissetmiyorum..."

Bölüm 10

Jenny Driver

Daha sonra hizmetçinin bize verdiği adrese gittik, doktoru görmeye.

Yaşlıca, titiz, dalgın tavırlı bir adamdı. Poirot'nun şöhretini duymuştu tabii. Arkadaşımın tanıştığına pek memnun oldu.

"Size nasıl yardımcı olabilirim Mösyö Poirot?" diye doktor sordu.

Poirot, "Bu sabah sizi Carlotta Adams adlı bir genç kadın için çağırmışlar," dedi.

"Ah, zavallı. Çok da yetenekli bir aktristti. Onu sahnede iki kez seyrettim. Böyle az bulunur bir sanatçının bu şekilde bir sonla karşılaşması ne kötü. Bu gençler de neden ilaç almakta ısrar ederler bilmem ki?"

"Sizce genç kadın uyuşturucu bağımlısı mıydı?"

"Şey, bir profesyonel olarak bunu pek iddia edemeyeceğim. Her ne kullanıyorsa bunları iğneyle almıyordu. Vücudunda iğne izine rastlamadım. Anlaşılan daha çok ağızdan alıyordu. Hizmetçi, onun ilaca ihtiyaç duymadan mışıl mışıl uyuduğunu söyledi. Ama onlar böyle şeylerin pek farkına varmazlar. Miss Adams'ın her gece Veronal aldığını sanmıyorum. Yine de onun uzun zamandan beri bu ilacı kullandığı belli."

Agatha Christie

"Bu sonuca nereden vardınız?"

"Bundan... şey onu nereye koydum?" Doktor çekmecesini açarak siyah bir kadın çantası aldı. İçinden küçük bir altın kutu çıkardı. Üzerine yakutlarla C.A. harfleri işlenmişti. "Tabii resmi soruşturma yapılması gerekiyor. Hizmetçinin karıştırmaması için bu kutuyu alıp getirdim." Kutu bir hayli pahalı ve değerliydi anlaşılan. Doktor bunu açtı. Kutu ağzına kadar beyaz bir tozla doluydu.

Adam kısaca, "Veronal," dedi. "Şimdi kapağın içinde yazılı olana bakın."

Kapağın içine şu sözcükler kazılmıştı:

"D.'den C. A.'ya Tatlı Rüyalar. 10 Kasım, Paris."

Poirot düşünceli bir tavırla mırıldandı. "10 Kasım."

"Evet. Ve şimdi hazırdayız. Bundan da genç kadının hiç olmazsa altı aydan beri Veronal aldığı anlaşıyor. Hangi yıl olduğu yazılmamış. Onun için bu süre on sekiz ay ya da iki buçuk yıl da olabilir... Hatta daha da uzun."

Poirot'nun kaşları çatılmıştı. "Paris... D."

"Evet. Sizce bunun bir anlamı var mı? Herhalde bu olayla önemli bir nedenden dolayı ilgileniyorsunuz? Bana bu olayın bir intihar olup olmadığını mı sormak istiyordunuz? Bunu size ben söyleyemem. Kimse böyle bir şeyi söyleyemez zaten. Hizmetçi dün kadının çok neşeli olduğunu söyledi. Bu yüzden Carlotta Adams'ın ilacı kazara fazla almış olduğu kanısına vardım. Veronal garip bir ilaçtır. Bir hayli alırsınız, hiçbir şey olmaz. Sonra az bir miktar içer ve ölürsünüz. Bu nedenle tehlikeli bir ilaçtır.

"Kaza gibi görünen ölüm için soruşturma açılacağına eminim. Korkarım size daha fazla yardımcı olamayacağım."

"Matmazelin çantasına bakabilir miyim?"

"Tabii, tabii."

Lord Edgware'i Kim Öldürdü?

Poirot çantanın içindekileri tek tek çıkardı. Köşesinde C. M. A. markası olan ince bir mendil. Bir pudra, bir ruj, biraz para ve bir kelebek gözlük. Poirot bu sonuncuyu büyük bir dikkatle inceledi. Altın çerçeveli, ciddi görünümlü eski tip bir şeydi bu. Tuhaf, Miss Adams'ın gözlük taktığını bilmiyordum. Hem de böyle eski tip bir gözlük... Acaba bunu okurken mi takıyordu?"

Doktor gözlüğü aldı. "Hayır, bu uzak için. Bu gözlüğün sahibi miyop olmalı."

"Acaba Miss Adams..."

"Kendisini şimdiye kadar hiç muayene etmedim. Sadece bir kere evine hizmetçinin parmağındaki dolama için gittim. O sırada Miss Adams'ı da gördüm. Gözlüğü yoktu."

Poirot, doktora teşekkür ettikten sonra oradan ayrıldı.

Arkadaşımın yüzünde şaşkınlık dolu bir ifade vardı.

"Herhalde ben yanıldım," dedi.

"Başkasını taklit etmekten mi söz ediyorsun?"

"Hayır, hayır. O bana göre kanıtlandı. Hayır, ben onun ölümünden söz ediyorum. Eşyalarının arasında veronal olduğu kesin. Dün gece çok gergin ve yorgun olabilir. Rahat bir uyku uyumak için ilaç almış olabilir."

Sonra birdenbire durdu ve ellerini heyecanla çırparak yoldan geçenleri şaşkına çevirdi.

"Hayır, hayır, hayır, hayır!" dedi heyecanla. "Böyle bir zamanda neden bu kaza meydana gelsin? Kaza değildi. İntihar da değildi. Hayır, rolünü oynadı ve böylece ölüm fermanını imzaladı.

"Herhalde katil, Carlotta Adams'ın Veronal kullandığını biliyordu. O zaman katilin genç kadını iyi tanıyan biri olması gerekiyor. D. kim Hastings? Onun kim olduğunu öğrenmeyi çok isterdim."

Kendini düşüncelere kaptırmış yolun ortasında duruyorduk. "Poirot," dedim. "Herkes bize bakıyor. Yürümeye devam edelim mi?"

Agatha Christie

"Eh? Pekâlâ, belki sen haklısın. Ama insanların bakması beni rahatsız etmez. Düşüncelerimi asla bozmaz."

"İnsanlar bizimle alay etmeye başlayacaklar," diye mırıldandım.

"Hiç önemli değil."

Onunla aynı fikirde değildim. Göze batan bir şey yapmaktan korkardım. Poirot ise yalnızca rutubetten ya da ünlü bıyıklarına zarar veren sıcaktan etkilenirdi.

Poirot bastonunu sallayarak, "Bir taksi çevirelim," dedi.

Önümüzde bir taksi durdu. Arabaya binerek Moffat Sokakları'ndaki Genevieve'e gittik. Genevieve cam tezgâhların içinde şapka ve eşarp sergileyen şık bir dükkândı. Satışların merkezi ise küf kokulu merdivenle çıkılan üst kattaydı.

Merdivenleri çıktık karşımıza üstünde 'Genevieve. Lütfen içeri girin,' diye yazan bir kapı çıktı. Biz de kapıyı itip içeriye girdik ve kendimizi şapkalarla dolu küçük bir odada bulduk. Uzun boylu bir sarışın kuşkuyla Poirot'ya baktı.

Poirot, "Miss Driver?" diye sordu.

"Madam sizi görebilir mi bilmiyorum. Lütfen ziyaretinizin sebebini söyler misiniz?"

"Miss Driver'a, Miss Adams'ın bir arkadaşının onu görmek istediğini söyleyin."

Sarışın güzelin haber vermesine fırsat kalmadan siyah kadife perde sert bir şekilde açıldı ve ufak tefek kırmızı saçlı, hayat dolu bir kadın dışarı çıktı.

"Ne oluyor?" diye sordu.

"Siz Miss Drimer misiniz?"

"Evet. Carlotta'ya ne oldu?"

"O kötü haberi duymadınız mı?"

"Hangi kötü haberi?"

Lord Edgware'i Kim Öldürdü?

"Miss Adams dün gece uykusunda öldü. Fazla ilaç almış."

Genç kızın gözleri iri iri açıldı. "Ne korkunç! Zavallı Carlotta! Onun öldüğüne inanamıyorum. Hayat doluydu."

Poirot, "Ne yazık ki, Miss Adams öldü," dedi. "Dinleyin... Saat bir. Ben ve arkadaşımلاً birlikte yemek yer misiniz? Bize bu şerefi verir misiniz? Size birkaç soru sormak istiyorum."

Kız, Poirot'yu tepeden tırnağa süzdü. Ufak tefek olmasına rağmen öyle her şeye kolay kolay pabuç bırakan bir tip değildi. "Siz kimsiniz?"

"Adım Hercule Poirot. Bu da arkadaşım Yüzbaşı Hastings." Eğilerek selam verdim.

Kız bir bana baktı, bir arkadaşına. Sonra birdenbire, "Adınızı duydum," dedi. "Sizinle geleceğim."

Sarışına seslendi.

"Dorothy?"

"Evet, Jenny."

"Bayan Lester, ona hazırladığımız Rose Descartes modelini görmeye gelecek. Değişik renkli tüyleri dene. Hoşça kal. Ben fazla geç kalmam."

Küçük siyah bir şapkayı alarak bir kulağının üstüne eğdi. Çabucak burnunu pudraladı ve sonra, Poirot'ya baktı.

Damdan düşercesine, "Hazırım," dedi.

Beş dakika sonra Dover Sokağı'nda küçük bir lokantadaydık. Poirot, garsona siparişleri verdi. Şimdi önümüzde kokteyller duruyordu.

Jenny, "Şimdi," dedi. "Bütün bunların ne anlama geldiğini öğrenmek istiyorum. Carlotta nasıl bir işe karışmıştı?"

"Demek gerçekten bir işe karışmıştı, matmazel?"

"Buraya bakın. Soruları siz mi soracaksınız, yoksa ben mi?"

Poirot gülümsedi. "Benim soracağımı sanıyordum. Anladığıma göre Miss Adams'la çok samimiymişsiniz."

Agatha Christie

"Evet."

"İyi. Bana inanın matmazel, ne yapıyorsam, bunu ölen arkadaşınız için yapıyorum."

Kısa bir sessizlik oldu. Jenny Driver bu sözleri düşünüyordu. Sonra başını salladı. "Size inanıyorum. Devam edin. Öğrenmek istediğiniz nedir?"

"Öğrendiğim kadarıyla dün öğle yemeğinde Miss Adams'la birlikteymişsiniz?"

"Evet."

"Size dün gece neler yapacağını anlattı mı?"

"Dün gecedен pek söz etmedi."

"Ama bir şey söyledi. Öyle mi?"

"Belki onun söylediği, şu anda sizin ima ettiğiniz şey. Bunu bana bir sır olarak açtı."

"Anlıyorum."

"Durun bakayım... Bunu kendimce anlatmam daha iyi olur sanıyorum."

"Nasıl isterseniz, öyle yapın, matmazel."

"Şimdi... Carlotta oldukça heyecanlıydı. O öyle her zaman heyecanlanmazdı. Bana kesin bir şey söylemedi. 'Çünkü yemin ettim,' dedi. Ama sözlerinden, birisine müthiş bir şaka yapmak üzere olduğunu anladım."

"Şaka ha?"

"Evet. Öyle söyledi..." Bir an durarak kaşlarını çatı. "Aslında Carlotta şakadan filan hoşlanmazdı. Ciddi, dürüst, çalışkan bir kızdı. Yani... birinin onu buna teşvik ettiğini sanıyorum. Hatta bunun parayla ilgili olduğunu da sezdim. Tabii Carlotta açıkça söylemedi. Ama onu paradan başka bir şey heyecanlandırmazdı. Onun için bu iş dolayısıyla bir hayli para kazanacağını anladım."

"Ama bunu açıkça söylemedi değil mi?"

Lord Edgware'i Kim Öldürdü?

"Hayır, hayır. Ama pek yakında istediği bazı şeyleri yapabileceğinden söz etti. Kız kardeşini Amerika'dan getirtcek ve onunla Paris'te buluşacaktı. Kendisinden küçük olan kardeşini çok severdi. Sanırım kızın sağlığı kötüymüş. İyi bir müzisyenmiş. Bütün bildiğim bu kadar. Bir işinize yarayacak mı?"

Poirot başını salladı. Böylece tahminimde yanılmamış olduğumu anladım. Miss Adams'a yemin ettirmiş olduklarından eminim. Ama kadın olduğu için, belki bu sırrı dayanamayarak en yakın arkadaşına açmıştır, diye düşündüm."

Jenny itiraf etti. "Onu konuşturmaya çalıştım. Ama Carlotta sadece güldü ve, 'Bunu sana ileride bir gün anlatırım,' dedi."

Poirot bir süre sesini çıkarmadı. Sonra, "Lord Edgware adını hiç duydunuz mu?" diye sordu.

"Ne? Şu öldürülen adam mı? Biraz önce gözüm bir gazetenin başlığına ilişti..."

"Evet, o. Miss Adams, onu tanıyor muydu?"

"Sanmıyorum. Carlotta'nın lordu tanımadığından eminim. A... Bir dakika."

Poirot heyecanla, "Evet, matmazel?" dedi.

"Neydi o?" Genç kız hatırlamaya çalışarak kaşlarını çattı. "Hah, şimdi hatırladım. Carlotta, lordtan bir kez acı acı söz etti."

"Acı acı mı?"

"Evet... Durun bakayım ne dedi?... 'Onun gibi adamların, anlayışsızlıkları ve zalimlikleri başkalarının hayatını mahvetmelerine izin verilmemeli.' A, sahi. Carlotta, 'Onun gibi bir adamın ölümü herkes için iyi olur,' dedi."

"Bunu ne zaman söyledi, matmazel?"

"Sanırım bir ay önce."

"Bu konu nasıl açıldı?"

Jenny Driver bir süre düşündü. Sonra da başını salladı. "Hatırlayamadım... Belki adamın adını gazetede görmüştük... Her ney-

se, o sırada, Carlotta bu adamı tanımıyor bile. Neden bu kadar sinirli bir şekilde konuşuyor, diye düşündüğümü hatırlıyorum."

Poirot başını salladı. "Gerçekten tuhaf... Miss Adams her zaman Veronal içer miydi? Bunu biliyor muydunuz?"

"Bilmiyordum. Onun bu ilaçtan içtiğini görmedim, Veronal'den söz ettiğini de duymadım."

"Çantasında, üzerine yakutlarla C. A. harfleri yazılmış küçük altın bir kutu gördünüz mü?"

"Küçük altın bir kutu... Hayır, görmediğimden eminim."

"Miss Adams geçen kasımda neredeydi? Biliyor musunuz?"

"Durun, bakayım... Kasımın sonuna doğru Amerika'ya gitti. Ondan önce de Paris'teydi."

"Yalnız mıydı?"

"Tabii yalnızdı! Affedersiniz, belki bunu o anlamda sormadınız. Bilmem neden Paris'ten söz edildi mi mutlaka insanın aklına kötü şeyler geliyor. Aslında orası öyle bir ahlaksızlık yuvası da sayılmaz. Ayrıca Carlotta'da sevgiliyle Paris'te kaçamak bir hafta sonu geçirecek bir kız değildi. Bilmiyorum, kastettiğiniz bu muydu?"

"Şimdi matmazel, size önemli bir soru soracağım. Miss Adams'ın yakından ilgilendiği bir erkek var mıydı?"

Jenny yavaş yavaş, "Hayır," dedi. "Carlotta sanatından ve sağlığı bozuk olan kız kardeşinden başka bir şeyi düşünmezdi. Onu tanıdığımdan beri bu böyleydi. Daima, aile reisi benim. Her şey bana bağlı, der gibi bir tavır takınırdı. Son zamanlara kadar böyleydi..."

"Ah... Ya son zamanlarda?"

"Galiba Carlotta son günlerde bir erkekle ilgilenmeye başlamıştı."

"Ah!"

"Ama benimki sadece bir tahmin. Ben bu karara onun haline bakarak vardım. Değişmişti. Öyle hayale dalmış gibi bir hali yoktu.

Lord Edgware'i Kim Öldürdü?

Ama biraz dalgın gibiydi. Nedense görünüşü bile değişmişti... Anlatamıyorum! Kadınlar bunu çabucak sezerler. Tabii yanlışmış da olabilirim."

Poirot başını salladı. "Teşekkür ederim, matmazel. Bir şey daha var. Miss Adams'ın adı D.'yle başlayan bir arkadaşı olup olmadığını biliyor musunuz?"

Jenny Driver düşünceli bir tavırla, "D," diye tekrarladı. "D? Hayır. Affedersiniz. Aklıma böyle bir kimse gelmiyor."

Bölüm 11

Bencil

Poirot'nun bu soruya başka bir cevap beklediğini sanmıyorum. Buna rağmen yine de başını kederli bir şekilde salladı. Sonra da derin bir düşünceye daldı. Jenny Driver ise dirseklerini masaya dayayarak öne doğru eğildi.

"Şimdi... Bana bir şeyler anlatmayacak mısınız?"

Poirot mırıldandı. "Önce sizi tebrik etmek istiyorum, matmazel, sorularımı zekice yanıtladığınız için. Akıllı olduğunuz belli. Bana size bir şeyler anlatıp anlatmayacağımı sordunuz. Ne yazık ki, size fazla bir şey söyleyemeyeceğim. Sadece birkaç ana noktayı açıklayacağım matmazel." Bir an durdu. Sonra yavaş yavaş devam etti. "Dün gece Lord Edgware evinin kütüphanesinde öldürüldü. Dün gece saat onda Adams olduğunu sandığım biri eve gitti. Lady Edgware olduğunu söyleyerek lordu görmek istedi. Başına sarı bir peruk takmış, yüzüne Lady Edgware'e benzeyecek bir şekilde makyaj yapmıştı. Lady Edgware bildiğiniz gibi ünlü aktris Jane Wilkinson'dur. Miss Adams eğer eve giden oysa... oradan birkaç dakika sonra ayrıldı. Ama evine ancak gece yarısından sonra döndü. Hemen yattı. O arada bir hayli Veronal almıştı. Herhalde şimdi size demin o soruları sormamın nedenini anlıyorsunuz."

Lord Edgware'i Kim Öldürdü?

Jenny derin bir nefes aldı. "Evet... Şimdi anlıyorum... Eve gidenin Carlotta olduğundan şüphelenmekte haklısınız. Çünkü... dün o gelip benden yeni bir şapka aldı."

"Yeni bir şapka mı?"

"Evet. Yana doğru giyilen ve yüzün sol tarafını gölgeleyen bir şapka istiyordu."

Ben burada bir açıklama yapmak istiyorum. Bu güne dek çeşitli şapka modelleri gördüm. Kaplin şapkalar insanın yüzünü saklar. Arkadaşınızı bile tanıyamazsınız. Önü arkaya doğru kalkık şapkalar insanın yüzünü tamamen açıkta bırakır. Çeşitli şekillerde giyilen bereler vardır. Yukarıda sözünü ettiğimiz şapka ters çevrilmiş bir çorba tabağına benziyordu. Ve insanın yüzünün yarısını gizliyordu.

Poirot, "Bu tür şapkalar genellikle yüzün sağ yanına doğru mu giyilir?" diye sordu.

Şapkacı kız başını salladı. "Ama yüzün diğer tarafını saklayan modellerimiz de var," diye açıkladı. "Çünkü bazı müşterilerimiz yüzünün sol yanını gizlemek isterler. Acaba Carlotta'nın yüzünün sol yanını kapatmak istemesinin özel bir nedeni mi vardı?"

Aklıma Regent Gate'deki ev geldi. Kapı sola açıldığı için içeri giren birinin yüzünün o tarafı uşak tarafından kolaylıkla görülebilirdi. Ayrıca Jane Wilkinson'ın sol gözünün hemen yanında küçük bir ben vardı. Bunu heyecanla söyledim. Poirot başını salladı. "Haklısın, Carlotta Adams o şapkayı bu yüzden almış olabilir."

Jenny birdenbire dikleşti. "Mösyö Poirot! Lord Edgware'i Carlotta'nın öldürdüğünü sanmıyorsunuz ya? Onun hakkında acı sözler söyledi diye böyle bir şüpheye kapılamazsınız. Carlotta öyle bir insan değildi."

Agatha Christie

Poirot başını salladı. "Biliyorum... Aklıma gelmişken sorayım. Miss Adams gözlük kullanır mıydı?"

"Gözlük mü? Hayır."

"Miss Adams film aktörü Bryan Martin'i tanır mıydı?"

"A, evet. Bana, onu çocukken tanıdığını söyledi. Ama Bryan Martin'in pek kibirli biri olduğundan söz ederdi." Genç kız saatine bakarak birdenbire bağırdı. "Eyvah. Çok geç olmuş. Gitmem gerek. Size biraz yardım edebildim mi, Mösyö Poirot?"

"Ettiniz. İleride sizden tekrar yardım isteyeceğim."

"Ne isterseniz yaparım. Biri bu kötü oyunu planladı. Onun kim olduğunu bulmalıyız." Hızla tokalaşarak beyaz dişlerini gösterip güldü. Sonra hemen yanımızdan ayrıldı.

Poirot hesabı öderken, "İlgi çekici bir tip," diye mırıldandı.

"Ondan hoşlandım," dedim.

"Zeki bir insanla konuşmak zevkli oluyor."

Düşünceli bir şekilde ekledim. "Ama biraz katı kalpli sanırım. Arkadaşının ölümü onu fazla sarsmadı."

Poirot alaycı bir tavırla, "Hüngür hüngür ağlayan tiplerden değil," diye cevap verdi.

"Bu konuşma yararlı olabildi mi?"

Başını salladı. "Hayır... Carlotta Adams'a o altın kutuyu veren D.'nin kim olduğunu öğreneceğimi umuyordum. Bunu başaramadım. Ne yazık Carlotta ağzı çok sıkı bir kızmış. Arkadaşlarından da, sevgililerinden de pek söz etmezmiş. Ama bu 'şaka'yı teklif edenin bir arkadaş olduğunu sanmıyorum. Herhalde sadece bir tanıdıktı. Kıza bu şaka karşılığında para vereceğini söyledi. Belki o kişi Carlotta'nın çantasındaki altın kutuyu gördü ve içinde ne olduğunu da anladı."

"Carlotta'ya Veronal'i nasıl içirdiler? Ne zaman?"

Lord Edgware'i Kim Öldürdü?

"Hizmetçi postaneye gittiği zaman dairenin kapısı açılmış... Ama katilin bu fırsattan yararlandığını pek sanmıyorum... Neyse... Elimizde iki delil daha var. Birincisi o Victoria'yla başlayan numara... Hoş genç kadın sadece bir arkadaşıyla konuşmak da istemiş olabilir..."

"İkinci ipucu nedir?"

"Ah bu beni çok ümitlendiriyor, Hastings. Carlotta'nın kız kardeşine yazdığı mektubu kastediyorum. Belki şakayı bu mektupta iyice anlatmıştır. Bunun verdiği söze aykırı olmayacağını düşünmüştür. Ne de olsa mektup şakadan birkaç gün sonra Amerika'da okunacaktı... Tabii fazla ümitlenmem daha doğru olur. O arada işi bu taraftan araştırmalı."

"Ne yapacaksın?"

"Lord Edgware'in ölümünden yararlananların üzerinde duracağım."

Omzumu silktim. "Yalnızca yeğeniyle karısına yaramış..."

Poirot, "Bir de karısının evleneceği adama," diye ekledi.

"Dük mü? Paris'te o."

"Evet, ama onun da bu işle ilgisi var. Sonra evdekileri de unutmamalı. Uşak... Hizmetçiler. Önce Jane Wilkinson'la konuşmayı düşünüyorum. Belki o bana bir fikir verebilir."

Yine Savoy'un yolunu tuttuk. Ünlü aktrisi kutuların ve ince kâğıtların arasında bulduk. Siyah, zarif elbiseler sandalyelerin arkasına atılmıştı. Jane başında küçük siyah bir şapka ile aynadaki görüntüsüne hayranlıkla bakıyordu.

"A, Mösyö Poirot. Oturun, oturun. Tabii oturulabilecek bir yer bulabilirsiniz. Ellis şu koltukları boşalt."

"Madam, çok zarıfsınız."

Agatha Christie

Jane ciddi bir tavırla ona baktı. "İkiyüzlülük etmek istemiyorum, Mösyö Poirot. Ama insanın bazı âdetlere de uyması gerekiyor. Öyle değil mi? Yani dikkatli davranmalıyım. Sahi! Dükten pek şirin bir telgraf aldım."

"Paris'ten mi?"

"Evet, Paris'ten. Çok dikkatli yazılmıştı tabii. Bana başsağlığı diliyordu. Ama ben sözcüklerin arkasındaki anlamı kavradım."

"Tebrik ederim, madam."

"Mösyö Poirot." Ellerini birbirine kenetledi. O boğuk sesi hafifledi. Bu haliyle kutsal sözler söylemeye hazırlanan bir meleğe benziyordu. "Düşündüm. Bunların hepsi bana mucize gibi geliyor. Bütün dertlerim sona erdi. Boşanma gibi sıkıcı bir şey de olmadı. Biliyor musunuz, adeta dindar olacağım geliyor.. Son zamanlarda hep, 'Edgware ölseydi, ne olurdu?' dedim durdum. Ve... öldü. Bana sanki duam kabul olmuş gibi geliyor."

Poirot hafifçe öksürdü. "Korkarım durum böyle değil, madam. Biri kocanızı öldürdü."

Genç kadın başını salladı. "Tabii."

"Peki katilin kim olduğunu düşünmek hiç aklınıza gelmedi mi?"

Jane hayretle ona baktı. "Bu önemli mi? Benimle ne ilgisi var bunun? Dükle dört beş aya kadar evleniriz..."

Poirot kendine güçlük hâkim oldu. "Evet, madam. Bunu biliyorum. Bundan başka, hiç kendi kendinize *kocanızı kimin öldürmüş olabileceğini* sormadınız mı?"

"Hayır." Bu fikir onu pek şaşırtmış gibiydi.

Poirot, "Katilin kim olduğu sizi ilgilendirmiyor mu?" diye sordu.

Lord Edgware'i Kim Öldürdü?

Genç kadın, "Korkarım pek ilgilendirmiyor," diye cevap verdi. "Nasıl olsa polis bunu öğrenir. Onlar zeki insanlardır değil mi?"

"Öyle derler. Ben de katili bulmaya karar verdim."

"Sahi mi? Çok garip."

"Neden garip?"

"Bilmem..." Jane'in gözleri elbiselere kaydı. Genç kadın saten bir mantoyu giyerek aynada kendisine baktı.

Poirot'nun gözlerinde muzipçe bir pırıltı belirdi. "Demek buna itiraz etmiyorsunuz?"

"Neden edeyim, Mösyö Poirot? Doğrusu bu işte de zekânızı göstermeniz çok hoşuma gidecek. Size başarılar dilerim."

"Madam, ben dileklerinizden daha fazlasını istiyorum. Fikirlerinizi öğrenmek istiyorum."

Jane omzunun üstünden bakarak dalgınca mırıldandı. "Fikirlerimi mi? Ne hakkında?"

"Sizce Lord Edgware'i kim öldürdü?"

Jane başını salladı. "Ne bileyim?" Omuzlarını mantoyu denemek istermiş gibi oynatarak el aynasını aldı.

Poirot adeta bağırırcasına, "Madam," dedi. "Sizce kocanız kim öldürdü?"

Kadın bu kez onun söylediğini anlayarak şaşkınlık içinde Poirot'ya baktı. "Herhalde Geraldine."

"Geraldine de kim?"

Ama Jane'in dikkati yine dağılmıştı. "Ellis şunun sağ omzunu biraz yukarı çeksene. Tamam. Efendim, Poirot? Ha, Geraldine mi? Lord Edgware'in kızı. Hayır, Ellis sağ omzu. Daha iyi... A, gidiyor musunuz, Mösyö Poirot? Her şey için çok teşekkür ederim. Boşanma için de. Buna gerek kalmadı ama olsun. Daima sizin harikulade bir insan olduğunuzu düşüneceğim."

Agatha Christie

Bu görüşmeden sonra Jane Wilkinson'u iki defa gördüm. Biri sahnede, biri de öğle yemeği sırasında karşısında oturduğum zaman. Ama onu hep o günkü gibi hatırlayacağım. Kendini tümüyle elbiselere vermişti. Poirot'nun ilerideki hareketlerini etkileyecek olan sözler dudaklarının arasından ilgisizce dökülmekteydi. Tabii genç kadın o sırada sadece ve sadece kendisiyle meşguldü.

Sokağa çıkınca Poirot büyük bir saygıyla, "Şaşılacak bir kadın," diye mırıldandı.

Bölüm 12

Lordun Kızı

Eve döndüğümüz zaman elden gönderilmemiş bir mektup masanın üzerinde duruyordu. Poirot zarfı her zamanki gibi özenle açtı. Sonra da güldü.

"Buna ne dersin Hastings. İti an çomağı hazırla. Al şuna bir göz at."

Mektubu aldım. Kâğıdın üstünde 17 Regent Gate amblemi vardı. Ve mektup şöyle başlıyordu:

Sayın Mösyö Poirot

Bu sabah müfettişle birlikte eve geldiğinizi öğrendim. Sizinle konuşma fırsatı bulamadığım için üzüldüm. Eğer mümkünse bu akşamüzeri uygun bir zamanda sizi bekliyorum.

Saygılar.

Geraldine Marsh

"Garip," dedim. "Acaba seni neden görmek istiyor?"

"Beni görmek istemesi garip demek. Hiç de nazik değilsin, dostum. Hemen oraya gidelim," dedi ve şapkasının üstündeki hayali toza bir fıske atıp başına giydi.

Jane Wilkinson'ın Geraldine Marsh'ın babasını öldürmüş olabileceğine dair olan sözleri bana pek gülünç gelmişti. Ancak zeki olmayan biri böyle düşünebilirdi. Bunu Poirot'ya da söyledim.

"Belki kadın bir bakıma aptal," dedi. "Güzel Lady Edgware'in gayet bilgisiz ve cahil olduğu belli. Ama elbise seçmeye, zengin ve yüksek mevkideki adamlarla evlenmeye, başkalarına istediklerini yaptırmaya gelince... Kadın bu bakımlardan şaşılacak derecede başarılı. Bu yüzden Lady Edgware'in kocasının katili hakkındaki fikirleri de işime yarayabilir. Çünkü bu fikirlerin insanların en kötü taraflarını tanıyan birine ait olduğunu biliyorum."

Boyun eğdim. "Belki bu bakımdan haklısın."

"Geldik... Genç kızın, beni görmeyi neden bu kadar çok istediğini merak ediyorum."

Bizi yukarıdaki büyük salona aldılar. Birkaç dakika sonra da Geraldine Marsh içeri girdi. Bu uzun boylu, ince, iri siyah gözlü, beyaz yüzlü genç kız insanın aklından çıkmayacak bir tipti. Çok genç olmasına rağmen, duygularını kontrol etmesini iyi biliyordu.

"Hemen geldiğiniz için minnettarım, Mösyö Poirot. Bu sabah görüşemediğimiz için çok üzüldüm."

"Yatıyordunuz sanırım."

"Evet. Babamın sekreteri Miss Carroll yatmam için ısrar etmişti. Çok anlayış gösterdi..." Sesinde merakımı uyandıran acayip bir hoşnutsuzluk vardı.

Poirot, "Size nasıl yardım edebilirim, matmazel?" diye sordu.

Kız bir an tereddüt etti. Sonra da, "Babamın ölümünden bir gün önce onu görmeye gelmiştiniz," dedi.

"Evet, matmazel."

"Neden? Sizi o mu çağırdı?" Poirot özellikle cevap vermedi. Kızın sabırsız bir tip olduğunu anlamıştı. Onu konuşturmaya çalışıyordu. "Bir şeyden mi korkuyordu babam? Söyleyin. Söyleyin. Bunu bilmem gerek. Babam kimden korkuyordu? Size ne söyledi?"

Lord Edgware'ı Kim Öldürdü?

Ah! Neden konuşmuyorsunuz?" Kızın o zoraki sakin hali kalmamıştı.

Poirot yavaş yavaş, "Lord Edgware'le aramızdaki konuşma gizliydi," diye cevap verdi. Gözlerini Geraldine'in yüzünden ayırmıyordu.

"O halde bu... ailemizle ilgiliydi. Ah, orada oturmuş bana işkence yapıyorsunuz. Neden bana anlatmıyorsunuz?"

Poirot çok şaşırılmış gibi bir tavırla ağır ağır başını salladı.

"Mösyö Poirot." Geraldine dikleşti. "Ben Lord Edgware'in kızıyım. Bunu bilmek hakkım. Babamın hayatının son günlerinde neden korktuğunu öğrenmeliyim. Beni böyle karanlıkta bırakmanız haksızlık. Bunu bana söylememekle babama karşı da haksızlık etmiş oluyorsunuz."

Poirot yavaşça sordu. "Demek babanıza bu kadar düşkünlünüz, matmazel?"

Kız Poirot kendisini tokatlamış gibi geriledi. "Düşkün mü? Düşkün mü? Ben..." Birdenbire kendini bırakıverdi, kahkahalarla gülüyordu artık. "Ah... Çok komik... Bunu sormanız o kadar komik ki..." Bu tuhaf gülüş dışarıdan duyulmuştu.

Kapı açılarak Miss Carroll içeri girdi. "Geraldine, yavrum. Yapma. Sus artık. Kendini topla." Kararlı tavrının etkisi görüldü. Geraldine'in kahkahaları yavaşladı. Genç kız kendini atmış olduğu koltukta doğrularak gözlerini kuruladı.

Alçak sesle, "Affedersiniz," diye mırıldandı. "Şimdiye kadar böyle bir şey hiç yapmadım." Miss Carroll hâlâ ona endişeyle bakıyordu. Ama Mösyö Poirot, bana babamı çok sevip sevmediğimi sordu da." Sesi soğuk ve aşağılama doluydu. "Acaba yalan mı söylesem, yoksa gerçeği mi açıklasam? En iyisi doğruyu söylemek. Babamı sevmek şöyle dursun, ondan nefret ederdim ben."

"Geraldine hayatım."

"Neden rol yapayım? Sen ondan nefret etmiyorsun, çünkü babamın sana bir şey yapması imkânsızdı. Bu dünyada ulaşamadığı birkaç kişiden biri de sendin. Sadece o sana yılda şu kadar para ödeyen patronundu, işte o kadar. Öfkesi ve acayıplıkları seni ilgilendirmiyordu. Bunları görmezlikten gelebiliyordun. Neşeliydin, böyle şeyleri kendine dert etmiyordun. Çok güçlü bir kadınsın. Sıradan insanlardan farklısın. Tabii, istediğin zaman bu evden çıkıp gidebilirdin. Ama benim için bu imkânsızdı. Buraya aittim ben."

"Bu konuyu açmak gereksiz, Geraldine. Babalarla kızlar çoğunlukla geçinemezler. Hayatta fazla konuşmamanın çok doğru olduğunu yıllar önce öğrendim."

Geraldine, ona arkasını dönerek gözlerini Poirot'ya dikti. "Ben babamdan *nefret* ediyordum. Onun öldüğüne seviniyorum. Böylece özgürlüğüme kavuştum. Özgürüm artık! Babamın katilinin bulunmasını da istediğim yok. Belki de katilin bu şekilde hareket etmesini haklı çıkaracak bir sürü neden vardı."

Poirot, ona düşünceli gözlerle baktı. "Bu tehlikeli bir düşünce, matmazel."

"Birini asarlarsa babam canlanacak mı?"

Poirot alaycı bir tavırla, "Hayır," dedi. "Ama böylece başkalarının öldürülmesi engellenmiş olur."

"Anlamıyorum."

"Bir kere öldüren bir insan, matmazel, çoğu zaman tekrar cinayet işler. Hatta arka arkaya birkaç cinayet."

"Buna inanamam."

"Peki size böyle bir şeyin olduğunu söylersem? *Ya katil kendini kurtarmak için ikinci bir cinayet işlediyse?*"

Miss Carrol bağırdı. "Ne söylüyorsunuz, Mösyö Poirot? Başka biri daha mı öldürüldü? Nerede? Kim bu?"

Poirot başını salladı. "Ben sadece bir örnek vermeye çalışıyordum. Özür dilerim."

Lord Edgware'i Kim Öldürdü?

"Anlıyorum. Bir an bende... Geraldine artık bu saçma sapan sözlerin bitti mi?"

Poirot bir reverans yaptı. "Sizin de benim tarafımda olduğunuzu görüyorum, Miss Carroll."

Sekreter kısaca, "Ölüm cezasına taraftar değilim," dedi. "Ama diğer bakımlardan tabii ki sizin tarafınızdayım. Toplumun korunması gerekiyor."

Geraldine ayağa kalkarak saçlarını düzelitti. "Özür dilerim. Halim gerçekten pek gülünçtü. Babamın sizi neden çağırttığını bana hâlâ söylemeyecek misiniz?"

Miss Carroll şaşkınlık içinde tekrarladı. "Sizi çağırttığını mı?"

Poirot durumu açıklamak zorunda kaldı. "Babanız beni çağırtmadı. Ben, onu görmek istedim. Kendisiyle Lady Edgware adına görüşmek arzusundaydım."

"Anlıyorum." Kızın yüzünde garip bir ifade belirdi. Birdenbire rahatlamıştı sanırım. "Ne budalayım... Ben de babamın bir şeyden korktuğunu sanmıştım."

Miss Carroll, "Biliyor musunuz Mösyö Poirot, kadının ikinci bir cinayet işlediğini söyleyince beni çok şaşırttınız," dedi.

Poirot kadına cevap vermedi.

Poirot sordu. "Sizce babanızı Lady Edgware mi öldürdü, matmazel?"

Geraldine başını salladı. "Hayır. Onun böyle bir şey yapabileceğini hiç sanmıyorum. O çok yapay, cahil bir kadındır."

Miss Carroll atıldı. "Ama cinayeti ondan başka kim işlemiş olabilir? Bence o kadın iyilik ya da kötülük nedir bilmiyor."

Geraldine, "Hayır o katil olan," diye karşı koydu. "Buraya babamla konuşmaya gelmiş olabilir. Ve o gittikten sonra gerçek katil babamı öldürmüştür. Belki de katil delinin biriydi."

Agatha Christie

Miss Carroll, "Bildiyim kadarıyla tüm katiller ruh hastasıdır," dedi.

Tam o sırada kapı açılarak içeriye genç bir adam girdi. Bizi görünce şaşkın şaşkın durakladı.

"Özür dilerim burada kimse yok sanıyordum."

Geraldine, onu tanıştırdı. "Kuzenim Lord Edgware. Mösyö Poirot. Otur, Ronald. Bizim konuşmamıza engel olmazsın."

"Emin misin Dina?" Edgware'in kuzini Geraldine'in ismini kısaltarak onu, "Dina," diye çağırdığı anlaşılıyordu. Bense bu adamı nerede gördüğümü hatırlamaya çalışıyordum. Bu neşeli ifadeli yuvarlak yüz, gözlerinin altı hafif torbalı ve kaytan bıyık.

Tamam, diye düşündüm. Jane Wilkinson'ın dairesinde yemek yediğimiz gece bu genç adam da Carlotta Adams'ın yanındaydı...

Yüzbaşı Ronald Marsh... Yeni Lord Edgware.

Bölüm 13

Yeğen

Yeni Lord Edgware'in gözünden de hiçbir şey kaçmıyordu. Benim hafifçe irkildiğimi fark etmişti.

Dostça bir tavırla, "Tamam," diyerek gülümsedi. "Hatırladınız, Jane Yenge'nin küçük yemeğinde karşılaştığımız. Ben sarhoştum. Ama diğerleri bunu pek fark etmediler sanırım."

Poirot, Geraldine Marsh ve Miss Carroll'un ellerini sıkıp veda etti.

Ronald kibar bir tavırla, "Ben de sizinle aşağıya ineyim," dedi. Merdivenlere doğru ilerledi. Bir yandan da konuşup duruyordu. "Hayat çok garip... Bir gün evden kovulursun, ertesi günü oranın sahibi olursun. Sevgili amcam üç yıl önce beni buradan kovdu. Ama herhalde bütün bunları biliyorsunuz, Mösyö Poirot."

Poirot sakın bir tavırla cevap verdi. "Evet. Bu konuda bir şeyler duydum."

"Tabii. Böyle bir şeyin ortaya çıkacağı belliydi. Sizin gibi bir dedektif bunu kaçırmazdı kuşkusuz." Gülererek yemek salonunun kapısını açtı. "Gitmeden önce bir içki için."

Poirot'yla ben bu teklifi reddettik. Ama genç adam bir bardağa içki doldurarak konuşmasına devam etti. "Cinayetin şerefine

içiyorum. Bir gece içerisinde alacaklıların ümitlerini kestikleri bir adam olmaktan çıkıp herkesin para istemeye hazırlandığı bir insan haline geldim. Dün kötüydüm. Bugün zengin ve nüfuzluyum. Tanrı, Jane Yenge'den razı olsun." İçkisini bitirdi. Sonra da değişik bir tavırla Poirot'ya baktı. "Biraz da ciddi konuşalım. Burada ne işiniz var, Mösyö Poirot? Dört gün önce Jane Yenge dramatik bir tavırla, 'Kim beni bu zorbanın elinden kurtaracak?' diye bağıırıyordu. Ve birdenbire de gerçekten zorbanın elinden kurtuldu. Bu işi sizin yapmadığınızı umarım. Eski dedektif Hercule Poirot'nun işlediği mükemmel cinayet!"

Poirot gülümsedi. "Bugün buraya Miss Geraldine Marsh, beni çağırıtığı için geldim."

"Çok sıkıağızlısınız, değil mi? Hayır, Mösyö Poirot burada gerçekten ne yapıyorsunuz? Belli olmayan bir nedenle amcamın ölümüyle ilgileniyorsunuz."

"Cinayetler beni daima ilgilendirir Lord Edgware."

"Ama çok ihtiyatlısınız, kendiniz cinayet işlemiyorsunuz. Jane Yenge'ye de ihtiyatlı olmasını öğretseniz. İhtiyat ve biraz daha kamuflaj... Ondan, 'Jane Yenge' diye söz ettiğim için kusuruma bakmayın. Bu çok hoşuma gidiyor. Geçen gece ona böyle hitap ettiğim zaman yüzünde beliren şaşkın ifadeyi fark ettiniz mi? Benim kim olduğumu anlamadı bile."

"Sahi mi?"

"Tabii. Amcam, beni onunla evlenmeden üç ay önce kovmuştu." Yüzündeki o yumuşak ifade bir an kayboldu. Sonra, "Güzel kadın," diye ekledi. "Ama inceliği yok. Davranış tarzı da bir hayli kaba. Öyle değil mi?"

Poirot omzunu silkti. "Mümkün..."

Lord Edgware'i Kim Öldürdü?

Ronald, ona merakla baktı. "Galiba cinayeti onun işlemediğini düşünüyorsunuz. Demek Jane Yenge, sizi de kandırdı."

Poirot sakince, "Güzelliğe büyük saygım vardır," dedi. "Ama kesin delillere de öyle." Bunu yavaşça eklemişti.

Diğeri çabucak, "Deliller mi?" diye bağırdı.

"Lord Edgware belki de Lady Edgware'in o gece buraya geldiği iddia edildiği saatte Chiswick'de bir yemekte olduğundan haberiniz yok?"

Ronald küfretti. "Demek sonunda kalkıp yemeğe gitti. İşte tam bir kadının yapabileceği bir iş bu. Saat altıda büyük bir ukalalıkla kimsenin kendisini o yemeğe gitmeye zorlayamayacağından dem vuruyordu. Herhalde on dakika sonra da fikrini değiştirdi. Bir cinayeti planlarken sakın kadınlara güvenmeyin. Hayır, Mösyö Poirot, size amcamı öldürdüğümü itirafa hazırlanmıyorum. Kafanızdan neler geçtiğinin farkında değil miyim, sanıyorsunuz? En şüphe edilecek adam kim? Lordun sefih yeğeni." Bir koltuğa oturarak gülmeye başladı. "Sizi zahmetten kurtarmaya çalışıyorum, Mösyö Poirot. Jane Yenge yemeğe gitmeyeceğini söylediği zaman benim o civarda olup olmadığımı gören tanıklar aramaya kalkmayın. Çünkü ben gerçekten oradaydım. Onun için şimdi kendi kendini, kötü yeğen cinayet gecesi başında sarı peruk ve bir Paris modeli şapka olduğu halde buraya geldi mi, diye sorabilirsiniz."

Bu durum pek hoşuma gidiyordu anlaşılan. Poirot ise başını yana eğmiş onu dikkatle süzüyordu.

Ronald, "Tabii," dedi. "Amcamı öldürmem için nedenler vardı. Şimdi size çok işinize yarayacak önemli bir bilgi vereceğim. Dün sabah amcamı görmeye geldim. Neden mi? Para istemek için tabii. Evet ya... PARA İSTEMEK İÇİN. Ama istediğimi elde edemedim buradan ayrıldım. Ve aynı günün gecesi Lord Edgware öl-

dü. Belki de ben, Jane Yenge'nin kılığında buraya gelerek, amcamı çakıyla öldürüverdim... Böyle olması çok işinize gelirdi değil mi? Ama şimdi sizi düş kırıklığına uğratacağım." İçkisini bitirdi. "Ben dün gece Bay ve Bayan Dortheimer'la operadaydım. Onların Covent Garden'da bir locası var. Önce Dortheimerlarla akşam yemeği yedim. Operadan sonra da bir gece kulübeye gittik. İşte bu yüzden sizinle açık açık konuştum. Cinayet saatinde burada olmayacağımı ispat edecek şahitlerim var." Koltuğunda arkasına yaslandı. "Sizi sıkmadığımı umarım."

Poirot, "Beni hiç sıkmadığınızdan emin olabilirsiniz," diye cevap verdi. "Madem bu kadar kibarlık gösteriyorsunuz, ben de size bir soru sorabilir miyim?"

"Buyurun."

"Lord Edgware, Miss Carlotta Adams'ı ne zamandan beri tanıyorsunuz?"

Genç adamın bu soruyu beklemediği anlaşılıyordu. Yüzünde yepyeni bir ifadeyle doğrulup oturdu. "Bunu neden sordunuz? Bunun sözünü ettiğimiz şeyle ne ilgisi var?"

"Sadece merak ettim, işte o kadar."

Ronald, Poirot'ya çabucak bir göz attı. Arkadaşımın bu yumuşakbaşlılığından şüphelenmişti anlaşılan. "Carlotta Adams... Durun bakayım... Bir yıldan daha fazla bir zamandan beri... Onunla geçen yıl burada ilk temsillerini verdiği sırada tanıştım."

"Kendisini iyi tanır mıydınız?"

"Evet. Fazla samimi olabileceğiniz bir kız değildir. İçine kapanık ve sıkıgızlıdır."

"Ama ondan hoşlanıyordunuz değil mi?"

Ronald şaşkınlık içinde ona baktı. "Carlotta'yla neden bu kadar ilgilendiğinizi öğrenmek isterdim. Bunun nedeni geçen gece

Lord Edgware'i Kim Öldürdü?

onunla beraber olmam mı? Evet, ondan çok hoşlanıyorum. İyi bir dinleyicidir, insanı önemser."

Poirot başını salladı. "Ya... O halde çok üzüleceksin."

"Üzülecek miyim? Neye?"

"Carlotta Adams'ın ölmüş olmasına."

"Ne?" Ronald şaşkınlıkla ayağa fırladı. "Carlotta öldü mü?"

Bu haberin onu iyice şaşırtmış olduğu belliydi.

"Benimle alay ediyorsunuz, Mösyö Poirot. Carlotta'yı en son gördüğümde hiçbir şeyi yoktu."

Poirot hızla sordu. "Onu ne zaman gördünüz?"

"Önceki gün, sanırım. Pek iyi hatırlayamıyorum."

"Ne yazık ki, Miss Adams öldü."

"Birdenbire ölmüş olmalı. Bir kazaya mı kurban gitti?"

Poirot tavana baktı. "Hayır. Fazla Veronal almış."

"Tanrım. Zavallı kız. Ne kötü."

"Değil mi?"

"Çok üzüldüm. Yavaş yavaş parlamaya da başlıyordu. Bir sürü planı vardı. Kız kardeşini buraya getirecekti. Hay Allah... Ne kadar sarsıldığımı bilemezsiniz."

Poirot, "Evet," dedi. "İnsanın gençken ölmesi çok acı... Özelikle önünde parlak bir gelecek uzanırken ve ölmeyi de hiç istemediği bir sırada..."

Ronald, ona garip bir tavırla baktı. "Ne demek istediğinizi anlayamıyorum, Mösyö Poirot."

"Öyle mi?" Poirot, ona elini uzattı. "Belki düşüncelerimi yeterince etkili bir biçimde ifade ediyorum. Ama bir gencin yaşamaktan yoksun bırakılmasına dayanamıyorum, Lord Edgware. Bu beni kızdırıyor. İyi günler, efendim."

"Oh... şey... iyi günler." Ronald iyice şaşırmıştı.

Agatha Christie

Kapıyı açarken az kalsın Miss Carroll'la çarpışıyordum. "Ah, Mösyö Poirot. Bana henüz gitmemiş olduğunuzu söylediler. Mümkünse sizinle biraz konuşmak istiyorum. Belki odama çıkmak lütfunda bulunursunuz." Sekreterin odasına girdikten sonra kadın kapıyı kapatarak, "Sizinle Geraldine hakkında konuşmak istiyorum," diye açıkladı.

"Evet, matmazel?"

"Biraz önce oldukça saçmaladı. İtiraz etmeyin. Sözlerinin hepsi anlamsızdı. Geraldine kafasında birçok şeyi kurar."

Poirot şefkatle, "Sinirlerinin hayli gergin olduğu belliydi," diye mırıldandı.

"Doğrusunu isterseniz pek mutlu bir yaşam sürmedi. Bunun aksini hiç kimse iddia edemez. Açıkçası, Lord Edgware garip bir adamdı, Mösyö Poirot. Bir çocuğu yetiştirebilecek biri değildi. Geraldine'i çok korkuturdu."

Poirot başını salladı. "Bunu tahmin etmiştim."

"Tuhaf bir adamdı. Bilmem nasıl anlatayım?... Başkalarının kendisinden korkması hoşuna giderdi. Bu ona normal olmayan bir zevk verirdi."

"Anlıyorum..."

"Son derece kültürlü, zeki bir insandı. Ama bazı bakımlardan yozlaşmıştı. Ben, onun bu taraflarını görmedim tabii. Ama bunu biliyorum. Karısının onu terk etmesine de şaşırmadım. Yani... ikinci karısının demek istiyorum. Son Lady Edgware'i beğenmezdim. Takdir edilecek bir kadın değildi. Ne var ki, Lord Edgware'le evlenerek cezasını fazlasıyla çekti. Sonunda da buradan kaçtı. Ama Geraldine'in babasını bırakması, terk etmesi imkânsızdı. Lord Edgware uzun zaman kızını unuturdu. Sonra da birdenbire hatırlayıverdi. Bazen onun bu şekilde... ilk karısından bir tür inti-

Lord Edgware’i Kim Öldürdü?

kam aldığıını düşünürdüm. Sanırım ilk Lady Edgware müşfik, nazik bir kadınmış. Eğer Geraldine demin babasından nefret ettiğini açıklamasaydı, bütün bunları size anlatmazdım, Mösyö Poirot."

"Teşekkür ederim, matmazel. Anladığım kadarıyla Lord Edgware evlenmemesi gereken bir adammış."

"Gerçekten öyle."

"Acaba o üçüncü defa evlenmeyi düşünüyor muydu?"

"Nasıl düşünebilirdi? İkinci karısı sağdı."

"Onu serbest bırakınca, kendisi de özgürlüğüne kavuşurdu."

Miss Carroll öfkeyle, "O iki evlilik ona yetmişti sanırım," dedi.

"Yani siz Lord Edgware’in üçüncü defa evlenmek niyetinde olmadığından emin misiniz? İlgilendiği başka biri yok muydu? İyi düşünün, matmazel. Biri yok muydu?"

Miss Carroll kızardı. "Israrınızın nedenini anlayamıyorum. Hiç kimse yoktu..."

Bölüm 14

Beş Soru

Arabayla eve giderken, merakla, "Neden Miss Carroll'a Edgware'in tekrar evlenmeyi düşünmesi ihtimali olup olmadığını sordun?" dedim.

"Böyle bir şey olabileceği aklıma geldi, *dostum*."

"Neden?"

"Lord Edgware'in boşanma hakkındaki fikrini niçin birdenbire değiştirdiğini merak ediyor, bunun nedenini bulmaya çalışıyordum. Bu iş biraz tuhaf, Hastings."

Düşünceli bir tavırla mırıldandım. "Evet... Gerçekten tuhaf..."

"Lord Edgware, Jane Wilkinson'ın sözlerini onayladı. Kadın bir sürü avukat tutmuş, ama adam inadından vazgeçmemiştir. Sonra birdenbire ikna olmuş."

Ona hatırlattım. "Lord Edgware'in iddiası bu."

"Doğru, Hastings. Lord Edgware öyle iddia etti. Yazdığını söylediği mektubun var olduğunu gösterecek bir delil de yok. Şimdi iki ihtimal var. Bir... Lord yalan söyledi. Bunun nedenini bilmiyoruz. İki... gerçekten böyle bir mektup yazmıştı. O zaman bunun bir nedeni olmalıydı. Tabii o zaman insanın aklına Lord Edgware'in tekrar evlenmeyi düşünmüş olduğu geliyor. Bu, birdenbire

Lord Edgware'i Kim Öldürdü?

fikrini değiştirmesini güzelce açıklar. İşte bu yüzden ben de sekretere o soruyu sordum."

"Miss Carroll bu ihtimali kesin şekilde reddetti," dedim.

Poirot düşünceli bir tavırla başını salladı. "Evet... Miss Carroll."

Hiddetle sordum. "Bu kez neyi ima ediyorsun?" Poirot sesinin tonuyla bile insanın tereddüde düşmesine yol açardı.

Bağırdım. "Kadının yalan söylemesi için bir neden var mı?"

"Hiçbir neden yok. Ama... Miss Carroll'un tanıklığına güvenmek de güç."

"Onun yalan söylediğini mi düşünüyorsun? Neden? Bence dürüst bir kadına benziyor."

"Ben onun özellikle yalan söylediğini düşünmüyorum. Kadın yanılıyor, ama bunun farkında değil. Lord Edgware'in tekrar evlenmesi konusunu gülünç buldu. Çünkü bu o ana kadar hiç aklına gelmemişti. Durup bunu belirtecek bazı işaretler olup olmadığını düşünmedi bile."

"Ne demek istiyorsun?"

"Ona Jane Wilkinson'ın yüzünü görmüş olmasının imkânsız olduğunu söylediğin zaman da pek şaşırmadı. Evet. İşte bu yüzden onun dürüst, ama gördüklerini iyi hatırlayamayan bir insan olduğu kanısına vardım. Onun açık açık yalan söylemesi için bir neden göremiyorum. Yine de... evet, bu da bir fikir!"

"Poirot tanıklar hakkındaki tüm düşüncelerimi altüst ettin."

Poirot başını salladı. "Aklıma bir şey geldi. Ama bu imkânsız! Evet... imkânsız!" Bana bundan başka bir şey söylemeye de yaklaşmadı."

"Sekreter, Geraldine'i çok seviyor sanırım," dedim.

"Evet. Konuşmamıza yardım etmek niyetinde olduğu da beliydi. Lady Geraldine Marsh hakkındaki düşüncelerin nedir, Hastings?"

"Ona acıdım. Çok acıdım."

Agatha Christie

"Sen zaten çok yufka yüreklişindir, Hastings. Kederli güzel kızlar seni daima üzer."

"Sen de aynı şeyi hissetmedin mi?"

Ciddi bir tavırla başını salladı. "Evet... Hiç de mutlu bir yaşam sürmemiş. Bu, genç kızın yüzünden hemen anlaşılıyor."

Heyecanla, "Her neyse," dedim. "Jane Wilkinson'ın fikrinin ne kadar saçma olduğunu anladın. Yani... Geraldine'in cinayetle bir ilgisi olamaz."

"Herhalde cinayet saatinde başka yerde olduğuna yemin eden tanıklar vardır. Ama Japp henüz bundan bana söz etmedi."

"Azizim Poirot, kızı görüp konuşmana rağmen hâlâ ikna olmadın mı? Yine şahit mi istiyorsun?"

"Onu görüp konuşunca ne oldu, dostum? Onun çok kötü günler geçirmiş olduğunu anladık. Kız, babasından nefret ettiğini ve onun ölümüne sevindiğini itiraf etti. Adamın dün sabah bir şeyler söylemiş olmasından da endişe ettiği belliydi. Ve sen bütün bunlardan sonra şahide gerek olmadığını iddia ediyorsun."

Heyecanla bağırdım. "Kızın açıksözlülüğü onun masum olduğunu kanıtlıyor."

"Bütün aile açıksözlü sanırım. Yeni Lord Edgware de çabucak açılıverdi."

Genç adamı hatırlayarak güldüm. "Gerçekten öyle. Onunki kendine özgü bir yöntemdi."

Poirot başını salladı. "Daha biz bir şeyler söylemeden yolumuzu kesiverdi."

"Evet. Pek gülünç duruma düştük."

"Amma da garip fikir. Belki sen gülünç duruma düşmüşündür. Ben böyle düşünmediğim gibi, tersine dostum, ben, onu şaşırttım."

Şüpheyle ona baktım. "Öyle mi?" Böyle bir şey görmemiştim ben."

Lord Edgware'i Kim Öldürdü?

"Tabii. Dinledim, dinledim. Sonra da ilgisiz bir şey hakkında bir soru sordum. İşte bu bizim cesur mösyöyü çok şaşırttı. Bunu fark etmedin mi, Hastings?"

"Carlotta Adams'ın öldüğünü duyduğu zaman hem çok şaşırdı hem de üzüldü. Tabii sen bunun rol olduğunu söyleyeceksin."

"Rol yapıp yapmadığını anlamak zor. Ama gerçekten sarsılmış gibiydi."

"Neden alaycı bir tavırla bütün o açıklamaları yaptı? Eğlenmek için mi?"

"Bu mümkün. Siz İngilizlerin eğlence anlayışları çok tuhaf. Ama belki de zekice davranmaya karar verdi. Saklanan gerçekler hemen şüphe uyandırır. Oysa içtenlikle açıklanırsa, o zaman karışındaki bunları olduklarından daha önemsiz görür."

"Örneğin amcasıyla dün sabahki kavgası..."

"Evet. Nasıl olsa duyulacağını biliyordu. Bu yüzden bize söylemeye karar verdi."

"Yeni Lord Edgware görüldüğü kadar aptal değil."

"Hem de hiç değil. Kafası çalışıyor. İsteddiği zaman da çok iyi kullanabiliyor. Ne durumda olduğunu biliyor. Bu yüzden de elindeki kozları samimi bir tavırla açtı... Neyse... Artık yemek zamanı geldi... Daha sonra dokuzda bir yere daha gitmek istiyorum."

"Nereye gideceğiz?"

"Önce yemeğimizi yiyelim, Hastings. Kahveler gelinceye kadar da bu cinayetten söz etmeyelim."

Öyle de yaptık. Kahvelerimizi içerken dostuma, "Haydi," dedim. "Artık cinayeti inceleyebiliriz."

Poirot başını arkaya atarak gözlerini kıstı. Sigarasının dumanını yavaş yavaş üfledi. "Kendi kendime bazı sorular soruyorum."

Heyecanla, "Evet," diyerek öne doğru eğildim.

"Herhalde sen de kendi kendine bazı sorular soruyorsun?"

"Tabii." Ben de arkama yaslanarak gözlerimi kısıtım. *Lord Edgware'i kim öldürdü?*"

Poirot hemen doğrularak başını salladı. "Hayır, hayır. Olmadı. Bu da soru mu? Sen dedektif romanı okuyan ve ortada herhangi bir neden olmadığı halde herkesten ayrı ayrı şüphelenen adamlara benziyorsun. Ben de bir kere böyle yapmak zorunda kaldım. Bunu itiraf ediyorum. Ama o çok ilginç bir olaydı. İleride bir gün anlatırım. O olay sayesinde büyük bir başarı kazandım. Neyse... Neden söz ediyorduk?"

Alaycı bir tavrıyla, "Kendi kendine sorduğun sorularda," diye cevap verdim. "Haydi, bunları anlayalım bakalım."

"İlk soruyu seninle inceledik zaten. *Lord Edgware neden boşanma hakkındaki fikrini değiştirdi?* Bu bakımdan aklıma bir şey geliyor. Bunlardan birini sen de biliyorsun. "İkinci soru şu: *Lord Edgware'in yazdığı mektuba ne oldu?* Lord Edgware'le karısının birbirlerinden ayrılmamaları kimin işine geliyordu? "Üç: *Dün sabah kütüphaneden çıkarken Lord Edgware'in yüzünde beliren ifade ne anlama geliyordu?* Bu soruyu cevaplayabilecek misin, Hastings?"

Başımı salladım. "Adamın yüzündeki o ifadeyi anlayamadım."

"Hayal görmediğinden emin misin, Hastings? Aslında hayal dünyanın çok gelişmiş."

"Hayır, hayır," diye cevap verdim. "Bundan eminim. Yanıldığımı sanmıyorum."

"İyi... O halde bu da açıklanması gereken bir soru. Dördüncü sorum kelebek gözlükle ilgili. Jane Wilkinson'ın gözlüğe ihtiyacı yok. Carlotta Adams'ın da öyle. Üstelik gözlük takmak isteseler, öyle acayip eski tip bir şey seçmezlerdi. Öyleyse *o gözlüklerin Carlotta Adams'ın çantasında ne işi vardı?*

Ve beşinci soru... *Neden o meçhul kişi Chiswick'e telefon ederek Jane Wilkinson'ın orada olup olmadığını öğrenmeye çalıştı?* İşte bu soruları düşünerek kendi kendime işkence ediyorum, dostum.

Lord Edgware'i Kim Öldürdü?

Bunları yanıtlayabildiğim takdirde rahat edeceğim. Hatta bütün bunları açıklayabilecek bir varsayım geliştirebilirsem, kendi kendime bu kadar kızmayacağım."

"Başka birkaç soru daha var," dedim.

"Neymiş onlar?"

"Carlotta Adams'ı o şakayı yapmaya kim teşvik etti? Genç kadın o gece saat ondan önce neredeydi? Carlotta'ya altın kutuyu veren D. kim?"

Poirot başını salladı. "Bu soruların cevapları belli. Bunlar öyle gizli kapaklı şeyler değiller ki. Biz sadece bu cevapları bilmiyoruz. Bunlar gerçeklerle ilgili. Hepsini de biraz sonra öğrenebiliriz. Ama benim sorularım psikolojik, dostum. Beyindeki gri hücreler..."

Endişeyle, "Poirot," diye bağırdım. Çünkü bu konferansı tekrar tekrar dinlememeyi düşünmüyorum. "Bu gece bir yere daha gideceğimizi söylemiştin."

Arkadaşım saatine baktı. "Doğru... Telefon edip bizimle konuşup konuşmayacaklarını öğreneyim." Masadan kalktı. Birkaç dakika sonra da dönerek, "Gel," dedi. "İşler yolunda."

"Nereye gidiyoruz?" diye sordum.

"Chiswick'e, Sir Montagu Corner'ın evine. O telefon hakkından biraz daha bilgi edinmek istiyorum."

Bölüm 15

Sir Montagu Corner

Sir Montagu Corner'ın Chiswick'de, nehrin kıyısındaki evine vardığımızda, saat ona geliyordu. Geniş bir bahçenin içinde büyük bir evdi. Bizi duvarlarında çok güzel oymalı tahtalar olan bir hole aldılar. Sağdaki açık kapıdan yemek salonundaki uzun, cilalı masayı görebiliyordum. Etrafı şamdanların ışığı aydınlatıyordu.

"Lütfen şöyle buyurun."

Uşak bizi geniş merdivenlerden çıkarak ikinci kattaki uzun bir odaya soktu. Pencereleer nehre bakıyordu. Uşak, "Mösyö Hercule Poirot," diye haber verdi.

Zarif eşyalarla döşenmiş, güzel bir odaydı. Açık pencerenin yakınında, bir köşede briç masası etrafında dört kişi oturuyordu. Biz içeri girdiğimiz sırada içlerinden biri ayağa kalkarak bize doğru ilerledi.

"Sizinle tanışmak büyük bir zevk, Mösyö Poirot."

Büyük bir ilgiyle Sir Montagu Corner'a baktım. Adamın zekâ dolu, küçük siyah gözleri vardı. Başına da büyük bir özenle bir peruk takmıştı. Kısa boylu, ancak bir altmış kadardı. Tavırları son derece züppeceydi.

"Sizi tanıştırayım. Bay ve Bayan Widburn."

Bayan Widburn neşeyle atıldı. "Biz zaten tanışıyoruz."

Lord Edgware'ı Kim Öldürdü?

"Ve Bay Ross."

Ross yirmi iki yaşlarında, şirin yüzlü, sarı saçlı bir gençti.

Poirot, "Oyununuza engel oldum," dedi. "Binlerce defa özür dilerim."

"Rica ederim. Oyuna henüz başlamamıştık. Sadece kâğıt dağıtıyorduk. Kahve içer misiniz, Mösyö Poirot?"

Poirot kahve istemedi. Ama kendisine verilen konyağı aldı. Biz içkilerimizi yudumlarken, Sir Montagu konuşmaya başladı. Japon estamplarından, Çin lakelerinden, modern müzikten ve Enis-tei'nin teorilerinden söz etti. Sonra da arkasına yaslanarak bize hoşgörülle gülümsedi. Bu konuşmasından pek memnun kalmıştı anlaşılan. Loş ışıktaki ortaçağdan kalma bir rahibe benziyordu. Oda zarif kültür ve sanat eserleriyle doluydu.

Poirot, "Şimdi..." dedi. "Vaktinizi almamak için hemen konuya gireceğim, Sir Montagu."

Yaşlı adam pençeye benzeyen elini salladı. "Acelelerimiz yok. Zaman sonsuzdur."

Bayan Widburn içini çekti. "İnsan bunu bu evde çok daha iyi anlıyor. Muhteşem bir yer burası."

Sir Montagu başını salladı. "Bana bir milyon sterlin verseler yine de Londra'da oturmam. Burada o eski dünyaya özgü sükûnet var. Ne yazık ki, bu gürültülü günlerde böyle şeyler artık çok gerilerde kaldı."

Sir Montagu'ya bir milyon sterlin verselerdi, o eski dünyaya özgü sükûnetten kolaylıkla vazgeçerdi, diye düşündüm. Sonra da bu kötü fikri kafamdan atmaya çalıştım.

Bayan Widburn mırıldandı. "Para nedir ki?"

Kocasını da düşünceli bir tavırla, "Ah..." diye mırıldanarak cebindeki bozuk paraları dalgın dalgın şıkırdattı.

Bayan Widburn sitem eder gibi, "Archie," dedi.

Bay Widburn hemen paraları şıkırdatmaktan vazgeçti. "Affedersin."

Poirot özür diler gibi bir tavırla konuşmaya başladı.

"Böyle bir yerde cinayetten söz etmek bağışlanacak bir şey değil."

"Rica ederim." Sir Montagu zarif bir tavırla elini salladı. "Bir cinayet bir sanat eseri sayılabilir. Bir dedektif de bir sanatçı olabilir. Tabii polisleri kastetmiyorum. Bugün bir müfettiş geldi. Garip bir adamdı. Örneğin, Benvenuto Cellini'nin adını bile duymamıştı."

Bayan Widburn meraklanmıştı. "Herhalde Jane Wilkinson için geldi."

Poirot, "Lady Edgware dün gece sizin evinizde olduğu için kendini çok şanslı saymalı," dedi.

Sir Montagu, "Öyle görünüyor," diye karşılık verdi. "Onun güzel ve yetenekli olduğunu bildiğim için kendisini buraya davet ettim. Ona yararlı olacağımı umuyordum. Yapımcılığa başlamayı düşünüyordu. Ama anlaşılan ona başka şekilde faydam dokunacaktı."

Bayan Widburn güldü. "Jane çok şanslı. Edgware'i başından atabilmek için ölüyordu. İşte biri gitti, onu bu dertten kurtardı. Herhalde artık Jane, genç Merton düküyle evlenir. Herkes bundan söz ediyor. Dükün annesi öfkesinden köpürüyormuş."

Sir Montagu kibarca, "Jane Wilkinson üzerimde iyi bir izlenim bıraktı," dedi. "Eski Yunan sanatı hakkında zekice birkaç söz söyledi."

İçin için güldüm. Jane'in o sihirli, boğuk sesiyle, evet... hayır... ne harikulade, dediğini duyar gibiydim. Sir Montagu'nun kendisini dikkatle dinleyen kimseleri zeki saydığı anlaşıyordu.

Widburn söze karıştı. "Anladığıma göre Edgware pek tuhaf bir adammış. Onun birkaç düşmanı olduğu kuşkusuz."

Lord Edgware'i Kim Öldürdü?

Bayan Widburn sordu. "Birinin adamın ensesine bir çakı sapladığı doğru mu, Mösyö Poirot?"

"Doğru madam. Bunu dikkatle ve ustalıkla yapmış."

Sir Montagu gülümsedi. "Bundan tam bir sanatçıya yakışacak bir şekilde zevk aldığınızı görüyorum, Mösyö Poirot."

Poirot da güldü. "Şimdi sizi rahatsız etmemin nedenini anlatabilirim. Lady Edgware burada yemek yerken kendisini telefona çağır-mışlar. İşte ben de bu telefon konuşması hakkında bilgi edinmeye çalışıyorum. Belki hizmetkârlarınıza bu konuda birkaç soru sormama izin verirsiniz?"

"Tabii, tabii. Şu zile basar mısın, Ross?"

Uşak zile cevap verdi. Uzun boylu, orta yaşlı, ciddi yüzlü bir adamdı. Montagu, ondan ne istendiğini açıkladı. Uşak terbiyeli bir tavırla Poirot'ya döndü.

"Ses alçaktı, efendim. Kelimeleri dikkatle söylüyordu." Bir an durdu. "Bu bana bir yabancıнын sesiymiş gibi geldi. R'ler çok belir-gindi."

Bayan Widburn, Ross'a bakarak güldü. "Bir İskoç da olabilir, Donald."

Ross bir kahkaha attı. "Telefon eden ben değilim. Ben o sırada sofradaydım."

Poirot tekrar uşakla konuşmaya başladı. "O sesi tekrar duysanız tanır mısınız?"

Uşak tereddüt etti. "Bu bakımdan kesin bir şey söylemeyeceğim, efendim. Tanıyabilirim. Öyle olacağını da sanıyorum."

"Teşekkür ederim, dostum."

"Ben de size teşekkür ederim, efendim." Uşak başıyla selam vererek çekildi.

Sir Montagu yine dostça bir tavır takındı. Eski yüzyıllara özgü bir nezaketi vardı. Kalkıp briç oynamamız için bizi ikna etmeye ça-

lıştı. Ben özür diledim. Çünkü ortaya konan para bana göre bir hayli fazlaydı. Genç Ross da yerine başka birinin geçmesine memnun olmuştu anlaşılan. Diğer dördü briç oynarlarken Ross'la birlikte onları seyrettik. Oyun, Poirot'la Sir Montagu'nun bütün paraları kazanmalarıyla birlikte akşam sona erdi. Ondan sonra ev sahibine teşekkür edip oradan ayrıldık. Ross da bizimle geldi.

Dışarı çıkarken Poirot, "Acayip bir adam..." diye mırıldandı. Hava çok güzeldi. Bir taksi buluncaya kadar yürümeye karar verdik.

Poirot tekrar, "Evet, acayip bir adam..." dedi.

Ross atıldı. "Çok da zengin."

"Herhalde."

Ross, "Onun benden hoşlandığını sanıyorum," diyerek gülümse-di. "Bunun devam edeceğini umarım. Onun gibi birinin desteği benim için çok önemli."

"Siz aktör müsünüz, Bay Ross?"

"Evet..." Genç adam, kendisini hemen tanıyamamış olmamıza üzölmüş gibiydi. Anlaşılan son zamanlarda Rusçadan çevrilen sıkıntılı bir piyeste oldukça dikkati çekmişti. Poirot'la kıldığımız potu tamire çalıştık. Sonra arkadaşım kayıtsız bir tavırla, "Siz Carlotta Adams'ı tanırdınız değil mi?" diye sordu.

"Hayır. Bu akşamki gazetede onun ölmüş olduğunu okudum. Galiba fazla miktarda ilaç içmiş. Bu kızların da ilaç merakı artık budalalık derecesini buldu."

"Çok acı bir ölüm. Carlotta çok zekiydi."

"Herhalde." Genç adam kendisinden başka kimsenin rolleriyle ilgilenmiyordu.

"Onun oyunlarına hiç gitmediniz mi?" diye sordum.

"Hayır. Öyle şeylerden pek hoşlanmam. Bu ara bu tip skeçler çok beğeniliyor. Ama bu modanın devam edeceğini pek sanmıyorum."

Lord Edgware'i Kim Öldürdü?

Poirot, "Hah," dedi. "İşte bir taksi." Bastonunu salladı.

Ross, "Ben yürüyeceğim," diye mırıldandı. "Hammersmith'den metroya binip doğru eve gideceğim." Birdenbire sinirli bir tavırla güldü. "O gece yemekte garip bir şey oldu."

"Evet."

"Sofrada on üç kişiydik. Bir davetli son dakikada gelmemişti. Kaç kişi olduğumuzu yemeğin sonuna kadar fark etmedik."

Merakla sordum. "Sofradan ilk kim kalktı?" On üç kişinin oturduğu bir masadan ilk kalkanın öldüğünü söylediklerini biliyordum.

Ross tuhaf tuhaf güldü. "Ben..."

Bölüm 16

Konuşmalar

Eve döndüğümüz zaman Japp bizi bekliyordu. Müfettiş neşeyle, "Gidip yatmadan önce sizinle biraz konuşayım, dedim, Mösyö Poirot," diyerek gülümsedi.

"E, dostum, soruşturma nasıl gidiyor?"

"Doğrusunu söylemek gerekirse pek de iyi gitmiyor." Birdenbire neşesi kaçmıştı. "Bana yardım edemez misiniz, Mösyö Poirot?"

Poirot, "Sizinle paylaşmak istediğim birkaç tane fikrim var."

"Siz ve fikirleriniz! Bazen âlemsiniz doğrusu. Ama fikirlerinizi öğrenmek istemediğimi sanmayın. Tersine.. O garip biçimli kafanızın içinde değerli şeyler var."

Poirot bu iltifatı soğuk bir tavırla dinledi.

"Bu 'çift kadın' meselesi hakkında ne düşünüyorsunuz, Mösyö Poirot? Benim asıl öğrenmek istediğim bu. Kimdi o kadın?"

"Ben de sizinle bunu konuşmayı istiyordum. Carlotta Adams'dan söz edildiğini duydunuz mu hiç?"

"Bu adı duydum ama onun kim olduğunu hemen hatırlayamadım..." Poirot açıklayınca Japp'ın gözleri şaşkınlıkla açıldı. "Demek taklitler yapıyor? Şimdi hatırladım. Neden onun üzerinde duruyorsunuz, Mösyö Poirot?"

Lord Edgware'i Kim Öldürdü?

Arkadaşım olanları anlattı.

Japp, "Tanrım!" diye bağırdı. "Galiba haklısınız, Mösyö Poirot. Elbise, şapka, eldiven, inci ve sarı peruk. Evet, kadın o olmalı. Doğrusu çok zekisiniz, Mösyö Poirot! Tabii ortada kadının öldürüldüğünü gösterecek bir şey yok. Bence cinayet ihtimali zayıf. Varsayımınız bana biraz tuhaf geldi. Tabii ben sizden daha tecrübeliyim. Perdenin arkasında birinin olduğuna inanmıyorum. Lordun evine giden kadın mutlaka Carlotta Adams'dı. Carlotta'nın amacı lorda şantaj yapmaktı. Kadının para alacağından söz etmesinden de bu anlaşılıyor. Lordla tartıştılar. Carlotta, adamı öldürdü. Eve dönünce de müthiş bir sarsıntı geçirdi. Aslında cinayet işlemek niyetinde değildi. Bu yüzden de kurtuluşu intiharda buldu. Veronal'den özellikle fazla aldı."

"Bunun her noktayı açıklayabildiğinden emin misiniz?"

"Tabii daha bilmediğimiz birçok şey var. Ama benimki üzerinde çalışılacak bir varsayım. Bu olay başka bir şekilde de açıklanabilir tabii. Yani o şakayla cinayetin bir ilgisi yoktu. Bu sadece garip bir rastlantıydı.

Poirot'nun bu fikirde olmadığını biliyordum. Ama sadece başını salladı. "Mümkün..."

"Ya da... Mösyö Poirot buna ne dersiniz? Şaka aslında masum bir şeydi. Gelgelelim biri bunu duyunca bu şakanın çok işine yarayacağını düşündü. Bu da fena bir fikir değil..." Bir an durdu. Sonra sözlerine devam etti. "Ama ben ilk varsayımı tercih ediyorum. Lordla Carlotta'nın arasında nasıl bir bağlantı vardı? Bunu bir şekilde öğreniriz."

Poirot, ona, Carlotta'nın hizmetçisinin postaladığı mektubu anlattı. Japp da bunun işlerine yarayacağını düşünüyordu. Küçük defterine not aldı. "Hemen o mektupla ilgileneceğim." Defterini cebine sokarken de ekledi. "Carlotta Adams'ın katil olmasını istiyorum... Çünkü başka kimse yok. Bay Marsh'a... daha doğrusu ye-

ni Lord Edgware'e gelince amcasının ölmesi onun işine yarayacaktı tabii. Üstelik adam sefihin biri. Beş parası yokmuş. Ayrıca para işlerinde pek de dürüst davranmazmış. Sonra dün sabah amcasıyla kavga etmiş. İşin garibi bunu bana kendisi söyledi. Tabii o zaman bu işin zevki de kalmadı. Evet, o katil olabilirdi. Ama dün geceyi operada geçirdiğine yemin edebilecek tanıkları var. İşin bu yanını iyice araştırdım. Yeni Lord Edgware'in doğruyu söylediğini anladım. Adam, Dortheimerlarla yemek yemiş, operaya gitmiş. Sonra da Sobranis'e uğramışlar. İşte böyle."

"Ya matmazel?"

"Lordun kızını mı kastediyorsunuz? O da dün gece evde değilmiş. Carthew West adında biriyle yemekteymiş. Onu operaya götürmüş, sonra da getirip evine bırakmışlar. Geraldine Marsh eve on ikiye çeyrek kala dönmüş. Bundan da onun cinayetle bir ilgisi olmadığı anlaşılıyor. Sekreterden şüphelenmiyorum. İşini bilen, dürüst bir kadın. Sonra uşak var... Doğrusu ondan hoşlandığımı pek söyleyemeyeceğim. Bir insanın onun kadar yakışıklı olması anormal bir şey. Garip bir hali var onun. Sonra Edgware'in yanına giriş tarzı da biraz tuhaf. Evet, onun hakkında soruşturma yaptırıyorum. Ama onun lordu öldürmesi için de ortada bir neden göremiyorum."

"Yeni şeyler öğrenmediniz mi?"

"Bir, iki şey öğrendik. Ama bunların önemli olup olmadığı belli değil. Bir... Lord Edgware'in anahtarı kayıp."

"Ön kapının anahtarı mı?"

"Evet."

"İşte bu çok ilginç."

"Dediğim gibi belki çok önemli, belki de değil. Bence daha ilginç olan şu: Lord Edgware dün bir çek bozdurmuş. Öyle önemli bir miktar değil. Sadece yüz sterlin. Karşılığını Fransız frankı ola-

Lord Edgware’i Kim Öldürdü?

rak almış. Zaten o çeki de Paris’e gideceği için bozdurmuş. Ama şimdi bu para kayıp."

"Bunu size kim söyledi?"

"Miss Carroll. Çeki bankaya o vermiş ve paraları da o almış. Bana bundan söz etti. Sonra ben de paranın kaybolduğunu öğrendim."

"Para dün akşam neredeymiş?"

"Miss Carroll parayı üç buçukta Lord Edgware’e vermiş. Bankanın zarflarından birinin içindeymiş. Lord da o sırada kütüphanesindeymiş. Zarfı alarak masanın üzerine koymuş."

"İşte bu, olayı karıştırıyor."

"Belki de basitleştiriyor... Sahi aklıma gelmişken. Yara..."

"Evet?"

"Doktor yaranın sıradan bir çakıyla açılmamış olduğunu söyledi. Ona benzer bir şeymiş ama sivri tarafı başka şekildeymiş. Üstelik şaşılacak kadar da keskinmiş..."

"Ustura olmasın?"

"Hayır, hayır. Daha küçükmüş."

Poirot düşünceli bir tavırla kaşlarını çatı.

Japp, "Yeni Lord Edgware’in şakadan hoşlandığı belli," diye mırıldandı. "Katil olduğundan şüphe etmemizi pek eğlenceli buluyor. Üstelik bizi kuşkulandırmak için elinden geleni de yaptı. Bu da biraz tuhaf tabii."

"Belki de zeki olduğunu gösterir."

"Bana kalırsa ancak vicdan azabı olabilir. Amcasının ölümü onu birçok dertten kurtardı. Ha, aklıma gelmişken. O da eve yerleşti artık."

"Daha önce nerede oturuyordu?"

"Martin Sokağı’nda. Orası pek de iyi bir semt sayılmaz."

Agatha Christie

"Not alır mısın, Hastings." Poirot'nun istediğini hemen yaptım tabii. "Madem Ronald, Regent Gate'deki eve taşınmıştı, artık eski adresinin ne yararı olacaktı?"

Japp ayağa kalktı. "Bence katil Carlotta Adams'dı. Doğrusu bunu keşfetmeniz olağanüstü bir şey, Mösyö Poirot. Tabii tiyatro-lara, eğlencelere gitmenizin de yararı var. Benim görmemin imkânı olmayan şeyleri seyrediyorsunuz. Ne yazık ki, ortada cinayet nedeni yok. Ama biraz çalışmakla bunu da ortaya çıkarırız."

Poirot, "Lord Edgware'in ölümünden yararlanan biri daha var," diye belirtti. "Ama siz onun üzerinde hiç durmadınız."

"Kim o, efendim?"

"Lord Edgware'in karısıyla evlenmek istediği söylenilen adam. Dük Merton."

"Evet, bu da cinayet nedeni olabilir." Japp güldü. "Ama o mevkideki bir beyefendinin cinayet işleyeceğini pek sanmıyorum... Zaten dük Paris'te."

"Demek onu şüpheliler listesine almıyorsunuz?"

"Siz alıyor musunuz, Mösyö Poirot?" Japp bu fikri pek gülünç olduğunu belirtecek bir şekilde kahkahalar atarak yanımızdan ayrıldı.

Bölüm 17

Uşak

Ertesi gün hiçbir şey yapmadık. Japp ise uğraştı durdu. Müfettiş çay zamanı bizi görmeye geldi. Yüzü öfkeden kıpkırmızı olmuştu. "Müthiş bir aptallık ettim."

Poirot, onu sakinleştirmeye çalıştı. "Bu imkânsız, dostum."

"Hem de öyle bir budalalık ettim ki. O..." Müthiş bir küfür savurdu. "Uşağı elimden kaçırdım. Özellikle ondan şüphelenmediğim için kendime o kadar kızıyorum ki."

"Sakin olun... Sakin olun..."

"Böyle demek kolay. Eğer onu siz elinizden kaçırsaydınız, herhalde o kadar sakin olamazdınız. Özellikle de Scotland Yard tarafından azarlandıysanız!... Ne sinsi köpek o. Bu ilk kaçıışı değil onun. Bu işi iyi biliyor." Japp alnındaki terleri kuruladı. Çok sarsıldığı belliydi. Poirot, onu yatıştırmak için bir şeyler mırıldandı, ama sesi yumurtlamaya hazırlanan bir tavuğun gıdıklamasını andırıyordu. Bir bardağa viskiyle soda doldurarak üzüntülü müfettişin önüne koydum. Biraz neşelenir gibi oldu. "Evet... Biraz içki içebilirim..." Biraz sonra daha keyifli bir tavırla konuşmaya başladı. "Yine de hâlâ onun katil olup olmadığından emin değilim. Tabii bu şekilde kaçmasının bir anlamı var. Ama bunun başka nedenleri olabilir. Onun hakkında bazı ipuçları elde etmeye başlamıştık. Adı

kötüye çıkmış bazı gece kulüpleriyle ilgisi olduğu anlaşıldı. Diğerleri gibi değil bunlar. Daha da iğrenç. Aslında o uşak ahlaksızın biri."

"Öyle de olsa, bu uşağın Lord Edgware'i öldürdüğünü göstermez ki..."

"Tabii! Belki gizli kapaklı birtakım işlere girmiştir, ama bunların cinayet olması şart değil. Hayır, gitgide katilin Carlotta Adams olduğuna iyice inanmaya başlıyorum. Ama henüz elimde bunu ispat edecek bir delil yok. Adamlarım bugün kadının apartmanını araştırdılar, ama işe yarayacak bir şey bulamadılar. Sinsi bir insanmış. Aldığı mektupları hiç saklamamış. Sadece anlaşmalarla ilgili bir, iki mektup bulabildik. Hepsinin de üstüne kısa notlar iliştiirmişti. Bir de Washington'daki kardeşinden gelen birkaç mektup vardı. Bunlarda da öyle gizli kapaklı şeyler yoktu. Carlotta Adams'ın eski tip bir iki ziyaret eşyası olduğunu da gördük. Bunlar ne o kadar pahalı ne de yeniydiler. Genç kadının hatıra defteri tutmadığı da anlaşılyordu. Pasaportuyla çek defterinde de öyle ilgi çekici bir şey yoktu. Allah kahretsin! Sanki bu kadının hiç özel hayatı yoktu!"

Poirot düşünceli bir şekilde, "İçine kapanık bir insandı," dedi. "Bizim açımızdan üzülecek bir şey bu."

"Hizmetçisiyle konuştum. Ondan da bir şey öğrenemedim. Carlotta Adams'ın arkadaşı olan şapkacı kızı da gördüm."

"Ah!... Miss Driver hakkındaki düşünceleriniz nedir?"

"Zeki, açıkğöz bir kız. Ama o da bana yardım edemedi. Hoş buna şaşırmadım. Kaç genç kız ortadan kaybolduğu için gidip aileleri ve arkadaşlarıyla konuştum. Hepsi de bana her zaman aynı şeyleri söylediler. 'Zeki, sevecen bir insandı. Hiç erkek arkadaşı yoktu.' Oysa bu hiçbir zaman doğru değildir. Kızların erkek arkadaşları olması gerekir. Eğer yoksa, bu onların normal olmayan bir tarafları bulunduğunu gösterir. Dostların ve ailelerin o budalaca

Lord Edgware’i Kim Öldürdü?

bağlılık duygusu bizim gibi dedektiflerin işlerini zorlaştırır." Nefessiz kaldığı için bir an durdu. Ben de bardağına tekrar içki koydum. "Teşekkür ederim, Yüzbaşı Hastigns. Biraz içmek iyi geliyor... İşte, durum böyle. Durmadan araştırmak gerekiyor. Carlotta Adams birkaç gençle yemeğe ve dansa gitmiş. Ama onlardan birine karşı fazla ilgi duyduğunu gösterecek hiçbir şey yok. Bu dostların arasında yeni Lord Edgware ve film yıldızı Bryan Martin de var. Perdenin arkasında bir adamın bulunduğu hakkındaki iddianız bütünüyle yanlış. Genç kadının yalnız başına hareket ettiğini çok geçmeden anlayacaksınız, Mösyö Poirot. Ben şimdi onunla ölen adam arasındaki gizli bağı ortaya çıkarmaya çalışıyorum. Böyle bir bağ olması gerekiyor. Galiba Paris’e gitmek zorunda kalacağım. O küçük altın kutunun kapağının içinde Paris yazılı. Miss Carroll, bana, Lord Edgware’in geçen sonbaharda birkaç kez Paris’e gittiğini söyledi. Orada bazı sanat eserleri satın almış. Evet, galiba Paris’e gitsem daha iyi olacak... Resmi soruşturma yarın. Tabii ertelenecek. Ben de ondan sonra akşamüzeri kalkan vapura yetişirim."

"Çok enerjiksiniz, Japp. Beni şaşırtıyorsunuz."

"Evet. Artık siz de iyice tembelleşmeye başladınız. Sadece burada oturup düşünüyorsunuz. Kendi deyiminizle, ‘gri hücreleri’ çalıştırıyorsunuz. Bu doğru değil. Gidip olayların arasına karışmamlısınız. Onların ayağınıza geleceğini düşünmemelisiniz."

Hizmetçi kapıyı açtı. "Bay Bryan Martin geldi, efendim. İşiniz var mı? Yoksa kendisini görebilecek misiniz?"

"Ben gidiyorum, Mösyö Poirot." Japp yavaşça yerinden kalktı. "Tiyatro dünyasının bütün yıldızları sizin fikrinizi alıyorlar galiba?"

Poirot sahte bir alçakgönüllülükle omuz silkti. Japp bir kahkaha attı. "Herhalde artık milyoner oldunuz, Mösyö Poirot. Paranızı ne yapıyorsunuz? Biriktiriyor musunuz?"

Agatha Christie

"Hesaplı davranmaktan hoşlanırım. Para dediniz de aklıma geldi. Lord Edgware'in serveti kime kalıyor?"

"Kızına kalıyor. Miss Carroll'a da beş yüz sterlin verilecek. İşte o kadar. Vasiyetname çok kısa."

"Bu vasiyetname ne zaman yapılmış?"

"İki yıl önce, karısı onu terk ettikten sonra. Vasiyetnamede karısına hiçbir şey verilmeyeceğini özellikle belirtmiş."

Poirot mırıldandı. "Kindar bir adammış."

Japp neşeyle, "Hoşça kalın," diyerek odadan çıktı.

Aynı anda Bryan Martin içeri girdi. Gayet şık ve son derece yakışıklıydı. Yine de bana çok yorgun ve mutsuzmuş gibi geldi. Özür diler gibi, "Korkarım gelmekte çok geciktim, Mösyö Poirot," diye söze başladı. "Üstelik boş yere zamanınızı da almış oldum."

"Gerçekten mi?"

"Sözünü ettiğim genç kızı gördüm. Onunla tartıştım, yalvardım, ama boşuna. Sizi işe karıştırmamı istemiyor. Onun için korkarım bu işi burada bitirmek zorunda kalacağız. Sizi rahatsız ettiğim için çok... çok üzgünüm."

Poirot kibar bir tavırla cevap verdi. "Zararı yok. Ben böyle bir şey bekliyordum."

"Efendim?" Genç adam şaşırmıştı.

"Evet. Genç kızla konuşacağınızı söylediğiniz zaman sonunda böyle olacağını anlamıştım."

"Demek... bir varsayımınız var?"

"Bay Martin bir dedektif her zaman birtakım varsayımlar kurar. Ondan beklenir bu. Ben buna varsayım demiyorum. Sadece bir fikrim olduğunu söylüyorum. İlk aşama budur."

"Ya ikinci aşama?"

"Eğer o fikrim doğruysa... o zaman her şeyi biliyorum demektir. Gördüğünüz gibi çok basit bir şey bu."

Lord Edgware'i Kim Öldürdü?

"Bana varsayımınızın... daha doğrusu fikrinizin ne olduğunu söylemenizi isterdim."

Poirot başını salladı. "Bu da başka bir kuraldır. Bir dedektif bunu hiçbir zaman söylemez."

"Hiç olmazsa üstü kapalı şekilde anlatamaz mısınız?"

"Hayır. Sadece siz altın dişten söz eder etmez, varsayımımı kurduğumu söyleyebilirim."

Bryan Martin şaşkınlıkla ona baktı. "Doğrusu çok şaşırdım. Neyi ima ettiğinizi anlayamıyorum. Bana bir ipucu verseydiniz..."

Poirot gülümsedi ve tekrar başını salladı. "Bu konuyu değiştirelim."

"Ama önce ücretiniz... izninizle..."

Poirot kurumlu bir tavırla elini şöyle bir salladı. "Bir kuruş bile istemem. Ben size yardım etmek için hiçbir şey yapmadım."

"Zamanınızı aldım..."

"Bir konu beni ilgilendirdiği zaman, parayı düşünmem bile. Sizin olay da ilgimi çekti."

Aktör endişeyle, "Buna memnun oldum," diye mırıldandı. Çok üzülmüş gibiydi.

Poirot dostça bir tavırla, "Gelin, başka bir şeyden söz edelim," dedi.

"Kapıda karşılaştığım adam Scotland Yard'dan değil mi?"

"Evet. Müfettiş Japp."

"Işık sönük olduğu için onu tanıyamadım... Aklıma gelmişken... O bana uğradı bugün. Fazla Veronal alan o zavallı kız, yani Carlotta Adams hakkında bazı sorular sordu."

"Miss Adams'ı tanır mıydınız?"

"Çok fazla değil... Amerika'da çocukken tanışmıştık. Burada kendisiyle bir iki defa karşılaştım. Öldüğünü duyunca üzüldüm."

"Ondan hoşlanır mıydınız?"

Agatha Christie

"Evet. İnsan onunla şaşılacak bir rahatlıkla konuşabilirdi."

"Evet. Anlayışlıydı. Bunu ben de fark etmiştim."

"Herhalde polis onun intihar ettiğini düşünüyor? Müfettişe yararı dokunabilecek bir şey bilmiyordum. Carlotta kendisinden pek söz etmezdi."

Poirot, "Ben onun intihar ettiğini sanmıyorum," dedi.

"Haklısınız. Ben de bunun sadece bir dikkatsizlik olduğundan eminim."

Kısa bir sessizlik oldu. Sonra Poirot gülümsedi. "Lord Edgware'in ölümü iyice ilgi çekici bir olay halini almaya başladı, değil mi?"

"Şaşılacak bir şey bu. Artık Jane'in masum olduğu anlaşıldı. Polis cinayeti kimin işlediğini biliyor mu?"

"Evet. Birinden çok şüpheleniyorlar."

Bryan Martin heyecanlanmıştı. "Gerçekten mi? Kim bu?"

"Uşak ortadan kayboldu. Anlıyor musunuz? Böyle bir kaçış bir itiraftan farksızdır."

"Uşak mı? Beni çok şaşırtıyorsunuz."

"Dikkati çekecek kadar yakışıklı bir adamdı. Biraz size benziyordu." Nazik bir tavırla eğildi.

Bryan Martin bir kahkaha attı. "İltifat ediyorsunuz."

"Hayır, hayır. Bütün genç kızlar, hizmetçiler, satıcılar, stenograflar, sosyete kadınları Mösyö Bryan Martin'e hayran değiller mi? Size hayır diyebilen var mı?"

Martin, "Herhalde böyle birçok kişi vardır," diyerek birdenbire ayağa kalktı. "Çok teşekkür ederim, Mösyö Poirot. Sizi rahatsız ettiğim için özür dilerim." İkimizin de elini sıktı. Birdenbire onun eskisinden daha da yaşlı gibi durduğunu fark ettim. Yorgunluğu daha da belirginleşmişti.

Meraktan ölüyordum. Kapı genç adamın arkasından kapanır kapanmaz, hemen sordum. "Poirot, onun geri gelerek, Amerika'da

Lord Edgware'i Kim Öldürdü?

başına gelen garip olayları araştırmaktan vazgeçmeni isteyeceğini gerçekten biliyor muydun?"

"Öyle söylediğimi duydum, Hastings."

"O halde... o halde Bryan Martin'in izin almaya çalıştığı o esrarlı genç kızın kim olduğunu biliyorsun?"

Güldü. "Bu konuda bir fikrim var, Hastings. Söylediğim gibi buna o altın diş neden oldu. Eğer fikrim doğruysa o zaman kızın kim olduğunu... Bay Martin'in bu işi araştırmamı neden istemediğini... bütün gerçeği biliyorum demektir. Eğer Tanrı'nın sana verdiği beynini kullansaydın, bunu sen de anlardın. Bazen onun kaza-ra sana beyin vermeyi unuttuğunu düşündüğüm de oluyor."

Bölüm 18

Öteki Adam

Lord Edgware ya da Carlotta Adams'ın ölümüyle ilgili resmi soruşturmayı anlatacak değilim. Carlotta olayında genç kadının kazara öldüğüne karar verildi. Lord Edgware'in ölümüyle ilgili resmi soruşturma ise ertelendi.

Tabii Carlotta'nın ölüm gecesi Jane Wilkinson'ın kılığına girmiş olduğundan hiç söz edilmedi. Gazetelerde aranılan uşağın eşkali yayınlandı. Bu yüzden de herkes aranılan adamın kayıp uşak olduğunu sandı. Artık onun Jane Wilkinson'ın eve geldiğini özellikle iddia etmiş olduğuna inanıyorlardı. Sekreterin bu bakımdan onu desteklediği bilinmiyordu tabii. Gazetelerde cinayet hakkında sütun sütun yazılar çıkıyordu, ama bunlarda da gerçek bir bilgi yoktu.

O arada Japp'ın durmadan çalıştığını biliyordum. Poirot'nun iyice tembelleşmiş olması beni kızdırıyordu. Her zamanki gibi buna yaklaşan ihtiyarlığın neden olduğunu düşündüm. O beni hiç de ikna etmeyen bazı özürler sıralayıp duruyordu.

"İnsan bu yaşa gelince boş yere yorulmak istemiyor."

Hemen itiraz ettim. "Ama Poirot, kendini yaşlı olarak görmemelisin." Onun teselliye ihtiyacı olduğunu düşündüm. "Eskisi gibi canlısın. Hayatının en verimli çağındasın, Poirot. Eğer istersen gidip bu esrarı çabucak çözersin."

Lord Edgware 'i Kim Öldürdü?

"Ben bu esrarı evde oturup çözmeyi tercih ediyorum."

"Ama bunu yapamazsın, Poirot."

"Doğru. Tam anlamıyla yapamam."

"Ben hiçbir şey yapmadığımızı söylemek istiyordum. Her şeyi Japp yapıyor."

"Bu da benim çok işime geliyor."

"Benim hiç işime gelmiyor. Ben de senin bir şeyler yapmanı istiyorum."

"Ben de yapıyorum."

"Ne yapıyorsun?"

"Bekliyorum."

"Neyi bekliyorsun?"

Poirot gözlerinde muzip bir pırıltıyla açıkladı. "*Pour que mon chien de chasse me rapporte le gibier.*"

"Ne demek istiyorsun?"

"Bizim Japp'ı kastediyorum. Madem köpeğin var, o halde neden havlamaya çalışıyorsun? Japp o çok hayran olduğun enerjisinin meyvelerini buraya, bize getiriyor. Onun elinde birçok adam var. Bende yok. Japp'ın çok yakında bize bazı haberler getireceğinden eminim."

Gerçekten de Japp ısrarlı soruşturmaları sonunda yavaş yavaş bilgi toplamaya başlıyordu. Paris'te bir şey öğrenememişti. Ama birkaç gün sonra bize geldiği zaman hayatından pek memnundu.

"Zor bir iş bu. Ama neyse yavaş yavaş yolun sonuna geliyoruz."

"Sizi tebrik ederim, dostum. Ne oldu?"

"O gece saat dokuzda sarı saçlı bir kadının Euston'daki vestiyere bir çanta bıraktığını öğrendim. Onlara Miss Adams'ın çantasını gösterdim. Hemen tanıdılar. Amerikan malı bir çanta. O yüzden de burada bulunanlardan biraz farklı."

Agatha Christie

"Ah, Euston, Lord Edgware'in evine en yakın ve büyük olan istasyonlardan biridir. Herhalde genç kadın oraya gitti. Tuvalette makyajını yaptıktan sonra çantayı vestiyere bıraktı. Çantayı tekrar ne zaman almışlar?"

"On buçukta. Memur yine aynı kadının geri gelip çantayı aldığını söyledi." Poirot başını salladı.

"Başka bir ipucu daha buldum. Carlotta Adams'ın o gece saat on birde Strand'daki Lyons Corner House'da olduğunu sanıyorum."

"İşte bu çok iyi. Bunu nasıl öğrendiniz?"

"Hemen hemen rastlantı sonucu. Biliyorsunuz gazeteler yakut markalı altın kutudan söz ettiler. Bir muhabir yazmış. Genç aktrislerin uyuşturucu madde merakları hakkında bir dizi hazırlıyormuş. Pazar gazetelerine yakışacak romantik bir yazı. İçi o öldürücü tozla dolu tehlikeli altın kutu... Parlak bir geleceğin eşliğinde olan zavallı genç aktris. Ve onun son akşamını nasıl geçirdiğini, neler hissettiğini soran acıklı birkaç satır. Anlaşılan Corner House'daki garson kızlardan biri bu yazıyı okumuş. O gece hizmet ettiği genç bir kadının elinde böyle bir altın kutu gördüğünü hatırlamış. Üzerindeki yakutlu C. A. harflerini de. Bu yüzden heyecanlanmış ve arkadaşlarına bu olayı anlatmaya başlamış. 'Acaba gazete bana para verir mi?' diye sormuş. Genç bir gazeteci çok geçmeden bunu duymuş. Bu geceki *Akşam Çılgılığı* gazetesinde de bu konuda acıklı bir yazı çıkacak. Yetenekli bir aktrisin son saatleri. Gelmeyen sevgilisini bekliyor... Garson kadın, onun mutsuz olduğunu seziyor... Siz böyle yazıları bilirsiniz, Mösyö Poirot."

"Peki siz bunu nasıl bu kadar çabuk duydunuz?"

"*Akşam Çılgılığı*'yla aramız iyidir. O zeki gazeteci benden başka bir şey öğrenmeye çalışırken bu olaydan söz etti. Tabii hemen Corner House'a koştum..."

Lord Edgware'i Kim Öldürdü?

Evet, soruşturma böyle yapıldı. Birdenbire Poirot'ya acıdım. Japp her şeyi öğreniyor, Poirot ise yerinde oturuyor ve bayat haberleri memnun memnun dinliyordu.

"Garson kızla konuştum. Bu işin şüpheli bir tarafı yok. Ama kız, Carlotta Adams'ın fotoğrafını tanıyamadı. 'Kadının yüzüne pek dikkat etmedim,' dedi. 'Genç, esmer ve inceydi. Çok şıktı. Son moda şapkalarından birini giymişti.' Kadınlar karşılarındakilerin şapkalarına değil de yüzlerine baksalar, çok iyi olur."

Poirot, Miss Adams'ın yüzü kolay kolay akılda kalmazdı," diye cevap verdi. "O ifadesi çabucak değişen, hassas ve belirli bir özelliği olmayan bir yüzdü."

"Herhalde haklısınız. Ben böyle şeyleri pek araştırmam. Garson kız, 'Genç kadın siyahlar giymişti,' dedi. 'Yanında bir çanta vardı.' Kız buna özellikle dikkat etmiş. Çünkü onun gibi şık bir kadının böyle elinde çantayla dolaşması garibine gitmiş. Carlotta Adams omlet ve kahve istemiş. Ama garson kız, onun aslında birini beklediğinden emin. Bileğinde bir saat varmış, bakıp duruyormuş. Garson kız, ona hesabı götürdüğü zaman o altın kutunun farkına varmış. Genç kadın bunu çantasından çıkararak masanın üstüne koymuş. Kutuya dikkatle bakıyormuş. Kapağı açmış, sonra tekrar kapamış. Hayatından memnun bir tavırla dalgın dalgın gülümsüyormuş. Garson kız çok şık bir şey olduğu için kutunun farkına varmış. Kendi kendine, benim de üzerinde adımın başharflerinin yakutlarla işli bir kutum olmasını isterdim, demiş... Miss Adams hesabı ödedikten sonra da orada bir süre daha oturmuş. Sonunda tekrar saatine bakmış. Artık beklediği kimsenin gelmesinden ümidini kestiği için kalkıp dışarı çıkmış."

Poirot'nun kaşları çatılmış. "Bir randevu. Gelmeyen biriyle bir randevu. Carlotta Adams daha sonra bu kimseyle buluştu mu? Yoksa onu göremediği için evine gidip adama telefon etmeye mi çalıştı? Ah, bunu bilmeyi çok isterdim."

Agatha Christie

"Bu sizin varsayımınız, Mösyö Poirot. Perde arkasındaki esrarlı adam! Bir efsane... Carlotta Adams'ın birini beklemediğini iddia edecek değilim. Bu olabilir. Genç kadın lordla işini hallettikten sonra biriyle buluşacaktı belki. Biz ne olduğunu biliyoruz. Kadın kendini kaybederek lordu bıçakladı. Ama soğukkanlılığını uzun süre kaybedecek bir tip değildi. İstasyonda üstünü değiştirerek vestiyerden çantasını aldı ve buluşma yerine gitti. İşte o zaman akli başına geldi. Ne korkunç bir şey yapmış olduğunu acı acı anladı. Arkadaşı da gelmeyince tamamen sarsıldı. Belki de adam, onun o gece Lord Edgware'in evine gideceğini bilen biriydi. Carlotta Adams artık her şeyin bittiğini anladı. İçi ilaç dolu o küçük kutuyu çıkardı. Fazla miktarda aldığı takdirde bütün dertlerinden kurtulacaktı. Hiç olmazsa böyle asılmaktan kurtulacaktı. Bu o kadar açık bir şey ki. Burnunuz gibi kolaylıkla görülebiliyor."

Poirot buna ihtimal vermediğini belirtmek istermiş gibi elini burnuna götürdü. Sonra da parmakları bıyığına doğru kaydı. Dos-tum, bıyığını şefkatle ve gururlu bir tavırla okşadı.

Japp hâlâ ısrar ediyordu. "Perdenin arkasında esrarlı bir adamın bulunduğunu gösterecek hiçbir delil yok. Tabii Carlotta Adams'la Lord Edgware arasında gizli bir bağ olduğunu gösterecek delili de henüz bulamadık. Ama bu er geç elime geçecek. Sadece bir zaman meselesi. Paris olayında düş kırıklığına uğradığımı itiraf etmeliyim. Ama aradan dokuz ay geçmiş. Buna rağmen yine de bir adamım orada soruşturmaya devam ediyor. Belki bir şey öğrenebiliriz. Sizin böyle düşünmediğinizi biliyorum. Doğrusu bir katır kadar inatçısınız."

"Demin burnuma hakaret ettiniz. Şimdi de beni katıra benzetiyorsunuz."

Japp, onu yatıştırmaya çalıştı. "Öylesine söylenmiş bir şey bu. Yoksa sizi kırmayı düşünmüyordum." Kalkıp kapıya gitti ve oradan alaycı bir tavırla, "Bana verilecek emirleriniz var mı?" diye sordu.

Lord Edgware'i Kim Öldürdü?

Poirot, ona kendisini affettiğini belirtecek bir şekilde gülümsemi. "Emrim yok. Ama bir tavsiyede bulunabilir miyim?"

"Nedir? Çabuk söyleyin."

"Taksi şoförleriyle konuşun. Cinayet gecesi opera civarından birini... ve hatta iki kişiyi alıp Regent Cate'e getiren şoförü bulun. Zamana gelince. Herhalde o sırada on bire yirmi vardı."

Japp merakla ona baktı. "Bu haliyle zeki bir av köpeğini andırıyordu. "Demek böyle? Pekâlâ, bunu yapacağım. Bunun bir zararı olmaz. Bazen bu tür konuları iyi bilirsiniz."

O çıkar çıkmaz, Poirot ayağa fırlayarak büyük bir telaşla şapkasının tozunu almaya başladı. "Bana soru sorma, dostum. Onun yerine bana benzin getir. Bu sabah yeleşime yumurta döküldü."

İstedliğini yaptı. "Bu kez sormana gerek yok. Durum açık. Ama işin içyüzünün gerçekten böyle olduğundan emin misin?"

"Dostum, şu anda sadece süslenmekle meşgulüm. Kusuruma bakma ama kravatın hiç hoşuma gitmiyor."

"Pekâlâ güzel bir kravat bu," dedim.

"Belki bir zamanlar öyleymiş. O da benim gibi yaşlanmış. Rica ederim, değiştir şu kravatı. Sol kolundaki tozu da silkele."

Alaycı bir tavırla sordum. "Kraliçeyi görmeye mi gidiyoruz?"

"Hayır. Ama bu sabah gazetede Merton dükünün Merton Konağı'na dönmüş olduğunu okudum. Anladığım kadarıyla İngiliz soylularının en ileri gelenlerinden biriymiş. Bu yüzden ona layık bir şekilde giyinmeni istiyorum."

"Neden Merton düküne gidiyoruz?"

"Onu görmek istiyorum da ondan."

Bundan başka bir şey söylemeye yanaşmadı. Poirot'yu memnun edecek bir kılığa girdikten sonra evden çıktık.

Merton Konağı'nda uşaklardan biri Poirot'ya randevusu olup olmadığını sordu.

Agatha Christie

Dostum, "Hayır, yok," dedi. Uşak, onun kartını alarak uzaklaştı. Biraz sonra da döndü.

"Dük hazretleri çok üzgünler. Ama bu sabah meşguller."

Poirot hemen bir sandalyeye oturdu. "Pekâlâ. Beklerim. Olmazsa saatlerce bekleyebilirim."

Ama buna gerek kalmadı. Herhalde dük, Poirot'yu ancak onu gördüğü takdirde başından atacağını anlamıştı. Bizi onun yanına götürdüler.

Dük yirmi yedi yaşlarında, zayıf ve hasta halli bir gençti. Öyle dikkati çekecek bir yanı yoktu. Çamur rengi saçları şakaklarından dökülmeye başlamıştı. Dalgın bakışlı gözleri, hoşnutsuzlukla kıvrılmış ince dudakları vardı. Odada bir sürü haç ve dini sanat eserleri olduğunu fark ettim. Geniş rafta ise dini kitaplardan başka hiçbir eser yoktu. Merton bir dükten çok, sağlığı bozuk bir tezgâhtara benziyordu. Onun çocukken pek zayıf nahif olduğu için evde özel eğitildiğini biliyordum. Jane Wilkinson'ın çabucak pençesine düşen adam buydu demek? Gerçekten gülünç bir durumdu. Tavırları ukalacaydı. Bizi de soğuk bir nezaketle karşıladı.

Poirot, "Belki adımı duymuşsunuzdur," diye başladı.

"Duyduğumu sanmıyorum."

"Ben cinayet psikolojisini incelerim."

Dük sesini çıkarmadı. Yazı masasının başında oturuyordu. Önünde yarım bir mektup durmaktaydı. Genç adam dolmakalemiyle sabırsızca masaya vuruyordu. Soğuk bir sesle, "Beni neden görmek istediniz?" diye sordu.

Poirot, dükün karşısında oturuyordu. Sırtı pencereye dönüktü. Dükün yüzüye cama doğruyordu. "Şu ara Lord Edgware'in ölümünü araştırıyorum."

O zayıf ama inatçı ifadeli yüzde ufak bir kas bile oynamadı. "Öyle mi? Kendisini tanımazdım."

Lord Edgware'i Kim Öldürdü?

"Ama sanırım lordun karısı Miss Jane Wilkinson'la tanışıyor-sunuz."

"Evet."

"Onun kocasını öldürmesi için pek ciddi bir neden olduğunu da biliyorsunuz tabii?"

"Böyle bir şeyin farkında bile değilim."

"Size açıkça soracağım, düğün hazretleri. Yakında Miss Jane Wilkinson'la evlenecek misiniz?"

"Biriyle evlenmek üzere nişanlanırsam gazetelerde ilan edilir. Bu sorunuza bir küstahlık sayıyorum." Ayağa kalktı. "İyi günler."

Poirot da yerinden fırladı. Mahcup olmuş gibi bir hali vardı. Başını önüne eğerek kekeleydi. "Söylemek istediğim bu değildi... Ben... Özür dilerim."

Düğün daha da yüksek bir sesle, "İyi günler," diye tekrarladı.

Bu kez Poirot ısrar etmekten vazgeçti. Ümitsizliğini belirten bir işaret yaptı ve biz odadan çıktık. Utanılacak bir durumdu bu. Poirot'ya bir hayli acımıştım. Her zamanki ukalalığının bir yararı olmamıştı. Düğün Merton için ünlü dedektifin bir hamamböceğinden daha aşağılık bir yaratık olduğu anlaşıyordu.

Merhametle, "Konuşma pek de iyi gitmedi," diye mırıldandım. "Ne aksi adam. Kendisini neden görmek istedin?"

"Onun Jane Wilkinson'la gerçekten evlenip evlenmeyeceğini öğrenmek istiyordum."

"Kadın öyle söyledi ya."

"Ah, evet öyle söyledi. Ama kadının işine gelen şeyi söyleyen tiplerden olduğunu herhalde fark ettin. Jane Wilkinson, düğünle evlenmeye karar vermiş olabilir. Ama belki de zavallı adamın bundan haberi bile yoktur."

"Adam, senin istediklerini söylemedi."

Agatha Christie

"Dük bana bir gazeteciye vereceği cevabı söyledi." Poirot bir kakhaha attı. "Ama ben işlerin ne durumda olduğunu biliyorum."

"Bunu nereden anladın? Adamın halinden mi?"

"Ne münasebet! Onun mektup yazdığını gördün değil mi?"

"Evet."

"Gençlik yıllarımda Belçika polisinde çalışırken yazıları tepe-üstü okumanın çok yararlı olduğunu keşfettim. Dükün mektubunda neler yazdığını sana söyleyeyim mi? *'Sevgilim, bu uzun aylar boyunca nasıl bekleyeceğimi bilmiyorum. Jane, taptığım güzel âmele, benim için ne kadar değerli olduğunu sana nasıl anlatacağım? Ne kadar ıstırap çektin. Çok iyi bir insan olduğunu...'*"

"Poirot!" diye bağırarak onu susturdum. Çok sinirlenmiştim.

"Buraya kadar yazmıştı işte. *'Çok iyi bir insan olduğunu yalnız ben biliyorum.'*"

Fena halde sarsıldım. Bu marifetiyle bir çocuk gibi övünüyordu. "Poirot! Böyle bir şeyi nasıl yapabildin? Başka birinin özel mektubunu nasıl okudun?"

"Budala gibi konuşuyorsun, Hastings. Nasıl okuduysam okudum!"

"Bu doğru değil!"

"Doğruluğunu, eğriliğini bilmem. Cinayet çocuk oyunu değil. Ciddi bir olay."

Sesimi çıkarmadım. Poirot'nun kaygısızca yaptığı bu iş bana çok dokunmuştu. "Bütün bunlara hiç gerek yoktu. Dük Merton'a, Jane Wilkinson'ın arzusu üzerine Lord Edgware'e gittiğini söyleseydin, adamın tavrı değişirdi."

"Ama bunu yapamazdım ki. Jane Wilkinson, benim müşterimdi. Bir müşterimin işlerini başkasına açıklayamam. Herkes bana güvendiği için sırrını açıklıyor. Gevezelik etmek hiç doğru değil."

Lord Edgware'i Kim Öldürdü?

"Uygun olmaz."

"Evet."

"Ama kadın nasıl olsa adamla evlenecek."

"Bu, Jane'in dükten hiçbir gizlisi olmadığı anlamına gelmez ki. Senin evlilik hakkında modası geçmiş birtakım fikirlerin var. Hayır, söylediğini kesinlikle yapamazdım. Bir dedektif olarak şerefimi düşünmeliyim. Şeref önemli bir şeydir."

"Anlaşılan dünyada değişik 'şeref' kavramları var."

Bölüm 19

Önemli Konuk

Ertesi sabah gelen konuk beni çok şaşırttı. Odamdayken, Poirot çabucak içeri girdi. Gözleri parlıyordu. "Dostum, misafirimiz var."

"Kim?"

"Merton düşesi... Genç dükün annesi yani."

"A, çok garip. Ne istiyor?"

"Benimle aşağıya inersen, bunu öğrenirsin, dostum."

Telaşla bu isteği yerine getirdim. Poirot'la birlikte salona girdik. Düşes gaga burunlu, azametli bakışlı, ufak tefek bir kadındı. Kısa boylu olmasına rağmen insan ona şişman demekten kaçınırdı. Modası geçmiş siyah elbiseler giymişti, ama yine de insanda saygı uyandıran bir hali vardı. Ayrıca bende çok merhametsiz bir insanmış gibi bir izlenim bıraktı. Oğlu gibi silik biri değildi. Tevekkeli bu kadın yanına sokulan herkesi idaresi altına alıveriyordu. Saplı gözlüğünü gözüne götürerek önce beni inceledi, sonra da Poirot'yu. Sonunda arkadaşım ile konuşmaya başladı. Sesi otoriter ve berraktı. Emir vermeye ve bunların hemen yerine getirilmesine alışık olduğu anlaşılıyordu.

"Siz Mösyö Hercule Poirot musunuz?"

Arkadaşım eğildi. "Emrinizdeyim, madam la düşes."

Kadın, bana baktı. "Bu da arkadaşım Yüzbaşı Hastings. Araştırdığım olaylarda bana yardımcı olur." Düşesin gözlerinde bir an

Lord Edgware’i Kim Öldürdü?

tereddüt dolu bir ifade belirdi. Sonra da benim odada bulunmama razı olduğunu belirtmek için hafifçe başını eğdi. Poirot’nun işaret ettiği koltuğa oturdu.

"Sizinle nazik bir konu hakkında konuşmaya geldim, Mösyö Poirot. Anlatacaklarımın aramızda kalmasını istiyorum."

"Bunu söylemenize gerek yok, madam."

"Bana sizi Lady Yardley tavsiye etti. Sizden söz ediş tarzından ve duyduğu minneti anlatışından sizin bana yardım edebilecek tek kişi olduğunuzu anladım."

"Elimden geleni yapabileceğimden emin olabilirsiniz, madam."

Belki Poirot şaşırmıştı, ama bunu yüzünden anlamak mümkün değildi. Sadece dikkatle kadını süzdü. "Ne yapmamı istediğinizi daha açık bir şekilde anlatamaz mısınız, madam?"

"Bu kolay değil. Böyle bir evliliğin büyük bir felaket olacağını hissediyorum. Oğlumun hayatını mahvedecek bu."

"Demek böyle düşünüyorsunuz, madam?"

"Bundan eminim. Oğlumun yüksek idealleri var. Dünyayı tanımıyor. Bizim tabakadan genç kızlarla şimdiye dek hiç ilgilenmedi. Onları boş kafalı ve havai bulurdu. Ama bu kadına gelince... onun çok güzel olduğunu itiraf ediyorum. Erkekleri kolaylıkla esir etmesini de biliyor. Oğlumu adeta büyüledi. Bu ilişkinin çok geçmeden söneceğini sanıyordum. Kadının evli olması büyük şanstı. Ama şimdi kocası öldü..." Durakladı. "Birkaç ay sonra evlenmeyi düşünüyorlar. Oğlumun mutluluğu söz konusu..." Tekrar otoriter bir tavırla konuşmaya başladı. "Buna engel olunması gerekiyor."

Poirot omzunu silkti. "Haklı olmadığınızı iddia edecek değilim, madam. Gerçekten uygunsuz bir evlilik. Ama insan ne yapabilir?"

"Bir şey yapmak size düşüyor."

Agatha Christie

Poirot yavaş yavaş başını salladı. "Böyle bir şeyin yararı olacağını sanmıyorum, madam. Herhalde oğlunuz Jane'in aleyhindeki sözlerle aldırmayacak. Bunları dinlemeye bile yanaşmayacak. Ayrıca Jane Wilkinson'ın aleyhinde söylenecek fazla bir şey olduğunu da sanmıyorum. Geçmişinde birtakım kirli olaylar olmadığından eminim. Sanırım Jane Wilkinson çok dikkatli davranmış."

Düşes sinirli bir şekilde homurdandı. "Biliyorum."

"Ah... Demek ki, geçmişiyile ilgili araştırmalar yaptınız?"

Düşes, Poirot'nun bakışları altında hafifçe kızardı. "Oğlumu bu felaketten kurtarmak için yapmayacağım yok, Mösyö Poirot." Bir an durdu. "Para hiç önemli değil. Size istediğiniz ücreti vereceğim. Bu evliliğe engel olmanız gerekiyor. Bu işi de ancak siz yapabilirsiniz."

Poirot yine ağır ağır başını salladı. "Bu bir para meselesi değil. Benim yapabileceğim bir şey yok. Bunun nedenini de size biraz sonra açıklayacağım. Ayrıca yapılacak bir şey olmadığından da eminim. Ne yazık ki, size yardım edemeyeceğim, madam la düşes. Size bir tavsiyede bulunsam, bunu küstahlık sayar mısınız?"

"Nasıl bir tavsiye?"

"*Oğlunuzla zıt gitmeyin. O evleneceği kimseyi seçecek yaşta. Sizin istediğiniz bir kimseyi seçmedi diye kendinizi haklı sanmayın. Eğer bu bir felaketse... o zaman da bunu böyle kabul edin. İhtiyacı olduğu zaman onun yardımına koşmak için yanında olun. Ama onu kendinize düşman etmeyin.*"

"Durumu anlamıyorsunuz..." Ayağa kalktı. Dudakları titriyordu.

"Tersine, çok iyi anlıyorum, madam la düşes. Anne kalbini iyi bilirim ben. Bu yüzden de size sabırlı olmanızı öneriyorum. Sabırlı ve sakin olun, duygularınızı saklayın. Belki bu ilişki her şeye rağmen yine de kendi kendine sona erecek. İtirazlarınızın oğlunuzun inadinı arttırmaktan başka bir yararı olmayacak."

Lord Edgware 'i Kim Öldürdü?

Kadın soğuk bir sesle, "Hoşça kalın, Mösyö Poirot," dedi. "Beni düş kırıklığına uğrattınız."

"Size yardım edemediğim için çok üzgünüm madam. Benim durumum çok güç. Çünkü sizden önce Lady Edgware, bana başvurdu."

"Ya! Anlıyorum." Sesi iyice sertleşmişti. "Siz düşman tarafındasınız. Lady Edgware'in kocasının ölümü yüzünden neden hâlâ tutuklanmadığı şimdi anlaşılıyor."

"Anlayamadım. Madam la düşes?"

"Söylediğimi duyduunuz sanırım. Onu neden tutuklamadılar? Jane Wilkinson gece oradaymış. Onun eve gittiğini ve kütüphaneye girdiğini görmüşler. Adamın yanına başka kimse yaklaşmamış. Ve kendisini ölü olarak bulmuşlar. Buna rağmen Jane Wilkinson'u hâlâ tutuklamadılar. Polislerimizin rüşvet aldıkları anlaşılıyor." Titreyen elleriyle boynundaki eşarbını düzelttikten sonra bizi başıyla hafifçe selamlayarak odadan çıktı.

"Of," dedim. "Ne zorba kadın bu. Buna rağmen ona yine de hayranım. Ya sen?"

"Dünyayı istediği şekle sokmaya çalıştığı için mi?"

"O sadece oğlunun iyiliğini istiyor."

Poirot, "Evet, bu doğru," diye cevap verdi. "Ama dükün, Jane Wilkinson'la evlenmesi o kadar kötü bir şey mi, Hastings?"

"Kadının düke gerçekten âşık olduğunu sanmıyorsun ya?"

"Belki âşık değil. Hatta bundan eminim. Ama kadın dükün mevkisine çok âşık. Rolünü dikkatle oynayacak. Jane çok güzel ve son derece haris bir kadın. Onun için bu evlilik öyle büyük bir felaket sayılmaz. Dük kendisiyle yine aynı nedenle evlenecek, sosyete-den bir genç kız bulabilirdi. Ama o zaman buna kimse itiraz etmezdi."

"Bu çok doğru ama..."

Agatha Christie

"Dükün kendisine çılgınca âşık olan bir kızla evlendiğini varsayalım. Bu o kadar harika bir şey mi? Kimi kez bir erkeğin kendisini çok seven bir karısı olmasının adeta bir felaketten farksız olduğunu gördüm. Kadın kıskançlık kavgalarına kalkar, adamı gülünç duruma düşürür. Kocasının bütün dikkatini ve zamanını kendisine vermesini ister. Ya... Böyle bir evlilik de pek hoş bir şey değildir."

"Poirot," dedim. "Sen de hiçbir şeyi beğenmiyorsun."

"Hayır, hayır. Sadece düşüncelerimi açıklıyorum. Aslında müşfik annenin tarafından ben." Azametli düşesi bu şekilde tarif ettiğini duyunca dayanamayarak güldüm. Poirot hâlâ çok ciddi idi. "Gülme. Bütün bunlar çok önemli. Düşünmem gerek. Derin derin düşünmem."

"Bu sorunda yapabileceğin bir şey olduğunu sanmıyorum," diye mırıldandım.

Poirot aldırmadı bile. "Düşesin ne kadar çok bilgisi olduğunu fark ettin mi, Hastings? Üstelik çok da kindar bir kadın. Jane Wilkinson aleyhindeki bütün delilleri biliyor."

Güldüm. "Bu, savunmanın avukatına değil de, savcıya yarayacak bir durum."

"O bütün bunları nereden öğrendi?"

"Belki," dedim. "Jane bunları düke söyledi. Adam da annesine anlattı."

"Olabilir, ama..."

Telefon çalmaya başlamıştı. Hemen uzandım. Ondan sonra da arada sırada, "Evet," demekle yetindim. Ahizeyi yerine bıraktıktan sonra heyecanla Poirot'ya döndüm. "Telefon eden Japp'dı. Bir... seni yine övdü. İki... Amerika'dan telgraf gelmiş. Üç... şoförü bulmuş. Dört... senin gelip taksi şoförünün anlattıklarını dinleyip dinlemeyeceğini sordu. Beş... seni yine övdü. Ta başından beri perdenin arkasında bir adam olduğunu söylediğin zaman sana hak

Lord Edgware’i Kim Öldürdü?

vermiş. Ona, biraz önceki konuğumuzun polislerin rüşvet aldığından söz ettiğini söylemedim."

"Demek sonunda Japp ikna oldu. Garip... Ben de tam başka bir varsayım kurarken perdenin arkasında bir adam olduğu meselesinin desteklenmesi çok garip."

"Hangi varsayım?"

"Şu varsayım: Cinayet nedeninin Lord Edgware’le hiçbir ilgisi olmayabilir. Belki de biri Jane Wilkinson’dan o kadar nefret ediyor ki, kadının asılmasını istiyor. Bu da iyi bir fikir." İçini çekti. Sonra da, "Haydi, gel, Hastings," dedi. "Gidip Japp’ı dinleyelim."

Bölüm 20

Taksi Şoförü

Japp pos bıyıklı, gözlüklü, yaşlı bir adamı sorguya çekiyordu. Adamın boğuk sesinden kendi kendine acıdığını anlamak mümkündü.

Japp bağırdı. "Hah! Geldiniz mi? İşler yolunda sanırım. Bu adamın adı Jobson. 29 Haziran gecesi Long Acre'dan iki kişiyi almış."

Jobson boğuk sesiyle, "Evet," dedi. "Güzel bir geceydi. Ay çıkmıştı. Genç adamla kız, metro istasyonunun yanındaydılar. Bana seslendiler."

"Gece elbisesi mi giymişlerdi?"

"Evet. Genç adamın beyaz yeleği vardı. Kız ise bembeyaz elbise giymişti. Kumaşın üzerinde işleme kuşlar olduğunu fark ettim. Galiba operadan çıkmışlardı."

"Ne zaman oldu bu?"

"On bire doğru."

"E, sonra ne oldu?"

"Benden onları Regent Gate'e götürmemi istediler. 'Hangi evin önünde duracağımı biz sana söyleriz,' dediler. Aceleleri olduğu da belliydi. Onları hemen hemen yedi dakikada Regent Gate'e götürdüm. Orada genç adam cama vurdu, ben de durdum. Sekiz

Lord Edgware’i Kim Öldürdü?

numaralı evin önündeydik sanırım. Genç adamla kız indiler. Adam olduğu yerde durdu. Bana da beklememi söyledi. Genç kız yolun karşı tarafına giderek geri döndü ve evlerin önünden yavaş yavaş ilerlemeye başladı. Genç adam ise arabanın yanında duruyordu. Ellerini cebine sokmuş, kızın arkasından baktım tabii. Böyle şeyler başıma çok geldi. Genç adam karşıdaki evlerden birinin merdiveninden içeri girdi."

"Kapıyı iterek mi açtı?"

"Hayır, anahtarla."

"Evin numarası kaçtı?"

"Ya on yedi ya on dokuz. Bana yerimden ayrılmamamı söylemeleri garibime gitmişti. Bu yüzden dikkatlice eve baktım. Beş dakika sonra genç adamla kız birlikte kapıdan çıktılar. Arabaya binerek onları Covent Garden Operası'na götürmemi söylediler. Tam oraya yaklaşırken arabayı durdurarak indiler. Neyse, bana bol para verdiler. Ama şimdi bu yüzden başımın belaya gireceği de anlaşılıyor."

Japp, "Başının belaya gireceği yok," diye cevap verdi. "Şu resimlere bak. Gördüğüm genç kızın fotoğrafı bunların içinde var mı?" Omzunun üzerinden baktım. Şoför kesin bir tavırla Geraldine Marsh'ın resmini işaret etti. "İşte, sözünü ettiğim kız bu."

"Emin misin?"

"Tabii eminim. Siyah saçlı, uçuk yüzlüydü."

Şoföre birkaç fotoğraf daha verildi. Bunlara da dikkatle baktıktan sonra başını salladı. "Doğrusu pek emin değilim... Bu ikisinden biri olabilir."

Fotoğrafların içinde Ronald Marsh'ın da resmi vardı. Ama şoför bunu değil, genç adama oldukça benzeyen başka iki kişiyi işaret ediyordu. Şoför çıktıktan sonra Japp da resimleri masaya bıraktı.

Agatha Christie

"Bu kadar yeterli. Yeni lordu daha iyi tanınmasını isterdim tabii. Ama bu resim yedi sekiz yıl önce çekilmiş. Bundan başkasını bulamadım. Şoförün o gece gördüğü adamın Lord Edgware olduğundan emin olması gerekiyor. Ama yine de durum ortada. İkisinin tanıklarının da sözlerinin bir işe yaramayacağı anlaşıldı. Doğrusu bunu düşündüğünüz için çok zekisiniz."

Poirot alçakgönüllü bir tavır takınmaya çalıştı. "Hem Ronald'ın hem de Geraldine'in operada olduğunu öğrenince, perde aralarından birinde buluşabileceklerini düşündüm. Tabii yanlarındaki kişiler onların operadan ayrılmış olduklarını akıllarına bile getirmeyeceklerdi. Ama yarım saatlik bir ara, bir kimsenin Regent Gate'e gidip dönmesine fazlasıyla yeter. Yeni Lord Edgware operadaki tanıklarından söz etmeye başlayınca ben de şüphelendim."

Japp sevgiyle gülümsedi. "Ne kadar da şüpheli bir insansınız. Haklısınız tabii. Böyle bir dünyada şüphelenmeyip de ne yapacaksınız? Aradığımız adamın genç olduğu anlaşılıyor. Şuna bakın." Masasından bir kâğıt aldı. "New York'tan telgraf. Carlotta'nın kız kardeşi Lucie Adams'la temasa geçmişler. Mektup bu sabah postadan çıkmış. Kız gerekmedikçe mektubun orijinalini vermek istemiyormuş. Ama memurun bunun bir kopyasını telgrafla bildirmesine hemen razı olmuş. İşte mektup burada. Bunu okuyunca yeni Lord Edgware'in başının iyice belaya girdiğini anlayacaksınız."

Poirot telgrafı büyük bir merakla aldı. Ben de arkadaşımın omzunun üzerinden okudum.

Aşağıda Lucie Adams'a Londra'da, Rosedew Apartmanı 8 numaradan 29 Haziran'da yazılan mektubun kopyasını bulacaksınız.

"Sevgili kardeşim,

Geçen hafta sana kısa bir mektup yazdığım için kusuruma bakma. Çok işim vardı. Meslek hayatımda iyice başarıya ulaştım artık! Eleştirmenler hakkımda çok güzel şeyler yazdılar. Tiyatroda

Lord Edgware'i Kim Öldürdü?

hiç yer yoktu. Herkes bana çok iyi davranıyor. Burada çok iyi dostlarım var. Gelecek hafta bir tiyatroyu iki aylığına kiralamayı düşünüyorum. Rus dansöz skeci çok beğenildi. Paris'te Bir Amerikalı Kadın da öyle. Ama yine de en çok Yabancı Bir Akşam'ın sevildiğini sanıyorum. O kadar heyecanlıyım ki, sana ne yazdığımı bile bilmiyorum. Bunun nedenini biraz sonra anlayacaksın. Önce sana herkesin neler söylediğini anlatmalıyım. Bay Hergsheimer bana çok nazik davrandı. Bir gün beni öğle yemeğine çağırarak Sir Montagu Corner'la tanıştıracak. Adamın bana çok yardımı olabilirmiş. Geçen gece Jane Wilkinson'la tanıştım. Bana çok iyi davrandı. Özellikle taklidini yapmam hoşuna gitmiş. Sana anlatacağım şey de bununla ilgili. Aslında Jane Wilkinson'u pek sevmiyorum. Çünkü son zamanlarda tanıdığım biri bana ondan sık sık söz etti. Jane Wilkinson'ın sinsice ve zalimce davrandığını biliyorum. Onun aslında Lady Edgware olduğunu biliyor muydun? Son zamanlarda Lord Edgware hakkında da bir sürü şey dinledim. Korkunç bir adam. Yeğeni Bay Marsh'a çok kötü davranmış. Sana Marsh'dan söz etmiştim değil mi?" Genç adamı evden kovup harçlığını da kesmiş. Bütün bunları bana o anlattı. Ona çok acıdım. Genç adam temsilcilerimi de çok beğenmiş. 'Lord Edgware'i bile kandırabilirsin,' dedi. 'Bir iddiayı kazanmama yardım eder misin?' O zaman gülerek, 'Kaç para vereceksin?' diye sordum. Cevabı yüzünden neredeyse nefesim kesiliyordu, Lucie'ciğim. On bin dolar. Düşün, on bin dolar. Birinin gülünç bir iddiayı kazanmasına yardım edecek ve bu parayı alacağım. 'Aman,' dedim. 'Bu para için kraliçeye Buchingham Sarayı'nda şaka bile yaparım.' Ondan sonra da baş başa verip ayrıntıları planladık.

Olanları sana gelecek hafta yazacağım. Beni tanıyıp tanımadıklarını anlatacağım. Ama Lucie'ciğim, kazansam da kaybetsem

Agatha Christie

de yine on bin dolar alacağım. Ah, şekerim bu para ne işimize yarayacak bir bilsen. Artık fazla zamanım yok. 'Şaka'yı yapmaya gidiyorum. Sevgiyle gözlerinden öperim.

Carlotta."

Poirot telgrafı bıraktı. Onun sarsılmış olduğunu fark ettim. Japp ise çok memnundu.

Neşeyle, "Onu yakaladık," diye bağırdı.

Poirot, "Evet," dedi. Sesi ifadesizdi.

Japp merakla ona baktı. "Ne var, Mösyö Poirot?"

"Hiç hiç... Sadece mektup düşündüğüm gibi çıkmadı. O kadar." Üzüntüyle, "Ama öyle olması gerek... Evet, öyle olması gerek," diye ekledi.

"Tabii. Başından beri böyle söylüyordunuz."

"Hayır, hayır. Beni yanlış anlıyorsunuz."

"Bu kızı bu şakayı yapmaya teşvik eden birinin bulunduğunu söyleyip durmadınız mı?"

"Evet, evet."

"E, daha ne istiyorsunuz?"

Poirot içini çekerek cevap vermedi.

"Çok garip bir insansınız. Hiçbir şey sizi memnun etmiyor. Şansımız varmış ki, Carlotta Adams bu mektubu yazmış."

Poirot canlandı. "Evet. Katil bunu beklemiyordu. Miss Adams on bin doları kabul ettiği zaman idam fermanını imzalamış oldu. Katil bütün önlemleri almış olduğunu sanıyordu. Ama Carlotta, farkına varmadan onu yine de yendi. Ölüler konuşuyor. Evet, bazen ölüler konuşuyor."

Japp hiç utanmadan, "Zaten ben Carlotta'nın kendi kendine gidip Lord Edgware'i öldürdüğünü hiç düşünmedim," demez mi?

Poirot dalgın dalgın mırıldandı. "Evet, evet."

"Artık işe devam etmeli."

Lord Edgware'i Kim Öldürdü?

"Bay Ronald Marsh'ı... yani yeni Lord Edgware'i tutuklayacak mısınız?"

"Tabii. Aleyhindeki deliller çok kuvvetli."

"Doğru."

"Tabii. Aslında esrarı siz çözdünüz." Masadaki telgrafı aldı.

"Bu sizi pek üzdü galiba Mösyö Poirot? İşin doğrusu şu: Siz bu olayların çok karışık ve çözülmesi zor şeyler olmasını istiyorsunuz. Bakın, varsayımınız kanıtlandı, ama siz yine de memnun değilsiniz. Elimizdeki delillerde zayıf bir nokta görebiliyor musunuz?" Poirot başını salladı. Japp devam etti. "Geraldine Marsh, genç adamın suç ortağı mı yoksa değil mi bunu bilmiyorum. Ama Ronald Mars'la operadan eve gittiğine göre onun da bu işten haberi olması gerek. Eğer suç ortağı değilse, genç adam, kızı oraya neden götürdü? Bakalım, ikisini de dinleyeceğiz."

"O zaman ben de bulunabilir miyim?" Poirot adeta çekingen bir tavır takınmıştı.

Ben de arkadaşımı bir kenara çektim. "Ne var, Poirot?"

"Çok üzgünüm, Hastings. Her şey yolunda gibi görünüyor, ama bu işte bir terslik var. Bir şey gözümüzden kaçtı sanırım. Hepsi düştüğüm gibi birbirine uyuyor, ama dostum, yine de bir terslik var." Bana üzüntülü bir şekilde baktı. Ne söyleyeceğimi bilemedim.

Bölüm 21

Ronald'ın Hikâyesi

Poirot'nun halini anlayamıyordum. Başından beri bunu tahmin etmemiş miydi? Regent Gate'e gidinceye kadar kaşları çatık, şaşkın şaşkın oturdu. Japp'ın onu kutlamasına da aldırılmıyordu. Sonunda daldığı düşüncelerden uyanarak içini çekti. "Her neyse... Bir de Ronald'ı dinleyelim."

Japp güldü. "Aklı varsa hiç konuşmaz."

Regent Gate'e vardığımız zaman yeni Lord Edgware'in yemekte olduğunu öğrendik. Japp, genç adamla özel olarak konuşmak istediğini söyleyince, bizi kütüphaneye aldılar. Bir iki dakika sonra da Ronald içeri girdi. Gülümsüyordu. Ama yüzlerimizdeki ifadeyi görünce gülümsemesi sönüverdi. Dudakları gerildi.

"Hoş geldiniz, Müfettiş Japp," dedi. "Ne var?"

Japp biri tutuklanacağı zaman söylenen sözleri tekrarladı. Lord Edgware mırıldandı. "Demek böyle?" Bir sandalye çekerek oturdu. Sigara tabakasını çıkardı. "İfademî almanızı istiyorum. Yardımcımız şu masaya oturup söylediklerimi stenoyla yazsın."

"Pekâlâ, lord."

Genç adam, "Biraz zeki olduğum için," diye başladı. "Artık tanıklarımın sözlerine inanmadığınızı anladım. Herhalde şoförü buldunuz?"

Lord Edgware'i Kim Öldürdü?

Japp ifadesiz bir yüzle cevap verdi. "O gece neler yaptığınızı biliyoruz."

"Scotland Yard'a büyük hayranlığım vardır. Ama... o gece cinayet işlemeyi düşünseydim, bir taksiye binip doğru buraya gelmezdim herhalde? Bunu hiç düşündünüz mü? Hah, Mösyö Poirot'nun düşünmüş olduğu anlaşılıyor."

Poirot başını salladı. "Bu aklıma geldi."

"Cinayet işlemek isteseydim kırmızı bir bıyık ve bağa gözlükler takar, metroya binerdim. Neyse... Herhalde avukatım birkaç bin sterlin karşılığı bu işi benden iyi yapacak. Tabii ne diyeceğinizi biliyorum. Amcamı öldürmeyi düşünmediğimi, bu işi ani bir kararla yaptığımı söyleyeceksiniz... Neyse... Şimdi size gerçeği anlatacağım... Para yüzünden çok sıkışık durumdaydım. Ertesi güne kadar belirli bir miktar bulmam gerekiyordu. Amcama başvurdum. Beni sevmezdi, ama aile şerefimizi düşünebilirdi. Ne var ki, böyle şeylere aldırmadığını belirtti.... Bir ara Dorthheimer'dan borç istemeyi düşündüm, ama bunu da yapamadım. Sonra rastlantı sonucu operada kuzenimle karşılaştım. Onu sık sık görmüyordum. İyi bir kızdı.

Ona derdimi açtım. Zaten o da babasından bir şeyler duymuştu. Kuzinim Dina işte bu konuşma sırasında ne iyi yürekli bir insan olduğunu ortaya koydu. Bana annesinin incilerini vereceğini söyledi. Tabii bunu hemen kabul ettim. İncileri rehine vererek istediğim parayı alabilecektim. 'Daha sonra incileri geri alacağım,' diye de söz verdim. 'Bunun için işe girip çalışmam gerekirse, onu da yapacağım.' İnciler buradaydı. Gidip onları almaya karar verdik. Bir taksiye atlayarak buraya geldik. Geraldine'in yanında kapının anahtarı vardı. Yavaşça odasına çıkarak incileri alacaktı. Kimseyle karşılaşacağını da pek sanmıyordu. Amcamın sekreteri Miss Carroll çoğunlukla dokuz buçukta yatarı. Amcam uyanık olsa bile herhalde kütüphanedeydi... Dina eve girdikten sonra ben de bir sigara yakarak beklemeye başladım. Şimdi hikâyenin en ilgi çekici

yerine geliyorum. Belki de bana inanmayacaksınız. Birdenbire kaldırımdan bir adamın ilerlediğini gördüm. On yedi numaranın merdivenlerini çıkarak içeri girdi. Daha doğrusu ben onun bu eve girdiğini düşündüm. Çünkü karşı kaldırımdaydı. Bu durum beni iki nedenle şaşırttı. Birincisi, adam anahtarla kapıyı açarak içeriye girmişti. İkincisi, onu tanınmış bir aktöre benzetmiştim... O kadar şaşırdım ki, işin içyüzünü anlamaya karar verdim. Cebimde bu evin anahtarı vardı. Üç yıl önce anahtarı kaybetmiştim. Ya da kaybettiğimi sanmıştım. Bir, iki gün önce buldum onu. O sabah da anahtarı amcama verecektim. Ama tartışma sırasında unuttum... Şoföre beklemesini söyleyerek eve gittim. Anahtarla kapıyı açtım. Hol boştu. Gördüğüm adam da ortalarda yoktu. Etrafıma bakındım. Sonra da, belki adam kütüphanede, amcamın yanındadır, diye düşünerek o tarafa ilerledim. Ama kütüphaneden ses gelmiyordu. Birdenbire bir budala gibi hareket ettiğimi düşündüm. Belki de adam yandaki eve girmişti. Regent Gate geceleri pek iyi aydınlatılmadığı için yanılmış olabilirdim. Yavaşça sokak kapısına doğru giderken Geraldine de elinde incilerle merdivenlerden iniyordu. Tabii beni görünce şaşırdı. Onu dışarı çıkararak durumu anlattım. Sonra operaya döndük. Perde açılırken biz de içeri girdik. Kimse operadan ayrılmış olduğumuzdan şüphelenmedi... İşte böyle... Belki, 'Bunu neden daha önce söylemedin?' diyeceksiniz. Açıkcası korktum. Bize inansaydınız bile Geraldine'le başımız yine de belaya girecekti. Zaten katilin Jane Yenge olduğunu sanıyordum..."

"Miss Marsh bunun gizlenmesine razı oldu mu?"

"Evet. Cinayeti haber alır almaz Geraldine'i buldum ve ona gece operadan geldiğimizi kimseye söylememesini tembih ettim. O da bana hak verdi. Soranlara operada son perde arasını birlikte geçirdiğimizi söyleyecektik... Biliyorum, şu anda durumum kötü. Ama size Geraldine'in incilerini bıraktığım ve karşılığında para aldığım adamın adresini verebilirim. Geraldine'e sorarsanız, o da

Lord Edgware'i Kim Öldürdü?

olayı yine bu şekilde anlatacaktır." Sandalyesinde arkasına yaslanarak, Japp'a baktı.

Japp, "Lord Edgware," dedi. "Katilin Jane Wilkinson olduğunu sandığınızı söylediniz."

"Siz olsaydınız öyle düşünmez miydiniz? Uşak kadının buraya geldiğinde ısrar ediyordu."

"Miss Adams'a sözünü ettiğiniz iddiaya ne dersiniz?"

"Miss Adams'a sözünü ettiğim iddia mı? Carlotta Adams'ı mı kastediyorsunuz? Onun bu işle ne ilgisi var?"

"Yani ona bu eve gelerek Jane Wilkinson'ın taklidini yapması için on bin dolar vaat ettiğinizi inkâra mı kalkıyorsunuz?"

Ronald şaşkınlıkla ona baktı. "On bin dolar vaat ettiğimi mi? Saçma. Biri sizinle alay etmiş. Bir kere benim on bin dolarım yok. Carlotta böyle mi söyledi? Kahretsin! Zavallının öldüğünü unuttum."

Poirot yavaşça, "Evet," diye mırıldandı. "Öldü o."

Ronald bir arkadaşına baktı, bir müfettişe. O neşeli hali kalmamış, yüzü bembeyaz kesilmişti. Gözlerinde korku vardı şimdi. "Hiçbir şey anlayamıyorum... Size doğruyu söyledim. Belki de hiçbiriniz bana inanmıyorsunuz."

Sonra hayretle Poirot'nun ona yaklaştığını gördüm. "Ben inanıyorum."

Bölüm 22

Poirot'nun Garip Davranışları

Eve dönmüştük.

"Sana ne oldu..." diye başladım.

Poirot her zamankinden daha abartılı bir hareketle beni susturdu. "Rica ederim, Hastings. Şimdi bunu bırak." Şapkasını hızla başına geçirerek telaşla odadan fırladı. Bir saat sonra Japp geldiği zaman hâlâ dönmemişti.

"Bizim küçük adam sokağa mı çıktı?" Başımı salladım. Japp bir koltuğa çöktü. "Ne oldu ona? Bana inanın, Yüzbaşı Hastings, Ronald'a yaklaşıp, 'Size inanıyorum,' dediği zaman az kalsın şaşkınlıktan küçük dilimi yutacaktım. Sanki romantik bir melodramda rol almıştı. İnanılacak gibi değildi?"

"Ben de şaşırdım kaldım," dedim.

Japp, "Demek ondan sonra da çıkıp gitti?" diye sordu. "Size bu konuda ne söyledi?"

Cevap verdim. "Hiçbir şey söylemedi."

"Hiçbir şey ha?"

"Hiçbir şey. Kendisiyle konuşacaktım, ama beni susturdu. Onu sıkıştırmamın doğru olmayacağını düşündüm. Buraya döndüğümüz zaman tekrar sormaya çalıştım. Bu kez de kollarını sallayarak şapkasını kaptığı gibi dışarı fırladı."

Lord Edgware'i Kim Öldürdü?

Birbirimize baktık. Japp anlamlı bir şekilde parmaklarıyla başına vurdu. "Galiba..."

Bu kez Japp'a hak verdim. Başka olaylar sırasında da Poirot'un ne düşündüğünü anlayamadığı için onun biraz keçileri kacırmış olduğunu ima etmişti. Ümitsizce başını salladı.

Japp, "Zaten tuhaf adamdır," diye mırıldandı. "Onun bir dâhi olduğunu kabul ediyorum. Ama çoğu dâhilerin delilik sınırında olduğunu söylerler."

Tekrar gergin bir sessizlik oldu. O sırada Poirot da içeri girdi. Neyseki sakinleşmişti artık. Şapkasını dikkatle çıkararak bastonuyla birlikte bir sandalyeye bıraktı. Gidip koltuğuna yerleşti. "Demek buradasınız, azizim Japp. Buna memnun oldum. Ben de sizi görmek istiyordum." Japp dikkatle ona baktı. "Beni dinleyin, Japp. Biraz yanıldık. Bunu itiraf etmek beni üzüyor ama gerçek bu. Biz yanıldık... Emin olun, çok üzülüyorum."

"O genç adam için üzülmeyin. Başına gelecek her şeyi hak etti."

"Ama ben, onun için değil, sizin için üzülüyorum, Japp. Çünkü size bu yolu ben gösterdim. Eğer beni dinlediğiniz için başarısızlığa uğrarsanız kendimi suçlu hissedeceğim."

Japp güldü. "Merak etmeyin. Gazetecilere bu esrarın çözülmesinde bana biraz yardım ettiğinizi söylerim." Bana göz kırptı.

Poirot sabırsız bir tavırla, "Ben böyle şeylerin peşinde değilim," diye söylendi. "Üstelik bu iş bir fiyaskoyla sonuçlanacak. Kendinizi buna hazırlayın. Üstelik nedeni de ben olacağım."

Japp bir kahkaha attı. "Boş yere üzülüyorsunuz. Sorun halledildi bile."

Poirot içini çekti. "Pekâlâ. Bir daha bundan söz etmeyeceğim."

Japp sevinçle, "İyi," dedi. "Şimdi size yaptıklarımı anlatayım mı?"

"Lütfen..."

"Lady Geraldine'i gördüm. O da lordun anlattıklarını tekrarladı. Belki bu işi birlikte yaptılar, ama pek sanmıyorum. Yalnız kız Ronald'a âşık sanırım. Onun tutuklandığını öğrenince çok kötü oldu."

"Öyle mi? Ya sekreter... Miss Carroll?"

"Pek şaşırmadı sanırım. Daha doğrusu ben öyle sanıyorum."

"İnciler?" diye sordum. "Hikâyenin o kısmı doğru muymuş?"

"Evet. Ama bunun cinayetle bir ilgisi olduğunu sanmıyorum. Bana kalırsa, Ronald operada kuzinine rastlayınca amcasını öldürmeye karar verdi. Herhalde uzun zamandan beri bunu düşünüp duruyordu. Anahtar da bu yüzden yanındaydı. Lady Geraldine yukarıdan incileri alırken o da Lord Edgware'i öldürdü. Kızın hızla aşağıya inip kendisini holde yakalayacağını zannetmiyordu. Geraldine döndüğü zaman onu yine taksinin yanında bekler bulacaktı... Kız, onu holde görünce eve giren adam hikâyesini uydurdu. Ertesi gün de yine Geraldine'in şüphelenmemesi için incileri rehin verdi."

Poirot, ona baktı. "Şunu hiç düşünmediniz mi, Japp? Ronald Marsh'ın operadan yalnız çıkıp Regent Gate'e gitmesi ve amcasını hızla öldürmesi daha doğru olmaz mıydı? Yanına o sinirli kızı almasına ne gerek vardı?"

Japp güldü. "Siz veya ben böyle yapardık. Ama ne de olsa ikimiz de Ronald Marsh'dan daha zekiyiz."

"Bundan pek emin değilim. Bence Ronald çok zeki bir genç."

"Yine de Mösyö Hercule Poirot kadar zeki değil. Böyle düşündüğünüzden eminim." Japp bir kahkaha attı.

Poirot, ona soğuk bir ifadeyle baktıktan sonra Japp konuşmasına devam etti. "Eğer Ronald suçlu değilse, neden Carlotta Adams'ı Jane Wilkinson'u taklit etmesi için kandırdı? Bu bir tek şey için yapıldı... Asıl katili korumak amacıyla..."

Lord Edgware'i Kim Öldürdü?

"Ben de aynı fikirdeyim."

"Hiç olmazsa bu konuda anlaştığımıza sevindim."

Poirot aniden sordu. "Carlotta Adams'ın ölümü hakkında ne düşünüyorsunuz?"

Japp öksürdü. "Onun kazara öldüğünden eminim. Katilin işi-
ne yarayan bir kaza bu. Ama Carlotta Adams'ı Ronald Marsh öl-
dürmüş olamaz. Çünkü operadan sonra Dorthheimerların yanından
hiç ayrılmamış. Onlarla gece yarısından sonra bire kadar Sobra-
nis'de kalmış. Oysa Carlotta ölmeseydi, herhalde Ronald, onu kor-
kutarak bu taklitten söz etmemesini söyleyecek genç kadına yeni-
den para teklif edecekti."

Poirot gözlerini ileride bir noktaya dikmişti. "Carlotta Adams
masum olduğunu bildiği bir kadının asılmasına göz yumar mıydı
sanıyorsunuz?"

"Jane Wilkinson asılmazdı ki. Montagu Corner'daki konukla-
rın tanıklığı onu kurtarmaya yeterdi."

"Ama *katil bunu bilmiyordu*. O Jane Wilkinson'ın asılacağını ve
Carlotta Adams'ın da konuşmayacağını düşünüyordu. Yeni Lord
Edgware gece eve giren adamın kim olduğunu iddia ediyor, biliyor
musunuz?"

"Tahmin ediyorum."

"O adamı film yıldızı Bryan Martin'e benzettiğini söylüyor.
Buna ne dersiniz? Adam Lord Edgware'i tanımıyor bile."

"İnsan böyle bir adamın anahtarla kapıyı açıp içeriye girdiğini
görünce şüphelenir tabii."

"Püf." Japp gülererek dudak bükmişti. "Bryan Martin o gece
Londra'da değilmiş bile. Genç bir kızı Molesey'e yemeğe götür-
müş. Londra'ya ancak gece yarısı dönmüşler."

Poirot mırıldandı. "Buna şaşırmadım. Genç kız da aktris miy-
miş?"

Agatha Christie

"Hayır. Kız şapkacıymış. Carlotta Adams'ın arkadaşı Jenny Driver yani. Herhalde siz de kızın dürüst olduğundan eminsiniz."

"Orası öyle, dostum."

Jupp yine güldü. "Aslında Ronald Marsh o hikâyeyi uydurdu. O gece ne lordun evine ne de komşulara bir adam girdi. Lord hazretleri yalancının biri." Poirot üzüntüyle başını salladı. Japp ayağa kalktı. Keyfi yerindeydi. "Haydi, haydi... Haklı olduğumuzu biliyorsunuz."

"Kasımda Paris'te olan D. kim?"

Japp omzunu silkti. "Bu eski bir hikâye olmalı. Kızın altı ay önce aldığı bir hatıranın cinayetle bir ilgisi olması şart mı?"

Birdenbire Poirot'nun gözleri parlamıştı. "Altı ay önce! Tanrım! Ben budalanın biriyim."

Japp, bana baktı. "Ne oluyor?"

"Dinleyin." Poirot ayağa kalkarak, Japp'ın göğsüne vurdu. Miss Adams'ın hizmetçisi kutuyu neden tanımadı? Neden Miss Driver kutuyu tanımadı?"

"Ne demek istiyorsunuz?"

"Çünkü kutu *yeniydi!* Bu Carlotta'ya o sırada verilmişti. Paris, Kasım... Bu kutunun hatırlatacağı tarihi. Ama kutu Carlotta'ya o zaman değil yeni hediye edilmişti. Sevgili Japp rica ederim, bunu araştırın. Bir fırsat bu. Kutu burada değil, dışarıdan satın alınmıştı. Herhalde Paris'te. Eğer burada satın alınsaydı gazeteleri okuyan kuyumcu mutlaka polise başvururdu. Hemen araştırmaya başladı. O. D.'nin kim olduğunu bilmek istiyorum."

Japp yumuşak başlılıkla, "Bunun bir zararı olmaz," diye cevap verdi. "Ama bunun beni pek heyecanlandırmadığını söyleyeyim. Yine de elimden geleni yapacağım. Ne kadar bilgimiz olursa o kadar iyi." Bizi neşeyle selamlayarak dışarı çıktı.

Bölüm 23

Mektup

Poirot, "Ve şimdi," dedi. "Gidip öğle yemeği yiyelim." Koluma girdi. Gülümsüyordu. "Artık ümidim var."

Neşesinin yerine gelmiş olmasına sevindim. İçin için Ronald'ın suçlu olduğunu düşünüyordum. Lokantada masaya otururken, karşı köşede Bryan Martin'le Jenny Driver'in yemek yediklerini gördüm. Onlar da bizi fark etmişlerdi. Jenny elini salladı. Kahvelerimizi içerken de aktörü bırakarak bizim masaya geldi. Her zamanki gibi canlı ve neşeliydi.

"Sizinle biraz konuşabilir miyim, Mösyö Poirot?"

"Tabii matmazel. Sizi gördüğüme çok memnun oldum. Bay Martin de gelmez mi acaba?"

"Ona gelmemesini söyledim. Çünkü sizinle Carlotta hakkında konuşmak istiyordum."

"Evet, matmazel?"

"Onun erkek arkadaşının kim olduğunu öğrenmek istiyordunuz değil mi?"

"Evet."

"Bana kalırsa Carlotta yavaş yavaş Ronald Marsh'a âşık olma-ya başlıyordu. Şu yeni Lord Edgware'e yani."

"Carlotta'nın beğendiği erkeğin o olduğunu nereden anladınız, matmazel?"

Agatha Christie

"Bazı sözlerinden. Bir defasında bir insanın şanssızlığının onu nasıl etkilediğinden söz etti. Hemen onun arkasından da Ronald Marsh hakkında konuşmaya başladı. Kayıtsız bir tavırla konuşuyordu, ama şimdi düşünüyorum da... Sanırım sözünü ettiği kişi Ronald'dı. Siz ne dersiniz, Mösyö Poirot?" Merakla arkadaşına baktı.

"Bana çok önemli bir şey söylediniz, matmazel."

"İyi." Jenny ellerini çırpı.

Poirot, ona şefkatle baktı. "Herhalde Ronald Marsh'ın... yeni Lord Edgware'in tutuklandığını duymadınız."

"Aaa." Kızın ağzı şaşkınlıktan bir karış açık kalmıştı. "O halde bu haberi vermekte geç kaldım."

Poirot, "Hiçbir zaman geç değildir," diye cevap verdi. "Özellikle benim açımdan. Teşekkür ederim, matmazel."

Genç kız masamızdan ayrılarak Bryan Martin'in yanına döndü.

"İşte Poirot," dedim. "Herhalde bu durum Ronald'a olan inancını sarstı."

"Hayır, Hastings. Tersine sağlamlaştırdı."

Ondan sonraki günlerde de Poirot, Edgware konusundan hiç söz etmedi. Bana artık bu olayla bütün ilgisini kesmiş gibi geliyordu. Ama on beş gün sonra yanılmış olduğumu anladım. Kahvaltı masasında oturuyorduk. Poirot'nun tabağının yanında yine her zamanki gibi bir sürü mektup vardı. Bunları hızla karıştırdı, sonra da heyecanla bağırdı. Büyük bir sevinçle üzerinde Amerikan pulu olan bir zarfı alarak çabucak açtı. İçindeki kâğıtları iki kez dikkatle okudu. Sonra başını kaldırdı.

"Bunu görmek ister misin, Hastings?" Elimi uzattım.

Mektup, "Sevgili Mösyö Poirot," diye başlıyordu.

"Duygulu ve sevecen mektubunuz beni çok duygulandırdı. Bütün bu olanlar beni öylesine şaşırttı ki, bu derin üzüntümün

Lord Edgware'i Kim Öldürdü?

arasında Carlotta hakkındaki bazı imalar beni çok sarstı. Dünyanın en iyi, en tatlı ablasıydı. Hayır, Mösyö Poirot. Uyuşturucu madde almazdı ablam. Bundan eminim. Tersine böyle şeylerden çok korkardı. Eğer o zavallı adamın ölümünde bir rol oynadıysa, bunu da hiçbir şeyin farkına varmadan yaptı. Tabii bana yazdığı mektuptan da bu anlaşılıyor. İstedığınız için size ablamın mektubunu gönderiyorum. Onun bana son yazdığı mektuptan ayrılmak istemiyorum ama onu özenle saklayacağınızı, sonra da bana geri göndereceğinizi biliyorum. Eğer söyledığınız gibi bu Carlotta'nın ölümündeki esrarı aydınlatacaksa tabii o zaman mektuptan ayrılmaya da razıyım.

Carlotta'nın mektuplarında belirli bir arkadaşından söz edip etmediğini soruyorsunuz. Tabii birçok kişiden söz ediyordu ama özellikle üzerinde durduğu kimse yoktu. Onun en çok, yıllar önce çocukken tanıdığımız Bryan Martin'i, Jenny Driver adında bir kızı ve Ronald Marsh isminde genç bir adamı gördüğünü sanıyorum.

Keşke aklıma size yardımı dokunabilecek bir şeyler gelse. Bana öyle anlayışlı, öyle sevecen bir mektup yazmışsınız ki. Carlotta'yla birbirimizi ne kadar çok sevdiğimizi sezdiğiniz anlaşılıyor. Size derin bir minnet duyuyorum.

Saygılar.

Lucie Adams."

Not: "Bir memur bana gelerek mektubu istedi. Bunu size yollamış olduğumu söyledim. Tabii bu doğru değildi, ama bana mektubu önce sizin görmeniz çok önemliymiş gibi geldi. Scotland Yard mektubu katil aleyhinde bir delil olarak kullanacakmış. Siz bunu onlara götürürsünüz. Ama rica ederim, mektubu sonunda bana yollasınlar. Çünkü bunlar Carlotta'nın bana söylediği son sözler."

Agatha Christie

Mektubu masaya bıraktım. "Demek kıza mektup yazdın? Bunu neden yaptın, Poirot? Carlotta'nın mektubunu niçin istedin?"

Arkadaşım Carlotta'nın mektubunun üzerine eğilmişti. "Doğrusu bunu neden yaptığımı ben de pek bilmiyorum, Hastings. Belki de bu mektubun anlaşılmayan bir şeyi açıklayacağını umuyordum."

"Mektubu Carlotta Adams postaya atması için hizmetçisine vermiş. Bu işte bir el çabukluğu olmamış. Mektubun da gerçekten Carlotta tarafından yazılmış olduğu belli."

Poirot içini çekti. "Biliyorum. Biliyorum. Zaten işi de güçleştiren bu ya. Olayları sıraya koydum. Her şeyin öyle olması gerekiyordu. Sonra bu mektup geldi. Bu düşündüğüm şeylere uymuyordu. O halde kim yanılıyordu? Mektup mu? Yoksa Hercule Poirot mu?"

Onu kırmamaya çalışarak, "Hercule Poirot'nun yanıılmış olabileceği aklına gelmiyor mu?" dedim.

Poirot, bana sitemle baktı. "Yanıldığım zamanlar oldu. Ne var ki, bu onlardan biri değil. Onun için şimdi mektupla ilgili olan ama gözümden kaçan bir şeyi bulmaya çalışıyorum." Cebinden küçük bir büyüteç çıkararak Carlotta'nın mektubunu incelemeye başladı. Merakla onu seyrediyordum. Arkadaşım birdenbire heyecanla bağırdı. "Şuraya bak, Hastings!" Poirot heyecanla titriyordu. Gözleri bir kedininkiler gibi yemyeşil olmuştu. "Bütün bu kâğıtların kenarları düzgün. Tek sayfa onlar. Ama bir de şuna bak. Bunun bir kenarı biçimsiz. Yırtılmış bu. Ne demek istediğimi anlıyor musun? Çift sayfaymış bu. Ortadan yırtarak birbirinden ayırmışlar. Yani mektubun bir sayfası eksik! Oku, anlayacaksın."

İstedğini yaptım.

Lord Edgware'i Kim Öldürdü?

Poirot, "Şimdi anladın mı?" diye sordu. "Mektup Carlotta'nın Ronald Marsh'dan söz ettiği yerde kesiliyor. Carlotta, ona acıyor. Sonra da, 'Genç adam temsilcilerimi çok beğenmiş,' diyor... İşte dostum, burada bir sayfa eksik. Yeni sayfadaki 'o'nun, eski sayfadaki genç adam olması gerekmez ki. Aslında o sayfada sözü edilen Ronald Marsh değil. Oyunu teklif eden başka biri. Dikkat et. Mektubun son sayfasında Ronald'ın ismi geçmiyor. Nasıl olduysa katil bu mektubu ele geçirmiş ve kendisinden söz edildiğini görmüş. Tabii önce ortadan kaldırmayı düşünmüş, ama sonra mektubu okuyunca bundan yararlanabileceğini anlamış. Ortadaki bir sayfayı çıkardığı takdirde mektup başka bir adamı suçlayan bir belge halini alıyormuş. Üstelik bu adam Lord Edgware'in ölümünden yararlanabilecek biriymiş. Katilin pek hoşuna gitmiş bu. İki sayfayı ortadan yırtarak birbirinden ayırmış."

Poirot'ya hayran hayran baktım. Sonra da karşılaşacağı güçlükleri hatırlatmaya çalıştım. "Peki bu katil mektubu nasıl eline geçirdi? Miss Adams bunu çantasından çıkarıp postaya atması için hizmetçisine vermiş. Kadın bize böyle anlattı."

"O zaman ortaya iki ihtimal çıkıyor. Ya hizmetçi yalan söylüyor ya da o akşam bir ara Carlotta Adams katille buluştu." Onaylamak için başımı salladım. Arkadaşım devam etti. "Bence bu ikinci ihtimalin üzerinde duruyor. Carlotta Adams'ın apartmanından ayrıldığı saatte, dokuzda Euston İstasyonu'ndaki vestiyere çantasını bıraktığı ana kadar ne yaptığını hâlâ öğrenemedik. Bence o sırada belirli bir yerde katille buluştu. Hatta belki de birlikte yemek yediler. Katil, ona son talimatı da verdi. Mektup olayları nasıl etkiledi bilmiyoruz. Belki Carlotta zarfı postaya atmak için eline almıştı. Restoranda masanın üstüne koydu. Katil adresi gördü ve tehlike kokusu aldı. Belki bir yolunu bulup zarfı yavaşça aldı ve bir baha-

neyle masadan kalktı. Mektubu açıp okudu, o sayfayı yırttı. Sonra da ya tekrar masanın üzerine bıraktı ya da yere attı. Carlotta giderken zarfı ona uzatarak mektubu masanın altına düşürmüş olduğunu söyledi. Bu ortada. Carlotta Adams o gece ya Lord Edgware'in ölümünden önce ya da daha sonra katille buluştu. Carlotta, Corner House'dan çıktıktan sonra hemen eve dönmemiş... Belki bu konuda yanılıyorum. Bana o altın kutuyu genç kadına katil vermiş gibi geliyor. Belki de bu ilk karşılaşmalarıyla ilgili romantik bir hatıraydı. Eğer öyleyse... *o zaman katil D.*"

"Altın kutu ne anlama geliyor henüz bilmiyorum."

"Dinle, Hastings. Carlotta Adams, Veronal müptelası değildi. Lucie Adams böyle söylüyor. Ben de buna inanıyorum. Sağlıklı bir kızdı Carlotta. Arkadaşları da, hizmetçisi de kutuyu tanımadı. O halde bu kutu neden Carlotta öldükten sonra onun eşyalarının arasında bulundu? Herkeste genç kadının uzun zamandan beri Veronal aldığı izlenimini uyandırmak için. Carlotta'nın cinayetten sonra birkaç dakika için katille buluştuğunu düşünelim, Hastings. Oyunun başarıya ulaşması dolayısıyla birer kadeh içki içtiler. Katil, Carlotta'nın ertesi sabah uyanmaması için onun içkisine bol miktarda Veronal karıştırdı."

Ürperdim. "Korkunç!"

Poirot, "Evet," diye cevap verdi. "Hoş bir şey değil bu."

Kısa bir sessizlikten sonra sordum. "Bütün bunları Japp'a anlatacak mısın?"

"Şimdiki halde söylemeyeceğim. Ona ne anlatacağım? Bizim sevgili Japp mutlaka, 'Kız ortadan ayrılmış bir sayfaya mektup yazmış,' diyecek. Öyle değil mi?" Bir an durdu. Yüzünde dalgın bir ifade belirmişti. "Eğer katil düzenli bir adam olsaydı, sayfaları yırtarak birbirinden ayırmaz, dikkatle keserdi... Bu işi pek dikkatsizce

Lord Edgware’i Kim Öldürdü?

yapmış... Tabii katilin çok fazla zamanı yoktu. Bir şeyin farkına vardığını umarım. Bu D. her kimse, o gece başka bir yerde olduğunu kesin şekilde ispat edebilecek bir insan."

"Bunu nasıl yapabilir? Önce Regent Gate’e gidip lordu öldürmüş, sonra da Carlotta’yla buluşmuş."

Poirot başını salladı. "Evet. Ben de bunu söylemek istiyorum. Onun başka yerde olduğunu ispat etmek zorunda olduğu kesin. Onun için böyle bir şey hazırlamış olması gerekiyor. Başka bir şey daha var: Adı gerçekten D. harfiyle mi başlıyor? Yoksa bu Carlotta’nın ona verdiği bir ismin başharfi mi? Adı veya takma adı D.’yle başlayan bir adam. Onu bulmamız gerekiyor, Hastings. Şart bu."

Bölüm 24

Paris'ten Haber

Ertesi sabah beklenmedik bir misafir geldi. Geraldine Marsh'dı bu. Poirot, onu oturttururken, kıza merhametle baktım. İri siyah gözleri her zamankinden daha büyük ve kara duruyordu. Sanki uyu-mamış gibi gözlerinin altında mor lekeler belirmişti.

"Size gelmek zorunda kaldım, Mösyö Poirot. Çünkü artık yaşamaya nasıl devam edeceğimi bilmiyorum. Çok üzgün ve endişeliyim."

"Evet, matmazel?" Poirot ciddi ama sevecen bir tavır takın-mıştı.

"Ronald tutuklandığı o korkunç gün kendisine söylediklerinizi bana anlattı." Titredi. "Ona birdenbire, 'Ben size inanıyorum,' de-mişsiniz. Bu doğru mu, Mösyö Poirot?"

"Evet, matmazel. Öyle söyledim."

"Biliyorum. Ben, ona gerçekten inanıp inanmadığınızı soru-yordum."

Poirot, "İnanıyorum, matmazel," diye cevap verdi. "Kuzenini-zin Lord Edgware'i öldürmediğinden eminim."

"Oh!" Yanakları kızardı. Gözleri tamamen irileşti. "O halde babamı başka birinin öldürdüğüne inanıyorsunuz?"

"Öyle olması gerekmiyor mu, matmazel?" Poirot gülümsedi.

Lord Edgware'i Kim Öldürdü?

"Ben aptalın biriyim. Düşüncelerimi doğru dürüst anlatamıyorum. Şunu demek istiyordum: Katilin kim olduğunu biliyor musunuz?"

Poirot başını salladı. "Bunu söylemek belki haksızlık olur."

"Demek birinden şüpheleniyorsunuz?"

Poirot, "Belki..." dedi.

Kız yalvardı. "Eğer biraz bilgim olsa, o zaman rahatlayacağım. Hatta belki o zaman size yardım da edebilirim. Evet, size yardım edebilirim." Pek tatlı yalvarıyordu, ama Poirot kesin bir tavırla başını salladı. Kız bu kez, "Merton düşesi hâlâ katilin üvey annem olduğunu mu düşünüyor?" diye sorarak merakla Poirot'ya baktı. Arkadaşım aldırmadı bile. "Ama ben buna pek ihtimal vermiyorum."

"Siz, onun hakkında ne düşünüyorsunuz? Yani üvey anneniz?"

"Doğrusu onu pek iyi tanımıyorum. Babam onunla evlendiği zaman ben, Paris'te, okuldaydım. Eve döndüğümde bana karşı iyi davrandı. Daha doğrusu benim farkımda değilmiş gibi bir hali vardı. Janet'in boş kafalı ve... çıkar düşkünü olduğunu düşünürdüm."

Poirot, "Merton düşesinden söz ettiniz," dedi. "Onu sık sık görüyor musunuz?"

"Evet. Bana çok iyi davrandı. Şu son beş gün onu sık sık gördüm. Aslında yakın arkadaşlarım yok benim. Düşes, bana büyük şefkat gösterdi. Oğlu da öyle."

"Ondan hoşlanıyor musunuz?"

"Bence dükkân çeken bir insan. Davranışları soğuk. Kolay kolay geçinilecek bir adam değil. Ama annesi ondan çok söz ediyor. Bu yüzden ben de dükkân tanıdığımı sanıyorum."

"Anlıyorum... Matmazel, kuzeninizi sever misiniz?"

"Ronald'ı mı? Tabii. Son iki yıl onu pek göremedim. Ondan önce bizimle beraber otururdu. Onun çok iyi bir insan olduğunu düşünürdüm. Komik biriydi. Bizim o sıkıntılı evde ne büyük bir değişiklik olurdu bu."

Agatha Christie

Poirot, beni şaşırtan bir kabalıkla, "O halde," diye atıldı. "Onun asılmasını istemezsiniz?"

"Hayır, hayır." Kız titriyordu. "Asla! Ah, katil üvey annem ol- saydı. Katil o olmalı. Düşes de öyle söyledi."

"Ronald Marsh o gece siz incileri almak için eve döndüğünüz zaman içeri girmeyip taksinin yanında bekleseydi ne iyi olacaktı değil mi?"

"Evet. Yani... ne demek istiyorsunuz?"

"Siz eve girince ne yaptınız?"

"İncileri almak için hemen yukarı çıktım."

"Tabii. Bir hayli uzun sürdü galiba?"

"Evet. Mücevher kutumun anahtarını bulamadım."

"İnsan telaşlyken böyle olur. Aşağıya indiğiniz zaman kuzeni- niz holdeydi değil mi?"

Geraldine yutkundu. "Evet. Kütüphaneden geliyordu."

"Anlıyorum. Bu yüzden şaşırdınız tabii."

"Evet." Poirot'ya minnetle baktı. "Çok da korktum. Ronald, 'Dina,' dedi. 'İncileri aldın mı?' Arkamdan söyledi bunu, birdenbi- re irkildim."

"Evet... Keşke kuzeniniz dışarıda kalsaydı. O zaman taksi şo- förü onun içeriye girmediğine yemin ederdi."

Geraldine başını salladı. Yanaklarından gözyaşları süzölmeye başlamıştı. Poirot, onun elini tuttu. "Ronald'ı kurtarmamı istiyor- sunuz değil mi?"

"Evet... Yalvarırım... Bilmiyorsunuz..." Ayağa fırlamıştı. Yum- ruklarını sıkmış, kendine hâkim olmaya çalışıyordu.

Poirot müşfik bir tavırla, "Rahat bir yaşam sürmemişsiniz, matmazel," dedi. "Bunu anlıyorum... Hastings, matmazele bir taksi çağırır mısınız?"

Geraldine'le aşağıya inerek onu arabaya bindirdim. Sakinleş- mişti artık. Bana iyi niyetle teşekkür etti. Geri döndüğüm zaman,

Lord Edgware'i Kim Öldürdü?

Poirot'nun odada bir aşağı bir yukarı dolaştığını gördüm. Kaşları iyice çatılmıştı, üzgün bir hali vardı. Telefon çalınca bayağı memnun oldum. Belki arkadaşım oyalanacak bir şeyler bulacaktı.

"Alo, kimsiniz? Japp, siz misiniz? Nasılsınız, dostum?"

Telefona yaklaştım. "Japp ne diyor?"

Poirot birkaç kez bağırdıktan sonra, "Evet," dedi. "Kim almış onu? Bunu biliyorlar mı?" Herhalde aldığı cevabı beklemiyordu. Yüzünde gülünç bir ifade belirdi.

"Emin misiniz?"

"....."

"Hayır. Bu sadece beni biraz şaşırttı."

"....."

"Evet, fikirlerimi tekrar düzene sokmalıyım."

"....."

"Efendim?"

"....."

"Yine de bu konuda haklıymışım. Evet, dediğiniz gibi bir ayrıntı bu."

"....."

"Hayır, hâlâ aynı fikirdeyim. Regent Gate ve Euston civarındaki lokantalara yine adam yollamanızı rica edeceğim."

"....."

"Evet, bir kadın ve bir erkek. Efendim."

"....."

"Evet, evet. Ronald Marsh'ın Dorteimerlarla olduğunu biliyorum. Ama dünyada Ronald Marsh'dan başka insanlar da var."

"....."

"Katır kadar inatçı olduğumu söylemek hiç de kibarca bir şey değil. Rica ederim, bu istediğimi yapın."

"....."

Ahizeyi yerine bıraktı. Sabırsız bir tavırla, "E?" diye sordum.

Agatha Christie

"Hastings, o altın kutu Paris'ten satın alınmış. Mektupla sipariş edilmiş. Kutu böyle şeyler yapan tanınmış bir mücevhercinin. Mektubun altında Lady Ackerley... Constance Ackerley imzası varmış. Tabii böyle biri yok. Mektup cinayetten iki gün önce alınmış. Bunda kapağa yakutlarla başharflerin işlenmesi, içe de o yazının yazılması bildiriliyormuş. İş aceleymiş. Kutu ertesi gün isteniyormuş. Yani cinayetten bir gün önce."

Heyecanla sordum. "Kutuyu kim almış?" Artık gerçeğe yaklaştığımızdan emindim.

"Bir kadın, Hastings."

Şaşkınlıkla bağırdım. "Bir kadın mı?"

"Evet. Kısa boylu, orta yaşlı, *kelebek gözlüklü* bir kadın."

Şaşkın şaşkın birbirimize baktık.

Bölüm 25

Öğle Yemeği

Ertesi günü Widburnların Claridge'de verdikleri öğle yemeği-ne gittik. Aslında bunu ne Poirot ne de ben istiyorduk. Ama tanınmış kimselere meraklı olan Bayan Widburn gelmemiz için ısrar edip durmuştu. Sonunda yemeğe gitmekten başka çare bulamamıştık. Poirot'nun kutu olayından sonra keyfi iyice kaçmıştı. Zaman zaman, "Kelebek gözlük..." diye mırıldanıyordu. "Kelebek gözlük... Carlotta Adams'ın çantasındaki kelebek gözlük..."

Onun yemekte biraz eğleneceğini düşünüyordum. Genç aktör Donald Ross da davetliler arasındaydı. Yanımıza gelerek beni neşeyle selamladı. Yemekte erkekten çok kadın vardı. Ronald Ross'u da masada yanıma oturtular. Jane Wilkinson hemen hemen tam karşıımızdaydı. Yanında kendisiyle Bayan Widburn'un arasında genç Merton dükü oturuyordu. Bana dük biraz sıkılıyormuş gibi geldi. Tabii yanılmış da olabilirim. İçinde bulunduğu grup hoşuna gidecek gibi değildi. Çok tutucu ve biraz da bağnaz bir insandı. Üzülecek bir hata sonucunda ortaçağlardan yanlışlıkla zamanımıza gelmiş bir rahibe benziyordu. Son derecede modern bir kadın olan Jane Wilkinson'a karşı duyduğu aşk da doğanın o pek sevdiği şakalardan biriydi herhalde.

Agatha Christie

Jane'in güzelliğini seyreder ve o harika boğuk sesinin en basmakalıp sözlere derin bir anlam verişini dinlerken dükün genç kadına kapılmasına hiç şaşırmadım. Ne var ki, insan en kusursuz güzelliğe ve sarhoş edici sese bile alışır. Bir an, belki şu anda sağduyu ışığı insanı sarhoş eden bu aşk sisini yarıyor, diye düşündüm. Buna Jane'in kırdığı utanılacak bir pot neden oldu.

Biri... kim olduğunu unuttum, "Paris'in kararı"ndan söz ediyordu. O zaman Jane'in o tatlı sesi yükseldi.

"Paris mi? Artık Paris'e kimse aldırıyor. Şimdi moda olan Londra ve New York." Bazen olduğu gibi, Jane bu sözleri tam sofraya geçici sessizlik çöktüğü bir anda söylemişti. Sıkıcı bir andı bu. Sağımda oturan Donald Ross'un hafifçe, "Hi..." dediğini duydum. Bayan Widburn telaşla Rus operasından söz etmeye başladı. Herkes birbirine çabucak bir şeyler söyledi. Jane ise sakince masadakiyle bakıyordu. Pot kırdığının farkında bile değildi. Genç kadın Paris'in Truva Kralı Priamus'un oğlu olduğunu, onun güzel Helen'i kaçırdığını nereden bilecekti?

İşte o sırada dükün yüzündeki ifadeyi fark ettim. Genç adamın dudakları incelmış, yanakları kızarmıştı. Bana Jane'den biraz uzaklaşmış gibi de geldi. Herhalde kendi mevkiinde olan bir adamın Jane Wilkinson gibi bir kadınla evlendiği takdirde neler olabileceğini anlamaya başlamıştı.

Herkes telaşla konuşmaya çalışırken gözüm Bryan Martin'e kaydı. Daha geç geldiği için onun farkına varmamıştım. Genç adam masanın üzerinden eğilmiş, güzel bir sarışına bir şeyler anlatıyordu. Onu uzun zamandan beri yakından görmemiştim. Halindeki değişiklik hemen dikkatimi çekti. Her zamankinden daha yaksıklıydı. Yüzündeki o yorgunluğun neden olduğu derin çizgiler silinmişti. Daha genç ve daha sağlıklı duruyordu. Keyfinin yerinde olduğu da belliydi.

Lord Edgware'i Kim Öldürdü?

Poirot bir randevusu olduğu için yemekten erken ayrılmak zorunda kaldı. Ben de Bayan Widburn'e teşekkür etmek için bir kenarda beklerken biri omzuma dokundu. Donald Ross'du bu.

"Mösyö Poirot burada değil mi? Onunla konuşmak istiyordum."

"Şimdi çıktı."

Ross şaşırdı. Ona dikkatle bakınca genç adamın bir şey yüzünden iyice sarsılmış olduğunu fark ettim. Yüzü bembeyazdı, hatları gerilmişti. Bakışlarında tereddüt dolu bir ifade vardı.

"Onunla belirli bir şey mi konuşacaktınız?" diye sordum.

Ağır ağır cevap verdi. "Bi... bilmiyorum..." Bu o kadar garip bir sözdü ki, şaşkınlıkla yüzüne baktım. Kızardı. "Biliyorum. Cevabım pek garip. Doğrusunu isterseniz tuhaf bir şey oldu. Anlayamadığım bir şey. Mös... Mösyö Poirot'nun fikrini alacaktım. Çünkü... ne yapacağımı bilmiyorum. Onu rahatsız etmek istemiyorum ama..." O kadar şaşkın ve üzgün bir hali vardı ki, onu teselliye çalıştım.

"Poirot'nun randevusu vardı. Ama saat beşte evde olmak istediğini biliyorum. İsterseniz o zaman kendisine telefon edin. Ya da gelip onu görün."

"Teşekkür ederim. Ben de öyle yaparım. Saat beşte değil mi?"

"Yalnız gelmeden önce telefon edin," dedim. "Poirot daha dönmemiş olabilir."

Başımı sallayarak Bayan Widburn'un konuklarının elini sıktığı tarafa gittim. Bu işi de bitirdikten sonra tam dışarı çıkacağım sırada biri kolumdan tuttu. Neşeli bir ses, "Beni görmezlikten gelmeyin," dedi.

Jenny Driver'dı bu. Son derece şıktı bu genç kız. "Merhaba," diyerek gülümsedim. "Siz de nereden çıktınız?"

"Ben sizinkinin yanındaki masada yemek yiyordum."

"Sizi görmedim. İşleriniz nasıl?"

"Teşekkür ederim, çok iyi."

Agatha Christie

"O orba tabağı biçimindeki şapkalar iyi satılıyor mu?"

"Kaba bir şekilde, çorba tabağı dediğiniz kreasyonlar gerçekten çok satılıyor. Herkes bunlardan aldıktan sonra hemen kalleslik edeceğiz tabii. Bu kez üzerinde uzun bir tüy olan avui kadar şapkalar yapacağız. Bunlar tam alnın ortasına oturtulacak."

Güldüm. "Hiç de dürüstçe bir iş değil bu."

"Ne münasebet! Birinin devekuşlarını kurtarması gerekiyor. Zavallılar tüylerini satacak yer bulamıyorlar." Gülerek uzaklaştı. "Hoşça kalın. Bugün kendi kendime izin verdim. Arabayla kırlarda dolaşacağım."

Takdirle başımı salladım. "İyi bir fikir. Bugün hava boğucu." Ben de ağır ağır parktan geçtim. Eve geldiğimde dörde geliyordu. Poirot henüz dönmemişti. O kapıdan girerken beşe yirmi vardı. Gözleri parlıyordu. Keyfinin yerinde olduğu belliydi.

Aynı anda telefon almaya başladı. "Herhalde Ross'dur," diyerek uzandım.

"Donald Ross mu?"

"Evet. Sir Montagu'nun evinde tanıştığımız genç aktör. Seninle bir şey hakkında görüşmek istiyor." Ahizeyi kaldırdım. "Alo. Ben Yüzbaşı Hastings."

Telefon eden gerçekten de Ross'du. "Siz misiniz Hastings? Mösyö Poirot döndü m?"

"Evet. Burada. Kendisiyle konuşacak mısınız? Yoksa buraya mı gelmek istiyorsunuz?"

"Uzun bir şey değil bu. Telefonda da anlatabilirim."

"Pekâlâ... Bir dakika..."

Poirot yaklaşarak ahizeyi elimden aldı. Çok yakında olduğum için Ross'un sesini duyabiliyordum.

"Mösyö Poirot siz misiniz?" Genç aktörün sesi heyecanlıydı.

"Evet, benim."

"Sizi rahatsız etmek istemezdim. Ama garip bir şey var. Lord Edgware'in ölümüyle ilgili..."

Lord Edgware'i Kim Öldürdü?

Poirot'nun bütün bedeninin gerildiğini fark ettim. "Devam edin, devam edin."

"Belki saçma bulacaksınız ama..."

"Hayır, hayır. Siz anlatın."

"Bu Paris meselesi beni düşündürdü. Anlayacağınız..." Hafif bir zil sesi duydum. Ross, "Bir dakika," dedi. Ahizenin masaya bırakılmasından çıkan hafif sesi bekledik... İki dakika geçti. Sonra üç... dört... beş dakika...

Poirot endişeli bir tavırla kımıldandı. Saate baktı. Sonra düğmeye birkaç kez basarak santralla konuştu. Sonunda bana döndü.

"Diğer tarafta telefon hâlâ açık. Ama cevap veren yok. Cevap alamıyorlar. Çabuk Hastings. Rehberde Ross'un adresini bul. Hemen oraya gitmemiz gerekiyor."

Bölüm 26

Paris

Birkaç dakika sonra bir taksiye atlıyorduk. Poirot'nun yüzünde son derece ciddi bir ifade vardı. "Korkuyorum, Hastings... Korkuyorum."

"Yani..." diye başladım, sonra da durakladım.

"İki kişiyi öldüren bir katille karşı karşıyayız. Bu canı üçüncü bir kurbanını öldürmekten kesinlikle çekinmeyecek bir tip. Köşeye sıkıştırılmış bir fare gibi sağa sola dönüyor, hayatı için mücadele ediyor. Ross, onun için tehlikeli. Bu yüzden de Ross'u ortadan kaldıracak."

Tereddütle, "Onun anlatacağı bu kadar önemli miydi?" dedim. "Ross bu fikirde değildi."

"O halde yanılıyordu. Anlatacağının pek önemli olduğu belli."

"Ama başkaları bunu nereden bilecekti?"

"Seninle konuştuğunu söyledin. Claridge'de, herkesin içinde yapmış bunu. Çılgınlık... büyük çılgınlık. Ah, neden onu yanına alıp buraya getirmedi? Kendisini korumadın? Ben, onun anlatacaklarını dinleyinceye kadar yanına kimseyi yaklaştırmamalıydın."

Kekeledim. "Hiç düşünmedim... aklıma gelmedi..."

Poirot hızla elini salladı. "Kendini suçlu bulma. Nereden bilecektin? Bunu ben bile tahmin edemezdim. Anlayacağın katil bir

Lord Edgware'i Kim Öldürdü?

kaplan kadar sinsi ve merhametsiz, Hastings. Ah, hâlâ gelmedik mi?"

Sonunda Ross'un oturduğu apartmana geldik. Sokak kapısı açıktı. Poirot merdivenlere doğru koşarken, "İçeriye girmek o kadar kolay ki," diye mırıldandı. "Görecek kimse yok."

Birinci katta üzerinde Ross'un ismi yazılı olan kapının önünde durduk. İçeride çıt çıkmıyordu. Etraf derin bir sessizlik içindeydi. Kapıyı ittim. Açıldığını görünce de şaşkınlıkla irkildim. İçeri girdik. Küçük bir holden genişçe bir odaya geçiliyordu. Telefon da buradaydı. Poirot çabucak etrafına bakındıktan sonra başını salladı. "Burada yok. Gel, Hastings."

Döndük, tekrar hole çıkarak bu kez de yandaki kapıdan küçük bir yemek odasına girdik. Ross buradaki masanın üzerine yığılıp kalmıştı. Poirot, onun üzerine eğildi.

Tekrar doğrulduğu zaman yüzü bembeyazdı. "Ölmüş. Onu da ensesinden bıçaklamışlar."

Uzun saatler sonra Poirot'la evimize döndüğümüzde, ona acı bir şekilde kendimi ne kadar suçlu bulduğumu anlatmaya çalıştım.

Çabucak cevap verdi. "Hayır, hayır. Kendine kızma. Nereden aklına gelecekti? Bir kere sen aslında şüpheli bir insan değilsin."

"Ama sen şüphelendirdin."

"O başka. Çünkü ben bütün hayatım boyunca katilleri kovaladım. Öldürme arzusunun gitgide ne kadar güçlendiğini bilirim." Bir an durdu. "Pişmanlıkla geçirecek zamanımız yok. Öldürülen zavallı genç bize bir şey söylemek istiyordu. Artık bunu anlatacak halde değil. O halde söyleyeceklerini tahmin etmek zorundayız. Bu önemli bir şeydi. Kendisini öldürmelerinden de belli. Ne çare ki, elimizde küçük bir ipucu var."

"Paris," dedim.

"Evet, Paris..." Poirot odada bir aşağı bir yukarı dolaşmaya başladı. "Bu olayda Paris sözü birkaç kez geçti. Ama ne yazık ki, ayrı ayrı şeylerle ilgiliydi. Altın kutuya Paris adı kazılmış. Geçen

kasımında Paris... Miss Adams oradaymış. Belki Ross da Paris'teydi. Acaba genç aktör orada tanıdığı birine mi rastladı? Miss Adams'ın yanında, oldukça garip şartlar altında, birini mi gördü?" Oturarak kaşlarını çattı. "Yemekte ne oldu? Basit bir sözcük ya da cümle Ross'a bildiği şeyin önemli olduğunu gösterdi. Genç adam o zamana kadar buna aldırılmamıştı. Fransa'dan söz edildi mi? Yani masanın senin bulunduğun tarafında?"

"Paris'ten söz edildi ama o şekilde değil." Ona Jane Wilkinson'ın kırdığı potu anlattım.

Düşünceli bir ifadeyle, "Belki de bu Paris adı Ross'un aklına başka bir şeyi getirdi. Ama neyi? Ross nereye bakıyordu? Bu ad söylendiği zaman neden söz ediyordu?"

"İskoçyalıların batıl inançlarından."

"Gözlerini nereye dikmişti?"

"Pek emin değilim. Sanırım masanın başına, Bayan Widburn'un oturduğu tarafa doğru bakıyordu."

"Onun yanında kim vardı?"

"Merton dükü. Sonra Jane Wilkinson ve tanımadığım biri."

"Mösyö lö dük... Belki de Paris'ten söz edildiği sırada Ross, düke bakıyordu. Merton dükünün cinayet sırasında Paris'te olduğunu veya öyle iddia ettiğini unutma. Belki de Ross birdenbire Merton'un Paris'te olmadığını ortaya koyan bir şeyi hatırladı."

"Poirot!"

"Evet, sen bunu gülünç buluyorsun. Herkes de öyle. Mösyö lö dükün, Lord Edgware'i öldürmesi için bir neden var mıydı? Tabii. Hem de nasıl?... Söyle Hastings, Paris'ten söz edildiği zaman Ross bir şey söyledi mi? Heyecanlandı mı?"

"Birdenbire, 'Hi,' dediğini ve nefesini tuttuğunu hatırlıyorum."

"Ya sonradan seninle konuşurken hali nasıldı? Şaşırmış gibi miydi?"

"Evet. Öyle."

Lord Edgware'i Kim Öldürdü?

"Tamam. Ross'un aklına bir şey gelmişti. Bunu gülünç buluyor, açıklamaktan çekiniyordu. Onun için önce benimle konuşmaya karar verdi. Ama ne yazık ki, o bu karara varıncaya kadar ben yemekten ayrıldım."

İnledim. "Ah, bana biraz açılıydı..."

"Evet... O sırada yakınınızda kimler vardı?"

"Hemen herkes. Konuklar Bayan Widburn'e teşekkür ediyorlardı. Doğrusu etrafıma pek dikkat etmedim."

Poirot tekrar ayağa fırladı. "Acaba yanıldım mı?" diye mırıldanarak tekrar odada bir aşağı bir yukarı dolaşmaya başladı. "Ta başından beri yanıldım mı?"

Ona acıyarak baktım, sonra da, "Hiç olmazsa bu cinayeti Ronald Marsh'ın işlediğini iddia edemeyecekler," dedim.

Arkadaşım dalgın bir şekilde cevap verdi. "Evet, bu onun lehinde bir nokta. Ama şu anda bu bizi ilgilendirmez." Yine birdenbire oturdu. "Tamamen yanılmış olamam. Kendime beş soru sormuştum, Hastings. Hatırlıyor musun? Başından beri katilin kim olduğunu bildiğimi düşünüyordum. O üç soruyu da buna göre yanıtlamıştım. Ama iki sorunun cevabını bulamıyordum. Bunun ne anlama geldiğini anlıyor musun, Hastings? *Galiba katil tahmin ettiğim kimse değil!* Ya da o iki sorunun cevabı başlangıçtan beri belliydi. Hangisi doğru Hastings? Hangisi?" Ayağa kalkarak Lucie Adams'ın Amerika'dan yolladığı mektubu aldı. Japp, arkadaşımın bunu birkaç gün yanında alıkoymasına razı olmuştu. Poirot sayfaları masaya dizerek dikkatle bakmaya başladı. Dakikalar ilerledi. Bir kitap alıp bir köşeye geçtim. Okurken dalmışım sanırım. Birdenbire Poirot bağardı. Hemen doğrulup oturdum. Arkadaşım bana yüzünde anlayamadığım bir ifadeyle bakıyordu. Gözleri yine yemyeşil ve pırıl pırıldı. "Hastings! Hastings!"

"Efendim? Ne var?"

Agatha Christie

"Sana, 'Katil dikkatli bir adam olsaydı sayfaları yırtarak ayırmaz, ortadan keserdi,' dediğimi hatırlıyor musun?"

"Evet."

"Yanılmışım. Bu başlangıçtan beri düzenli ve dikkatli birinin işlediği bir cinayetti. O sayfaların da kesilerek değil, yırtılarak ayrılması gerekiyordu. Şuraya bak." İsteddiğini yaptım. "E? Gördün mü?"

Başımı salladım. "Yani adamın işi acele miydi?"

"Acele de olmasaydı, yine aynı şeyi yapacaktı. Anlamıyor musun, dostum? Sayfaların yırtılarak ayrılması gerekiyordu."

Ellerimi açtım.

Poirot alçak bir sesle, "Hem aptalmışım hem de kör," dedi. "Ama artık ne yapacağımı biliyorum."

Bölüm 27

Kelebek Gözlük

Bir dakika sonra tavrı değişti. Hemen ayağa fırladı. Anlamakla birlikte ben de onun gibi yaptım. Her şeye hazırdım.

"Bir taksiye binelim. Saat daha dokuz. Geç sayılmaz. Birini ziyaret edebiliriz."

Telaşla peşi sıra merdivenlerden indim. "Nereye gidiyoruz?"
"Regent Gate'e."

Lord Edgware'in evine gidinceye kadar Poirot benimle hiç konuşmadı. Kapıyı bize yeni uşak açtı. Poirot, Miss Carroll'la konuşmak istediğini söyledi. Uşağın arkasından merdivenlerden çıkarken, Eski Yunan tanrılarına benzeyen adamın nerede olduğunu kendi kendime sordum. Polis, onun izini bulamamıştı. Miss Carroll'u görünce, uşağı unuttum tabii. Kadının Poirot'nun kendisini görmeye gelmesine hayret etmiş olduğu belliydi.

Poirot eğilerek kadının elini öptü. "Hâlâ burada olduğunuza sevindim, matmazel. Evden ayrılmış olmanızdan korkuyordum."

Miss Carroll, "Geraldine gitmemi istemiyor," diye cevap verdi. "Kalmam için yalvardı. Tabii böyle bir zamanda zavallı yavrucağın bir desteğe ihtiyacı var. Neyse... Herhalde buraya ondan söz etmeye gelmediniz. Size nasıl bir yardımda bulunabilirim, Mösyö Poirot?"

Agatha Christie

"Bazı noktaların aydınlanmasını istiyorum da... Hafızanıza güvenebileceğimi biliyorum, Miss Carroll."

Miss Carroll ciddi bir tavırla başını salladı. "Bir sekreterin hafızasının kuvvetli olması gerekir."

"Lord Edgware geçen kasımda Paris'te miydi?"

"Evet."

"Bana oraya gittiği tarihi verebilir misiniz?"

"Buna bakmalıyım." Bir çekmeden küçük bir defter çıkarıp sayfalarını dikkatle çevirdi. "Lord Edgware Paris'e 3 Kasım'da gitmiş ve ayın 7'sinde dönmüş. Ondan sonra tekrar 20 Kasım'da gitmiş ve 4 Aralık'ta geri gelmiş. Öğrenmek istediğiniz başka bir şey var mı?"

"Evet. Lord, Paris'e niçin gitmişti?"

"Birincisinde, daha sonra açık arttırmayla satılacak olan ve almayı düşündüğü bazı biblolara bakmak için gitti. İkinci kez amacının ne olduğunu bilmiyorum."

"Matmazel Marsh da babasıyla gitti mi?"

"O babasıyla hiçbir yere gitmezdi, Mösyö Poirot. Lord Edgware böyle bir şeyi aklından bile geçirmezdi. Geraldine o sırada Paris'te bir manastır okulundaydı. Babasının onu görmeye gittiğini ya da onu gezmeye götürdüğünü hiç sanmıyorum."

"Siz de onunla gitmediniz mi?"

"Hayır." Kadın merakla Poirot'ya baktı. "Bana bu soruları neden soruyorsunuz, Mösyö Poirot?"

Arkadaşım bu soruya cevap vereceği yerde, "Miss Marsh kuzenine çok bağlı değil mi?" dedi.

"Miss Marsh geçen gün beni görmeye geldi. Bundan haberiniz var mıydı?"

"Doğrusu bunun sizi neden ilgilendirdiğini anlayamadım, Mösyö Poirot."

Lord Edgware’i Kim Öldürdü?

"Hayır, yoktu." Kadının şaşırıldığı belliydi. "Size ne söyledi?"

"Açık açık söylememekle birlikte, onun kuzenine çok bağlı olduğunu anladım."

"O halde bunu bana neden soruyorsunuz?"

"Çünkü sizin fikrinizi öğrenmek istiyorum."

Bu kez Miss Carroll soruya cevap vermeye karar verdi. "Bana sorarsanız Geraldine kuzenine fazla bağlı. Daima öyleydi zaten."

"Yeni Lord Edgware’den hoşlanmıyor musunuz?"

"Böyle bir şey söylemedim. Sadece takdir ettiğim bir insan değil. Ciddilikten uzak bir genç. Ama çok sevimli olduğunu itiraf edeceğim. Tatlı sözlerle insanı kandırmasını iyi biliyor. Geraldine’in daha iradeli birine karşı ilgi duymasını tercih ederim."

"Örneğin, Merton dükü gibi birine karşı mı?"

"Dükü tanımıyorum. Ama o da Jane Wilkinson denilen kadının peşinden koşup duruyor."

"Annesi..."

"Annesi hiç kuşkusuz dükün Geraldine’le evlenmesini tercih eder. Ama bir anne ne yapabilir ki? Oğullar hiçbir zaman annelelerinin beğendikleri kızlarla evlenmezler."

"Miss Marsh’ın kuzeni de ona bağlı mı acaba?"

"Artık bağlı olup olmaması bir şeyi değiştirmez. Onun durumunu biliyorsunuz."

"Yeni Lord Edgware’in mahkûm olacağını mı düşünüyorsunuz?"

"Her şeye rağmen yine de idama mahkûm edilebilir." Miss Carroll cevap vermedi. Poirot ayağa kalktı. "Sizi daha fazla rahatsız etmeyeyim. Ha, aklıma gelmişken. Carlotta Adams’ı tanır mıydınız?"

"Temsillerine gitmiştim. Çok zekice oyunlardı bunlar."

"Evet. Carlotta gerçekten zekiydi." Poirot derin düşüncelere dalmış gibiydi. "A, eldivenlerimi şuraya bırakmışım." Bunları ma-

sadan almak için uzanırken manşeti Miss Carroll'un eski tip kelebek gözlüğünün zincirine takıldı. Gözlükler kadının burnundan kaydı. Poirot hem bunu hem de yere düşürdüğü eldivenleri alarak kadından özür diledi. Sözlerini, "Sizden tekrar kusuruma bakmanızı rica edeceğim," diye sürdürdü. "Lord Edgware'in geçen yıl biriyle tartıştığını duydum. Bunun işime yarayacağını sandım. Bu yüzden Paris hakkındaki o soruları sordum. Benimki küçük bir ümitti. Matmazel kuzeninin katil olmadığından o kadar emindi ki. Dikkati çekecek kadar emindi. Neyse, iyi geceler matmazel. Sizi rahatsız ettiğim için binlerce defa özür dilerim."

Kapıya geldiğimiz sırada Miss Carroll arkamızdan seslendi. "Mösyö Poirot. Bu benim gözlüğüm değil. Etrafımı göremiyorum."

"Efendim?" Poirot, ona şaşkınlıkla baktı. Sonra da gülmeye başladı. "Ne budalayım. Eldivenlerimle sizin gözlüğünüzü yerden alırken, benimki cebimden düştü. Ben de gözlükleri birbirine karıştırdım. Birbirine o kadar benziyor ki."

Her ikisi de gülererek gözlükleri tekrar değiştirdiler. Miss Carroll'la vedalaşıp ayrıldık. Sokağa çıkar çıkmaz, "Poirot," diye mırıldandım. "Sen gözlük takmazsın."

Bana gülümsedi. "Çok zekisin. İş i hemen anladım."

"Bu, Carlotta Adams'ın çantasında bulunan kelebek gözlük müydü?"

"Evet."

"Bunun Miss Carroll'un olabileceği nereden aklına geldi?"

Poirot omzunu silkti. "Bu olayla ilgili olanlar arasında yalnız o gözlük takıyor."

Düşünceli bir ifadeyle, "Ama bu onun gözlüğü değil," dedim.

"Kadın da öyle söyledi."

"Sen de herkesten şüphe edersin..."

Lord Edgware'i Kim Öldürdü?

"Hiç de değil. Herhalde kadın doğruyu söyledi. Öyle olduğunu da sanıyorum. Yoksa gözlükleri değiştirdiğimin farkına varmazdı. Bu işi büyük bir ustalıkla yaptım, dostum."

Sokakta ağır ağır ilerliyorduk. Bir taksiye binmemizi önerdim. Ama Poirot başını salladı. "Düşünmem gerek, dostum. Yürümenin yararı oluyor."

Israr etmedim. Gece çok sıcaktı. Eve dönmek için de acele etmiyordum. Merakla, "Paris hakkındaki soruları asıl amacını gizlemek için mi sordun?"

"Pek de değil."

"D. harfinin esrarını henüz çözemedik. Bu olayla ilgisi olanların hiçbirinin ismi D.'yle başlamıyor. Hayır! Çok garip! Ross'un küçük adı Donald'dı. Ve o da öldü."

Poirot ciddi bir sesle tekrarladı. "Evet. O da öldü."

Birdenbire genç aktörle sokakta yürüdüğümüz geceyi hatırladım. "Tanrım! Hatırladın mı, Poirot?"

"Neyi dostum?"

"Ross'un yemekte on üç kişi olduklarını söyleyişini. *Üstelik masadan ilk o kalkmış.*" Poirot cevap vermedi. Devam ettim. "Çok tuhaf Donald Ross ve on üç rakamı... Poirot ne düşünüyorsun, Tanrı aşkına."

Arkadaşım birdenbire gülmeye başladı. "Hastings ya katil işi karıştırmak için kutunun kapağının içine mahsus o D harfini kazdırdıysa?"

"Saçma!"

"Evet, çok kimse için öyle ama bazı kişiler... Ah, bunu soracak birini bulabilseydim..."

Büyük bir sinemanın önünden geçiyorduk. Halk yavaş yavaş boşalıyordu. Bunlardan bir grubun arasına karıştık.

Genç bir kız, "Ah, filme bayıldım," diyerek içini çekiyordu. "Bryan Martin olağanüstü bir adam. Onun filmlerini hiç kaçır-

Agatha Christie

mam. Özellikle onun uçurumu açarak belgelerle tam zamanında yetişmesine bayıldım."

Arkadaşı aynı fikirde değildi. "Senaryo pek budalacaydı. Hemmen Ellis'e sorsalardı, bu kadar karışıklık olmazdı. Zaten akli başında herkes böyle yapardı..."

Sözlerin gerisini duymadım. Karşı kaldırıma ulaşıp geriye baktım. Poirot yolun ortasında kalakalmı tı. Otobüsler iki taraftan üzerine doğru geliyordu. Elimde olmadan gözlerimi kapattım. Frenler gıcırdadı, küfürler savruldu. Tekrar gözlerimi açtım. Poirot gururlu bir tavırla kaldırıma ulaştı. Uykuda y r rm   gibi bir hali vardı.

"Poirot," diye ba ırdım. "Sen  ıldıldın mı?"

"Hayır, dostum. Sadece aklıma bir şey geldi. O anda bir şey düşündüm."

"D   nmek için pek uygunsuz bir an se mi sin. Az kalsın bu senin son anın olacaktı."

"Zararı yok. Ah, dostum ben k r, sa ır ve aptalmı ım. Artık o be  sorunun da cevabını biliyorum. Bu mesele o kadar basit ki..."

Bölüm 28

Poirot Birkaç Soru Soruyor

Eve gelir gelmez, Poirot hemen telefona koştu. Savoy'u arayarak Lady Edgware'le konuşmak istediğini söyledi.

Neşeyle, "Bu biraz imkânsız," diyerek gülümsedim. Poirot'nun kendisine de söylediğim gibi, dünyadan haberi yoktur. Bilmiyor musun? Jane Wilkinson yeni bir oyunda rol alıyor, şimdi onun tiyatrodaki olması gerekiyor. Saat henüz on buçuk."

Poirot, bana aldırmadı. Otelin kâtibisiyle konuşuyordu. Adamın da ona, benim söylediklerimi tekrarladığından şüphe yoktu.

"Ya, öyle mi? Lady Edgware'in oda hizmetçisiyle konuşabilir miyim?" Bir dakika kadar bekledi. Sonra, "Alo?" dedi. "Siz Lady Edgware'in hizmetçisi misiniz? Ben Poirot'yum. Mösyö Hercule Poirot. Beni hatırladınız değil mi?"

"....."

"İyi. Şimdi önemli bir sorun çıktı. Hemen gelip beni görmeni-
zi istiyorum."

"....."

"Evet, evet çok önemli. Size adresi vereceğim. Dikkatle dinle-
yin." Adresi iki kez tekrarladıktan sonra telefonu kapadı. Yüzünde
düşünceli bir ifade vardı.

Agatha Christie

Merakla sordum. "Ne var? Bir şey mi öğrendin?"

"Hayır, Hastings. Şimdi kadından öğreneceğim."

"Neyi?"

"Biri hakkında bilmek istediklerimi."

"Jane Wilkinson hakkında mı?"

"Yok canım. Jane Wilkinson hakkında bilmediğim yok."

"O halde kimden söz ediyorsun?"

Poirot o sinirime dokunan tavırlarıyla gülümseyerek, "Bekle, görürsün," dedi.

On dakika sonra hizmetçi geldi. Sinirli ve endişeli bir hali vardı. Şaşkın bir tavırla etrafına bakınıyordu. Üstüne tertemiz siyah bir elbise giymişti. Poirot, ona doğru gitti. "Hoş geldiniz. Bu nezaketinizi unutmayacağım. Şuraya oturun, matmazel... Ellis. Adınız Ellis'di değil mi?"

"Evet, efendim, Ellis." Poirot'nun uzattığı sandalyeye oturdu. Ellerini kucağında birbirine kenetleyerek bir arkadaşına baktı, bir bana. Soluk yüzü ifadesizdi. Dudaklarını büzmüştü.

"Ne zamandan beri Lady Edgware'in yanında çalışıyorsunuz, Matmazel Ellis?"

"Üç yıldan beri, efendim."

"Ben de öyle tahmin etmiştim. Herhalde hanımınızın bütün işlerini iyi biliyorsunuz." Ellis cevap vermedi. Yüzünde bu soruyu hoş bulmadığını belirten bir ifade vardı. Şimdi, "Yani... Mis Jane Wilkinson'ın düşmanlarının kimler olduğunu iyi bilirsiniz demek istedim."

Ellis'in dudakları inceldi. "Kadınların çoğu ona kötülük etmeye çalıştılar, efendim. Evet, hepsi de ona düşmandırlar. Tabii bunun nedeni kıskançlık."

"Kadınlar ondan hoşlanmıyorlar demek?"

Lord Edgware'i Kim Öldürdü?

"Hoşlanmıyorlar, efendim. Çok güzel o. Tabii daima istediğini de elde ediyor. Tiyatroda kıskançlık çok fazla."

"Ya erkekler?"

Ellis'in renksiz yüzünde tatsız bir gülümseme belirdi. "O erkeklere hep istediğini yaptırır, efendim. İşin doğrusu bu."

Poirot da gülümsedi. "Ben de aynı fikirdeyim. Buna rağmen bazen yine de..." Sözünü yarıda keserek değişik bir sesle ekledi. "Film yıldızı Bryan Martin'i tanıyorsunuz, değil mi?"

"Evet, efendim."

"Çok mu iyi tanıyorsunuz?"

"Çok iyi tanıyorum, efendim."

"Sanırım bir yıl kadar Bryan Martin, hanıminize çok âşıktı."

"Hem de nasıl efendim! Üstelik bu aşk henüz geçmiş de değil."

"Bryan o sırada hanımınızın kendisiyle evleneceğini sanıyordu değil mi?"

"Evet, efendim."

"Jane Wilkinson onunla evlenmeyi ciddi bir şekilde düşündü mü?"

"Düşündü, efendim. Eğer lord kendisini boşasaydı Bay Bryan Martin'le evlenecekti."

"Herhalde sonra ortaya Merton dükü çıktı?"

"Evet, efendim. Dük o sırada Amerika'da dolaşıyordu. Lady hazretlerini, yani Miss Wilkinson'u görür görmez ona âşık oldu."

"O zaman Bryan Martin'in evlenme ümitleri de suya düştü tabii."

Ellis başını salladı. "Evet. Bay Martin, çok para kazanıyordu. Ama Merton dükünün hem serveti hem de mevkii vardı. Lady

Agatha Christie

hazretleri kariyere çok önem verir. Dükle evlenince İngiltere'nin en ileri gelen kadınlarından biri olacak."

"Tabii bu yüzden Bryan Martin reddedildi. O bu işi nasıl karşıladı?"

"Sorun çıkardı, efendim."

"Ya..."

"Bir kere de lady hazretlerini tabancayla tehdit bile etti. Bağırıp çağırdı. Çok korktum, efendim. Üstelik bir hayli içmeye de başlamıştı. Durumu çok kötüydü."

"Ama sonunda yatıştı, değil mi?"

"Öyle görünüyor, efendim. Yine de lady hazretlerinin peşinden ayrılmıyor. Bakışları hiç hoşuma gitmiyor onun. Lady hazretlerine dikkatli olmasını söyledim, ama o sadece güldü. Başkalarını bu şekilde etkilemek hoşuna gider onun. Bilmem ne demek istediğimi anlıyor musunuz?"

Poirot düşünceli bir tavırla mırıldandı. "Evet. Anlıyorum..."

"Son zamanlarda Bay Bryan Martin'i fazla görmüyoruz, efendim. Bence iyi bir şey bu. Aşkını unutmaya başladığını umuyorum."

"Belki."

Poirot'nun bu tek kelimeyi söyleyiş tarzı kadını endişelendirmişti. "Lady hazretlerinin tehlikede olduğunu sanmıyorsunuz ya?"

Poirot ciddi bir tavırla, "O gerçekten tehlikede," dedi. "Ama buna neden de yine kendisi." Elini dalgın dalgın şöminenin rafında dolaştırıyordu. Parmakları güller konmuş olan vazoya çarparak devirdi. Su Ellis'in yüzüyle ellerine döküldü. Poirot'nun şimdiye kadar böyle bir sakarlık yaptığını görmemiştim. Demek ki, çok endişeli, diye düşündüm. Poirot çok üzülmüştü. Hemen koşup bir havlu getirdi. Adeta şefkatle hizmetçinin yüzünü ve boynunu kurumasına yardım etti. Bir yandan da özür dileyip duruyordu. So-

Lord Edgware'i Kim Öldürdü?

nunda kadına yavaşça para da verdikten sonra onu kapıya kadar geçirdi. Ellis'e kalkıp geldiği için teşekkür etti. Sonra da saate bir göz atarak, "Ama daha erken," diye mırıldandı. "Hanımınız dönmeden otelde olursunuz."

"Zararı yok, efendim. Sanırım lady hazretleri temsilden sonra yemeğe gidecek. Zaten bana beklememi söylememişse gider yatarım."

Poirot, "Matmazel," dedi. "Özür dilerim, ama siz topallıyorsunuz."

"Bir şeyim yok, efendim. Sadece ayaklarım biraz acıyor."

Poirot halden anlayan bir tavırla mırıldandı. "Nasırlarınız mı var?"

Anlaşılan Ellis'in de derdi buydu. Poirot, ona bazı tavsiyelerde bulundu. Sonunda Ellis çıkıp gitti. Bense meraktan ölüyordum.

"E, Poirot?" diye sordum.

Heyecanlı halime bakarak güldü. "Bu akşam yapılacak başka bir şey yok. Yarın sabah erkenden Japp'a telefon ederiz. Ona buraya gelmesini söyleriz. Bryan Martin'i de çağırırız. Onun bize ilgi çekici şeyler anlatacağından eminim. Ayrıca ona olan borcumu da ödemek istiyorum."

"Gerçekten mi?" Yan yan Poirot'ya baktım. Arkadaşım tuhaf bir şekilde gülüyordu.

"Her neyse," dedim. "Onun Lord Edgware'i öldürdüğünden şüphe edemezsin. Özellikle bu gece öğrendiklerimizden sonra. Lordu öldürseydi, Jane'in işini kolaylaştırmış olurdu. O zaman kadın hemen Merton düküyle evlenirdi."

"Çok zekisin!"

Sinirli bir şekilde homurdandı. "Alay etmeyi bırak. Hem deminden beri neyle oynayıp duruyorsun?"

Agatha Christie

Poirot elindekini havaya kaldırdı. "Ellis'in kelebek gözlüğü bu dostum."

"Saçmalama. Ellis giderken gözlük üzerindeydi."

Poirot yavaşça başını salladı. "Yanıyorsun. Ellis'in giderken taktığı Carlotta Adams'ın çantasında bulduğumuz gözlüktü."

Ağzım bir karış açık kaldı...

Bölüm 29

Poirot Konuşuyor

Ertesi sabah Müfettiş Japp'a telefon etme işi bana düştü. Se-sinden adamın hayatından hiç memnun olmadığı anlaşılıyordu. "Siz misiniz, Yüzbaşı Hastings? E, ne var ne yok?" Ona, Poirot'nun sözlerini tekrarladım. "On birde mi geleyim? Olur, olur. Acaba bi-ze Ross'un öldürülmesiyle ilgili bir yardım olacak mı? Elimizde işe yarar bir delil bile yok. Çok esrarlı bir olay bu."

İlgisiz bir tavırla, "Sanırım size söyleyecek bazı şeyleri var," di-ye cevap verdim. "Çünkü bizimki hayatından pek memnun."

"Doğrusu ben hiç değilim. Peki, Yüzbaşı Hastings. Size geli-rim."

Ondan sonra Bryan Martin'i aradım. Ona da Poirot'nun bana öğrettiklerini tekrarladım. "Poirot çok ilgi çekici bir şey öğrendi. Sizi ilgilendireceğini sanıyor..."

Kısa bir sessizlik oldu. Sonra Bryan, "Peki," diye mırıldandı. "Gelirim." Telefonu kapattı.

Daha sonra Poirot'nun Jenny Driver'e telefon ettiğini duyun-ca çok şaşırdım. Arkadaşım genç kıızı da bize davet etti. Poirot'nun sakın ama ciddi bir hali vardı. Bu yüzden ona bir şey sormadım.

Önce Bryan Martin geldi. Sağlığı da, neşesi de yerindeydi. Fa-kat genç adam, bana biraz endişeliymiş gibi geldi. Jenny Driver he-

men onun arkasından içeri girdi. Bryan'ı görünce şaşırdı. Genç aktör de biraz şaşırmıştı. Poirot iki sandalye çekerek onlara oturmalarını söyledi. Sonra da saatine baktı.

"Müfettiş Japp da neredeyse gelir."

Bryan irkildi. "Müfettiş Japp mı?"

"Evet, onu buraya çağırdım. Ama sadece bir dost olarak."

"Anlıyorum..." Artık aktör sessiz sedasız oturuyordu. Jenny ona çabucak bir göz attıktan sonra başını çevirdi. Genç kızın da o sabah dalgın bir hali vardı. Bir dakika sonra Japp içeri girdi. Sanırım Bryan Martin'le Jenny Driver'in bizde olmasına biraz şaşırmıştı, ama bunu belli etmedi. Poirot'yu her zamanki neşeli tavırlarıyla selamladı.

"E, Mösyö Poirot? Ne oluyor? Herhalde yine olağanüstü bir varsayım ileri süreceksiniz..."

Poirot, ona gülümsedi. "Olağanüstü bir şey yok. Size sadece basit bir hikâye anlatacağım. O kadar basit ki, daha önce anlatmadığım için utanıyorum. Şimdi işe olayın başından başlıyorum..."

Japp içini çekerek saatine baktı. "Eğer bir saatten fazla sürmezse."

Poirot, "Merak etmeyin," dedi. "O kadar uzun değil. Siz Lord Edgware'i, Miss Carlotta Adams'ı ve Donald Ross'u kimin öldürdüğünü öğrenmek istemiyor musunuz?"

Japp ihtiyatlı bir tavırla cevap verdi. "Bu sonuncuyu kimin öldürdüğünü bilmek isterim."

"Beni dinlerseniz, her şeyi anlarsınız. Büyük bir alçakgönüllülikle beni nasıl aldattıklarını, ne kadar budalalık ettiğimi, ancak sevgili dostum Hastings'in konuşması ve bir yabancıнын sözleri sayesinde işin içyüzünü nasıl anladığımı açıklayacağım." Bir an durdu. Sonra hafifçe öksürerek konferans veriyormuş gibi bir tavırla konuşmaya başladı. "Savoy'daki yemek her şeyin başlangıcı oldu.

Lord Edgware'i Kim Öldürdü?

Lady Edgware, bana gelerek benimle özel bir şekilde konuşmak istediğini söyledi. Kocasını başından atmayı arzu ediyordu. Konuşmamızın sonunda, büyük bir ihtiyatsızlıkla, bir taksiye atlayarak gidip kocasını öldüreceğini söyledi. Bu sözleri o sırada içeri giren Bay Bryan Martin de duydu." Döndü. "Öyle değil mi?"

Aktör, "Hepimiz duyduk," dedi. "Widburnlar, Ronald Marsh Carlotta... hepimiz."

"Tabii, tabii. Ben de aynı fikirdeyim. Ben bu sözleri unutma fırsatını bulamadım. Çünkü ertesi sabah Bay Bryan Martin buraya sırf bu sözlerin hafızama iyice yer etmesi için kalkıp geldi."

Bryan Martin sinirli bir şekilde bağırды. "Ne münasebet! Ben buraya..."

Poirot elini kaldırdı. "Buraya görünüşte bana izlendiğinize dair uydurma bir hikâye anlatmak için geldiniz. Bu masala bir çocuk bile inanmazdı. Herhalde bu fikri modası geçmiş bir filmde almıştınız. İzin almanız gereken bir genç kız... Altın dişi yüzünden tanıdığınız bir adam. Dostum hiçbir genç adamın bu günlerde altın dişi yok. Özellikle Amerika'da. Altın ön diş artık modası geçmiş bir şey. Anlayacağınız bu masalınız pek komikti. Bana bu uydurma hikâyeyi anlattıktan sonra sıra asıl amacınıza geldi. Kafamı, Lady Edgware'e karşı zehirlemeye çalıştınız. Açıkçası sahneyi onun kocasını öldüreceği an için hazırladınız."

Bryan Martin'in yüzü bembeyaz kesilmişti. "Neden söz ettiğini anlayamıyorum."

"Lord Edgware'in ondan hiçbir zaman boşanmayacağını iddia ettiniz. Lordu ertesi gün göreceğimi sanıyordunuz. Oysa randevu tarihi değiştirilmişti. Ben lordu o sabah görmüş ve onun boşanmaya razı olduğunu da öğrenmiştim. Artık Lady Edgware'in cinayet işlemesi için ortada bir neden kalmamıştı. Üstelik lord, bana boşanma niyetini Lady Edgware'e bir mektupla bildirdiğini söylemiş-

Agatha Christie

ti. Ama Lady Edgware bu mektubu hiçbir zaman almadığını iddia etti. Ya o yalan söylüyordu ya kocası. Ya da biri mektubu ele geçi-rip saklamıştı. Kimdi bu?"

"Kendi kendime, neden Bay Martin, bana gelip bu yalanları söyleme zahmetine katlandı, diye sordum. O zaman, mösyö, sizin Jane Wilkinson'a çılgıncasına âşık olduğunuzu anladım. Lord Edgware, karısının bir aktörle evlenmek istediğini söylemişti. Belki bu doğrudu ve sonra Jane fikrini değiştirmişti. Ne var ki, Lord Edgware'in boşanmayı kabul ettiğini bildiren mektubu geldiği sırada artık Jane sizinle değil, başka biriyle evlenmek istiyordu. O zaman sizin bu mektubu saklamanız için geçerli bir neden vardı."

"Ben hiçbir zaman..."

"Biraz sonra bütün istediklerinizi söylersiniz. Şimdi lütfen beni dinleyin. Bu durumda siz neler düşünecektiniz? Şimdiye kadar hiçbir kadın tarafından reddedilmemiş, şımarık bir erkektiniz. O zaman şaşkınlıkla karışık bir öfkeye kapıldınız. Lady Edgware'e elinizden geldiği kadar kötülük yapmak istiyordunuz. Onu cinayetle suçlamaktan... hatta astırmaktan daha iyi bir öç alma olabilir miydi?"

Japp, "Tanrım!" dedi.

Poirot, ona döndü. "İşte yavaş yavaş kafamda bu fikir belirme-ye başladı. Bazı şeyler de bunu destekliyordu. Carlot'ta Adams'ın iki erkek arkadaşı vardı. Ronald Marsh ve Bryan Martin. Zengin bir adam olan Bryan Martin, Carlotta'ya bu oyun için on bin dolar teklif etmiş olabilirdi. Doğrusu başından beri Carlotta'nın, Ronald Marsh'ın kendisine on bin dolar verebileceğine pek inanamayacağını düşündüm. Genç kadın Ronald'ın beş parası olmadığını biliyordu. Onun için Bryan Martin'in üzerinde durdum."

Aktör boğuk bir sesle bağırdı. "Ben böyle bir şey yapmadım... yapmadım..."

Lord Edgware'i Kim Öldürdü?

"Carlotta Adams'ın Washington'daki kız kardeşine yazdığı mektubun kopyası telgrafla buraya gönderilince fena halde sarsıldım. Demek kurduğum mantık dizisi tümüyle yanlıştı. Ama sonradan bir şey keşfettim. Carlotta'nın kız kardeşi bana asıl mektubu yolladı. O zaman bunun bir sayfasının eksik olduğunu gördüm. Öyleyse, 'o' diye sözü edilen kimse aslında Ronald Marsh değildi.

"Bir delil daha vardı. Ronald Marsh tutuklandığı zaman cinayet gecesi Bryan Martin'in amcasının evine girdiğini söylemişti. Suçlanan bir adamın sözlerini kimse dinlemedi tabii. Üstelik Bay Martin o gece başka bir yerde olduğunu da şahitlerle ispat ediyordu. Beklenen bir şeydi bu. Martin cinayet işlediği takdirde, başka yerde olduğuna yemin edecek ve şahitler bulacaktı. Ve Bay Martin'in bir tek şahidi vardı. Bu da Miss Driver'di."

Kız sert bir sesle, "Ee?" dedi. "Ne olmuş?"

Poirot gülümsedi. "Hiç, matmazel. Yalnız aynı gün sizin Bay Martin'le öğle yemeği yediğinizi gördüm. Onun yanından kalkıp benim masama geldiniz ve beni Carlotta Adams'ın Ronald Marsh'la ilgilendiğine inandırmaya çalıştınız. Oysa ben Carlotta'nın aslında Bryan Martin'e karşı bir ilgi duyduğundan emindim."

Aktör atıldı. "Böyle bir şey yoktu."

Poirot yavaşça, "Belki siz bunun farkında değildiniz, mösyö," diye cevap verdi. "Ama Carlotta'nın sizinle ilgilendiğini sanıyorum. Yoksa Lady Edgware'den o kadar nefret etmezdi. Bu nefreti sizin yüzünüzdendi. Ona, Jane Wilkinson'ın sizi reddedişini anlatmıştınız değil mi?"

"Şey... evet... biriyle konuşmam, açılmam gerek... Carlotta ise..."

"Anlayışlı ve şefkatliydi. Evet, öyle olduğunu ben de fark ettim. E, sonra ne oldu? Ronald Marsh tutuklandı. Sizin neşeniz hemen yerine geldi. Artık bütün endişelerden kurtulmuşunuz. Lady Edgware'in fikrini son dakikada değiştirerek partiye gitmesi yü-

zünden planınız altüst olmuştu. Ama sizin yerinize başkasını asacaklardı. Böylece bu korkudan kurtulmuş oluyordunuz. Sonra... öğle yemeğinde Donald Ross'un... o sevimli ama aptalca gencin Hastings'e bir şeyler söylediğini duydunuz. O zaman hiç de sandığınız gibi güvende olmadığınızı anladınız."

Aktör bağırdı. "Yalan!" Terler yüzünden akıyordu. "Ben hiç bir şey duymadım... hiçbir şey yapmadım! Hiçbir şey!"

Sonra hepimiz de fena halde şaşırдық.

Çünkü Poirot yavaşça, "Gerçekten öyle," dedi. "Artık bana... Hercule Poirot'ya gelip bir çocuk masalı anlatmanın cezasını yeteri kadar çektiniz sanırım."

Hepimiz hayretle bağırdık. Poirot dalgın dalgın devam etti. "Anlayacağınız size bütün hatalarımı göstermeye çalışıyorum... Kendi kendime sorduğum beş soru vardı. Hastings bunları biliyor. Bunlardan üçünün cevabı gayet uygundu. Mektubu kim saklamıştı? Bryan Martin olabilirdi bu. Diğer bir soru ise şuydu: Neden Lord Edgware birdenbire fikrini değiştirmiş ve boşanmaya razı olmuştu? Bu bakımdan bazı fikirlerim vardı. Belki lord tekrar evlenmeyi düşünüyordu. Ama bunu destekleyecek delil bulamadım. Ya da bu işin içinde şantaj vardı. Lord Edgware garip zevkleri olan bir adamdı. Bütün bunlar ortaya çıkabilirdi tabii. Belki bu karısının kendisini İngiltere'de boşaması için yeterli değildi, ama Jane bunu bir silah olarak kullanabilirdi. Üstelik her şeyi gazetecilere anlatacağını da söyleme ihtimali de vardı. Bence böyle oldu. Lord Edgware ismiyle ilgili bir skandal çıkmasını istemiyordu. Çaresiz karısının arzusuna boyun eğdi. Ama buna ne kadar kızdığı biz kütüphaneden çıkarken yüzünde beliren korkunç ifadeden anlaşıyordu. Ayrıca şüpheyi çekecek bir çabuklukla, 'Mektupta yazılı olanlar dolayısıyla değil,' demişti. Oysa ben kendisine böyle bir imada bulunmamıştım bile.

Lord Edgware'i Kim Öldürdü?

"Geriye iki soru kalıyordu. Bunlardan biri Carlotta Adams'ın çantasında bulunan eski tip bir kelebek gözlüktü. Genç kadının değildi bu. İkinci soru ise şuydu: Neden Edgware, Montagu'nun evindeki yemekten kendisini telefonla aramışlardı? Bu sorularla Bay Bryan Martin'in arasında hiçbir şekilde bir bağ kuramıyordum.

"Bu yüzden ya Bay Martin hakkında yanılıyorum ya da sorular yanlış diye düşünmek zorunda kaldım. Ümitsizliğim o kadar büyüktü ki, kalkıp Carlotta Adams'ın mektubunu tekrar okudum. Ve bir şey gördüm. Evet, bir şey gördüm.

"Siz de bakın. İşte... Kâğıdın yırtılmış olduğunu görüyorsunuz değil mi. Üstelik biçimsiz bir şekilde yırtılmış. Peki ya Carlotta, 'o'dan sonra, 'kadın' yazmışsa?"

"Ah, anladınız değil mi? Görüyor musunuz? Erkek değil, kadın. Zaten mektubun yanından yırtılmış olmasına rağmen 'k' harfinin yarısı yine de belli. Demek ki, Carlotta Adams'a bu oyunu tavsiye eden bir erkek değil, bir kadındı.

"Bu olayla uzaktan ya da yakından bir ilgisi olan bütün kadınların listesini yaptım. Jane Wilkinson'dan başka dört kişi daha vardı. Geraldine Marsh, Miss Carroll, Miss Jenny Driver ve Merton Düşesi.

"Bu dört kişinin içinde beni en çok ilgilendiren Miss Carroll'du. Kelebek gözlük takıyordu. Cinayet gecesi evdeydi. Lady Edgware'in başını derde sokmak istediği için yanlış bilgi vermişti. Üstelik böyle bir cinayeti işleyecek kadar becerikli ve soğukkanlı bir kadındı. Gelgelelim Lord Edgware'i öldürmesi için ortada belirli neden yoktu. Yine de yıllardan beri Lord Edgware'in yanında çalışıyordu. Onu ortadan kaldırması için bilmediğimiz bir neden olabilirdi.

"Geraldine Marsh'ı da şüpheliler listesinden kolaylıkla silemeyeceğimi düşündüm. Babasından nefret ediyordu. Bunu bana

açık açık söylemişti. Sinirli, çabucak heyecanlanan bir tipti. Belki o gece eve girdiği zaman büyük bir soğukkanlılıkla babasını bıçaklamış, sonra da sakın sakın yukarıya, incileri almaya çıkmıştı. Daha sonra çok sevdiği kuzeninin umduğu gibi taksinin yanında beklemeyip içeriye girdiğini öğrenmiş ve çok sarsılmıştı.

"Onun o apaçık telaşı böyle açıklanabilirdi. Ama bu aynı zamanda kızın masum olduğu anlamına da gelebilirdi. Suçsuzdu, ama kuzeninin babasını öldürmüş olmasından korkuyordu. Küçük bir nokta daha vardı. Carlotta Adams'ın çantasında bulunan altın kutuda D markası vardı. Ronald Marsh'ın kuzenini, 'Dina' diye çağırıldığını duymuştu. Ayrıca genç kız geçen kasımda Paris'te bir manastır okulundaydı. Paris'te Carlotta Adams'la tanışmış olabilirdi.

"Belki listeye Merton düşesini de eklemiş olmamı garip bulacaksınız. Ama kadın, bana geldi. Onun fanatik biri olduğu belliydi. Bütün sevgisini oğluna vermişti. Bütün dünyası genç düktü. Belki de müthiş bir öfkeye kapılarak oğlunun hayatını mahvedecek olan kadını ortadan kaldırmak için böyle bir plan yapmıştı.

"Sonra listede Jenny Driver da vardı..." Arkadaşım susarak genç kıza baktı. Jenny de başını küstahça bir tavırla yana eğmiş, onu süzüyordu.

"E, benim aleyhimdeki deliller nedir?" diye sordu.

"Pek delil yok, matmazel. Ama Bryan Martin'in arkadaşıydınız. Soyadınız da D harfiyle başlıyordu."

"Pek önemli şeyler değil bunlar."

"Bir şey daha var. Siz çok akıllı ve soğukkanlısınız. Böyle bir cinayeti işleyecek bir tipsiniz. Diğerleri sizin kadar akıllı değillerdi."

Genç kız bir sigara yaktı. "Devam edin." Neşesi yerindeydi.

"Bay Martin gerçekten o gece sizinle yemekte miydi? Yoksa değil miydi? Bu konuda karar vermem gerekiyordu. Bir an Bryan

Lord Edgware’i Kim Öldürdü?

Martin’in iddia ettiği gibi sizinle yemekte olduğunu düşündüm. O halde Ronald Marsh’ın eve girdiğini gördüğü adam kimdi? Birdenbire bir şey hatırladım. Regent Gate’deki o çok yakışıklı uşak aslında Bryan Martin’e oldukça benziyordu. Ronald Marsh’ın da gördüğü oydu. Bu bakımdan da bir varsayım kurdum. Uşak kütüphaneye girmiş ve lordun öldürülmüş olduğunu görmüştü. Masada içinde yüz sterlin karşılığı Fransız frankı bulunan bir zarf duruyordu. Uşak bu paraları alarak yavaşça evden ayrıldı. Bunu kendisi gibi ahlaksız bir arkadaşına bıraktıktan sonra yine sessizce geri döndü. Kapıyı açmak için de Lord Edgware’in anahtarını kullandı. Ertesi sabaha kadar bekledi. Böylece cesedi hizmetçi bulmuş oldu. Uşak kendisinin tehlikede olduğunu sanmıyordu. Çünkü katilin Lady Edgware olduğundan emindi. Paralar da ortadan kaybolmuş ve kayboldukları anlaşılmadan İngiliz sterlinine çevrilmişti."

Japp takdir eder bir tavırla başını salladı.

"Hâlâ o kelebek gözlük meselesini halletmem gerekiyordu. Bunun sahibi Miss Carroll olduğu takdirde sorun kalmayacaktı. Mektubu o saklamış, Carlotta Adams’la şakanın ayrıntılarını kararlaştırırken ya da genç kadınla cinayet akşamı bulunduğu zaman, gözlüğü yanlışlıkla onun çantasına girmiş olabilirdi. Ne var ki, gözlüğün Miss Carroll’un olmadığını kesin şekilde öğrendim. O gece Hastings’le yürüyerek eve gelirken çok üzgündüm. Düşüncelerimi bir düzene sokmaya çalışıyordum. Sonra bir mucize oldu.

"Önce Hastings bazı olaylardan belirli bir sırayla söz etti. Donald Ross’un Sir Montagu Corner’ın evindeki yemekte sofrada on üç kişi olduklarını ve masadan önce genç aktörün kalkmış olduğunu söylediğini hatırlattı. O sırada kendi düşüncelerime dalmıştım... Bu sözlerle pek aldırmadım. Sadece aklımdan, bu pek de doğru değil, diye geçirdim. Belki aktör yemeğin sonunda sofradan herkes-ten önce kalktı. Ama daha önce sofradan Lady Edgware ayrılmıştı,

Agatha Christie

çünkü genç kadını telefona çağırmışlardı." Jane Wilkinson'u düşünürken kendi kendime Bay Bryan Martin'in ona karşı olan duygularını kimden öğrenebileceğimi sordum. Genç kadının bunu bana söylemeyeceğini gayet iyi biliyordum. Tam o sırada, yolun karşı tarafına geçerken bir yabancı basit bir kelime söyledi. Delikanlı yanındaki kıza, 'Ellis'e sorsalardı,' dedi. İşte o anda her şeyi anladım."

Etrafına bakındı.

"Evet, evet... Kelebek gözlük... Telefon konuşması... Paris'e gidip mücevherciden altın kutuyu alan kısa boylu kadın... Bu Ellis'di tabii. Jane Wilkinson'ın oda hizmetçisi Ellis. Ondan sonra her şeyi adım adım kafamda takip ettim. Şamdanlar... Ölgün ışık... Bayan Van Dusen... Artık her şeyi biliyordum."

Bölüm 30

Cinayetin Hikâyesi

Poriot bize baktı.

Yavaşça, "Haydi dostlarım," dedi. "Şimdi size cinayet gecesi neler olduğunu anlatayım."

"Carlotta Adams o akşam yedide evinden ayrıldı. Bir taksiye binerek Piccadilly Palace Oteli'ne gitti."

"Ne?" diye bağırmışım.

"Piccadilly Palace Oteli'ne. O gün daha önce otelde Bayan Van Dusen adıyla bir oda tutmuştu. Gözünde bağa çerçeveli gözlükler vardı. Bunun insanın yüzünü çok değiştirdiğini hepimiz biliriz. Dediğim gibi, Carlotta otelde bir oda tutmuş ve kâtibe de, 'Liverpool'a giden gece trenine bineceğim,' diye açıklamıştı. 'Onun için bavullarımı daha önceden yolladım.' Saat sekizde Lady Edgware otele gelerek Bayan Van Dusen'i sordu. Onu, genç kadının odasına çıkardılar. Orada Carlotta'yla Jane elbiselerini değiştirdiler. Başına sarı peruk takmış ve sırtına da beyaz tuvaleti giymiş olan Carlotta Adams otelden ayrıldı. *Otelden çıkıp Chiswick'e, Sir Montagu Corner'ın yemeğine giden Jane Wilkinson değil, Carlotta Adams'dı.* Evet, evet olmayacak bir şey değildi bu. Sir Montagu'nun evine gittim ben. Hem de akşam vakti. Sofrayı sadece şamdanlar aydınlatıyordu. Işıklar hafif... Zaten yemektekilerin hiçbiri

de Jane Wilkinson'u iyi tanımiyordu. İşte karşılarında altın saçlı kadın vardı. O boğuk ses ve hareketler de tanıdık. Tamam. Aslında kolay bir şeydi bu. Ama bu taklit başarısızlığa uğrasaydı, biri durumu anlasaydı, onun da çaresine bakılacaktı. O sırada başına siyah bir peruk takmış, Carlotta'nın elbiselerini de giymiş olan Lady Edgware, oteldeki hesabı ödedi. Gözüne kelebek gözlük de takmıştı. Elindeki küçük çantayla bir taksiye binerek Euston İstasyonu'na gitti. Tuvalette koyu renk peruğu çıkardı. Çantayı vestiyere bıraktı. Regent Gate'e, Lord Edgware'e gitmeden önce Chiswick'e telefon ederek Lady Edgware'le konuşmak istediğini söyledi. Bunu Carlotta Adams'la karşılaştırmışlardı. Her şey yolunda gittiği, kimse Carlotta'dan şüphelenmediği takdirde, genç kadın, 'Evet, ben Lady Edgware'im,' diyecekti. Tabii, Carlotta Adams'ın bu telefonun asıl amacından haberdar olmadığını söylememin gereği yok. Lady Edgware telefonda bu sözleri duyduktan sonra planını uygulamaya koydu. Regent Gate'e giderek Lord Edgware'i sordu. Kendisinin kim olduğunu söyledi. Sonra da kütüphaneye girerek *ilk cinayeti işledi*. Tabii Miss Carroll'un kendisini merdivenin sahanlığından görmüş olduğunu bilmiyordu. Lady Edgware'e göre, sadece uşak gelenin kendisi olduğunu iddia edecekti. Oysa genç adam o zamana kadar kendisini hiç görmemişti. Ayrıca başına yüzünün yarısını örten bir şapka giymişti. Ziyaretteki on iki tanık dinlendikten sonra kimsenin uşağın sözlerine aldırmayacağını düşünüyordu."

Cinayetten sonra Lady Edgware evden ayrılarak tekrar Euston İstasyonu'na gitti. Başına yine siyah peruğu takarak vestiyerden çantayı aldı. Artık Carlotta'nın Chiswick'den dönmesini bekleyecekti. Bir hayli zamanı vardı. Genç kadınla takriben bir saat kararlaştırmışlardı. Lady Edgware, Corner House'a gitti. Arada sırada saatine bakıyordu. Çünkü vakit çok ağır geçiyordu. O arada

Lord Edgware’i Kim Öldürdü?

Lady Edgware ikinci cinayet için de hazırlık yaptı. Paris’e ısmarladığı küçük altın kutuyu, yanında taşıdığı Carlotta’nın çantasının içine koydu. Belki Carlotta’nın kız kardeşine yazdığı mektubu da o sırada gördü. Belki de daha önce. Adresi görür görmez bütün şüpheleri uyandı. Tehlike kokusu almıştı. Çabucak zarfı açtı. Şüphelenmekte haklı olduğunu da anladı.

Belki önce mektubu ortadan kaldırmayı düşündü. Ama sonra daha işine yarayacak bir şey keşfetti. Mektubun bir sayfasını ortadan kaldırdığı takdirde, bütün şüpheler Ronald Marsh’ın üzerinde toplanacaktı. Marsh’ın amcasının ölümünü istemesi içinse birçok neden vardı. Ronald bazı şahitlerin yardımıyla o gece başka yerde olduğunu kanıtlayabilirdi. Ama o zaman da Lady Edgware ‘kadın’ kelimesini yırttığı için yine bir erkeğin üzerinde duracaklardı. Lady Edgware tek sayfayı yırtarak mektubu tekrar zarfa koydu. Bunu da çantanın içine attı.

"Artık vakit gelmişti. Lokantadan çıkarak Savoy’a doğru yürümeye başladı. İçinde kendi kılığındaki Carlotta’nın bulunduğu araba yanından geçer geçmez, o da adımlarını hızlandırdı. Carlotta’yla aynı zamanda kapıdan girerek merdivenlere gitti. Üstünde dikkati çekmeyecek siyah bir elbise vardı. Onun farkına varmayacakları belliydi.

"Yukarı çıkınca doğru kendi dairesine gitti. Carlotta Adams da oraya gelmişti. Lady Edgware otelden ayrılmadan önce oda hizmetçisine kendisini beklememesini söylemişti. Sık sık yaptığı bir şeydi bu. Dairede Carlotta’yla tekrar kıyafet değiştirdiler. Lady Edgware bu şakanın şerefine bir içki içmelerini söyledi. İçkiye Veronal karıştırmıştı tabii. Kurbanını tebrik ederek, ‘Çeki yarın gönderirim,’ dedi. Carlotta Adams otelden çıkarak evine döndü. İyiye uykusu gelmişti. Bir arkadaşına telefon etmeye çalıştı. Ya Bay Martin’di bu ya da Ronald Marsh. Çünkü ikisinin telefon numara-

ları da Victoria'yla başlıyor. Ama Carlotta, arkadaşını aramaktan vazgeçti. Çok yorgundu. Veronal'in etkisi de hissedilmeye başlamıştı. Gidip yattı... *ve bir daha da uyanmadı*. İkinci cinayet de başarıyla işlenmişti.

"Şimdi gelelim üçüncü cinayete, Lady Edgware öğle yemeğine gitti. Sir Montagu Corner cinayet gecesi Lady Edgware'le yaptığı konuşmadan söz etti. Ama genç kadın durumu kolaylıkla idare etti. Daha sonraysa şansı dönüverdi. Biri 'Paris'in kararı'ndan söz etti. Ve Lady Edgware de bunu yegâne bildiği Paris kenti sandı. Mo-da merkezi, eğlence kenti Paris!"

Ne var ki, genç kadının karşısında Lord Montagu'nun yemeğinde bulunmuş olan genç bir adam oturuyordu. Bu genç o gece Lady Edgware'in Homer'dan ve eski Yunan uygarlığından zekice söz ettiğini duymuştu. Carlotta Adams çok kitap okuyan, kültürlü bir kadındı. Donald Ross bu işi anlayamadı. Dikkatle Lady Edgware'e baktı. Sonra da birdenbire durumu anladı. '*Bu yemekteki kadın değil.*' Donald Ross çok şaşırmıştı, ne yapacağını bilmiyordu. Ayrıca pek de emin değildi. Aklına ben geldim. Genç aktör gidip Hastings'le konuştu.

Gelgelelim Lady Edgware, onu duymuştu. Anlayamadığı bir şekilde kendisini ele vermiş olduğunu sezecek kadar kurnazdı. Hastings'in, Poirot ancak beşte eve dönecek, dediğini duydu. Beşe yirmi kala Ross'un evine gitti. Aktör, ona kapıyı açtı ve tabii Lady Edgware'i karşısında görünce şaşırdı. Ama korkmak genç adamın aklına bile gelmedi. Onun gibi güçlü kuvvetli bir delikanlı kadınlardan korkmazdı. Lady Edgware'i yemek odasına aldı. Genç kadın, ona bir masal anlattı tabii. Belki de dizüstü çökerek aktörün boynuna sarıldı. Ve daha önce olduğu gibi... bu kurbanını da ense-sinden bıçakladı. Belki Donald Ross boğuk boğuk bağırdı ama işte o kadar. Artık Lady Edgware, onu da susturmuştu."

Lord Edgware'i Kim Öldürdü?

Uzun bir sessizlik oldu. Sonra Japp boğuk bir sesle konuşmaya başladı. "Yani... katil Lady Edgware mi?"

Poirot başını eğdi.

"Ama neden? Madem Lord Edgware ondan boşanmaya razıydı?"

"Çünkü Merton dükü Katolik. Koyu dindar. Kocasını hayatta olan, boşanmamış bir kadınla kesinlikle evlenmez. Genç dük tam anlamıyla bir fanatik. Lady Edgware dul kaldığı takdirde Merton dükünün kendisiyle evleneceğini biliyordu. Herhalde önce düke, kocasından boşanacağından söz etti ama genç adam bunun bir yararı olmayacağını imayla anlattı."

"O halde sizi neden Lord Edgware'e yolladı."

"Ah, *Parbleu*!" O ana kadar tam bir İngiliz gibi hareket etmiş olan Poirot yine eski hallerine büründü. "Beni aptal yerine koydu o. Cinayet işlemesi için bir neden olmadığını iyice belirtmek istiyordu. Beni de tanık olarak seçti. Evet, Lady Edgware, benden, Hercule Poirot'dan bu şekilde yararlanmaya kalktı! *Ma foi*, bu işi başardı da. Ah, onunki ne garip bir kafa. Çocuksu ve sinsisi. Üstelik iyi rol yapmasını da biliyor. Kocasının kendisine mektup yazdığını söylediğim zaman nasıl da şaşırmış gibi davrandı? Mektuptan haberi olmadığını yemin etti? Acaba işlediği bu üç cinayetten dolayı pişmanlık duydu mu? Hiç sanmıyorum..."

Bryan Martin bağırdı. "Size onun nasıl bir kadın olduğunu söylemiştim! Size söyledim! Jane'in Lord Edgware'i öldüreceğini hissediyordum. Onun adaletin elinden kurtulacağından da korkuyordum. Zekidir o. Hem boş kafalıdır, hem de iblisce zekidir. Onun azap çekmesini istiyordum. İstirapla kıvranmalıydı. Jane'in asılmasını arzu ediyordum."

Yüzü kızarmış sesi iyice boğuklaşmıştı.

Jenny Driver, "Haydi, haydi," dedi.

Agatha Christie

Kadınların parkta küçük çocuklarla bu şekilde konuştuklarını çok duymuştum.

Japp, "Ya içinde Paris, kasım ve D. yazılı olan altın kutu?" diye sordu.

"Lady Edgware bu kutuyu mektupla ısmarlayarak alması için Ellis'i yolladı. Ellis gidip parayı verdi ve bir paket aldı. Bunun içinde ne olduğunu bilmiyordu tabii. Ayrıca Lady Edgware, Van Dusen kılığı için de Ellis'in gözlüklerinden birini almıştı. Bu tümüyle aklından çıktı. Ve kadın gözlüğü Carlotta Adams'ın çantasında unuttu. Lady Edgware'in yaptığı tek hata da bu oldu.

"Ah, bütün bunları tam yolun ortasında anladım. Otobüs şoförü bana hiç de kibar olmayan birtakım sözler söyledi ama bütün bunlara değerci. Ellis! Ellis'in kelebek gözlüğü. Paris'teki mücevherciden kutuyu alan Ellis... ve tabii bu yüzden Jane Wilkinson. Lady Edgware'in Ellis'den kelebek gözlükten başka bir şey daha aldığı kesin."

"Ne?"

"Nasırları çıkarmak için kullanılan keskin bıçak."

Titredim.

Derin bir sessizlik oldu.

Sonra Japp sordu. "Mösyö Poirot, bütün bunlar doğru mu?" Sanki müfettişin bütün hayatı arkadaşımın vereceği cevaba bağlıydı.

"Doğru, dostum."

Sonra Bryan Martin konuşmaya başladı. Bu sözlerin tam ona göre olduğunu düşündüm.

Aktör aksi bir tavırla, "Buraya bakın," dedi. "Ya ben? Neden beni iyice korkuttunuz?"

Poirot buz gibi bakışlarla onu süzdü.

"Küstahlık ettiğiniz için sizi cezalandırmak istedim. Hercule Poirot'ya oyun oynama cüretini gösterirsiniz ha?"

Lord Edgware'i Kim Öldürdü?

O zaman Jenny Driver gülmeye başladı. Genç kız, kahkahalar atıp duruyordu. Sonunda, "Bunu hak ettin, Bryan," diye mırıldandı. Sonra da Poirot'ya döndü. "Katilin Ronald Marsh olmadığına çok sevindim. O adama karşı dostça duygularım vardır. Carlotta'nın ölümünün cezasız kalmayacağına da çok seviniyorum. Çok... çok... çok seviniyorum! Bryan'a gelince... Size bir şey söyleyeceğim, Mösyö Poirot. Onunla evleneceğim. Eğer Hollywood'da âdet olduğu gibi iki üç yılda bir boşanıp tekrar evleneceğini sanıyorsa, çok yanılıyor. Benimle evlenecek ve bir daha da ayrılamayacak."

Poirot, ona baktı. Genç kızın kararlı bir insan olduğunu gösteren çenesine, alev rengi saçlarına bir göz attı.

"Böyle olacağını sanıyorum, matmazel. Siz son derecede cesur bir kızsınız. Onun için bir film yıldızıyla evlenme cesaretini bile gösterebilirsiniz."

Bölüm 31

Bir Mektup

Bu olaydan birkaç gün sonra beni birdenbire Arjantin'e çağır-dılar. Bu yüzden Jane Wilkinson'u bir daha göremedim. Heyecan uyandıran davayı ve genç kadının mahkûm oluşunu gazetelerde okudum. Hiç ummadığım halde Jane Wilkinson cinayetle suçlanır suçlanmaz o soğukkanlılığını kaybetti. Genç kadın zekâsıyla övü-nebildiği ve rolünü oynadığı sürece hata yapmıyordu. Ama biri işin içyüzünü anlamış, bu yüzden de Jane'in artık kendisine güveni kal-mamıştı; bir çocuk gibi çaresizdi. Özellikle mahkemede savcı tara-fından sorguya çekilirken kendini tamamen kaybetti.

Daha önce de söylediğim gibi Jane Wilkinson'u en son o öğle yemeğinde gördüm. Ama onu düşündüğüm zaman daima gözü-mün önünde aynı hayal beliriyor. Genç kadını Savoy'daki dairesin-de görüyorum. Ciddi ve dalgın bir yüzle pahalı siyah elbiseleri pro-va ediyor. Jane'in o sırada rol yapmadığından eminim. Çok doğal bir biçimde davranıyor. Planı başarıya ulaştırmış, artık korkacağı bir şey yoktu. Jane Wilkinson'ın işlediği üç cinayet yüzünden hiç vicdan azabı çekmediğinden de eminim.

Aşağıya, onun ölümünden sonra Poirot'ya göndermelerini is-tediği mektubu alıyorum. Bu, o çok güzel ve pek vicdansız genç kadına göre bir şey.

Lord Edgware'i Kim Öldürdü?

"Sevgili Mösyö Poirot,

Uzun zamandan beri bu konuyu düşünüyorum. Sonunda size yazmaya karar verdim. Sizin bazen karıştığınız cinayet olaylarıyla ilgili belgeleri yayınladığınızı biliyorum. Ama şimdiye kadar bu işi yapanların yazılarını yayınladığınızı sanmıyorum. Ayrıca herkesin bu işi nasıl yaptığını iyice anlamalarını da istiyorum. Hâlâ planımı iyi bir şekilde hazırlamış olduğumu düşünmekteyim. Eğer siz olmasaydınız, her şey yolunda gidecekti. Buna çok kızdım tabii. Ama herhalde siz de başka türlü hareket edemezsiniz. Size bu mektubu gönderdiğim takdirde, bunu dikkat çekecek şekilde yayınlayacağınızdan eminim. Öyle yaparsınız değil mi? Herkesin beni hatırlamasını istiyorum. Ayrıca eşi bulunmaz bir insan olduğumu da biliyorum. Buradakiler de öyle düşünüyorlar.

"Her şey Amerika'da Merton dükküyle tanıştığım zaman başladı. Dul kaldığım takdirde onun benimle evleneceğini hemen anladım. Nedense dükün boşanma konusunda garip önyargıları vardı. Fikrini değiştirmeye çalıştım ama boşuna. Üstelik dikkatli davranmam gerekiyordu. Çünkü alingan ve şüpheli bir insandı.

"Çok geçmeden kocam Lord Edgware'in ölmesi gerektiğini anladım. Ama bu işi nasıl yapacağımı bilmiyordum. İnsan bu işleri Amerika'da daha kolay halledebilir. Düşündüm, düşündüm, bir türlü Lord Edgware'i ortadan kaldırmanın yolunu bulamadım. Sonra Carlotta Adams'ın taklidimi yapışını seyrederken, birdenbire aklım başıma geldi. Kafamda yavaş yavaş bir plan belirliyordu. Carlotta'nın yardımıyla cinayet saatinde başka yerde olduğumu ispat edebildim. Aynı akşam sizi de gördüm. O zaman sizi Lord Edgware'e göndererek beni boşamasını istemenin iyi bir şey olacağını düşündüm. Aynı zamanda herkese açık açık kocamı öldüreceğimi söyleyecektim. Çünkü böyle bir şeyden gerçekten gü-

Agatha Christie

lünç bir şekilde söz ettiğiniz takdirde size kimsenin inanmadığını fark etmiştim. Ayrıca olduğunuzdan daha aptal görünmenin de işe yaradığını biliyordum. Carlotta Adams'la ikinci karşılaşışmada ona bu konuyu açtım. Bunun bir iddia olduğunu söyledim. Bana hemen inandı. Bir yemeğe giderek benmişim gibi davranacak ve bu işi başardığı takdirde on bin dolar alacaktı. Bu iş çok hoşuna gitti. Hatta bazı fikirler onundur. Örneğin, elbise değiştirmek fiilan... Bu işi Ellis yüzünden otelde yapmamız imkânsızdı. Onun evinde de hizmetçisi vardı. Tabii Carlotta hizmetçilerin bu işe neden engel olduğunu anlayamıyordu. Ben sadece, 'Olmaz,' dedim. Tabii benim budala olduğumu düşündü ve sonunda bana uymaya karar verdi. Onunla otel işini planladık. Ben Ellis'in kelebek gözlüğünü aldım.

"Tabii çok geçmeden Carlotta Adams'ın da ortadan kaldırılması gerektiğini anladım. Hoş bir şey değildi bu. Carlotta'nın da yapıpı taklitler aslında küstahlıktan başka bir şey sayılmazdı. Eğer benim taklidim, işime gelmeseydi, herhalde çok kızardım. Bende Veronal vardı, ama bundan pek almazdım. Bu yüzden o iş pek kolay oldu. Sonra aklıma parlak bir fikir geldi. Carlotta'nın Veronal'a meraklı olduğunu sandıkları takdirde iş daha iyi olacaktı. Bana hediye olarak verilmiş olan bir kutunun eşini ismarladım. Kapağa, Carlotta'nın markasını, içine de o yazıyı yazdırdım. Kapağın içine, Paris, kasım ve ilgisiz bir başharf kazdırdığım takdirde polisin işinin daha zorlaşacağından emindim. Bir gün Ritz'de yemek yerken oradan Paris'teki mücevherciye mektup yazdım. Sonra kutuyu almaya Ellis'i yolladım. Tabii o paketin içinde ne olduğunu bilmiyordu.

"O gece bütün işlerim yolunda gitti. Ellis Paris'teyken onun nasır oyma bıçaklarından birini almıştım. Çünkü bu hem sivri hem de keskindi. Ellis durumu fark etmedi. Sonradan bıçağı yeri-

Lord Edgware'i Kim Öldürdü?

ne koydum. Bıçağın nereye sokulacağını bana San Francisco'da bir doktor göstermişti. Bazı kazalardan konuşuyorduk, o arada enseye saplanan sivri cisimlerden söz açıldı. Doktor kaşının tam altındaki bir noktaya bıçak saplandığı takdirde insanın hemen öleceğini söyledi. Ona bu yeri tekrar tekrar gösterdim. Günün birinde işime yarayabilir, diye düşünüyordum. Tabii doktora bu fikri bir filmimde kullanmak istediğimi söyledim.

"Carlotta Adams her şeyi kardeşine yazmakla yalan söylemiş oldu. Oysa bana bunu kimseye söylemeyeceğine dair yemin etmişti. Doğrusu bu mektup konusunda da pek zekice davranmış olduğuma inanıyorum. Bir sayfayı yırtarak, 'kadın' kelimesini ortadan kaldırmakla katilin erkek olduğunun sanılmasını sağlayacaktım. Herkes benim beyinsiz olduğumu söyler. Ama bir şeyi düşünebilmek beyin ister.

"Her şeyi dikkatle düşündüm ve Scotland Yard müfettişi geldiği zaman da planladığım şekilde hareket ettim. Doğrusu işin bu bölümü beni bir hayli eğlendirdi. Bir ara, belki beni tutuklar, diye de düşündüm. Ama güvende olduğumu biliyordum. Çünkü yemektekilerin sözlerine ister istemez inanacaklardı. Carlotta'yla elbiselerimizi değiştirdiğimizi öğrenmeleri de imkânsızdı.

"Ondan sonra o kadar mutluydum ki... Hayatımdan çok memnundum. Şansım hâlâ yardım ediyordu. Artık her şeyin istediğim gibi olacağından emindim. İhtiyar düşes, bana çok kötü davrandı tabii. Ama Merton dükü pek sevecen davrandı.

"Hayatımda o son birkaç hafta sırasında olduğu kadar kendimi hiç mutlu hissetmedim. Kocamın yeğeninin tutuklanması beni güvende olduğuma tamamen inandırdı. O zaman Carlotta Adams'ın mektubunun bir sayfasını yırtmış olduğum için kendimle gerçekten gurur duydum. Güzel bir buluştu bu, Mösyö Poirot.

Agatha Christie

"Donald Ross meselesi büyük bir talihsizlikten başka bir şey değildi. Hâlâ onun için içyüzünü nasıl anladığını bilmiyorum. Açıkçası bu işi anlayamadım. Galiba bu Paris'in bir yer değil de, bir insan oluşuyla ilgiliymiş. Şimdi bile bu Paris denilen adamın kim olduğunu bilmiyorum. Zaten bence Paris bir erkek için pek gülünç bir ad.

"Ne garip değil mi? İnsanın şansı bir kez dönmeye görsün. Ondan sonra aksilikler birbirini kovalıyor. Donald Ross meselesini çabucak halletmem gerekiyordu. Doğrusu o işi kolaylıkla başardım. Böyle olmayabilirdi de. Çünkü o sırada başka bir yerde olduğumu ispat edecek tanıklar bulmak, kurnazca bir plan hazırlamak için vaktim yoktu. Ama o olaydan sonra da yine güvende olduğuma inandım.

"Tabii Ellis, bana kendisini çağırıp iyice sorguya çektiğinizi söyledi. Bunun Bryan Martin'le ilgili olduğunu sandım. Doğrusu amacınızı kesinlikle anlamadım. Bu yüzden de bu durumdan hiç şüphelenmedim. Ellis'e Paris'e gidip bir paket alıp almadığını sormamıştınız. Herhalde Ellis bunu bana söylerse hemen şüpheleneceğimi düşündünüz. İşte bu yüzden ondan sonra olanlara çok şaşırdım. Benim için korkunç bir sürpriz oldu bunlar. Yaptığım her şeyi biliyordunuz. İnanılacak gibi değildi bu.

"O zaman mücadelenin yetersiz olduğunu düşündüm. İnsan kaderle başa çıkamaz. Şansınız bir kere döndü mü artık onun arkası gelir. Benim de şansım dönmüştü. Öyle değil mi? Bilmem acaba yaptıklarınıza hiç üzülüyor musunuz, bundan pişman mısınız?"

"Sonuçta ben sadece arzuladığım şekilde mutlu olmak istiyordum. Başka bir isteğim yoktu. Zaten ben olmasaydım, bu olaya hiçbir zaman karışmayacaktınız. Doğrusu bu kadar zeki olduğunuzu bilmiyordum. Halinizden hiç anlaşılmıyordu.

Lord Edgware'i Kim Öldürdü?

"Ne garip değil mi? Bütün bu olanlardan sonra hâlâ güzelliğimden bir şey kaybetmiş değilim. O korkunç davaya, karşı taraf-taki adamın hakkımda söylediği kötü sözlerle ve beni arka arkaya sorular sorarak zalimce sıkıştırmasına rağmen hiç çirkinleşmedim.

"Tabii eskisine göre daha zayıfım. Rengim de biraz soluk. Ama nedense bu bana daha yakışıyor.

"Buradakiler bana, 'olağanüstü cesursun,' diyorlar. 'Çok da metinsin'."

"Ha, aklıma gelmişken, Mösyö Poirot artık suçluları halkın önünde asmıyorlar değil mi?... Yazık... çok yazık...

"Şimdiye kadar kimsenin benim gibi bir katille karşılaşmadığından eminim.

"Herhalde artık size veda etmem gerekiyor. Ne garip değil mi? Hâlâ olanları kavrayamıyorum. Yarın hapishanenin rahibiyle konuşacağım.

"Sizi affediyorum, Mösyö Poirot. İnsanın düşmanlarını affetmesi gerektiğini söylerler...

Jane Wilkinson

NOT: "Mösyö Poirot acaba benim heykelimi Madam Tussaud Müzesi'ne koyarlar mı?"

SON

